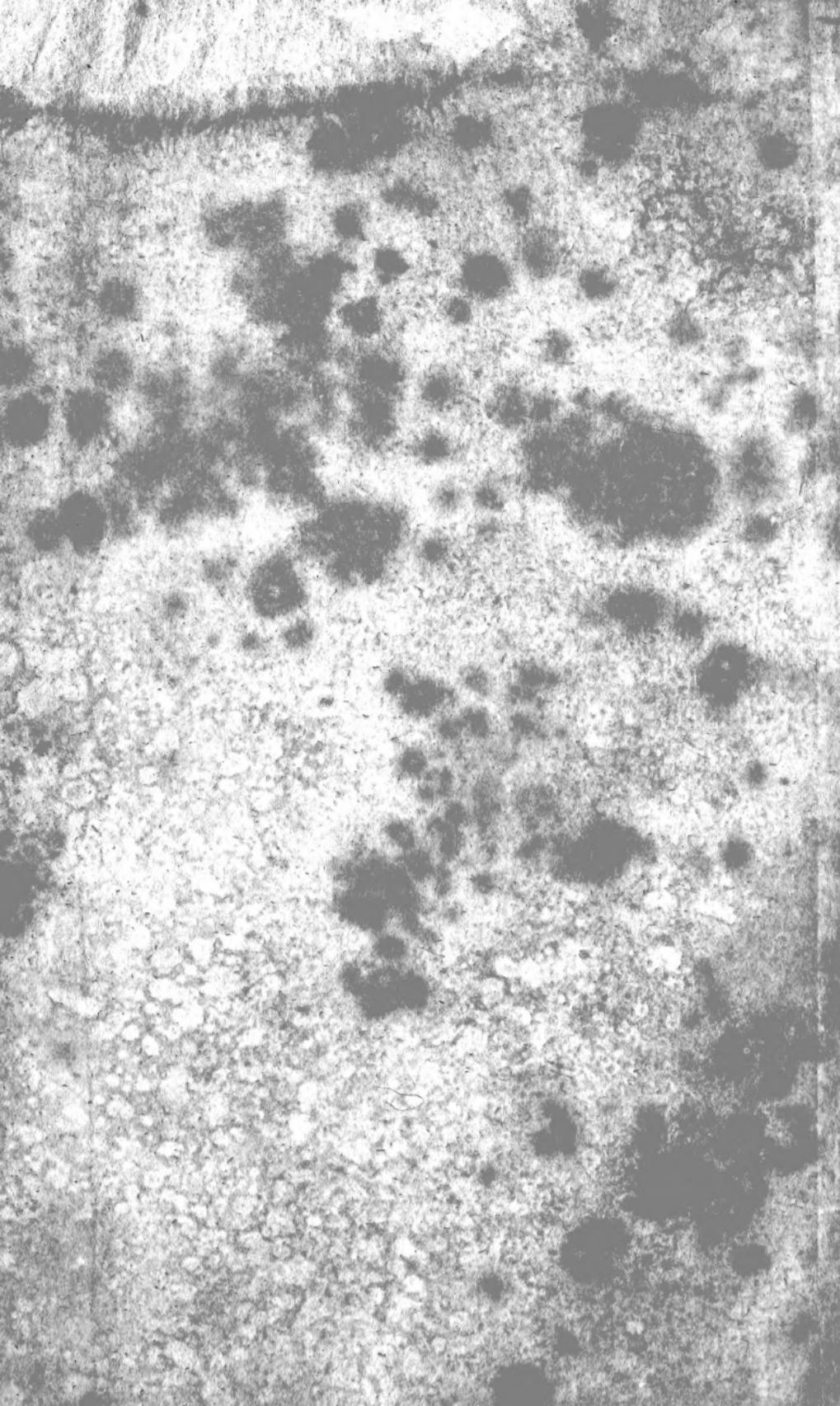
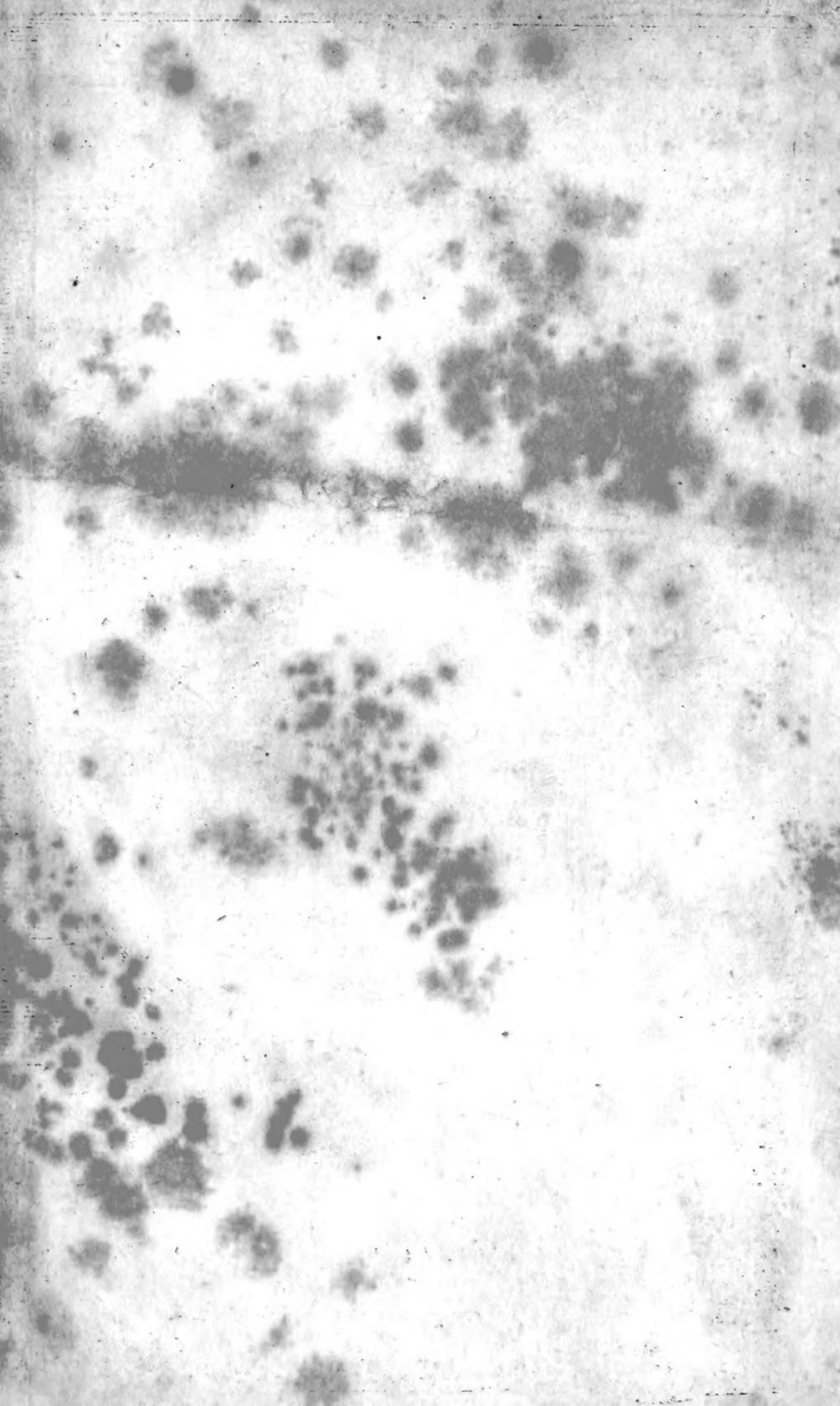

200 7.6

111 25 30

Synopsis Methodica

Animalium Quadrupedum

E T

Serpentini Generis.

Vulgarium Notas Characteristicas,
Rariorum Descriptiones integras exhibens:
cum Historiis & Observationibus Anato-
micis perquam curiosis.

*Præmittuntur nonnulla De Animalium in
genere, Sensu, Generatione, Divisione, &c.*

Auctore JOANNE RAI^O, S. R. S.

Imprimatur,

15 June,
1693.

Robert Southwell, R.S.P.

L O N D I N I:
Impensis S. Smith & B. Walford Societatis
Regiae Typographorum ad Insignia Prin-
cipis in Cœmeterio D. Pauli. 1693.

1846 May 20
Ainsdale, Lancashire
H. E. Morris

Viris Generosissimis, Ami-
cis plurimùm honoran-
dis D. Petro Courthope &
D. Timotheo Burrel Armi-
geris, Joannes Rayus hoc
qualecunque opuscu-
lum dedicat & inscri-
bit.

CUM vobis viri Clarissimi, ob singu-
larem benevolentiam, Egregia in me
merita plurimùm debeam, æquum est, ut cùm
paria facere non possim, me saltem debitorem
agnoscam, & pro beneficiis gratias repen-
dam. Quod & nunc facio, Opusculo hoc in
grati animi testimonium nominibus vestris
inscripto. Quæ quidem hoc facto ad posteros

Epistola Dedicatoria.

etiam transmittere & immortalitati consecrare cuperem, ni scripta nostra tandiu duratura sperare nimis arrogans esset. Vos autem propensam meam honorem vobis exhibendi voluntatem & studium, quamvis successu careat, aequi bonique consulturos confido; cùmque viris generosis & magnanimis, & omnino quales vos estis gratius acceptiusque sit dare quam accipere, quamvis nihil ex hac dedicatione vobis famæ aut existimationis accedat, cùm tamen Autoris interfit, ut multi sciant se tales Amicos habere; & Operis, ad gratiam ei aliquam & autoritatem apud Lectores conciliandam, ut nomina vestra præferat, vos scio id haud illibenter permisuros.

Vos jam ex Amicis Veteribus, quos olim multos habui, nobiles, probos, fidos, moribus optimis, ingenio & eruditione præstantes fere soli superestis; affectus ergo quo vos prosequor, velut radii solares in angustum coacti, ad duos tresve contractus non potest non esse, ardentissimus: adeoque non facilè supprimitur aut coeretur, quin flammæ instar, quamvis occasione data se prodat & manifestet;

nes

Epiſtola Dediсatoria.

nec præſentis tantum ſæculi conſcientiā con-
tentus eſt, ſed ut memoria perennet diſcu-
pit, & ut extet aliquod ſuī apud feros nepotes
temporeſ ſe monumentum.

Vobis ſors naſcendi, aut verius propiti-
um Numen, bona omnia Animi, corporis, for-
tuñæ larga manu contulit. Veſtrum eſt (quod
& faciſtis) iis bene utendo ad Divini nomi-
niſ gloriā & plurimorum commodum, voſ-
met Largitori gratos, & tantā beneficentiā
non indignos demonſtrare.

Valete iterum atque iterum Viri Genero-
ſiſſimi, Amici integerrimi, Senectutis noſtræ
ſolatium & præſidium, grande in proſperis
decus, tutus in adverſis portus & Asylum.
Det vobis Deus opt. max. diuturnam lucis bu-
juſce & bonorum omnium uſuram; ut præſen-
tiſ ſæculi moribus in deterius ruentibus au-
toritatē & exempla veſtra opponatis, ut in-
genuarum artium ſtudium promoteatis, ea-
rūmque amorem conſuetudine veſtra multis
ingeneretis, cùm Homo homini quid præ-
ſtet, ſtulto intelligens, rudi eruditus quan-
tum interſit, in vobis experientur: ut vir-
tutum veſtrarum odore domēſticos, familia-
res, vicinos longinquos, omnes qui vobifcum

Epistola Dedicatoria.

commercium aliquod habent, imbuatis, & morum optimorum velut sale conditatis: ut prudenti bonorum quibus abundatis administratione, inque egenos & consilii inopes pro cuiusque merito aut indigentia dispensatione, eos qui in re ampla sunt se facultatum suarum, non Dominos, sed supremi Patris familias øconomos esse, & quomodo se in hoc munere gerere debeant, doceatis. His & hujusmodi operibus de vita & felicitate æterna securiores redditi, cum naturæ debitum solvendum fuerit, in pace decedetis; & quod ab æquisfimo omnium Judice & Domino sperare fas est, ampliorem mercedem, sublimiorem in Regno cœlesti gradum & dignitatem consequemini.

PRÆFATIO.

ABsoluta & in lucem edita Stirpium Britannicarum *Synopsi Methodica*, ab Amico quodam cui plurimum debeo ob singularem & eximiam in me benevolentiam, studiūmque & operam indefessam lucubratiunculis nostris locupletandis, perficiendis, edendis impensam ; plurimum tribuo ob iudicium quo pollet in re naturali acerrimum, rogatus, ut *Synopsin* pariter Animalium & Fossilium Britannicorum componerem, non magni moliminis id opus esse ratus, ejusque idcirco non iniquæ (ut videbatur) petitioni satisfacere cupiens, me nimis facilem dedi, idque facturum promisi. Verum rem brevi aggressus, experimento in Insectis facto, me in immensum pelagus vela dedisse, & non æquam viribus meis materiam sumpsiisse statim agnovi : nec enim penso huic absolvendo sufficeret non dico quod superest viæ, sed quod effluxit *Jam mihi præteritos revocet si Jupiter annos.* Quocirca consultius duxi vela contrahere, nec Animalium quidem omnium, nedum eorum simul & Fossilium, sed sanguineorum duntaxat *Synopsin* exhibere.

Eiusdem amici suasu & rogatu Animalium Quadrupedum *Synopsin*, quod hoc ge-

P R Æ F A T I O.

nus à me hactenus intactum fuerat, ad species omnes complectendas extendi. Dices quid opus est hujusmodi synopsi? Quid attinet de Animalibus plura scribere? Imò post *Aldrovandum* & *Gesnerum* quid scribendum restat? Annon viri isti longè eruditissimi, inque Historia Animalium versatissimi argumentum isthoc penitus exhauserunt, corrasis undique & in volumina sua spatiofissima congestis, quæcunque uspiam extant de Animalibus scripta, ut post se venturis nè spicilegium quidem post messem reliquerint. Respondeo, Primo, ut id demus, Quotusquisque tamen studiosorum est, qui ad primum statim aspectum tam ingentium librorum à lectione non deterreatur, qui laboris adeò patiens sit, ut tam spissa volumina evolvendi tedium devorare velit.

Deinde, Eorum exemplaria ferè omnia jamdudum distracta & in Bibliothecis sepulta sunt: siqua vero in Officinis librariis etiamnum supersint, tanti veneunt, ut iis coemendis non cujusvis Lectoris facultates sufficiant.

Quid quod à *Gesneri* & *Aldrovandi* temporibus novæ Animalium species non paucæ à Celeberrimis viris, *Guilielmo Pisoni*, *Georgio Marcgravio*, *Carolo Clusio*, *Francisco Hernandez*, *Joanne Laetio*, *Eusebio Nierembergio*, aliquæ observatæ & editæ fuerint.

Quocirca partim ut nonnullorum fastidio occurserem, partim ut aliorum inopiae consulerem,

P R A E F A T I O.

sulerem, partim denique ut Animalia omnia certò cognita, methodo accuratiore, eorumque naturis magis consentanea quàm quâ hactenus tradita sunt, disponerem, Synopsin hanc adornavi, Lectori, ut spero, nec ingratam, nec inutilem futuram.

Dices, Ab aliis jámdudum elaboratas esse & evulgatas hujusmodi Historias Animalium omnium & synopses methodicas ; quid ergo novi adfers ? Aut si nihil novi, cur eandem iterum cantilenam ingeminando nobis molestus esse pergis ?

Respondeo, Qui post *Gesnerum* & *Aldrovandum* Historias Animalium & Synopses generales conscribere aggressi sunt , nihil laude dignum præstitisse, nec sufficienti Animalium cognitione instructi fuisse nobis videntur. Quid alii de iis sentiant literatores & Philosophastri, non multum moror, (paucissimi enim sunt qui de his rebus judicium ferre possunt) mihi certè (nè quid durius dicam) non satisfaciunt.

Verùm ut aliquam lectori opusculi hujusc rationem reddam, Animalia omnia , & in specie Quadrupeda, in methodum aliqua ex parte novam , & ni mihi met multum adulter, aliorum methodis accuratiorem, redegi. In mansuetis, domesticis, passim obviis & unicuique notis, nominibus solis contentus fui ; minus vulgarium notas quasdam breves diagnosticas adhibui, quibus ab aliis congeneribus certò possint distingui : Rariorum &

PRÆFATIO.

& exoticorum descriptiones integras adjeci : Voluminis etiam aliquam curam habui, nè quām pro Enchiridio majus esset, ut commode possit circumferri. Quæ ad Animalium mores & ingenium, usus in cibo, in Medicina, in Agricultura, in Mechanicis, &c. spectant, quin & Philosophica & Philologica & Moralia & Historica omisi : quæ qui scire desiderat, eum ad *Gesnerum* & *Aldrovandum* remitto. Horum enim opera è studiosorum manibus excutere nolle. Notas tamen & Descriptiones Anatomicas rariores adjeci, (cujusmodi apud prædictos Autores nec multas, nec magni momenti reperies) partim è penu nostro depromptas, partim ab aliis mutuatas : Tres præcipue plenas & accuratissimas, Animalium riorum, Elephantis, *Tajacu* seu *Apri* Mexicanii moschiferi, & *Boiciningæ* seu *Anguis* crotalophori, quorum nulla, quod sciam, Latino sermone conscripta Anatomica extat Historia, à celeberrimis viris *D. Edwardo Tyson* & *D. Allen Moulins* elaboratas, quæ & cerebrum sapiunt & lucernam olen, longæ quidem, non tamen ut tedium incutiant, sed potius longitudine ipsa commendabiles. Nam ut Plinii junioris verba huc traham, *ut Aliæ bonæ res ita bona Descriptio è melior est quæque quo major.*

Animalia non tantum fabulosa & fictitia sed etiam dubia, incerta & suspecta rejici ; nulli hic, non dico *Hippocentauri* aut *Chi-*

mære,

P R Æ F A T I O.

mæræ, at nec *Ashni Indici*, nec *Oryges monocerotes*, Catoblepas nullus, nullus *Scytharum Subak*, *Dabuli Arabum*, *Satyrus Indicus*, *Fliris*, *Upalim*, *Heyrat* seu *Taxus Americanus*, Gulo, aliisque ejusdem farinæ, quæ apud *Nierembergium* occurunt. Dari ejusmodi Animalia in rerum natura non præfractè negaverim, mihi tamen nondum constat an dentur nécne, aut si dentur an ab omnibus certò cognitis & hac Synopsi comprehensis distincta sint. Ego autem nulli hīc speciei locum permisi, quam non vel ipse viderim, vel quæ ἀντόπιας, & fide dignissimos Autores non habeat.

Cæterū monendus est Lector, Animal illud in cuius Ventriculo invenitur pila *Lapis Bezoarticus Occidentalis* dicta Cervi speciem esse, Brasiliensibus *Cuguacu* ete & *Caguacu apara* dictam, ut nos docet *Gulielmus Piso*. *Franciscus Hernandez* in variis Animalium generibus inveniri tradit; nimirum in ovi-bus illis *Peruinis* cornuum expertibus quas *Bicuinas* vocant: præterea in *Teuh tlalma-zame*, quæ caprarum mediocrium, paulòve majori constant magnitudine: Pilo teguntur cano & qui facile avellatur fulvóque, sed ventre & lateribus cudentibus, unde *Berreros* indigenæ Hispani vocare solent. Cornua gestant juxta exortum lata, ac in paucos parvósque teretes ac præacutos ramos divisa, & sub eis oculos. Deinde in quodam Damarum genere quas *Macatl chickil-tic*,

PRÆFATIO.

tic, aut *Temamazame* appellant, brevissimis cornibus acutissimisque, coloris fulvi, fusci & infernè albi, &c.

Quod ad Animal *Muskquash* nostratisbus Americæ Septentrionalis Incolis dictum attinet, de quo tradunt, quòd formâ corporis Castorem nonnihil referat, multò tamen minus fit, * quod stagna vadosa frequentet; quòd domos seu habitacula è terra & ligno sibi extruat, moleculis illis quas talpæ egerunt similes; quòd Calamo aromatico vesatur, quòd Maio mense præcipue validum Moschi odorem exspiret, quòdque ejus testes (folliculos puto odoriferos intelligent) Gossipio involuti fragrantiam diutissimè retineant, & in arcas recondi soleant ad vestes eorundem odore imbuendas: Quod, inquam, ad hoc Animal attinet, ego sanè Murem aquaticum exoticum Clusii esse suspicor, quem nostrates *the Muscovy or Musk-Rat* appellant. Descriptionem vide hujus Synopseos, pag. 217.

Animal illud cuius notitiam *D. Tancred Robinson* M. D. debo, nostratisbus Americæ Septentrionalis colonis nomine *Squnck* notum, quod *Coati* sive *Rackoon* magnitudine est, cauda crassa pilosa Vulpinæ instar, ob odorem teterimum & fœtidissimum, hominibus pariter & canibus aliisque Animalibus intolerandum infame; quin *Izquiepatl* seu *Vulpecula* illa sit quæ *Maizium* torrefactum colore æmulatur *Hernandez*, quæ tota teterimum

* *Josselin.*
Itinerar.
p. 86.

P R A E F A T I O.

terrimum exhalet odorem, cujusque urina stercusque est foetidissimum, minimè dubito. Descriptionem vide Synopseos hujus, p. 182.

Animal illud amphibium, prægrande, *Mors* & *Rofmarus* & *Equus marinus* dictum, an ad Caninum genus pertineat nescio, quin ob dissimilem dentium formam, numerum, situm non pertinere suspicor ; singulare fortasse est & anomalum : Verum quoniam quod referam non satis sciam, reliquis amphibiis subjungendum putavi, & post Phocam proximè collocandum, quoniam, Vorstio observante, Pedibus anterioribus posterioribusque atque extrema corporis parte Phocam nostratem planè refert.

Si quæras cur vulgari & Aristotelica Animalium Quadrupedum divisione in *Μονόχηλα* seu solidungula, *Δίχηλα* s. Bisulca & *Πολυχήλη* s. Multifida repudiata, novam introdixerim, Respondeo, quod dentur Animalia, ut v. g. Camelinum genus, nec *Δίχηλα*, ungulas enim non habent, neque multifida, cum pes in duos tantum digitos fissus sit. Deinde dantur etiam Quadrupeda nonnulla *τετραχηλα* proprie sic dicta, v. gr. *Rhinoceros* & *Hippopotamus*, quæ quatuor ungulas habent super quibus stant & incedunt.

De Animalibus in genere pauca quædam præmisi, omissis quæ de corum generatione, concoctione, nutriitione, augmento, respiratione,

PRÆFATIO.

ratione, morbis & sanitate dici possent, plurimis; partim quod viribus propriis diffusus, vererer nè pro dignitate materiæ hoc argumentum tractarem, nève commentarius noster Lectoris veniâ indigeret potius quam laudem aut gratias mereretur : partim quòd nimio id tempore & labore constaret, cuius ego naturâ segnis minus patiens sum.

Cæterū si Lector aliquem ex opere hoc nostro fructum percipiet, illum Amicissimo Viro D. *Tancred Robinson* M.D. magna ex parte acceptum ferat, cuius suasu, ut dixi, non instinctu proprio illud initio suscepit, quiq[ue] ei perficiendo & multa nobis sugges-
tit, & nonnulla ipse adjecit.

Elenchus C A P I T U M.

De Animalibus in Genere.

Q UID sit Animal.	Page 1
De Generatione Animalium.	p. 14
De Distinctione Animalium in Vivipara & Ovi- para.	p. 47
De Divisione Animalium.	p. 50
De Quadrupedum viviparorum pilosorum Divi- sione.	p. 56

Synopsis Animalium Quadrupedum.

Q Uadrupeda solipeda seu solidungula Græcis Μώνυχα & Μονόχυλα dicta.	Page 62
Quadrupeda Bisulca, & primo Ruminantia cornibus perpetuis concavis.	p. 65
Bovinum Genus.	p. 70
Ovinum Genus.	p. 73
Caprinum Genus.	p. 77
Quadrupeda Ruminantia bisulca cordibus deciduis ramosis, seu Cervinum genus.	p. 84
Quadrupeda bisulca non Ruminantia seu Porcinum genus.	p. 92
	Animalia

Elenchus Capitum.

- Animalia Quadrupedia Pede ungulato Anomala,*
  &c. p. 121
- De Quadrupedibus Viviparis unguiculatis.* p. 131
- Quadrupeda Vivipara unguiculata; Pedibus bifidis*
Ruminantia seu Camelinum genus. p. 143
- Animalia pede unguiculato multifida, &c.* p. 148
- Quadrupeda vivipara pedibus unguiculatis multifidis,*
  seu in plures digitos divisus, unguibus angustioribus: Et primo, *Quæ plures dentes primores seu incisores habent in utraque maxilla, suntque vel Carnivora; eaque majora; capite rotundiore, rostro brevi, seu Genus Felinum* p. 162
- Quadrupeda vivipara unguiculata, multifida, carnivora majora capite longiore, seu Caninum Genus.* p. 173
- Quadrupeda vivipara, pede unguiculato multifido, rostro productiore, carnivora, minora, seu Genus Mustelinum, vermineumve.* p. 195
- Quadrupeda vivipara pede multifido herbivora binis prælongis dentibus anterioribus in utraque maxilla, seu Leporinum Genus.* p. 204
- Quadrupeda pede multifido vivipara, rostro productiore anomala: & primo dentata.* p. 231
- Quadrupeda pede multifido, &c. rostro productiore, edentula.* p. 241
- Quadrupeda multifida rostro breviore anomala, & primo volatice seu Vespertiliones.* p. 243
  Secundo gracile, tardipes. p. 245
- Animalia Sanguinea pulmone respirantia cor uno tantum ventriculo instructum habentia ovipara.* p. 247
- De Lacertis.* p. 261
- De Serpente.* p. 284

De

D E

ANIMALIBUS

I N

GENERE.

Quid sit Animal.

Animal est corpus animatum sensu & motu spontaneo præditum, vel potius sentiendi & se movendi facultate, licet non mutet locum.

Ita disertè Aristoteles lib. 2. de *Anima*, cap. 2. tex. 16. Τὸ δὲ ζῶον διὰ τὸ αἰθητὸν ἀρπάζεις καὶ τὸ μὴ κινέσθαι, μηδὲ ἀλλάτιοντα τόπου, ἔχοντα δὲ αἰθητὸν, ζῶα λίγοιδε, καὶ μὴ ζῶα μόνον. i. e. Animal per sensum & propter sensum primariò est Animal. Etenim quae non moventur neque mutant locum, habent autem sensum, Animalia ea dicimus.

Omnibus ergo Animalibus unus saltem inest sensus, v. g. tactus, quod Aristoteles saepius inculcat. Αἰθητες δὲ ταῖς χρήσεις περιττὸν πᾶσιν οὐ ἀρρώστησι τὸ θρεπτικὸν δωμάτιον χωρίζεσθαι τὸν αἴθητον καὶ πάσιν αἰθητούς, οἷον καὶ οὐ σύντονον ἀλλαντικόν αἰθητούς τὸ δὲ ζῶα πάντα φαίνεται τὸ αἴθητον αἰθητὸν ἔχοντα. i. e. Inter sensus autem primò inest Animalibus omnibus ta-

B

etus:

De Animalibus in genere.

Etus: & sicut facultas vegetativa seu nutritiva separari potest à tactu & ab omni alio sensu, ut in plantis videmus; ita tactus separari potest & seorsim existere ab omni alio sensu. Animalia autem omnia videntur tangendi sensum habere. Et in cap. 3. ejusdem libri, Tā ḥ ζῶα πάντα μίαν ἔχει τὸν αὐθόνοτον τύπον ἀφίν.

E Philosophis recentioribus non pauci, Cartesij præcipue assēclæ, sensum propriè dictum Brutis nullum inesse contendunt: cūmque Brutis tribuitur sensus, nihil aliud significare vocem illam quam passionem seu motum in Sensorio ab impellente sive externo, sive interno excitatum. Peyerus Merycologiæ lib. 3. cap. 4. concludit, *Bruta tanquam automata artificiosa à rebus internis pariter ac externis, impressionem in Sensorio efficien-tibus, naturæ ordine mille modis concinmiter moveri, absque notione vel scientia.* Et ejusdem operis lib. I. cap. 4. *Quamvis enim Bruta careant Anima cog-noscente, tamen ab objectis externis perinde afficiun-tur in cerebro uti homines.*

Iterum lib. I. cap. 4. *Quod autem Plutarchus Avis hujus [Ardeæ] solertiæ tribuit, ac si ipsi singuli calliditate prædita, conchásque calore recludi gnara, consilio rem suo prudenter aggredetur, id ego magis piè Divinæ Providentiæ soli acceptum re-fero, flectenti Brutorum machinas mille modis per organa convenientia secundum Naturæ ordinem.*

Et Cartesius in Epistola ad D. Morum, Se non morari ait astutias Canum & Vulpium, nec quæcunque alia quæ propter cibum, Venerem, aut metum à Brutis sunt. Profitetur enim se posse perfacile illa omnia, ut à sola membrorum conformatione profecta, explicare: quod utinam præstisset, si præstare potuit.

Præcipua hujus sententiæ fundamenta sunt.
I. Quod Deus possit efficere machinas, quæ eos-
dem

dem planè motus aut actiones exferant quales ab Animantibus proficiscuntur. Nam si ea est hominum industria (verba sunt * *Colberti*) ut * Meta-omnis generis machinas vel ad usum vitæ, vel phys. ad oblectationem excogitent, dubitare non licet, quin à summo rerum artifice machina ex infinitis penè partibus compendi possit, quæ eodem modo ex objectorum impressione moveatur, ac si sensu & perceptione donetur. Nos de omnipotencia Divina, an scil. tales machinas fabricare possit, nollemus disputare. Quæstio est, non utrum potuerit efficere, sed utrum fecerit, quod nobis ob rationes mox dicendas non videtur verisimile. Deinde, ut scitè *Colbertus*, Licet nebis ab iis qui contra sentiunt vicissim requirere, Annon potuerit Deus, ut sensuum organa, ita vim sentiendi & objecta corporea percipiendi Brutis tribuere? Si potuit, quin ita fecerit cur dubitamus? Hæc argumentatio apud Cartesium eosque valuit, ut concederet, non posse demonstrari nullam esse in Brutis cognitionem aut Animam, quoniam, inquit, Mens humana illorum corda non pervadit.

2. Cùm nos ipsi tam varios & dissimiles motus nè cogitantes quidem exeramus; cùm enim loquimur aut scribimus, aut testudinis fides pulsamus, simul & eodem momento complures musculos, nervos & alia organa citra ullam perceptionem, & peritè, & celerrimè, movemus: cur non & Bruta pariter ab objectis impulsa omnes suos motus & actiones obire possint? Quid (inquiunt) an Canis v. g. latrare non poterit, cùm homo sèpe loqui, aut nervos testudinis stringere soleat citra ullam attentionem ex affectudine tantùm, & mechanica partium dispositione?

De Animalibus in genere.

Cartesius certum esse ait in Corporibus Animalium, ut etiam in nostris, esse ossa, nervos, musculos, sanguinem, spiritus animales & reliqua organa, ita disposita, ut se solis absque ulla cogitatione omnes motus, quos in Brutis observamus, ciere possint: Quod in convulsionibus cernitur, cum mente invita machinamentum corporis vehementius saepe, ac magis diversis modis solum se movet, quam ope voluntatis soleat moveri.

Nos equidem concedimus animalium corpora organa esse miro artificio composita, & multa in nobis fieri ad quae non attendimus. Alia tamen tum à nobis, tum etiam à Brutis fiunt, quae attentionem & perceptionem arguunt, de quibus posse.

3. Rationum omnium quae bestias cogitatione destitutas esse persuadent, *Cartesii* judicio, præcipua est, quod quamvis inter illas unæ aliis ejuidem speciei sint perfectiores, non secus quam inter homines, ut videre licet in Equis & Canibus, quorum aliqui ceteris multò felicius quam docentur addiscunt: & quamvis omnes perfacile nobis impetus suos naturales, ut iras, metus, famem vel similia, voce vel aliis corporis motibus significant, nunquam hactenus fuerit observatum, ullum Brutum animal eò perfectionis devenisse, ut verâ loquela uteretur, hoc est, ut aliquid vel voce, vel nutibus indicaret, quod ad solam cogitationem posset referri. Hæc enim loquela unicum est cogitationis in corpore latentis signum certum; atque ipsâ utuntur omnes homines, etiam quam maximè stupidi & mente capti, & lingua vocisque organis destituti.

Verum quamvis fortè loquela propriè dicta Brutis non concedatur, alia tamen sunt, quae sensum & perceptionem iis indultam probant.

4. Si Bruta sentiunt & percipiunt, hoc est cogitent, non secus ac homines, habebunt pariter sibi adnexas Animas à corpore distinctas adeoque immortales; quod nullo modo verisimile est, cum eorum nonnulla *v.g. vermis, ostreum, spongia,* & exilia illa animalia Microscopio nuper detecta, adeò imperfecta sint, ut nemo iis perceptionem & memoriam nedum immortalitatem libenter concesserit.

Reff. Quid de Brutorum animabus fiat postquam à corporibus separantur, an maneant, an pereant & in nihilum abeant, nobis non constat. Quidni vero durent & in nova corpora se insinuent?

Concedemus tamen operationes illas quas in Brutis miramur omnes ab ipsis non proficiuntur enim potius quam agunt; nec ipsa Domini sunt intelligentiae illius quam in actionibus suis ostendunt; sed à Divina sapientia diriguntur ad fines quos ipsa sibi non proponunt, quo rūmque nullam habent notitiam: ἐτε τέχνη, ἐτε ζητία, ἐτε βαλούμενη πονη. ut rectè Aristoteles; passive se habentes ad motus illos & instinctus naturales, ab Autore naturae sibi impressos. Si enim Bruta autores essent suarum actionum, eaque efficerent innatae scientiae vi, absque ulla deliberatione aut consultatione, quæ ab illis effecta videmus; sequeretur planè ea non dico ratione prædicta esse, sed intellectu ratione humana multò præstantiore & perfectiore.

Sequitur jam ut rationes eas proferam, quibus inductus à sententia illa, quæ Bruta omni sensu & perceptione multat, alienus sum.

Primò, Multæ Brutorum actiones, ea sensu & perceptione quadam donata esse convincunt. Quorsum (inquit D. Morus in Epist. ad Cartesium)

illa attentio est & auscultatio in avibus cantatioriis, quam præ se ferunt, si nullus in ipsis sensus, nec animadversio? unde illa vulpium canumque sagacitas? Qui fit ut minæ & verba ferocientes cohibeant belluas? Canis famelicus cùm furtim quid abstulit, cur quasi facti conscientis clam se surripit, ac meticulosè & diffidenter incedens, nemini occursanti gratulatur, sed averso pronóque rostro suam ad distans pergit viam, suspiciosè cautus nè ob patratum scelus poenas luat? Quomodo ista fieri possunt, sine interna facti conscientia? Et in secunda Epistola, Annon Canes brevibus latratibus cibum sæpius ad mensam mendicant? imò verò aliquando Domini cubitum pede, quâ possunt cum reverentiâ tangentes, quasi sui oblitum, blando hoc eum signo commonefaciunt.

Nec pigebit, quamvis prolixa fatis, quæ Dotissimus Vir Jo. Faber *Lynceus in Exposit. Animal. Novæ Hispaniæ, &c.* De solertia Animalium profert, huc transcribere. Cæci ostiatim mendicantes Romæ & alibi, Cane plerunq; mediocris magnitudinis catenulæ ferreæ alligato utuntur. Hic ipsis viarum dux: hic diluculo eos ad variæ urbis loca educit, & sospites vesperi domum reducit: hic fidissimus tota ipsis die socius assidet, & loco etiam solitus, ubi parumper exspatiatus fuerit, longè tamen haud discedit, & ad minimam heri sui vocem recurrit, collum absque ullo repisu catenæ aptandæ subjicit, & inter medias populosæ Urbis turbas, longissimè ab ædibus etiam diffitus, rectam viam sine ullo diverticulo, absque ullo in soveam aliquam præcipitandi magistri sui metu domum pergit, ac pensum laboris sui diurni, panem nempe mucidum & aquam gelidam ab hero accipit & quod mireris amplius,

amplius, ad quæcunque etiam longissimè distantia, & aliquot milliaribus ab urbe remota, ut est S. Pauli Basilica in *Via Ostiensis*, loca eos deducit. Ubi enim Cæcus à sua in qua habitat platea remotior paululum ad bivium vel trivium aliquod devenerit, & aurum judicio, (quo maximè cæci pollut) sive hoc ex fontium aquæ cuiusdam lapsu, sive fabrorum & artificum strepitu collegerit, se tali quodam loco constitutum esse: & si ad SS. Petri aut Pauli aut Joannis Lateranensis Basilicas, quæ pluribus passuum millibus, & in triangulo quodammodo locatæ à se invicem absunt, properare desideret, absque eo quod ullum mortalium quo loco sit interroget, loro suo canem semel tantum, vel hac, vel illac, & Ecclesias dictas versùs dirigit, tum securus ad harum aliquam, quam ipse in animo habet, perducitur, vesperique salvus sine ullo diverticulo reducitur.

Quòd si in longissimo quodam vico sex septémve cæcus domos habeat, quas bis tére in septimana eleemosynam postulaturus, ibique precationes dicturus suas adire sit solitus, ubi ad hujusmodi platearum aliquam, quas optimè Canis cognoscit, fervenerit, nisi singulas & jam sibi norissimas ædes priùs omnes accesserit, ex ea minimè discedit. Ubi autem precatiunculam jam Mendicus inceperit, decumbit interea Canis, quietémque fessus capit, & quando ultimam precationum voculam prolatam audivit, confestim sine ullo magistri monitu nutûve surgit, & ad alias consuetas ædes gressum dirigit.

Vidi profecto non sine maxima animi mei jucunditate, simul & stupore, dum cæco cantanti & stipem petenti nummulus ex superiori domus parte ante pedes projiceretur, industrium

adèò ipsius Canem fuisse, ut illum quæsiverit, & ore è terra sublatum arreptumque in ipsam heri sui capsulam seu pyxidem reposuerit: & si fortè fortuna eundem non protinus reperisset, baculo ab hero suo monitum, & comminantibus verbis adactum, ut omni adhibita diligentia nūnquam indagaret. Si verò panis ex fenestris dejectus fuisset, Canis hic, famelicus licet, nisi eum Domino suo priùs porrexisset, & ab eo portiunculam accepisset, eundem minimè arrofit—

Solebat ædes meas amicus frequenter invisiere, qui cùm ingentem ex Molosorum ferè genere Canem secum duceret, ipsique ego ad superiores ædium partes aditum præcludi jussisse, penderet autem prope ostium inferius mearum ædium pes Capreoli funiculo alligatus, quo campanulam adventantes & intrare cupientes puliare docebantur, idque à Domino suo jam semper factitatum, Canis conflexisset; ubi admisso hæso invititus exclusus fuit, paulò post tintinnabulo pulsato puer descendit, & præter Canem neminem offendit, qui pedibus suis capreoli pede arrepto, intromitti gestiens hominis instar funiculum attraxerat; nec id semel tantum, sed iteratis vicibus alia die tentavit, nobis omnibus conspicientibus, ridentibus, & bestiæ ingenium admirantibus.

Hic ipse Canis cùm in ollam prægrandem unguine illitam lingendi causâ caput immisisset, nec revocare posset, ubi diu multumque luctatus sed frustra, & ut nè vas illud figulinum rumperetur, leniter tractasset; tandem impatiens fractus, maximo cum impetu terræ impegit, in frusta comminuit, & ei se mox molestiâ liberavit.

Cassianus Puteus Lynceus S. Stephani Eques Romanus Florentiae non semel se vidisse affirmavit quendam Serenissl. Mediceæ familiæ Principem Canem aluiisse qui ad nutum heri sui imperium omne reciperet, mensæ continuè inserviret, orbes apportaret, patinas reportaret, & ore arrepto argenteo disco, in quo calicem vitreum viñō repletum stantem gerebat, ità affabré Domino suo porrigeret, ut nè tantillum vini effunderet, cui & equum conscendentem fideliter stapedem infixis dentibus arctissimè firmaret.

Doceri præterea Canes possunt, ut arreptâ ore pecuniâ ad macellum properent, & à noto sibi lanione carnes, vel à caprone etiam vinum emant domûmque reportent: Rem perditam omni diligentia requirant & inveniant, ad numeros saient: In rotâ versatili ambulantes, vel trusilem molam agant, vel carnes in veru ad ignem volvant. Hactenus *Faber.*

Præterea Canis Domini anteambulo in via, ad eum subinde respectat, nè forte è conspectu amittat, quem si viderit, alacris denuo progradientur; sin minus, non procedit ulterius, at nec subsistit, sed quanta potest festinatione recurrat, & Dominum indagat. Concipi quidem potest quomodo motus heri versus aliquam partem directus, eodem impellat Canis machinam: verum absentia Domini, cum sit nihil, nullam potest habere vim, nullum influxum. Verum responderi potest, ideam heri in memoria posse excitare illum motum. Instabimus ergo in alia actione cuius non ita facile est rationem reddere.

Cum idem anteambulo ad viæ divertium venerit, & incertus sit quam semitam Dominus capiet, subsistit ibidem, expectans donec videbit, quorsum ille gradum diriget; nè si ipse diversam

diversam partem eligeret, totidem quot processerit vestigia remetiri cogatur. Cur canis cùm ad fluvium venit, si alveus ejus angustus sit, statim transilit, sin latior, quàm ut illum saltu possit transcendere nihil simile tentat? Si prædæ alicui adeò propinquus sit, ut se illam assuefi posse speret in eam insilit, sin adeo longe absit, ut eò usque saltare nequeat, irrito conatu se non fatigat? nisi quòd innatà quâdam trigonometriâ de distantiis judicare potest, utcunque sine sensu & perceptione quomodo hæc præstare possit, ego equidem non capio.

At nec Equi ingenio minùs excellunt quam Canes, nec minùs mira sunt quæ præstant. Videlimus qui ad numeros saltaret; qui ad heri iussum claudicaret, qui se mortuum simularet, & pedibus extensis absque ullo motu jaceret, séque quomodolibet tractari, trahi retrahique permitteret, usque dum verbis quibusdam prolatis statim exurgeret & exsiliret; quod à Cane factum totum theatrum & *Cæsarem Vespasianum* (qui in *Marcelli* theatro aderat) obstupuisse ait *Plutarchus*: qui terram pede pulsando numerare videbatur quot denarii essent in solido, &c. quod oculo in herum conjecto, & observando quoties ille manum leviter moveret, totiesque terram seu pavimentum feriendo, præstabat. Cùm mus è foramine exiens felem propinquum videt, latibulum suum citato cursu repetit, quòd scil. noverit se ibi tutum fore ab hoste. Si mus mera esset machina, posset fortasse felis asperitus eum impellere ut recto cursu ab eodem fugeret. At quid retrahit murem ad foramen, quamvis forte Feli vicinus sit quàm locus ubi nunc est?

Cur Canis in mensam, si altior sit, non statim exsilit, sed primùm in proximam cathedram, hinc in mensam ascendit? non immeritò quærit D. Colbertus, qui pluribus instantiis prolatis concludit, *Neminem tantam soleritiam in Automato posse bona fide agnoscere quantam in equis, canibus, simiis, elephante & omnibus pene Animalibus agnoscimus*: quod & nobis videtur.

Secundo, Opinio isthac à communi generis humani sensu & sententia abhorret. Quis enim Bruta dolorem nullum pati, nec vicissim voluptate aut lætitia perfundi, adeoque crudelitatem erga illa exerceri non posse Peyero concedet? Quis tam ferreus est? tam ab omni misericordia alienus, ut Animalibus hisce graviter afflictis diráque & extrema patientibus non indoleat. Certè vulgus nostrum cùm Brutum aliquod letaliter vulneratum, morbo insanabili laborans, aut dolore quovis vehementi cruciatum videt, spectaculi impatiens præstare clamitat ut occidatur, adeoque à dolore liberetur [*put out of its pain*] Quid aliud significant lamenta, querelæ, gemitus, ejulatus, vociferationes, quas percussa, cæsa, vulnerata edunt, imò lachrymæ quas earum nonnulla ut *v.g.* Testudines, ubertim fundunt, quàm aliquem iis doloris sensum inesse?

Inquies, hoc præjudicium est, cui omnes ab ineunte ætate assuevimus, quodque non facile excutimus, Bruta scil. Animantia cogitare, quòd eadem nobiscum qui cogitamus sensuum organa habeant. At Philosophi melius edocti supra vulgus sapiunt. Ego equidem in eorum numero nomen meum profiteor qui huic præjudicio assuerint, nec illud hactenus deponere potuerint, sive id infirmitati meæ, sive argumentorum in contrarium allatorum imbecillitati debeatur. Quasi verò hoc sit Philosophum esse, humanitatem

tem exuere, inque Brutorum corpora absque ullo crudelitatis sensu fævire posse; eaque urere, torquere, dilacerare, animi causâ pro libitu tractare, procul omni sympathias affectu. Quin & Sacræ literæ crudelitatem erga Bruta exerceri posse innuere videntur. *Prov. 12.10. Curat justus vitam jumenti sui, miserationes autem improborum sunt crudeles.* Quæ enim justitia esse potest erga machinam; quæ commiseratio?

Tertiò, Considerandum est an Decorum sit & Divina Majestate dignum, tam humiliter sentire de Creaturis animatis, quasi nihil aliud sint quam machinæ seu Automata: annon humano generi illusisse videatur Deus, si pro vivis Animalibus, internum motûs sui principium habentibus, prout hominibus hactenus persuasum fuit, quibusdam tantum ceu puppis, aut icunculis omni prorsus vita & sensu destitutis, mundum replevisset. Si hoc verum sit, est sanè cur homo se efferat & superbiat, siisque filius causâ mundum hunc conditum fuisse jure glorietur, nec enim hominibus deletis aliōve translatis ullus ejus amplius usus fore videtur.

Iis qui medium sententiam amplectuntur, Bruta scilicet & sensu & perceptione donari, & tamen omnino materialia esse, consentire nequeo. Materiam & perceptionem toto genere distare Cartesianis libenter concedo. Dividatur utique materia in partes quantumvis subtiles & minutæ, quomodolibet figuratas, moveatur motu perniciissimo, recto, obliquo, circulari, sursum deorsum, confusè ordinatè nihilo propius ad perceptionem accedet quam si omnino iners & quieta jaceret. Quis motum localem & perceptionem res esse distinctas non agnoscit? nec hujus notionem & conceptum in illius includi?

At neque motus (inquiunt) in rei materialis conceptu includitur , nec ei necessariò inest. Materia enim potest esse sine motu; Motus tamen est modus quidam materiæ ; cur ergo non & perceptio modus materiæ esse possit ?

Respondeo , materiam passivè se habere ad motum ; nec posse seipsum movere ; nullam utique habet vim *ωτονυνημώ* : quam si haberet, esset quidem aliqua probabilitatis species, perceptionem etiam ei competere posse. Perceptio autem sine actione intelligi nequit. Quin si sensus & perceptio Rei materiali competere, ejusve modus aliquis esse posset , non equidem video, cur non perinde & Intellectus & Ratio , proinde cur non & Animam rationalem posse esse materialem seu modum aliquam materiæ concedamus. Expediant se si possunt hujus sententiæ patroni.

Rationem à perceptione aut sensu separari in nobismetipſis experimur. Inter dormiendum enim cùm somniamus, ideas & imagines rerum satis clarè percipimus, rationis tamen usum non habemus ; quod vel indè patet , quod cùm videamus tot absurdia, incongrua, & aliena, quæ nullam inter se connexionem aut dependentiam habent , vel simul repræsentari, vel unum alii succedere ; non omnino miramur aut moveremur ; cùm si ratio vigilaret , statim detegeret, ea quæ loco & tempore tantopere distant, simul existere non posse,nec hoc illud statim consequi; ut alia multa in somniis visa taceam, quæ ratio mox respueret & falsi coargueret. Id ergo principium quod percipit in homine, sive Anima sit, sive facultas Animæ , distinctum est ab eo quod intelligit & ratiocinatur.Cur ergo ejusmodi principium seu Anima, solâ percipiendi facultate praedita non possit seorsim existere , & cur in Brutis non existat?

D E

D E

Generatione Animalium.

NON mihi in Animo est integrum de Generatione tractatum scribere ; tres tantum celebres quæstiones, quæ hodiernum inter Philosophos agitantur , breviter discutiam. Ex autem sunt,

Primò, An detur aliqua generatio spontanea aut æquivoca ?

Secundò, An omnia quæ unquam fuerunt aut futura sunt Animalia individua initio creata fuerint, an nova indies generatione producantur ?

Tertio, An Animalcula quæ generatione augentur & perficiuntur in ovo fœmineo , an in semine masculo hospitantur ?

QUÆST. I.

An detur aliqua generatio spontanea aut æquivoca ?

EGO cum iis planè sentio qui nullam omnino Animal sponte nasci , nec ullam dari generationem æquivocam existimant.

Primò

Primò enim productio Animalis ex materia indisposita Theologorum unanimi consensu Creatio est & Omnipotentiæ opus. In prima enim rerum creatione Animalia non ex nihilo facta sunt, sed ex aqua & terra, absque ulla præparatione & dispositione prævia. Quodcumque ergo Agens absque semine ex materia indisposita Animal producere, vel materiam in instanti præparare potest, Omnipotens est. Verum si Generatio aliqua spontanea concedatur, hoc quotidie fiet. Quodnam ergo efficiens est in his generationibus? num Sol? At ille omnipotens non est. Num Deus? At ille Die sexto creationis omne opus absolvit.

Secundò, Si Animal ex putri aliâve quâ materiâ indispositâ produci posset, quid opus est tanto ad generationem molimine? quid duplii sexu? quid tanto ad utriusque semen præparandum vasorum apparatu? tot flexibus & meandris, tot gyris & circuitibus, ad generosum illum spermatis liquorem è sanguine & succo nervo eliciendum & paulatim elaborandum donec debitam perfectionem acquirat? Apage otiosam hanc & supervacuam generationis pompam. Res utique faciliùs multò & compendiosius posset expediri; è pulverè & aquâ pluviâ ranæ, è putri materia infecta momento producuntur.

Annon hoc contumeliosum esset in Naturam aut potius Deum ipsum; asserere illum longum & non necessarium generationis processum instituisse, & ambages frustra quæsivisse, Rejicimus ergo sententiam hanc, Rata apud nos sunt Axiomata illa physica, *Natura non facit circuitus. Natura non abundat in superfluis, nec deficit in necessariis.*

Tertiò,

Tertiò, Meā equidem sententia absurdum omnino & à ratione alienum esse videtur, Rem inanimam, quæ inferioris ordinis & ignobilior est, posse producere animatam, quæ superioris est & nobilior: vel enim ex materia indisposita illam producit, cuiusmodi productio, ut diximus, creatio est; vel ipsa materiam præparat & disponit, quod est ultra vires suas agere, cùm nulla habeat organa & vas a ad eam præparandam idonea, quæ, ut diximus, permulta requiruntur.

Quartò, Generatio hujusmodi experientiæ etiam refragatur. Si quod enim aliud certè putris materia, & præ omnibus caro putrida, ad insecta generanda aptissima videtur. Animalia enim spontanea si quæ sunt è putredine oriri omnes statuunt. At acutissimus Vir D. *Franciscus Redi* è carne aliâve materia putrida nullum omnino Animalculum oriri, si insecta omnia ab ea solicite arceantur, expertus est. Quin & D. *Malpighius* nè terram quidem absque semine ullam plantam edere experiendo didicit.

Quintò, Si insectum, si rana, si mus sponte possit oriri, cur non & *Equus*? cur non & *Elephas*? cur denique non & *Homo ipse*? Nec enim minor Ars & curiositas elucet in horum quam in illorum corporum structura: & ratio sola cur illa sponte oriri imaginamur, hæc verò minimè, videtur esse, quod ab magnitudinem hæc non facilè vitium nostrum effugiant; illa verò ab parvitatem oculis nostris se facillimè subducant, & in latibulis occultent, ubi nec generationem nec partum illorum observare possumus. Præterea si nullum sit semen quod speciem determinet, cur non aliquando, imò cur non sæpiissimè novæ rerum species producantur?

quod

quod sextum nobis argumentū suppeditat.

Sextò, Si dentur Animalia aliqua sponte orta, cur earundem omnia specierum sunt cum iis quæ naturali methodo generatione propagantur? Cur non interdum, imò sēpissimè species novæ, Hybridæ, Androgyna, monstra producuntur? Cū Sol aut calor, aut quocunque aliud efficiens assignare poteris universale Agens sit, quid speciem determinat? Materia inquietus, seu principia harum specierum convenientia. At cū diversarum specierum semina in ordinata materia putri inveniri longè verisimilius sit, in aliqua certissimum, cur ex eorundem mixtū ejusmodi quæ diximus novæ & monstrōse Animalium species non potius exoriantur? Hoc enim etiam in Animalium corporibus fieri vides, ubi semina permiscēntur, quomodo ex commixtione & concursu feminis Asinini cum Equino generatur mulus. Cur efficiens universale non æquè agit sive principia cognata, sive aliena in materia putri occurruunt? Deinde, Cur Animalia hæc sponte genita partes generationi dicatas obtinent, ipsaque etiam ex coitu maris & fœminæ speciem suam propagant? cū ex ejusmodi parentibus genita & nata non sint. Annon millies verisimilius est omnia fixo, stabili & spermatico principio originem suam debere?

Ultimò, Suffragia præstantissimorum hujus ævi Philosophorum, qui Insectorum naturam diligentissimè examinārunt, eorūque generationis modum curiosissimè observarunt, sententiam nostram confirmant: Quorum auctoritas plus apud me valet quam aliorum mille è vulgo Philosophantium, qui communibus præjudiciis abrepti, receptæ sententiæ absque ullo rerum ipsarum examine mordicus adhærescant.

Ita sunt, (ut elogia omnia omittam quibus or-

nari merentur) D. *Franciscus Redi*, cuius superius mentionem feci : qui multis tuis argumentis tum experimentis probat, nullam dari ne in infectis quidem generationem spontaneam. Hic tamen Infecta illa quæ in gallis aliisque plantarum excrescentiis nascuntur excipit.

D. *Marcellus Malpighius*, qui in Tractatu de Gallis (quo nomine præternaturales omnes & morbosos tumores & excrescentias plantarum complectitur) ostendit verrucas illas & excrescentias quascunqne in quibus Infecta quævis inveniuntur excitatas esse vel venenosæ cujusdam liquoris vi, quem unâ cum ovis suis supra folia, gemmas aut fructus Plantarum ejusmodi Infecta ejiciunt ; vel terebris suis aut aculeis foramina efficientes in ipsam gemmarum aut fructuum pulpam instillant ; vel vapore contagioso ipsum ovorum, mortificationem seu syderationem producente in partibus plantarum in quibus depoñuntur ; vel denique a vermiculis ipsis exclusis, dentibus suis in gemmas, folia, fructus aut etiam lignum ipsum foraminibus factis penetrantibus ; unde tandem concludit. Erunt itaque Gallæ, & reliqui plantarum tumores morbosæ excrescentiae, vi depositi ovi, à turbata plantarum compage, & vitiato humorum motu excitatae, quibus inclusa ova & animalcula velut in utero foventur & augmentur, donec manifestatis firmatisq; propriis partibus quasi exoriāntur novam exceptantia auram.

D. *Joannes Swammerdam*, qui in *Historia sua Insectorum generali* affirmat, quod in tota natura nulla detur generatio accidentalis s. spontanea, verum omnia Animalia generatione propagari, & postea de Insectorum è Plantis generatione agens sic infit. Nos firmiter credimus, impossibile esse experientiâ probare ulla omnino Infecta è plantis prodire aut nasci, verum è contra mihi

mihi satis constat, Animalcula illa non aliam ob causam plantarum partibus includi, quam ut inde alimentum hauriant. Verum quidem est, certo constanti & immutabili naturæ ordine vivere nos multa Insectorum genera speciebus nonnullis plantarum & fructuum velut propria affigi. Sciendum tamen est, illa omnia ex seminibus Animalculorum sui generis ibidem depositis oriri: Insecta etenim ova seu semina sua adeò profundè in plantas demergere solent, ut postea cum illis quodammodo uniantur, officio illo seu apertura per quam intrarunt penitus occluso & obliterate, nullo ejus in superficie vestigio remanente. Ova a. inibi excluduntur, & foetus enutriuntur usque dum debitam perfectiōnem acquirant.

D. Martinus Lister nostras, Notis in Goedartii Insect. Num. 16. p. 47. Non enim (inquit) inducor ut credam, hoc vel aliud quodvis Animal modo quodam spontaneo è planta produci, aut alii causæ cuicunque originem suam debere quam Parenti Animali. Item Not. 3. in Insect. N. 39. hæc habet, Quoad spontaneam erucæ hujus aliorūmque Insectorum generationem pro parte negativa jam sententiam meam tradidit. Hoc certissimum est Cossos bosce, ab ovis à Parentibus Animalibus exclusis esse productos, & quæ etiam patet minutulos hos vermes capaces esse arborēm gradatim terebrandi, id est, pro ipso alimentandi tempore, quæ quidem exigua foraminula fortè post plenum eorum ingressum denuo coalescant, saltem non sunt oculis nisi Lynceis aspectabilia. Addo insuper, quod forsitan transmutationem nullam subeant, sed per multos annos sub erucarum larva maneant, quod probè consentit cum observationibus meis.

His addi possit D. Antonius Lewenhoeck Belga, qui eandem etiam sententiam sequitur. Literis 14 Maii 1686. ad Regiam Societatem Londinen-

sem datis hæc habet, Est enim apud me ratum ac firmum, nulla viventia Animalia, sive demum vermem, sive muscam, pulicem, pediculum; imò nè blattam quidem, ex succo vel foliis nullius arboris vel plantæ, aut etiam putredine vel sudore produci posse. Et ut mihi hac in re satisfacere in, carnem sumpsi vitulinam, eāmque intra vitreos quosdam tubos Hermetice occlusos inclusi, quos per aliquot mensium spatum, tam propè fenestris ad solem, quām alibi reliqui, ita ut caro portione sui aliqua in aquosum mutaretur liquorem. Hanc carnem liquorēmque multaties accuratissimè examinavi, diversisque temporibus vitra aperti rur sūsque occlusi, verū nullum unquam vivens animal in ipsis animadvertere potui. Et paulò post de pediculis agens, ratum apud se esse scribit, Quod prout impossibile est, Equum vel Bovem similēve Animal ex fimi cuiusdam putredine progigni posse, æque impossibile sit pediculum vel pulicem absque generatione posse produci.

Quæ in contrarium objici solent in Tractatu Anglice scripto, cui Titulus *Sapientia Dei in Operibus creatis manifestata*, refutavimus. Iis quæ de Ranis pluvialibus diximus addi potest, D. Perault in ejusmodi ranarum ventriculis cibum, inque ipsis intestinis excrements sæpius invenisse, unde jure concludit, eas tum temporis non fuisse primi formatas, sed cùm jamdiu ante natæ essent, repente prodiisse: quod non mirum, cùm post imbreu à siccitate lumbrici & cochlear terrestres innumeræ è latibulis suis prodeant grato, ut videtur, aquæ pluviae vapore allecti. Ibidem ostendimus quid de insectorum in hominis aliorūmque Animalium intestinis, visceribus, vasis inventorum generatione & origine sentiendum sit.

De pediculorum, Syronum, aliorumque vermium in caseo putrescente inventorum generatione res minùs est Difficilis: ea namque ab insecto ejusdem speciei ova ibidem deponente producta esse minimè dubium est. Infecta enim pleraque mira odoratûs sagacitate pollent, ut loca ovis suis fovendis & excludendis, & fœtibus enutriendis idonea è longinquò facile percipi-ant, eoque se conferant.

De origine vermiculorum è corporibus erucarum vivarum aut Chrysalidum egredientium, magno interdum numero, nondum constat; conjicere tamen possumus eos oriri ab ovis muscarum seu vesparum ichneumonum, quæ vel aculeis suis cutem erucarum dictarum perforantes ova in earum corpora insinuant, vel exterius in cute ea ponunt, quæ ibidem postea excludantur, fœtusque cutem erodentes corpus ingrediantur; ibique nutriantur donec debitam magnitudinem & perfectionem acquirant. Dubia Chrysalidum nonnullarum nunc in Papilionem, nunc in muscam metamorphosis ulteriori obseruatione indiget.

Bufones in lapidibus mediis ferrâ dissectis inventos fuisse certa fide nobis constat. Fieri potuit quod Animalia illa recens nata, aut cùm parva fuerant, foraminulo aliquo aut rimula in petra inventa, in eam irrepserint, ut commodum in hyeme latibulum obtinerent; postmodum autem vel foraminulo fortè occluso, vel quod ipsi mole aucti eadē egredi nequiverint, incarcerati & inviti detenti sunt. Cūque Animal valde sit frigidum, & in saxo propemodum torpidum plerūq; jacuerit non multo alimento at nec aere indiguit, quin per plures annos in hoc statu potuit durare. Fortè etiam antequam materia petræ in lapidem concreverat bufo in eadem late-

bat, quâ liquoris cujusdam petrescentis ope in lapidem induratâ, bufo incrustatus & inclusus est, non aliter quam muscæ aliâve infecta in Succino aut crystallo.

QUEST. II.

*An omnia quæ unquam fuerunt & futura sunt
Animalia individua initio creata fuerint,
an nova indies generatione producantur?*

PArtem affirmativam sequitur & propugnat Doctissimus Vir *Joannes Conradus Peyerus*, Merycologiæ lib. I. cap. 5. Ipse (inquit) quondam in Doctrina de generatione Animalium ex ovo quædam ceu inepta rejici, quæ mibi nunc videntur itâ consentanea, ut propugnare ausim. Talia sunt potissimum præsentia ideæ realis in ovo ante congressum, quæ factum postea constitutæ; & numerus idearum in quolibet ovo ex quo fæmella nascitur tantus, ut species inde propagari queant per omnia secula.

Fundamentum hujus sententiae præcipuum est, quod Animalium conformatio Divini sit opus artificii. Insania est, animantibus vim proprios fingendi ac procreandi fetus tribuere, furor id Atomorum aut particularum qualiumcunque fortuito largiri concrетui, quod hominum captum artēmque omnem superat: denique impietas creaturarum originem à Deo non repetere, aliūmque plasten, & nescio quam facultatem aut genium spiritumve formatorem suspicere ac venerari. Quod ad priores duas causas attinet, Dignissime Peyere, Animalis conformatiōnem iis non deberi libenter concedo, at cur tertiam quam assignas adeò averseris, ut qui eam approbant impietatis & idololatriæ insimules, rationem non video. Cur Deus ad opera conformatiōnis

cionis aut generationis Animalium *Plasticae* cuiusdam *Naturae* ministerio non possit uti, æquè ac Angelorum vicariâ operâ ad Providentiæ negotia & mundi Administrationem utitur? Pro *Plastica* hujusmodi *Natura* argumenta sanè non contempnenda profert Vir ob pietatem & eruditionem celeberimus D. *Radulphus Cudworth*, in Academia *Cantabrigiensi* dum viveret Hebraicæ Linguae Professor, & Collegii Christi Præses dignissimus, Lib. de *System. Mundi*.

Primò, Quia contraria sententia, vulgi saltem opinione, Divinam Providentiam nimis operosam, solicitam, & trivialibus curis distractam supponeret, adeoque eam creditu difficultorem redderet.

Secundò, Quia Divinæ Majestati minùs consentaneum & decorum videtur, minùs σεμνὸν, ipsum αὐτοցεῖν ἀπειλα, velut propriis suis manibus omnia fingere, etiam levissima & vilissima quæque, abique ullius ministri subordinati interventu.

Tertiò, Tardus ille qui in rerum generatione observatur processus ab imperfectiore ad perfectius gradatim ascendens, supervacua & inanis pompa, ociosaque & inutilis φυλαξία esse videtur, si Agens omnipotens esset.

Quartò, Αὔασθίμητα illa, ut vocat *Aristoteles*, Errores & lapsus qui committuntur? cùm materia inepta est aut contumax, nec formaticis ductui facile cedit & obsequitur, ut in Monstris, &c. Agens non ea vi & virtute esse cui resisti non possit abundè arguunt, quin Naturam ejusmodi causam esse, quæ non minùs quàm humana Ars materiæ obstinatione aut indispositione aliquando impediri aut frustrari obnoxia sit: cùm Agens Omnipotens certò & infallibiliter opus suum efficeret, nec ulla materiæ contumaciâ

aut ineptitudine, nec alio obstaculo impediri possit, aut perturbari, cogive ut à scopo ab erraret aut offendiceret ulla in re. Dari hujusmodi Plasticam naturam s. Architectum (ut vocat) sic probat *Eruditiss. Wepferus Ephemer. German. Ann. 3. Obs. 129.*

Quis enim in animum sibi inducere posset, corpuscula quædam in colliquamento, humore prossus homogeneo, occultata & tenui membra coercita, atque à colore vel matris vel ignis rarescantia valere partes figurâ, colore, consistentia diversas formare, illis debitum numerum, magnitudinem, & situm tribuere, legitimè connectere & unire, ad usus & actiones nobilissimas determinare, & ut verbo dicam, omnia sapientissimè & prudentissime disponere?

Qualisnam Spiritus hic sit quem *Naturam Plasticam* vocamus si quis scire desiderat, librum modo laudatum consulat.

Sed ut ad rem redeam, unicuique foeminæ inter Animalia ova omnia, seu conceptus seu semina mayis dicere, quæ unquam paritura est per totam vitam, ab initio seu prima formatione indita esse; quæ postquam exhausta aut consumpta sunt ipsa sterilis & effœta redditur, mihi equidem verisimillimum videtur. Hoc in avibus observatu facillimum, in quibus nudo etiam occulto visibilia sunt tot ovorum principia seu semina, quot sufficere possint ad tot annorum partus quot animal vel vixtum est vel secundum duraturum. Idem ergo de aliis etiam Animalibus probabiliter concluditur. Quod si nova in ovario possent formari, quid opus est ut aliqua congenita essent? Annon melius esset, cum res exigit cumque opus est, ea producere, quam multa & fortasse inutilia futura primitus creasse, per tot annos in ovarii reservanda, multisque

tisque periculis & casibus exponenda? Hinc etiam non sine magna probabilitatis specie concludi potest, Animantium saltem omnium semina in initio à Deo opt. max. creata fuisse.

Prima v. g. hominum Parens concreata sibi habuit semina omnia seu conceptus seu ideas hominum quos unquam fuit paritura: harum idearum unaquæque sibi etiam insita habuit semina seu ideas hominum omnium à se per matutinem edendorum, & sic in infinitum.

At inquires, ova equidem fœminis congenita esse negari non potest; ideas fœtuum pariendorum ovis inesse quomodo probabitur? Fortassis Animalculo in spermate masculo hospitanti fœtus originem suam debet.

Respondeo, Posse equidem hoc fieri, verùm ab ratione paulò post dicendas nobis minus verisimile videtur. Quin & ipse D. *Malpighius* Anatomicus $\delta \pi\alpha\nu\nu$ in ovis etiam subventaneis non longè à centro Globosum candidumque corpus seu cinereum, quasi molam, locatum esse se observasse scribit, in Dissertatione de *Formatione pulli in ovo*, unde sequi videtur, dari in ovo fœtus primordia etiam ante coitum; quidni ergo & in his omnium successivè futurorum fœtuum seu animalium primordia & ideas ad mundi usque interitum?

Videamus jam quibus argumentis *Joan. Conr. Brunnerus* hanc sententiam oppugnat sub calcem tractatus de Pancreate, *Peyerq* referente.

I. Si primæ matris testiculi, (& in his ova fœcunda tantum) totius generis humani seminia actu conclusissent, ut taceam illorum qui in lucem nunquam prodierunt, quorum numerus alterum procul dubio multis parasangis superat, non negabit tamen æquus rerum æstimator quin unicus Eveæ testiculus (quamcunque atomum fingamus uniuscuiusque ovuli rudimen-

rudimentum, sufficit saltem esse corporeum) revera totum Evæ corpus mole superasset.

Respondet Peyerus, Se nullam necessitatem videre cur Evæ testiculi majores fingantur cæterarum mulierum quarumcunque ovariis , etiamsi continuerunt ideas & principia distincta universi hominum generis. Attenta enim mens cogitatione sua in unico materiæ divisæ grano universum concipere potest ; quoniam fines invenit nullos, si dividendo progreditur : neque centenarium extensionem aliter participat quam scrupuli minimum. Igitur ratio præjudiciorum exfors vel in exiguisimo muliebri ovo infiniti Creatoris omnipotentiam considerans immensum idearum numerum è quibus homines nascantur, possibilem intelligit. Quod ut sensibus quoque appareat, accipe quæso (*Brunnerum alloquitur*) mastiches granulum , illudque prunæ impone. Effluvia fumi specie confertim inde erumpentia fateberis opinor esse corporea ; percipiuntur enim naribus ad quas appellunt. Sed anne ea numerabis ? Minutias equidem computare nolo, nec si velim possum. Sint ergo nostro sentiendi modo innumerabilia. Jam exhalationum particulæ singulæ , cum oleant, erunt ex elementis aliis compositæ, si Philosophis vulgaribus credis, ac proinde rursus dissolubiles. Quod si tandem in tantillo mastiches grano tam vastam fentis particularum congeriem, ecur in ovo fœminino idearum latentium immensitatem admittere detrectas? Putasne difficilius fuisse Deo tales Animalium ideas condere , quæ per constantes evolutionum vices, re hortante , excrescant in fœtus, quam in frumenti grano innumeras creare farinæ atomos. Hactenus Peyerus. Fatendum sanè materiam incredibilis divisionis capacem esse ; at verò in partes infinitas divisibilem

bilem vix concedent saniores Philosophi. Quoniam si in infinitum divisibilis sit, partes infinitæ ei actu inerunt; materia enim non divisibilis est in plures partes quam ei actu insunt, ut demonstratu facillimum esset; proinde Dabitur infinitum actu, quod absurdum & contradictorium esse omnes fatentur; quo etiam posito mille alia absurdâ sequuntur.

Sufficit tamen Peyerò quod sit in tantum divisibilis, ut minimam ejus partem assignare homini difficultissimum ne dicam impossibile sit. Immensa fere divisibilitatis materiae plurima exempla producit Illustriss. *Boylus* in Tractatu *De mira subtilitate Effluviorum*, &c. Unum alterumve tantum brevitatis causâ huc transcribam.

I. Curatè in agili quadam bilance gr. I. Cupri non calcinati, sed limati duntaxat, appendebam; & quia hoc metallum elegeram, eo quod in plerisque menstruis largitur colorem cœruleum saturum conspicuumque, volui etiam solutionem ejus peragere non in Aqua forti, vel Aqua Regia, sed Spiritu Salis Ammoniaci (cum sis urinosus sit) per alia experimenta compertum habens, hocce Menstruum solutionem multò intensiorem quam alterutrum aliorum suppeditare. Elegante hunc liquorem, cuius insigniorum adhibebam copiam, ut scil. omne Cuprum penitus dissolveretur, alto vitro cylindrico quadruplicaris diametri immittebam, gradatim ei affundens aquam stillatitiam, (quæ communi, incommodâ sal sedine saepius instructâ, multò est aptior) donec vitrum ferè implevissem) colorēmque nonnihil pallidum, non tamen adeò dilutum ut manifestus non esset conspicerem. Tum liquorem hunc vitro conico infundebam, ut eò esset facilius, vas illud aliquoties ad eandem altitudinem implere. Vas hoc conicum ad-

certum usque signum quater consecutive implebam, id ipsum, necnon liquorem, toties appendens, in insigni bilance, quæ uno quasi grano in alterutram partem flectebatur. Diversa hæc pondera vitri unâ cum liquore contento simul addebam; tumque vitro vacuo iterum ponderato, quater ejus pondus à summa supradieta subducebam; unde deprehendi solius liquoris pondus ad grana redactum ad 28534 grana assurgere; adeò ut unum granum Cupri, quod non planè dimidiam habet gravitatem specificam Auri puri, tinturam largiretur liquori pondus ejus 28534 vicibus æquanti.

Jam verò si placet advertere, Experimenti mei scopum fuisse ut ostenderem in quantum numerum partium unum Cupri granum possit dividi, permittes ut considerem (quod & feci) hanc partium multitudinem æstimandam esse ex proportione, non tam ponderis quàm molis respectu, Metalli tangentis ad liquorem tintatum; proindeque cùm complura experimenta hydrostatica me edocuerint, pondus Cupri ad pondus aquæ molis ejusdem habere se proximè ut 9 ad 1; grani pondus Cupri mole sua nonnisi nonam partem facit tantæ quantitatis aquæ ac pendet granum unum, adeoq; numerus ante memoratus granorum aquæ multiplicandus est per 9, ad obtinendam proportionem inter corpora tangentia & tintata, hoc est, singulum granum Cupri largiebatur aliquid coloris cærulei plus quàm 256806 partibus aquæ limpidæ, quarum unaquæque mole sua ipsum granum æquabat. Quod quanquam stupendum videatur & vix credibile, visum tamen mihi fuit experimentum urgere ulterius; quod faciebam omnem liquorem ex alto illo vitro cylindrico in aliud vas mundum effundendo, unde cùm bis implef-

implessem vitrum conicum, idque toties evacuasset in idem vitrum cylindricum, tertia vice implebam vitrum conicum aqua destillata excolore, eaque ipsa etiam in vitrum cylindricum effusâ, deprehendebam manifestum adhuc, licet pallidum, colorem cœruleum mixto illi liquori inesse. Denique, abjecto liquore qui erat in vitro cylindrico infundebam ei ex eodem vitro conico, destillatæ aquæ excoloris, tinctique liquoris prius in vase mundo sepositi partes æquales, invenique colorem licet valde pallidum dilutumque, cœrulei tamen nonnihil habere, quod ab oculo intento facile dignosci poterat. Unde patet Cupri gr. j. potis fuisse colorem quamvis languidum impertiri plusquam duplæ quantitati aquæ supra commemoratae, id est, 513612 partibus aquæ quarum singulæ eandem cum tincta materia molem obtinebant.

2. In bilance adeò exacta, ut perexigua grani unius parte huc illuc flecteretur frustum suspendi Ambræ griseæ nuce Juglande majus, & plusquam 100 grana ponderans ; non potui tamen $3\frac{1}{2}$ di- erum spatio ullum etiam ista bilance ponderis Ambræ illius decrementum agnoscere, licet suffimentum adeò locuples, dico expositum probable sit magnam halituūm odoriferorum copiam eo temporis spatio exspirasse. Deinceps suspensa etiam per $5\frac{1}{2}$ dies *Affæ fætidæ* quadam massa comperi nec eam sensibilem ullam ponderis ja- cturam fecisse, quamvis, nequicquam obstante ingratâ frigidâque tempestate, cingeretur At- mosphærâ fœtidis exhalationibus stipata. Et quanquam elapsis horis 12 aut 14, post mutatam fortè cœli temperiem dictam massam inspecturus accederem, licet immutatum nonnihil isto tem- poris spatio æquilibrium reperirem, tota tamen massa nè quidem octavam unius grani partem amiserat.

3. Canes illi quos *Hispaniolos* vocamus Angl. mira sagacitate odoratu suo distinguere nōrunt loca illa quæ à Perdicibus, Coturnicibus, &c. nuper infessa fuere. At ego valdè miratus fui acerrimum odoratum insignis cujusdam *Canis insidiantis* (quod genus Angli vocant *Setting Dogs*) qui suo circumcursitandi agros more, aliisque motibus, capite præfertim peractis, non modò nobis indicabat speciem Alitum, quorum odorem offendebat, sed & locum ubi Perdices ante aliquot horas (quamvis forte sine ulla mora) infederant, nōsque in conjectando, quan- diu ante adventum nostrum avolaverant, juva- bat.

Vir quidam generofus, valdè gravis & mode- stus, mihiique familiaris, qui s̄epe canes illos sagaces (qui Anglis *Blood-bounds* dicuntur) ad- hibet, apud me asseruit, quod si quis homo transiverit modò agrum aliquem, odorem ejus ita hæsurum terræ, ut ab ejusmodi cane post aliquot ab hominis illius commeatu horas per- cipi queat. Adhæc, solers quidam venator apud me asseveravit, observasse se, Feræ in fu- gam & calorem actæ odorem quandoque inde ab una die in proximum solo hæsuram.

Jam verò cùm substantia in gramine vel solo relicta à transcurso Perdicis, Leporis, aliūsve *Animalis*, hac illac duntaxat itantis, probabili- ter quadam duntaxat ex Effluviis, è pedibus ipsius emissis, gramine solōve communicat; quæ cùm satis exilia sint, ut visus aciem fugiant, fortè non unum pondere granum, quinimo nè decimam quidem illius partem conficiant: cùmque Atmosphæra unius ex parvis istis mate- riæ illius expirantis portiunculis valde ampla sæ- pius esse possit, si cum corpore emitente eam conferas, ut ex ea conjicere est distantia, ad quam

quam Canes quidam insidiantes vel sagaces odorem Perdicis vel Damæ alicujus precipiunt; in locis tamen libero aeri ventovè expositis per quam verisimile sit hos halitus assidue à fonte suo avehi ad dictam Atmosphærā per 6, 8, vel plures etiam horas alendam; *b. e.* quandiu solo hærere observatus fuerit odor, continuas halitum sibi invicem succedentium suppetias requiri; non possumus non inde arguere, halitus quos emittit extremæ adeò parvitatis esse debere ut vix concipi à nobis queant. Haētenus nobiliss. *Boylus.* Ex quibus clarissimè demonstratur, materiam in immensæ parvitatis & tenuitatis particulas dividi posse, imò actu dividī.

Pergit Peyerus, *Extant in rerum natura tantæ subtilitatis Animalia*, ut visum planè fugiant, nec conspiciantur nisi exquisito microscopio. In his atominum magnitudine vix superantibus vita & motus multiplicem partium & membrorum apparatus palam indicat, os, ventriculum, intestina, cor, venas, arterias, cerebrum, musculos, nervos, succum & sanguinem aeremque & alia sexcenta; quibus convincimur, etiam in minimo puncto corporeo latere posse incomprehensibilem rerum varietatem. Oculi enim nostri (ut illud addam) non justam rerum magnitudinem nobis exhibent, sed earum duntaxat proportionem; ut quod nudo oculo punctum apparet, tot revera habeat partes, quot totum universum habere nobis videatur.

His adde, D. Antonium Lewenhoeck Delphensem Batavum in aquæ pipere per triduum infuso imprægnatæ guttâ unicâ animalcula minimum 8280000 observâsse. Hoc, inquit, fidem fortasse excedat, verum affirmo, quod si granum Arenæ unicum è majusculis in 8000000 partes

partes æquales divideretur, harum partium una unius ex hisce Animalculis magnitudinem æquaret saltem si non excederet. Si hoc fidem supereret, quid existimandum de Animalculis illis, quæ perspicacissimus & ingeniosissimus ille naturæ arcanorum indagator D. Rob. Hookius noster detexit: quorum nonnulla adeò stupendæ & planè incredibilis parvitatis erant, ut vel miliones millionum in una aquæ gutta possent contineri, i. e. Decies centies millies decem centena millia. Horum unumquodque sua membra sùbque musculos habeat oportet. Ad muscularem autem motum quenlibet, (inquit) in majoribus saltem Animalibus, peragendum non pauciores millionibus millionum partes requiruntur, singulæ etiam microscopio visibles. Quæ cùm ità sint; In ovariis initio creatorum ideas omnium quæ unquam futura erant Animalium contineri potuisse non est omnino incredibile. Nec opus est, ut primæ Parentis testiculi majores fingantur mulierum hodiernarum ovariis, quamvis plures reverè foetum ideas continerent; possunt enim nihilominus harum ova edenda in parem cum illius conceptibus magnitudinem grandescere; futuris licet ideis seu ovis invariatis manentibus: nec tamen video quid absurdii sequatur, si concedamus, omnia etiam ova in posterum successivè edenda proportionaliter augeri.

2. Argumentatur Brannerus; Si cuncta Animalium membra jam formata existant in ovo, tam tenuia licet ut præ exilitate visum fugiant, non concipio quomodo unâ imaginationis vi in grávida producantur hic capita aut pedes vitulini, illic canina fâcies, istic alia monstrosa membra, &c. experimento utique certo partes ac membra demum formari in utero aut ovo, atque delineari.

Peyerus qui vim seu Naturam Plasticam rejicit, ut hoc argumentum expeditat, ad Dæmonem configere cogitur. *Supersunt* (inquit) duo quibus causa jure imputari queat: matris imaginatio, quæ sæpe mirum quantum in tenello embryone efficit, & Dæmon. Cùm prius admittere abnuas, posteriori locam concedere teneris. Et potest sanè Diabolus, permittente Deo, hominibus varie abuti, ac transfigurare fætus in utero, ut puniantur improba scelerataque terræ mancipia, quæ posthabito pudore obscœnis vacant cogitationibus, vel Bruto nefariè consuescunt.

Primam quam assignat causam meritò & nos rejicimus: cùm eorum quæ in utero fiunt mater nullius conscientia sit; neque quid illic rei geritur magis intelligit quam fætus qui ibidem formatur, tantum abest ut ipsa aliquid efficiat, aut ad effectum concurrat aliter quam locum & pabulum, & fortè etiam aerem seu spiritum fœtuī subministrando. Quid quod in Oviparis Animalibus fætus à matre separatus, & in ovo conclusus à matre nihil recipit præter fotum & calorem moderatum: ova enim etiam absque Gallinæ incubatu calore artificiali fota pullos excludunt, ut *Egyptiorum* quotidiana praxis demonstrat?

Nec tamen secunda causa nobis satisfacit. Ad incitas redactus videtur Peyerus, cùm nodo dissolvendo *στίνοντα* velut *άπό μηχανῆς* introducat. Deo permittente posse hæc Diabolum efficere non negamus: Deum autem talia Satanæ permettere gratis asseritur. Plurimæ sunt passim honestæ & piæ matronæ quæ imaginationis vi malaciæ notas fætibus suis imprimunt; in quarum embrya Diabolo tantum licere non est cur opinemur: naturalibus potius causis notas eas deberi verisimile est. Nos sanè à sententia gra-

vissimi & eruditissimi Viri D. Hen. Mori non abhorremus, Dari *Plasticam* aliquam *Naturam*, quæ in generationis negotio agens est principale, quæ Plantarum & Animalium corpora efformat; si enim in generatione, hominis v. g. Anima vel Matris vel Embryonis id efficaret, verisimile est eam sibi conscientiam & potentiam & actionis suæ intellecturam quid & quomodo ageret; cum tamen nihil tale in nobismet experimur. Ea nihilominus esse potest causarum subordinatio, ut fortis imaginatio, vehementi aliqua passione excitata, in *Naturam* quam diximus *Plasticam*, vim aliquam & influxum habeat, eamque in consensum rapiat, ut quam illi repræsentavit notam in foetus corpus imprimiat.

His consona sunt quæ Clariss. & Eruditiss. Vir Joannes Fac. Wepferus adfert in Dissertat. ad Historiam foetus sine cerebro nati Epbem. Germ. Anno 3. Observ. 129. Cum (inquit) Viviparorum ova utero non adhaerent (ut paulo ante probavi) aut si elapsò aliquot dierum, immo mensium spatio, demum affigantur, ita tamen ut non continua sed contigua sint, rationi consonum est, formaticem matris foetum non adornare, sed in his Viviparorum ovis Architectum quendam & omnium partium opificem contineri. Hæc amplius stabilit & propemodum demonstrat, quod matribus viviparis, vel morbo, vel vi enectis, foetus nihilominus aliquandiu in utero vivant, immo ex utero cæsi post matris obitum sape diu superstites maneant, & curiosè enutriti adolescent. Necessum est ergo Architectum in Scenam producere, illique hujus monstrosi capititis culpa deferenda erit. Hunc (pergit) Accidens aut motum quendam varie figuratorum corpusculorum à nuda illorum inclinazione profectum neutiquam dicere ausim, necdum

dum formarum substantialium existentiam etiam in Brutis excutere possum, ob rationes quas superius adduximus.

Paulo post, Etsi enim (inquit) Architectus non videatur, ut in artibus mechanicis sit, intellectu & providentiâ quadam agere, ex ipso tamen opere pervidetur & palpatur quasi, non sine intellectu, sapientia & prudentia, tam mirabilia, tam stupenda, & quæ intellectu nostro assequi nequimus, perpetrare, scil. illa ipsa quæ in primis Animalium creatione à Conditore rerum omnium sapientissimo imperata fuerunt, quorum semper memor, concurrentibus ad generationem & formationem necessariis ea quoque gnaviter perficit: quæ certè omnia non ab accidente sed à substantia [spirituali] horum mandatorum capaci expectanda sunt . . . . Negari non potest, inter foetus & matres viviparas proprius quoddam commercium intercedere: tuncunque enim non continuitate sed contiguitate jungantur in utero , nihilominus quamdiu in his claustris detinentur, spiritus & sanguinem sine intermissione accipiunt, unde nutriuntur & augentur. Deinde necesse est ut matris Animalia sua sensa Architecto impertiat; quæ ille quoque arripiat, intelligat & perficiat, eâ ratione quâ à matre suppeditata fuerunt. Nisi enim hoc fieret, impossibile esset, ut Architectus ex. gr. in hoc monstro , simulachrum tam affabré non in quavis parte, sed in determinata & à matre designata expressisset; nec caput cœi cruxore perfusum tantâ industriâ in foetu adumbrasset. Quomodo a. Architectus visu & auditu privatus in profundis tenebris mediisque in undis simulachrum videre, & silentis matris mandata intelligere potuerit, non me certius scire fateor, quam qua ratione pedis pollex non

auritus cogitatu citius se ad voluntatis imperium moveat.

De modo generationis Animalium illorum quæ præter foerum humanum in utero formata & edita fuisse fidem nobis faciunt historiae illæ *Fortunii Liceti de Cancro*, *Ludovici Hannemann de Serpente*, *Cornelii Stalpart de Cane* unà cum foetu exclusis, aliæque multæ quæ apud Autores occurrunt, rationem reddere iis qui generationem æquivocam rejiciunt difficile esse fateor, nisi ad operationes Magicas aut præstigias Diabolicas recurramus.

QUEST. III.

An Animalcula quæ generatione augentur & perficiuntur in ovo fæmineo, an in semine masculo hospitantur.

D. Antonius Lewenboeck Delphensis in spermate plurimorum Animalium Infecta numerosissima Microscopio detexit, unde novam introduxit hypothesin, Animalia omnia Infectis hisce originem suam debere, non ovo materno.

Dari hujusmodi Animalcula in spermate non equidem negaverim, nihilominus tamen in alteram potius sententiam propendo, in conceptu scil. seu ovo materno Animalis primordia includi.

i. Quia, quicquid ille contradicit, Semen omnium Animalium in uterum non injicitur. Nam in nonnullis ob brevitatem penis & distantiam uteri ab orificio exteriore, impossibile est ut penis in uterum penetret. Sic v.g. Galli galli-

gallinacei penis adeò brevis est & parvus, ut an ullum omnino habeat ab Anatomicis controvertatur. Deinde foeminas nonnullas quibus pudendum adeo obstructum erat ut membrum virile nullo modo admittere posset nihilominus injectu semenis in vaginam imprægnatas fuisse legimus.

Ephemer. German. An. 3. Observ. 273. Puella quædam 8 circiter annorum, cùm sese ut calefaceret, carbonibus in olla contentis insideret obdormiens perfracto fistili in carbones incidit, & totam perinæi, vulvæ & pubis regionem combussit: vocatúsque Chirurgus adeò negligenter eam curavit, ut integra vulvæ labia firma circumtrice, sibi conjungi, & relictis tantum duobus foraminulis, uno infra os pubis, altero propè anum in perinæo, coalescere permiserit. Hæc cùm ad pubertatem pervenit à juvēne quodam per contactum absque membra virilis intromissione ingravidata est; & prolem fatis robustam cùm partū tempus adesset, enixa est. Videsis integrum historiam loco citato.

In iisdem *Ephemer. Historia* occurrit *Observ. 97.* Viri cujusdam cum pene inferiore tantum parte perforato, ut semen in uterum injicere nequeret, aptissimi tamen ad generandas proles, cùm ex ejus lumbis sex prodierint liberi. Nonnullos etiam legimus quibus penis tam brevis erat ut glans solummodo extaret, qui nihilominus liberos genuerunt.

Deinde, Affirmat *Harvæus*, Se plurimis dissectionibus mense Octobri in cervis institutis, tum ante earum coeundi terminum, tum etiam postea, nullum unquam in uteri cavitate aut ejus cornibus semen aut sanguinem, alteriusve rei vel vestigium reperire potuisse. De fide Viri tanti non est cur dubitem; at neque de *anæstesia*

cum ipse experimentum hoc magni momenti esse ratus, rem diligentissimè examinaverit, nec in plurimis quas dissecuit, in hunc maximè finem foeminis ullam unquam spermatis guttulam in utero invenire aut observare potuerit. *Harvæo* etiam suffragatur *Regnerus de Graaf*, qui semen masculum nihil aliud esse quam vehiculum cuiusdam salis volatilis aut alterius spiritus conceptioni seu ovo mulieris contactum vitalem imprimentis fidenter asseverat.

His adde, Uterum nothum seu redundantem mulieris cuiusdam à Mr. *Dione Chirurgo Parisiis* dissectæ, (cujus Historia ab eodem Gallicè edita & in Latinum versa in *Ephem. German.* extat) in quo infans conceptus, per quinque vel sex menses detentus & velut incarceratus, tandem claustris effractis in cavitatem abdominalis erupit, nullum habuisse meatum considerabilem, neque exitum quidem in orificio uteri internum, neque in vaginam, per quem semen penetrare & ingredi posset, nisi diverticula quæreret.

2. Ipse *D. Lewenboeck*, qui se sperma masculum in utero foemineo sæpius vidisse aliisque ostendisse asserit, nullum tamen in tubis Fallopianis sibi unquam comparuisse aut ad testes foemineos penetrasse refert. At vim foeminas eosque se extendere, quicquid ille repugnet, certissimum est: nam post coitum ova foecundata inde decidere, & in uterum per tubas illas quantumlibet arctas, se insinuare, *D. Malpighio* & *D. D. Graaf* testibus omni exceptione majoribus, quibus & *D. Peyerum* adjicere liceat, firmissimè credo. *Peyeri Merycologiæ lib. I. cap. 5.* verba hæc sunt, Foeminarum testiculos à coitu affici ac immutari palam indicant pullulantia tubercula fibrosa & glandulosa, quibus oviū quodlibet fæcundum admirando naturæ ingenio liberatur atque gescernitur. Vidimus hæc

hæc & palpavimus aliquoties cùm in Vaccis, Ovi-
bus & Capris, tum præcipuè in Damis vulgaribus
Cervini generis, apud Josephum du Vernium Lute-
tiæ Parisiorum. Exigui quidem fateor sunt Da-
marum testiculi, sed post coitum fœcundum in alte-
rutto eorum papilla s. tuberculum fibrosum semper
succrescit, quo ovum seu conceptus ab ovario libera-
tur, ut per tubam postea descendat in uterus. Scro-
fis autem prægnantibus tanta accidit testiculorum
mutatio, ut mediocrem quoque attentionem fugere ne-
queat.

3. Ovaria hæc, ita enim liceat appellare,
D. Lewenhoek ne quicquam contradicente,
aliósque nescio quos eorum usus assignante, ad
generationem omnino necessaria esse vel inde
patet, quod foeminae quibus exsecta sunt steri-
lescant illico, nec ullum postea prolem edant,
ut patet quotidiano in porcis castratis experi-
mento. Nam castratores testiculos duntaxat
foemineos auferunt, ut ipsemet saepius vidi &
observavi. Quod si altero tantum testiculo ex-
fecto alterum reliquerint, Animal nihilominus
pariturni affirmant & res ipsa evincit; in illo
tamen cornu cuius ovarium exsectum nullum
postea fœtum reperi.

4. In tubis Fallopianis extra uterus fœtum
aliquoties repertum fuisse affirmat Riolanus;
celeberrimus Harvæus noster à seipso visum af-
serit: Nec desunt exempla id confirmantia a re-
centioribus prolata: nos unum alterumve com-
memorabimus. I. Benedictus Vassalins Chirur-
gus Parisiensis, VI. Jan. 1669. aperuit cadaver
mulieris 32. annos natæ, temperamento sanguineo,
& habitu corporis satis masculo præditæ.
Repertæ fuere duas matrices, singulari connexio-
ne, à Natura tam bene dispositæ, ut vera unde-
cies jam concepisset, 7 nimirum filios & 4 fi-

lias, justo omnes tempore & debita compositione ; at qui habebant fraterculum embryonem conceptum in *adjutorio* sive *adminiculo* genuini Uteri, & quidem in loco ad distensionem tam inepto, ut foetus grandescens 17 septimanis matrem funestis symptomatis exagitaret : tandem 3 mensium foetus factus, carcere effracto, tumulum sibi in ipsa matre paravit, excitando ingens sanguinis profluvium in universam abdominis cavitatem, id quod tribus ultimis diebus vehementissimi motus convulsivi & demum mors subsecuta fuit. *Vassalio* de gemino utero non assentitur *Tilingius* inquiens ; Qui Embryonis hujus domicilium ex iconē æri incisa applicatum [Programmati Gallico, quod recitavimus] attentiūs intueatur, dextram uteri genuini Tubam dilatatam, veram & genuinam hujus conceptionis S. foetus sedem, non autem propriè loquendo uterum verum fuisse confitebitur. 2. Aliud exemplum adferam, quod quantum ego quidem discernere possum, hypothesis *Lewenboeckianam* funditus evertit & prosternit ; occurrit a. Act. Philosoph. Reg. Societ. Londinensis N. 147. Sect. 4. Caniculae cujusdam gravidæ foetus utero inclusi iictu violento examinantur. Subsequitur carnis aliisve materiæ putridæ & purulentæ per pudendum evacuatio sat ampla & copiosa : nec ita multò post, eadem canicula denuo gravida facta ventrem deformem habere observabatur. Mortuam (nec enim diu supervixit) Dominus ejus vir Generosus Oxonium misit dissecandam. Uteri aperi cornua ossibus, musculis firmioribus & crassiore cute foetuum mortuorum (quorum nonnulli situ naturali collocati sceletis adhuc integris restabant, ossium duntaxat intersticiis carne musculosa & cute repletis) adeò suffarinata reperiuntur, ut impossibile

fibile planè esset, ullam omnino, non dico materiam crassiorem, sed vel vaporem quidem aurámve seminalem ad Ovaria penetrare aut auditum invenire. Ova itaque secunda hac ingavidatione fœcundata, cùm nullum in uteri cornibus locum invenirent, in abdominis cavum compulsa sunt, ubi mesenterio, renibus, &c. affixa reperiebantur; duobus tantum folliculis tenui ductu intercedente utero connexis. Hi, ut conjicio, in cornua primò delapsi, & magnitudine aucti ob loci angustias iterum exclusi & retrocedere coacti sunt; reliqua tria ova seu fœtuum folliculi, cùm nullus omnino initio in Cornibus locus supereffset, admissa non sunt sed in abdomen prolapsa. Membranæ embrya continentes tenuissimæ erant, & Animalcula iis contenta ob inopiam alimenti fame enecta. Qui plura desiderat *Obseru. 110. An. 1. Ephemer. Germ. legat. necnon Acta Phil. Angl. Num. 192. p. 479.*

5. His adde experimentum à D. Anton. Nuck, factum quod Animal ex ovo generari egregiè comprobat. Cani fœminæ tertio post congressum institutum die extraxi per vulnus abdomini inflictum sinistri lateris cornu (cujus Ovarium jam duobus ovulis majusculis notabiliter conspicuum) inter vaginam & ovarium medio loco, ligatura arctiori constrictum reposui, vulnusque intra octiduum ad cicatricem perdux. Vigesimo primo post ligaturam injectam die canem cultro Anatomico examinandam inspicio; & quod ante hariolatus eram, etiam plenè perspexi. Sinistri cornu pars (inter ligaturam & ovarium) dupli fœtu erat obfessa; altera verò portio (ligaturam inter & vaginam) planè vacua nobis visa: quod manifestissimè probat ovula ulterius quam ad ligaturam propelli non potuisse, & in ipsis ovulis aurâ

De Animalibus in genere.

aurâ seminali fœcundatis, non verò in semine virili fœtus quærendos esse.

6. Aliquod fœtus rudimentum in cicatricula ovi subventanei observavit clariss. vir D. **Martellus Malpighius*, non longè, inquiens, à centro [cicatriculae] in ovis etiam subventaneis globosum candidumque corpus seu cinereum, quasi molam, locatum esse observavimus.

Quid ergo, inquieres, confert semen virile? Quis ejus usus est? Respondet *Peyerus*, Maris copula fœcundo coitu efficit, ut patefactis quibusdam poris & meatibus qui antè occlusi fuerant, idex in ovis nutrimentum affluente succo capere incipient ac vegetari.

Quemadmodum enim in plantarum seminibus Plantula suis jamjam conformata partibus, [foliis quæ primo erumpunt, gemma, & radicula] tandiū tegumentis suis inclusa delitescit quandiu idoneo humore minus perfunditur aut irrigatur, [ad multos interdum annos;] ità fundamentum futuræ prolis in ovulohumano positum, eò usque quiescit, donec spirituosi semenis virilis contagiosa quadam q. fermentatione actuatum sese exferat, & motum vitalem acquirat, ut D. *Golleris* in *Ephem. German. An. 12. Obs. 143.* verbis utar.

Hinc patet D. *Hannemannus* * argumenta contra ovoidem ut vocat genesin infirmo & labili fundamento niti, nimirum ova per 10, 11, 12, imo 16, 17, & 20. etiam annos sine partu vel conceptione in ovario esse non posse quin corruptantur. Cur enim in testibus seu ovariis muliebribus seu loculis convenientissimis recondita, non æque bene conservari & fœcunditatem suam tueri possint, ac femina plantarum in cistis aut chartulis reposita per viginti & plures

* Dissert. de formatione publica in ovo.

* *Eph. German. An. 12. Obs. 55.*

plures annos integra & incorrupta etiamnum prolificata durare? Quod nostro & aliorum experimento constat.

Ad illud quod secundo loco querit, nimis, Quid dicendum de iis feminis, quae 10, 11, 12, imo 16, 17, & 20. annos, in conjugio vivunt, & licet millies virum expertæ sint, tamen nullum edunt factum, nisi post tot elapsos annos; vel ova non habuerunt in ovario, vel successu temporis in ovario nascuntur illa ova?

Responderi potest, neutrum horum; verum aliam subesse posse causam quamvis nos eam ignoremus. Fortè mariti rem cum iis ante illam temporis periodum habere non potuerunt. Nos enim novimus qui ante septem annos exactos debitum conjugale persolvere, nequiverunt. Cur ergo & aliqui non pari ratione per integrum vicennium ad id munus obeundum inhabiles manserint, seu ob nimiam genitalis flacciditatem, seu ob præproperam spermatis ejaculationem, seu ob fascinum, aliámve nobis incognitam causam? Fortè etiam quamvis mariti rem cum eis vel millies habuerint, genitura tamen ob debitæ constitutionis & temperiei defectum per id tempus sterilis & infœcunda & ad ovum vivificandum inefficax fuerit, postea tamen spirituosior reddita ad fermentationem requisitam in ovo excitandam idonea evasit. Præterea quis scit annon foeminæ prolis cupidæ, quam post tot annos à maritis obtinere desperaverint, alienam opem, implorârint? Deniq; ob aliquam fortasse foeminæ ipsius indispositionem, aut vitium sive ovarii, sive uteri, sive humoris quem in coitu confert, debita fermentatio & generatio non procedit; quibus impedimentis remotis, aut vitiis tempore sanatis, ad concipiendum & pariendum apta evadit. Simili

mili modo tertio etiam dubio responderi possit. Verum de Dubiis hisce solvendis non est cur valde solliciti simus, cum ipsius *Hannemanni* non minus quam nostram sententiam urgeant. Nam quæcunque indispositio sive mariti sive uxoris generationi & conceptui officit in illius Hypothesi, eadem & in nostra eundem effectum habere potest.

7. Opinio hæc prudentiæ illi quæ in omnibus naturæ operibus elucet repugnare videtur ; siquidem ex ea necessariò sequatur, innumera animalcula nequicquam creata fuisse. Nam cùm unico coitu, (de humano loquor) aliquot millia in uterum injiciantur ; horum autem unicum duntaxat plerunque solet duo triave ratiūs, multa non possunt in justam magnitudinem proficere, reliqua omnia interire necesse est : proinde frustra initio creata videntur. In nostra a. Hypothesi nihil tale accedit, non enim reconduntur in utero ova plura quam ad partus in tota vita futuros sufficiunt : Quin omnia ad perfectionem perduci possunt, imò non rarò perducuntur.

8. Tandem D. *Levenhoeck* à scopo longè aberrat cùm rationem assignat, cur unum duntaxat animalculum aut duo triave tantum in utero *v. g.* humano, proficiunt, quod sci. non plura in matrice particulam inveniant iisdem fovendis ac ad tantam creaturam perducendis aptam : quasi non plures essent particulæ ad hunc usum idoneæ, quod gratis, & sine ulla omnino ratione asseritur ; cùm uteri textura fibi ubique similis sit ; & cùm nonnullæ plures, ad septem usque, foetus pepererint, cur non & omnes idem faciant, cùm Animalcula non desint, nec particulæ iis fovendis idoneæ ?

Deinde extra uterum in tubis foetus aliquando inventos fuisse superius ostendimus.

3. Ova seu foetus, Anatomicorum omnium consensu, per aliquod tempus à conceptione, aliqua etiam durante gestatione, nullam habent cum utero connexionem, sed libera & soluta in eo jacent.

Alii masculi seminis Animalculo s. infecto Animal quocunque originem suam debere contendunt, verum oportet, inquiunt, ut id in idoneum nidum seu hospitium recipiatur, ubi sedem commodam & alimentum conveniens inveniat, alias non proficiet sed brevi interibit; hujusmodi autem nidum non alibi quam in cicatriculae ovi meditullio extare: Proinde ova foeminea necessaria esse ut nidos commodos & animalculorum receptacula.

Hæc quidam & dici posse concedo, & non facile posse refelli. Septimum nostrum Argumentum contra hos æquè ac D. Lewenboeck militat. Deinde, Quæro num Animalcula hæc in ovaria irrepant; an in utero subsistant & maneant, ovorum descensum expectantes.

Si prius, mirum cur non in viviparis æquè ac in oviparis multa simul, immò omnia unà ova fœcunda reddant, & in uterum deturbent: Si posterius, non videtur verisimile, Animalcula isthæc tamdiu in utero durare posse, quod si possent, frequentes superfætationes cur non evenirent? Nec minùs difficile concipi, quomodo in tam brevi 24 horarum spatio, quo ovum per totam uteri longitudinem transit, insectum aliquod membranas ovi & cicatriculae penetraret, & absque errore nidum suum inveniret. Tandem si spermatis masculi effluvia eam vim & influxum in ovarium habere possint, ut aliquod inde ovum eliciant, & in uterum

com-

compellant; cur non etiam corpus foetus inhibi latitans vivificare, motusque in eo vegetativos excitare queant?

Verum, ne quid dissimilem, multa de his rebus dubia & quæstiones moveri possunt, quibus solvendis & enucleandis me imparem esse fateor; non quod certas in natura causas non habeant, sed quod ego eas ignorem, ut v. g.

Cur Animalia *unipara*, ut mulier, unicum tantum plerunque foetum edant, quamvis sepius eadem nocte marem passa fuerint: *Multipara* autem multa, quamvis semel tantum cum mare coiverint.

Cur Animalia *unipara*, duos trésve, aut etiam plures interdum una vice foetus edant, an quod toties eodem tempore coiverint, quolibet coitu ex ovario unicum ovum elicente: An eodem coitu, in uniparis etiam, gemini interduin generentur.

*De Distinctione Animalium in
Vivipara & Ovipara.*

CUM Distinctio illa Animalium in *Vivipara* & *Ovipara* incautis & in Historia naturali minùs versatis facilè imponere, eösque in errorem inducere possit; ut opinentur scil. Animalia omnia quæ vivos fœtus pariunt (quod nomen Viviparum sonat) ab iis quæ ova ponunt genere diversa esse, operæ pretium fore existimavi ostendere distinctionem illam nullius fere usûs esse ad Animalium genera discriminanda.

Dico ergo, Si vox Viviparum de partu propriè dicto accipiatur, Animalia ejusdem generis alia *Ovipara* esse posse, alia *Vivipara*. Sic v. gr. in Serpentino genere *Natrix torquata* Ovipara est, *Vipera* vivipara. Nos ergo Distinctione illa seposita,

Primò, Animalia omnia aliquo sensu ovipara esse supponemus, secundum receptum illud, *ex ovo omnia*.

Secundò, Ova in duo genera distinguemus, Alia fœtûs duntaxat primordium, cum paucō liquore qui primum ei alimentum suppeditat includunt: cujusmodi ova *cicatriculæ* ovi Gallinacei aliúſve Avis respondent. Alia præter cicatriculam dictam, s. fœtûs primordia, & colliquamentum membranâ inclusa amnio respondent, nutrimentum fœtui sufficiens, usque dum debitam

debitam perfectionem acquirat, suumque ipse cibum colligere possit, membranis convenientibus reservatum continent. In prioris generis ovis uterus aliudve corpus externum foeti nutrientum subministrat; Posteriora preparatum & intus reconditum pabulum in foetus usus sufficiens obtinent, unde hujusmodi ova *Uteri expositi* non immerito dicuntur.

Quae primi generis ova gignunt Animalia vellem equidem libenter *Viviparorum* nomine dñare, quae secundi *Oviparorum*, si vocum Etymologia permitteret, idoneis enim vocabulis ad haec genera significanda destituimur. Verum ad homonymiam vitandam satius est sensu recepto *Vivipara* Animalia appellare quae vivos foetus in lucem edunt, *Ovipara* quae ova.

In utroque ergo genere nonnulla *Ovipara* sunt, alia *Vivipara*.

In primo *Vivipara* sunt Animalia Quadrupedia pilosa, duobus cordis ventriculis instructa. Haec enim foetum in Utero tandiu retinent & nutriendunt donec maturus sit & partui idoneus. *Ovipara* sunt Pisces, qui ova sua in aquas ejicunt, ubi masculo spermate seu lacte inspersae fecundantur, & ab aquis alimentum hauriunt donec foetus inclusi perficiantur, quod brevi tempore fit.

Post secundas cogitationes suspicor Piscium ova cum Infectorum ovis convenire, nec quicquam alimenti ex aqua haurire, verum pisciculum ex materia intus in testa contenta sola formari & perfici, ut in Infectis fieri videmus; quorum ova in foeminae utero perficiuntur & justam magnitudinem acquirunt; deinde manus superveniens genitali liquore asperso ea fecundat & vivificat. Quae enim ova foemina absque ullo maris congressu ponit, quamvis subventanea & irrita

irrita sint paris tamen magnitudinis esse cum fœcundis & proliferis agnoscimus. Putamen enim seu membrana externa durior est & rigidior quam ut extendi queat, saltem in aere ; cujusmodi & testæ seu membranæ ovorum piscium esse videntur. Verum quamvis de Infectis res clara sit, de Piscibus idem non fiderem affirmaverim, sed suspicionem meam duntaxat propono ulteriori examini subjiciendam.

Quod si à scopo non aberrem, quin res ita se habeat ut conjicio, nova instituenda est ovorum divisio, nimirum in ea qua præter fœtū primordia unum tantum liquorem continent, cujusmodi ova cicatriculæ ovi gallinacei aliūsve avis respondent ; & ea quæ duos trésve præterea liquores membranis propriis inclusos complectuntur. Primi generis ova in duplici sunt differentia ; in aliis fœtus inclusus ex solo humore contento alitur : in aliis liquor in ovo contentus fœtui non sufficit, sed novo indiget alimento, pro longo illo tempore quod ad eum perficiendum requiritur ; ad hoc autem præparandum & subministrandum, fœtūmq; interca vendum uterus necessarius est.

In secundo genere *Vivipara* sunt 1. Pisces Cartilaginei, Σελάχι Aristoteli dicti, quæ ἔσω μὲν ὡστόχυ τέσσα, ἔξω δὲ ζωτόνα, id est, Ova propriè dicta intus concipiunt, quæ postea in utero fovent & excludunt. 2. Serpentes nonnullæ, ut *Viperæ*, quæ ova perfecta secundi generis gignantur, eaque pariter intus fovent & excludunt, adeoque tandem vivos fœtus pariunt. *Ovipara* . . . sunt Aves omnes ; & Serpentes reliquæ, quæ tamen non aliter differunt à Viviparis, hujus generis, quam quod ova in sterquilino aliōve loco calido deponant, ubi externo loci calore radiis solaribus excitati foventur, & excluduntur.

De Divisione Animalium.

PRIMA omniumque commodissima Animalium Divisio est in *Sanguinea* & *Exangua*.

Sanguinem voco liquorem illum rubicundum vitæ sedem fontemque, caloris nativi pabulum & vehiculum, qui circulari motu jugi & indesinienti per arterias & venas fluit.

Non me latet quosdam, etiam magni nominis Philosophos, quique sibi supra vulgus sapere videntur, distinctionem hanc reprobare, & Animalia omnia sanguinea esse contendere; siquidem omnia liquorem ejusmodi vitalem obtineant, motu perpetuo circumactum, quantumvis rubro colore tinctus non sit. Eos intat eos præterire nequeo, inquit Peyerus, Merycolog. lib. I. cap. I. Qui Animalium genera duo summa constituunt, *sanguineum* & *exsangue*. Quippe mea persuasione *sanguis* inest omnibus quantæcumq; subtilitatis animalibus, si absit præjudicatio. Neque enim *sanguinis* essentia præcisè consistit in purpura, neque ruber color ita illi hæret, ut abstrahi nequeat; quin potius generaliter *sanguis* nuncupari mereatur apud Philosophos omnis ille humor, qui viventium corde ac arteriis & venis ad instaurandam vitam naturâ continetur.

Verum cùm id nominis ei quem diximus liquoris rubicundo inditum & vulgari usu tritum sit; cùmque distinctio illa Animalium in *sanguinea* & *exangua* Aristoteli saltem coæva, & Phi-

Philosophis tam veteribus quam neotericis recepta & approbata fuerit, non est cur nos aliquid innovemus, & ut his gratificemur, tam eximii usus distinctionem rejiciamus. Interim tamen non negaverim dari in omnibus Animalibus liquorem aliquem vitalem, sanguini analogum, circulari pariter motu praeditum, qui eundem corpori usum praestet; non tamen ideo sanguinem dicendum, quod colore illo rubicundo, quo velut purpurea ornatus chlamyde (ut loquitur *Peyerus*) calidiorum & perfectiorum Animalium sanguis refulget, destituitur, proindeque ignobilior, minusque spirituosus jure censetur.

Non est tamen dissimulandum, dari aliquod Insecti genus verè sanguineum, nimirum Lumbricum terrestrem, cuius liquor vitalis non sanguini tantum analogus sed purpureo colore tintitus, & purus putus sanguis est. Verum exceptio una, aut etiam altera si detur, non evertit aut destruit Regulam generalem.

Animalia sanguinea dividi possunt in *Pulmone respirantia* & *Branchiis respirantia*.

Pulmone respirantia iterum in cor *duobus ventriculis*, & cor *unico ventriculo* praeditum habentia.

Cor *duobus ventriculis* praeditum obtinent Animalia calidiora; seu *vivipara*, in Terrestribus *Quadrupedia* in Aquatilibus *Cetaceum* genus; sive *ovipara*, ut *Aves*.

Cor *unico ventriculo* instructum habent *Quadrupedia Ovipara* & *Serpentinum* genus: Si modò Genus *Serpentinum* distinctum sit à Genere *Quadrupedum* oviparorum.

De Animalibus in genere.

Branchiis respirant *Pisces* præter *Cetaceos* omnes; *sanguineos* intellige, nam *Piscis* nomen interdum extenditur ad *Exanguia aquatica*.

Animalia Exanguia sunt vel *majora*, vel *minora*; *Majora* pleraque *Aquatica* sunt; & ab * *Hist. An.* * *Aristotele* commode dividuntur in tria genera, nimirum, 1. *Μαλάκια*, i. e. *Mollia* sive *Mollusca*. 2. *Μαλακόσεγκα*, i. e. *Crustacea*, & 3. *Οσεακόδερμα*, i. e. *Testacea*. Quæ loco citato in hunc modum definit.

1. *Μαλάκια* εἰν ὅσα ἀναιμα ὄντα, ἐκτὸς ἔχει τὸ σαρκῶδες, ἐκτὸς δὲ τὸ σερεὸν, καθάποτην καὶ τὰ ἔναιμα τῶν ζώων, οἷον τὸ τῶν Σηπίων ψύθος: i. e. *Mollia* sive *Mollusca* sunt, quæ cùm *sanguine* careant, extrinsecus habent carnosum seu carniforme corpus, intus a. solidum & firmum [offi respondens] quemadmodum ea quoque quæ sunt *sanguinea Animalia*; quale est, *Sepiarium genus*.

2. *Μαλακόσεγκα* εἰν ὅσα τὸ μὲν σερεὸν ἐκτὸς ἔχοντα, ἐντὸς δὲ τὸ μαλακὸν καὶ σαρκῶδες. Τὸ δὲ σερεὸν αὐτῶν ἐσθεαστὸν, ἀμφὶ φλαστὸν, οἷον τὸ τῶν κρεεῖδων ψύθος, καὶ τὸ τῶν κυρνίων. *Crustacea* sunt, quæ firmas suas partes extus habent, intus autem carneam mollitem. Partes quoque illæ firmæ non potius frangi quam disjici compressæ dici debent.

3. *Οσεακόδερμα* εἰν ὅν ἐκτὸς μὲν τὸ σαρκῶδες, ἐκτὸς δὲ τὸ σερεὸν θεαστὸν ὃν καὶ κάτακλον, ἀμφὶ φλαστὸν, τοιχοῦ δὲ τὸ τῶν κοχλίων, καὶ τῶν ὄστρεων ψύθος εἰ: i. e. *Testacea* sunt quorum intus est carnosa pars, foris firma, quæ & flexu frangi, & ictu rumpi, compressione disjici non possunt; quale genus concharum & ostrearum est. Hæc autem vel sunt *μονόδυξα*, sive *Univalvia*, vel *δίθυξα* sive *Bivalvia*, vel *σεμιεώδη*, sive *turbanata*.

Animalium Tabula generalis.

Animalia sunt vel

{ *Sanguinea*, eaque vel

{ *Pulmone respirantia*, corde ventriculis prædito,

{ *Duobus*,

{ *Vivipara*,

{ *Aquatica*; *Cetaceum* genus.

{ *Terrestria*, *Quadrupedia*, vel, ut *Manati* etiam complectamur, pilosa. Animalia hujus generis amphibia terrestribus annumeramus.

{ *Ovipara*, Aves.

Unico, *Quadrupedia vivipara & Serpentes*.

Branchiis respirantia, Pisces sanguinei præter *Cetaceos* omnes.

Exanglia.

{ *Majora*, quæ vel

{ *Mollia*, *Μαλάκια*, *Polypus*, *Sepia*, *Lolligo*.

{ *Crustacea*, *Μαλακόσεργη*, *Locusta*, *Astacus* *Cancer*.

{ *Testacea*, *Οστροφέρμα*, quæ vel univalvia, vel bivalvia, vel turbinata.

{ *Minora*, *Insecta*.

Limaces terrestres ambiguum genus sunt. Aliæ enim *testaceæ* sunt seu Ὀσεγκόδερμοι; aliæ *nudæ* seu Μαλάνιαι quodammodo, quamvis propriè Μαλάνιαι non sint, cum nec os intus habeant, nec cirros seu πλευράς pudēsve illorum instar, nec aliter à limacibus testaceis seu coquileis terrestribus differant quàm quòd testâ careant. Quidni ergo Exanguia tam terrestria quàm aquatica majora dividamus in *cirrata* seu *Pedata*, & *Apoda*, *Pedata* in *mollia* & *crustacea*; *Apoda* in *Testacea* & *Nuda*?

Exanguia *minora*, *Insecta* appellantur. Græcis Ἐντομα, ἐπ κατὰ τύπομα ἐντομὰς ἔχουσ, ἢ ἐν τοῖς ὑπτίοις, ἢ ἐν τοῖς περινέσ, ἢ ἐν ἀμφοῖν. Quòd, ut nomen indicat, incisuras habent, aut in partibus supronis, aut pinis, aut in utrisque.

Hæc Animalium Divisio, quamvis omnium exactissima, & naturæ maximè consentanea mihi videtur; minimè tamen rejicienda est vulgaris illa in 1. *Quadrupedia*, aut (quod mallem) *Bestias terrestres*, quo nomine & Serpentes complector. Serpentes enim à Lacertis aliisque nonnullis *Quadrupedibus* oviparis non alia in re quàm pedum parentiâ differunt; 2. *Aves*; 3. *Pisces*; 4. *Insecta*.

In eo peccat hæc Divisio, quòd *Quadrupedia vivipara* & *ovipara* ad idem genus reducit, quæ notis essentialibus & genericis differunt; & *ovipara* (ut diximus) cum *Serpentibus* conveniunt.

Divisio illa Animalium secundùm loca in *Terrestria*, *Aquatilia* & *Amphibia*, quamvis nonnullius usus esse possit, rerum tamem naturis minimè respondet, & in multis vitiosa est; siquidem, 1. Separet ea quæ genere convenient, ut v. g. *Cetaceos Pisces* dictos, & quod pejus est, *Amphibia*

bia à Quadrupedibus viviparis, Infecta etiam aquatica à Terrestribus, præter rationem & Physicorum omnium consensum. 2. Conjungat ea quæ genere differunt. Nam ut alia omittam, Animalia Amphibia alia Vivipara sunt & pilosa, ut *Castor*, *Lutra*, *Phoca*; alia Ovipara, ut *Salamandra aquatica* & *Rana*. Quin & in eodem genere infimo, v. g. *Lacertæ*, aliæ aquaticæ sunt & amphibiae, aliæ terrestres, ut hinc *Crocodili* & *Salamandræ*; inde *Lacertæ*.

Nos nè à communi hominum opinione nimis recedamus; & ut affectatæ novitatis notam evitemus. Cetaceum Aquatilium genus, quamvis cum Quadrupedibus viviparis in omnibus ferè præterquam in pilis & pedibus & elemento in quo degunt, convenire videantur, Piscibus annumerabimus.

De Quadrupedum viviparorum pilosorum divisione.

QUADRUPEDIA vivipara, seu potius Animalia vivipara pilosa (Datur enim quoddam Animal viviparum , pulmone respirans cum dupli ci etiam in corde ventriculo, binis tantum pedibus instructum, nimirum *Manati Indorum*) ab *Aristotele*, quem omnes ferè Historiæ Naturalis Scriptores fecuti sunt, dividuntur in 1. Μόνυχα, i. e. *Solidipeda* aut *Solidungula*, quæ ungulam habent solidam & indivisam. 2. Δίχυλα sive *Bisulca*, quæ scilicet ungulam habent bifidam, ut *Bos*, *Ovis*, &c. 3. Πολυχύλη seu πολυδάκιλα, i. e. *Fissipeda* seu *Digitata*, quæ pedes habent in plures quasi digitos fissos, ut *Canis*, *Lepus*, *Leo*, *Vulpes*, &c.

Mallem tamen hujusmodi Animalia vivipara pilosa, quæ præter *Manati* dictum, (quantum haec tenus novimus) omnia Quadrupedia sunt, in *Ungulata* & *Unguiculata* dividere. Liceat mihi memoriae & doctrinæ causâ nova hæc vocabula cedere. *Ungulata* voco quæ digitos seu extrema pedum unguis testa obtinent: *Ungulam* voco corpus durum, substantiæ corneæ, concavum, quod extremos digitos tegit & continet, supra quod etiam Animal partim incedit. *Unguiculata*, quæ digitorum extrema nuda, unguibus tantum adnascientibus armata habent.

Prioris

Prioris generis Alia Μώνυχα seu μονόχυλα sunt, i. e. Solidi-peda, ut *Equus*, *Aśinus*, *Zebra*. Alia Δίχυλα seu Bisulca, ut *Bos*, *Ovis*, *Caper*, &c. Alia denique τετράχυλα seu Quadrifulca ut *Rhinoceros* & *Hippopotamus*.

Non me latet Animalia bisulca dicta strictè loquendo τετράχυλα esse, b.e. quatuor ungulis instructa, duabus ante, totidem retro sitis, verùm posteriora hæc ad notabilem ab anterioribus distantiam sita sunt, neque Animal iis insistit, iisve inter incedendum innititur: in quadrifulcis aliter se res habet, siquidem digitii exteiiores mediis propius admoti sunt, & in cadem circulare circumferentia siti videntur, & Animal (ut conjicio) super iis stat & incedit, non super mediis tantum.

Bisulca sunt vel non Ruminantia, ut *Porcus*: vel Ruminantia, ut *Bos*, *Ovis*, *Capra*. Ruminantia in hoc genere omnia cornigera sunt. Cornuum autem respectu dividi possunt in ea quibus perpetua sunt hæc Arma, ut *Bovi*, *Ovi*, &c. & ea quibus decidua, ut *Cervino generi*. Fœminæ in *Cervino* genere semper, & in *Ovino* plerunque cornibus carent: interdum etiam & mares, quod tamen extra communem naturæ ordinem in mansuetis & cicuribus Animalibus evenit.

Animalia Vivipara unguiculata sunt vel πλανώνυχα & ἀνθεωπόμορφα, unguibus latis & effigie humana, ut *Simiae*: vel unguibus angustis & plerunque acutis, ut reliqua. Quæ iterum dividi possunt in ea quæ pedibus bifidis sunt, & binos duntaxat ungues habent, ut *Cameli*, qui etiam ruminant: & quæ pedibus multifidis, & plures obtinent ungues, ut reliqua.

Animalia pedibus multifidis dividemus primò in *Anologa* & *Anomala*. *Anologa* voco dentium præcipuè respectu, quæ eandem dentium formam & ordinem cum aliis aliquam multis observant; *Anomala* quæ à reliquorum norma ab ludunt, & vel nullos, vel sui generis dentes habent, cum aliis neque in figura, neque in dispositione convenientes.

Multifida analoga dentium respectu dividi possunt in ea quæ *plures* dentes *primores* habent in utraque maxilla, ut *Leo*, *Canis*, &c. & ea quæ *binos* tantum, ut *Castor*, *Lepus*, *Cuniculus*, &c. Hujus generis omnia *Phytivora* sunt.

Quæ *plures* dentes *primores* habent in utraque maxilla, sunt vel *Carnivora*; vel *Infectivora* seu victu promiscuo ex *Infectis* & *Vegetabilibus*.

Carnivora sunt vel *majora*; vel *minora*. *Majora* iterum subdividi possunt in ea quæ capite sunt subrotundo, rostro brevi, quod genus ob similitudinem cum *Fele*, *Domestico Animali* notissimo *Felinum* voco; vel capite & rostro productiore; Quod Genus itidem *Caninum* nuncupo ob similitudinem cum *Cane*, ut *Lupus*, *Vulpes*, &c.

Animalia carnívora *minora*, non sola magnitudine à majoribus differunt, sed & parvitate capitis, & crurum brevitate & figura corporis graciliore, unde in foramina angusta se facile insinuant. Hinc nostratisbus *Vermine* dicuntur, quasi Genus vermineum, quia vermium instar in caveas & cuniculos irrepunt; Differunt insuper Intestinorum brevitate & Cæci carentia.

Infectivora sunt *Taxus*, *Echinus* terrestris *Talpa*, &c.

Verum quoniam nobis de victu hujusmodi Animalium nondum satis constat, pro Carnivoris habebimus omnia quotquot Animalibus cuiuscunque generis, sive Sanguineis, sive Exanguibus & Infectis vescuntur; eaque dividemus in rostro brevi & capite subrotundo donata, & rostro productiore instructa: sique *Taxum*, *Echinum*, *Talpam*, & siqua sunt similia, Carnivoris annumerabimus.

Anima-

Animalium Viviparorum Quadrupedum Tabula.

Animalia Vivipara pilosa seu Quadrupeda sunt, vel
Ungulata, eaque vel

Mov̄χλα, i. e. Solidipeda, Equus, Asinus, Zebra.
Δίχλα, i. e. Bisulca, seu ungulā bifidā, quæ vel
Ruminantia, Μηρυγόζούλα, cornibus { 1. Bowinum.
Perpetuis, quorum tria sunt } 2. Ovinum.
genera
Deciduis, Cervinum genus. 3. Caprinum.
Non ruminantia, Genus Porcinum.

Teleχλα seu Quadrifulca, Rhinoceros, Hippopotamus, &c.

Unguiculata, quæ pede sunt vel

Bifido, duobus duntaxat unguibus donato, Camelinum genus.

Multifido, πλυνχδη, quæ vel sunt

Digitis indivisis, sibi invicem cohærentibus & communi cute tectis, eorum tantum extremitis in margine pedis extantibus, & unguibus obtusis munitis ; Elephas.

Digitis aliquousque separatis & à se invicem divisis, quæ vel

Πλεινών χα & Ανθεωπόμορφα, Simiae.

Unguibus angustioribus, Dentibus primoribus seu incisoribus in utraque maxilla, vel

Pluribus, Hæc autem omnia vel carnivora & rapacia sunt, vel saltem infectivora, aut victu promiscuo ex Infectis & Vegetabilibus.

Majora, rostro

Brevi, capite rotundiore Felinum genus.

Productiore, Genus Caninum.

Minora, corpore longo gracili, cruribus brevibus Vermineum genus, seu Mustelinum.

Binis insignioribus, cuius generis species omnes phytivoræ sunt, Leporinum genus.

E Quadrupedibus viviparis pede multifido anomala sunt *Echinus terrestris*, *Tatou* sive *Armadillo*, *Talpa*, *Mus araneus*, *Tamandua*, *Vespertilio* & *Ai* sive *Ignavus*. Priora quinque *rostro productiore* cum genere Canino aut vermineo convenient, dentium forma & dispositione ab iisdem differunt; imò *Tamandua* dentibus omnino caret. Posteriora duo *rostro* sunt *breviore*.

SYNOPSIS

SYNOPSIS ANIMALIUM QUADRUPEDUM.

Quadrupeda solipeda seu solidungula Græcis Μάνυχα & Μονόχυλα dicta.

I. **E**quus, Animal fortissimum, velocissimum, pulcherrimum, docillimum; ab Asino differt magnitudine quam eum excellit, Auriculis minoribus, juba longiore, caudâ undique setis prælongis obsitâ.

Gula ventriculo circa medianam partem, ut in Lepore, inseritur, non circa initium seu alterum extremum. Ventriculus pro magnitudine intestinorum modicus. Cœcum maximum, (uti & colon) quadratum, ope ligamenti per unius-

uniuersusque lateris longitudinem producti in cellulas divisum.

Cysti fellea caret, verum meatus cholidochus magnus, digiti minimi capax; ductus pancreaticus adhuc major. In interiore duodeni membrana foramen amplum, rotundum, labiis extantibus undique cinctum conspicitur, quod horum ductuum orificia sibi invicem contigua amplectitur.

In Equa prægnante chorion membrana primis gestationis mensibus utero nusquam cohaeret, & simplex est; verum tractu temporis insigniter crassescit, & carunculas carneas efformat Orobi magnitudine, quæ paulatim augentur, invicem continuantur, & digitulos (non glanduloso alicui corpori utero adnascenti, ut in cotyledoniferis fit, sed) ipsius uteri membranæ interiori, (quæ nihilominus simplex perstat) infinitos inserit: ut reverè continuata quædam placenta, per totum chorion extensa videatur, vel potius chorion ipsum è membrana in placentam mutatum. *D. Needham.*

2. *Afinus*, Animal Equo minus, ignavius, tardius, stupidius, auriculis longioribus, jubâ non adeò promissâ, cauda longiore, in extremo tantum fetosâ; frigoris minus patiens, unde calidioribus regionibus gaudet.

3. *Onager*, *The wild Ass.* Hunc ab Afino Domestico non alter differre existimâsem, quam ut ferum & sylvestrem à cicuri & mansueto, ni Clarissimi Viri Petrus Bellonius in *Observationibus* & Leonh. Rauwolfius in *Hodæporico*, qui eum viderunt, pro diversa specie habuissent. Quorum hic in Syria circa Halepum & Apamiam frequentes esse scribit, eorumque pelles robustas & durabiles, nec attritu faciles esse; exterius, prout ibi à coriariis, parantur, superficie tuberculatis.

culis parvis scabrá, Fragi ferè ad instar ; iisque uti Artificies ad ensium vaginas & cultrorum thecas. *Chagrin* vocant.

MULUS, A Mule. Non est certa & constans Animalis species, sed hybrida & spuria , ab Asino equam ineunte genita ; quæ speciem suam non propagat, ideoque inter monstra potius reputanda. Qui ab Equo & Asina generatur Hinnus seu Hinnulus dicitur.

4. *Zebra*, Animal Africanum, & etiam Indicum, Mulæ formâ & staturâ, & lineis tres digitos latis, nigris, albis & spadiceis, à dorsi spina ad ventrem usque ductis, per totum corpus distinctum. *Sylvestre* est, gregale, & pernici cursu inclytum.

De solidungulis hæc apud Aristotelem occurunt.

1. *Nullum solidipes bicornē est.* At neque omnino cornutum, quicquid de *Asino Indico Monocerote* fabulantur.

2. *Nullum solidipes talum seu astragalum habet præter Asinum Indicum :* quem & ipsum pro Animali fictitio habeo.

3. *Solidungula mascula mammae non habent , præter ea quæ matribus similia sunt.*

*Quadrupeda Bisulca, & primo
Ruminantiacornibus perpetuis
concavis.*

*De Quadrupedibus Ruminantibus, præ-
sertim cornigeris Observationes quæ-
dam generales; & de Pedibus Bisulco-
rum in genere.*

1. **R**uminantia cornigera omnia quatuor
habent ventriculos, quorum Primus
* Aristoteli *νοστρία μεγάλη* dicitur, i. e. *venter mag-* * Hist. A-
nus, nostratis in Bove, *the Paunch or Inward*; ^{nimal. lib.} ^{2. cap. 15.}
qui cibum leviter *εομιανσύνη* primūm excipit,
aliquandiu retinet, & deinde maceratione e-
mollitum eructat, & in os iterum compellit,
ut denuo masticetur. 2. Secundus *κερπίδα* seu *Reticulum*, à similitudine denominatur; no-
stratis *the Honey-comb*, quod interna superficie
favorum cellulas aliquatenus referat. 3. *Ἐξη*,
Omasum *Gaza* transtulit, minus rectè; consul-
tius me judice fecisset si Græcam vocem retinu-
isset: Hic ob purgandi difficultatem à coquis
nostris rejici solet, nec mensis parari ut in ci-
bum veniat. Nostrates *the Manifold* vocant, ob
pellicularum seu plagularum quas intus continet
multitudinem. Plagulæ hæ tuberculis utrinque
asperæ sunt, anteriore parte majoribus & longi-
oribus, exinde paulatim ad finem usque in minori-
bus & brevioribus. Inter plagulas cibus conti-
netur

netur, & velut circulari motu procedit, earundem actione sensim conteritur & levigatur. Siquidem lamellas interjacentem propè ostium & ingressum crassiores & sicciores observari, & abinde molliores tenuioresq; paulatim ad exitum usq; ubi in minutissimas particulas commolitus in liquorem facest. 4. *Quartus Hysagv Aristoteli, Gazzæ Abomasus* dicitur, intus levius & glaber est, plurimis tamen plagulis distinctus, fermentum quoddam acidum preparans, cuius ope, ut & placularum (ut credibile est) motu, cibus ulterius perficitur. In hoc ventriculo continetur Coagulum vitulinum, Græcis πνεύμα, ita dictum quod Lac coagulet & partem caseosam à sero separet. Verum de Rummatione prolixè agere nostri non est instituti. Qui plura velit consultat Eruditissimi Peyerii Merycologiam.

2. Ruminantia omnia tam cornuta, quam non cornuta, quatuor ventriculis praedita, primoribus dentibus in superiore maxilla carent. *Aristot. Hist. 2. cap. 1.* propè finem, "Οὐαὶ οἵ τινες ιοφόροι ἐκ ἀμφοδονίᾳ ἔστι τὸ δέχεσθαι τὸ περιδίσις, ὅδοντας ἐπὶ τὸ ἀνωπαγόνθι ἔστι δὲ ἕνα ἐκ ἀμφοδονίᾳ καὶ ἀκέρατα, ut Camelus & Oves nonnullæ. Quæ enim cornua gerunt ea non dentata utrinque sunt, quippe quæ primoribus maxillæ superioris careant dentibus, quamquam sunt nonnulla quæ & cornibus vacant & utrinque dentata sunt, ut Cameli. Ridicula ergo est eorum ratio, qui asserunt cornuta Animalia ideo primoribus dentibus in superiore maxilla carere, quod materia illa quæ in aliis Animalibus generandis dentibus impenditur, his in cornua absuntur. Attamen primorum dentium absentia Animalibus hisce ad conquirendum vietum utilis potius est quam nociva. Certum est * Merycol. enim, (inquit * Peyerus) boves & oves in prælib. 2. c. 8. tis gramine affluentibus longè expeditius pasci equis

equis, quod hos remoren tur dentes isti primo-
 res, ne tantundem pari possint celeritate de-
 cerpere. Libet & aliam Doctissimi Peyeri ob-
 servationem de situ dentium & figurâ oris in
 Ruminantibus adjungere. In hoc situ, inquit,
 præcipuè notandum, maxillares dentes magno
 esse intervallo ab incisivis remotos, ubi neutra
 oris parte quicquam eminet, sed quædam ob-
 servatur maxillarum coarctatio, ut buccalium
 opera & linguæ illic se inter maxillas immi-
 tentium urgeatur cibus ad fauces. Que qui-
 dem convenientissimo retinendi adminicculo
 simul providè cavetur, ne excidant boli rumi-
 natione. Quippe advertenti animum, ac ad
 singula paululum attento pecoribus buccas in-
 ter ruminandum tantisper constringi subolet,
 dum fracto impetu boli fistantur in ore.

3. Ruminantia, saltem cornigera; sebum ha-
 bent, cum alia Animalia adipem. *Ex ò τὰ * Arist.
 μὴ ἀμφόδοντα πηλεῖο, τὰ ὃ μὴ ἀμφόδοντα σέαπ. Hist. 3. c. 17
 Hæc autem utrinque dentata adipem, ex altera tan-
 tum parte dentata sebum. Hæc ita inter se dif-
 ferunt, quod sebum Græcis σέαπ dictum, usque-
 quaque fragile sit, nec ad ignem facilè liquef-
 cat, & cum refixerit iterum concrescat, cuius-
 modi est pinguedo *Bovis*, *Ovis*, *Capræ*, &c. Ad-
 deps mollior sit, ad ignem facilè liquefens, mi-
 nimè aptus durari, & oleo longa vetustate in-
 crassato similis, ut est pinguedo *Equi* & *Suis*.

4. Animalibus cornutis cornua majore parte
 cava sunt, ad extremum solida, præterquam
 cervino generi; his autem in totum solida sunt.
 Eorum autem cava non omnino vacua sunt, Hist. 2.
 sed osse solido, quod ossis frontis appendix quæ-
 dam est, & pericranio pariter tectum, repleta.
 Præter cervina Rhinocerotis etiam cornu per
 totum solidum est, absque ulla intus cavitate.

Cervina autem à Rhinocerotis cornibus satis distinguuntur quod decidua sint, & quod ramosa seu πλυχή, ut Aristoteles Hist. lib. 3. cap. 9. observat.

Hist. 2. c. 1. 5. Nullum Animal cornigerum [Quadrupes & Hist. 3. intellige] præter Cervum [& congenera] accedit cornua. Ἀποσάλλε τὰ κέρατα μόνον ἔλαφος οὐδὲ ἄλλο δέρος, καὶ πάλιν φύει, τὰ δ' ἄλλα σωματικῶς ἔχει, οὐδὲ μή περ πηγαθέτη. *Solus cervus* à bimatu quotannis amittit cornua, tum renascuntur: Aliæ animantes nisi vi mutilentur nullæ amittunt.

Observatu dignum est, quod si Cervi castrentur statim postquam cornua abjecerint, iis nunquam renascantur: sin dum adhuc ea retineant, nunquam iis decidunt.

6. Cornigera omnia cotyledonas in utero habent cùm fœtum gestant. Τὰ μὲν κερατοφύεα καὶ μὴ εἰρηθεῖσα ἔχει κοιλυλόδενας ἐν τῇ υστέρᾳ τὰ δ' ἄλλα τὰ εἰρηθεῖσα, καὶ ζωόργα, καὶ επόποδα πάντα λείαν ἔχει τὸ υστέρον καὶ τὸν ἐμβρύων ξέρπητος ὡς αὐτὸν τὸ υστέρον, καὶ ἐν κοιλυλόδεν. i.e. Cornigera autem alterā tantum dentata maxillā, acetabula in matricibus habent cùm prægnantia sunt; alia autem vivipara, ut inque dentata, pedibus prædita, omnia lævem habent ventrem: nec fœtus acetabulis sed ipsi matrici annexus & appensus est.

Cùm glandulæ illæ uterinæ, cotyledones dictæ, in vaccis convexæ sunt & minimè concavæ, meritò queritur cur cotyledonum nomen illis inditum sit. Respondet Clar. Needhamus noster, quod in ovibus glandulæ uterinæ cotylarum in modum concavæ sunt: vocabula autem ab Ovium factoribus (à quibus ut videtur, Anatomia Animalium primū inchoata est) imposita ad alia Animalia subsequentibus seculis translata fuerint. Qued indè etiam constat, quod interior tunica fœtum proximè involvens Amnios dicta

dicta sit, ἀπὸ τῆς ἀγρέων id est Agno seu fœtu Ovi-no, quem continebat.

Bisulca Animalia dicta super duobus tantum digitis stant & incedunt. Extremum saltem utriusque os ungulâ obtegitur & occultatur, cu-jus superior pars duræ & corneaæ est substantiaæ, infe-ior, (quæ in his planta pedis est) callosæ & mollioris in cervino, caprino, ovino, porci-no genere, quæ tamen cornæ partem continua est, cùmque pes aquæ ferenti immergitur, vel igne usitatur, ut ungula derahatur, cum ea unâ ab-scidi, nec absque sectione aliâ vi separari aut avelii potest.

Bisulca autem omnia binas etiam ungulas posticas habent, quæ tamen non alium iis usum præstant, quam ad pedes si forte prolabantur sustendos & firmandos.

Bisulcorum ruminantium & non ruminanti-um digitorum respectu insignis est differentia: Nam ruminantium aliqua, ut Caper, nullos habent ad ungulas posticas fulciendas digitos aut ossa, sed duntaxat tubercula rotunda mollia; alia officula quidem sed per exigua & nullius usus. Porcinum a. genus non tantum ungulas posticas habet, sed etiam digitos, alterum tribus officulis articulatum, quemadmodum digitus minimus in humana manu, alterum duobus tantum, ut Pol-lex humanus, suaque habent ossa metatarsi, ve-rum tenuia & imbecilla, ut ad incedendum non magis conducant, quam in Ruminantibus, ut incessum horum Animalium observanti patebit.

Notandum tamen ad ungulam constituendam non sufficere, ut extremos digitos tegat, nam ita fortasse Elephantum ungues ungulas dicendos esse quis possit cavillari; sed requiri insuper ut super ea Animal stet & incedat.

Bovinum genus.

1. **B**OS domesticus Bœ Græcis; mas *Taurus*, dicitur, (Anglicè *A Bull*) Hebraicæ originis voce, fœmina *Vacca*, Anglicè *a Cow*; fœtus *Vitulus*, Anglicè *a Calf*. Bos seu Taurus castratus, Anglicè *an Ox*. A reliquis hujus generis differt magnitudine, cornibus æqualibus & minimè rugosis, paleari sub collo dependente, papillis quatuor sibi mutuò proximis sub imo ventre.

Boum Sylvætrium quatuor præcipue species sunt reliquis notiores & nominibus distinctis donatæ.

2. *Urus*, Germanis *Urochs* seu *Aurochs*: Ur enim vel sylvestrem, vel magnum vastum & maximarum virium Germanis antiquis significabat. Cæsar de Bello Gallico Commentar. l. 6. c. 5. Qui Uri appellantur magnitudine sunt paulò infra Elephantos; specie & colore & figurâ Tauri. Magna vis est eorum, & magna velocitas. Amplitudo cornuum, & figura, & species multùm à nostrorum bovum cornibus differt. Mentzelius Ephem. German. Dec. 2. An. 2. Observ. 7. Ursus vastum prægrande & aspectu horrendum sylvestrium boum genus, Borussiæ, Livoniæ, &c. incola, non infrequens pugnantium cum Ursis, apri, &c. Regiomonti Boruſſorum exhibitum spectaculum. Cum occiditur cerebrum ejus

eius craniūmque moschum penitus redolet.

Optandum sanè esset, ut eruditus aliquis *Academiae Germanicæ Naturæ curiosorum Collega* accuratiorem visendi hujus Animalis tum formæ externæ descriptionem & iconem, tum partium internarum anatomen, reliquāmque historiam publico exhiberet.

3. *Bison*, à Germanico *Wisen* dictus, à reliquis sylvestribus bubus differt collo ad armos usque jubis horrido, dorso in gibbum assurgen-te. Hujusmodi bovem aliquando vidimus in vivario Regio *Westmonasterienſi*, unde allatum nescio; ni fortè, ex Florida regione America-na; ubi habentur Tauri, indigenis *Butrones* di-cti, referente *Ambroſio Pareo*, cornua gerentes pedalia, & gibbum in dorso, Camelino similem, &c. Magnitudine, quantum memini, bovem domesticum non superabat. Hujus Animalis etiam *Thevetus* meminit; *Gesnerus Bovem Camelitam* appellat.

4. *B O N A S U S*, *Arist. Hist. 9. cap. 45.* de-scriptus, Tauri est magnitudine, corpore tumidiore, cervice armorum tenus jubata, equi in modum; cornibus spithamiæis, aduncis & in se flexis, pugnæ inutilibus, &c. Tuetur se calcibus & stercore, quod ab se quaternis passibus; [orgyis] ejaculatur, quod sâpe comburit adeo ut deglabrentur canes. Perturbato verò atque per-terfacto potest hoc efficere stercus; pacato non comburit. Eadem habet & *Plinius*. Gig-nitur in terra Pæonia, monte Messapo.

Historia hæc de stercore ægrè à me fidem im-petrâſſet ni simile quid legissem de Animali quo-dam Peruviano à *Matthiolo* accuratè descripto *Lib. 5. Epistol. ad Joan. Odoricum*, & ἐλαφοχέρι-λό diicto; quod aliis inter oves recensetur, cu-jusque in Peruvia ad onera portanda frequentif-

sumus & necessarius usus est. Cicur & mansuetum est Animal (inquit Matthiolus) neminem offendit, sed niro admodum ingenio ab illata se vindicat injuria. Nam si aliquis illud vexet, aut circa clunes opprimat, non calcibus vel morsibus se defendit, sed vomitu vel cibi, vel humoris in vexantem retrorsum cum impetu ejaculato, ob protensam colli longitudinem. Hispani in Peruvia Animal hoc *Glama* seu *Lhama* vocant : de quo postea inter Camelos agemus.

5. *BUBALUS*, Italij *Bufalo*, in statu Ecclesiastico & Regno Neapolitano frēquens. Latetis præcipue causa, è quo caseos optimos *Caballinos* dictos (*casei di cavallo*) conficiunt, nutritur. Vidimus etiam sēpius in plaustris junctos ad onera trahenda. Ferreus aut æreus annulus per nares eis trajicitur, cui alligato fune aut habena ducuntur & reguntur ; nam quantumvis mansueti innatae feritatis aliquid retinent. Cæterū *Bubalus* Bove domestico major est, corpore crassiore, cute durissima, cornibus magnis seu crassis, intortis & nigris, ex quibus optimi & amplissimi pectines Romæ fiunt. Veterum *Bubalum* esse hoc Animal Historiæ Quadrupedum conditores negant ; sed potius Bovem illum sylvestrem Indicum Aristoteli sine nomine descriptum & *Arachotis* adscriptum, *Hist. 2. cap. 1.* Nobis tamen verisimile videtur *Bubali* nomen unā cum Animali ipso in Italiā migrasse : proinde loco suo natali qui (ut puto) India est, aut Asia, *Bubalum* fuisse dictum. *Bellonius* Bufalos adeò frequentes esse scribit non tantum per Italiā, sed etiam Græciam & Asiam, ut nullum Animal magis sit obviuum.

His addi potest 6. *BOS AFRICANUS* Bellonii *Obs. lib. 2. cap. 50.* quem pro Bubalo Veterum habet. Hic licet ætate grandis corpore minor erat Cervo, sed habitiore & majore quam Caprea. Breviter (inquit) si quis imaginetur se conspicere pusillum bovem, quadrato corpore, pilo fulvo & splendente, cornibus lunatis, surrectis & in se recurvis, Bubali idem habebit.

De Thuro seu Thurone Mazovitico confule Gesnerum. Mihi incerta & suspecta sunt quæ de illo traduntur.

Ovinum Genus.

Ovis Animal est lanigerum, rostro quam Bos angustiore; cornibus rugosis, recurvis, & in spiras interdum convolutis; papillis binis. Bove magnitudine plus quadruplo minus, timidum & imbelli.

Cæterum lana componitur è plurimis tenuissimis & prælongis filis, huc illuc reflexis, crispis, contortis, variisque implexis; quæ quamvis foli (quod sciam) Ovi convenient, non tamen omnividimus enim Oves ex Africa allatas pilis hirtis Canis ferè instar vestitas.

1. *OVIS DOMESTICA*, cuius mas *Aries* dicitur, foetus *Agnus*. Animal est notissimum, mite & placidum, plurimi usūs in cibo, vestitu & medicina, cuius historiam integrum vix unum volumen caperet. Verum cum viri longè celeberrimi *Conradus Gesnerus* & *Ulysses Aldrovandus*

drovandis quæcunque de eo ab aliis scripta sunt, quæque ipsi observarunt, aut ore tenuis prolata ab Amicis, Opilionibus & rusticis acceperunt, in unum congesta, amplissimis suis Animalium Pandectis inferuerint, omnem nostram in hac parte industriam omnino supervacuam & inutilēm reddiderunt. Liceat duntaxat addere, (quod etiam superius attigimus) glandulas illas utero adnascentes, ex quibus foetus appenditur, cotyledones dictas, non ut in Bovino genere gibbas esse & convexas, sed cotylarum seu acetabulorum in modum concavas, ut nomen innuit.

2. *O V I S L A T I C A U D A*, *Arabica* *μανεγκρηθ*, *Gesn.* Cauda huic generi crassissima est & ponderosissima, triginta interdum librarum. Spectaculi causâ in Angliam illatas aliquoties vidimus; non quales *Jo. Caius* apud Gesnerum describit, caudâ se leniter in descensu coarctante, quo usque tandem desinat in eam figuram, quâ est aliarum ovium cauda; sed simpliciter marsupii seu peræ alicujus instar latâ, itâ ut non attenuaretur deorsum, sed è contra à summo ad imum paulatim magis magisque lateceret: Hoc genus fortasse caudarum est quod *Ælianu*s cubitali latitudine esse dicit. In *Africa* & *Egypto*, necnon in *Syria* & in *Arabia* inveniuntur hoc genus oves. *Rauwolfius* circa Halepum eas obseruavit.

Alterius generis meminit *Herodotus* cuius cauda longitudine est insolita & mirabilis, ut dimentienti tribus cubitis brevior non sit, quæ si trahatur, omnino ad terram atteritur & exulceratur. At pastores plostella fabricant ad quæ ejusmodi caudæ alligatae nituntur & sustinentur. Hujus iconem ad Gesnerum misit *Jo. Caius*, cui titulus inscribitur *Ovis Arabica altera*, Græco cognomine *μανεγκρηθ*.

3. *O V I S S T R E P S I C E R O S C r e t i c a*
Bellonii. Arietum genus est in Creta (inquit * *Bellonius*) cuius magni greges , aliis haud mi-
niores vulgo compiciuntur , præsertim in monte
Ida, quos pastores *Striphoceri* nominant, nostris
in hoc dissimiles, quod nostri cornua inflexa &
contorta gestant, illi verò erecta ut *Unicornu*,
in ambitu canaliculata , & cochleæ in modum
contorta.

4. *O V I S A F R I C A N A* pro vellere
lanoso pilis brevibus hirtis vestita. Hoc genus
vidimus in vivario Regio Westmonasteriensi S.
Jacobi dicto ; quoad formam corporis externam
ovibus vulgaribus persimile , verùm pro lana ei
pilus fuit. Hujusmodi ovium fit mentio apud
varios autores. Specie à nostratis differre non
fidenter affirmaverim. Fortasse quemadmodum
homines in Æthiopia & Nigritarum regionibus
pro capillis lanam quandam obtinent, ità vice
versa pecudes hæ pro lana pilos.

5. *O V I S G U I N E E N S I S* seu *Ango-*
lensis † *Marcgrav.* Magnitudine est Arietis no- † *Hist.Bra-*
stratis , occipitio magis prominente ; auribus *fil.L.6.c.10.*
pendulis , cauda usque ad suffragines ; scroto
magno, pene in medio ventre ; cornibus parvis,
deorsum usque ad oculos incurvatis, & quasi
tortis ; jubâ ex longis pilis ad collum inferiùs
pendulâ ; pro lana pili breves hircini. Grandiores
sunt nostratis, & paleari pendulo instar *Bovis*.

Pacos Animal Peruvianum quamvis huic gene-
ri ab Historiæ Animalium scriptoribus accenseri
solet, ad *Camelinum* tamen pertinere nobis vi-
detur.

Musimon Animal *Sardiniae* & *Corfiae* peculiare,
Veteribus memoratum, an hodie in rerum natu-
ra inveniatur dubium est. *Ophion* Plinii est,
ex sententia *Gesneri*. Interiisse quidem suspi-
cari

* *Obslib.I.*
cap 14.

cari, ut Plinius, absurdum dixerim (inquit *Gesnerus*) cùm Natura rerum genera & species omnes sedulò semper conservet. Ego cum *Gesnero* planè sentio, nullam omnino Animalis (initio creati) speciem penitus interiisse : Verùm *Musimo* fortasse (ut voluit Albertus) spurium quoddam genus fuit ex capra & Ariete natum, quod deficere potuit. Verùm *Gesnerus* & effigiem *Musimonis* exhibit à *The. Beza* communicatam : & Sardum quendam, virum non illiteratum , sibi affirmásse scribit , *Sardiniam* alere Animal quoddam, quod *Muflonem* vulgò vocant, quod nusquam alibi in *Europa* reperiatur , Pelle & pilis cervo simile , cornibus Arieti , non longis , sed retrò circa aures reflexis , magnitudine mediocris *Cervi*: herbis tantùm vivere, in montibus asperioribus versari , cursu velocissimo. *Tragelaphus Bellonii* perparùm à *Musimone* differre videtur. *Gesner.*

Caprinum

Caprinum Genus.

IN hoc genere fœmina *Capra* dicitur, Mas *Hircus*, castratus *caper*. Fœtus *Hædus*, A Kid.

1. *Capra Domestica*, *The Goat*.

Ab Ove differt, Quod pilis non lanâ vestiatur; cornua rectiora nec adeò contorta obtineat; barba s. arunco sub mento dependente *Hircus* ornetur, & odorem gravem spiret.

Loca ardua, edita & ferè inaccessa capraru[m] greges condescendunt, inque montium cacuminibus rupibusque præruptis versantur & inter præcipitia huc illuc celerrimè non fallente v[er]stigio discurrent, & Dumosa pendere procul de rupe videntur. Quamvis pedes ad id minimè comparatos, imò prorsus ineptos judicares.

2. *Ibex*, Germanis *Steinbok*, summarum Alpium incola, *Pernicitatis mirandæ* (inquit Plinius) quanquam onerato capite vastis cornibus gladio-rumque vaginis [* Bellonius quaternos cubitos * *obs.lib.1.* longa vidit] in hac se librant, ut tormento aliquo *cap.13.5.* rotati in petras, potissimum è monte aliquo in alium transilire querentes, atque recussu perniciens quo libuerit exultantes. Cornua in dorsum reclinantur, suntque torosa & nodosa, singulis annis accrescente nodo. Cruribus gracilibus capite parvo Cervum exprimit hoc animal, verùm minus est. Mas prolixam nigricantem barbam gestat. *Glaronæ* in Helvetia hujus cornua vidimus; verùm incolæ in pagi *Glaronensis* montibus non inventi

niri Ibicem nobis retulerunt, verum in Valleisia & Archiepiscopatu Saltzburgensi.

3. *Rupicapra*, Gallis *Chamois*, Germanis *Gems*, in Alpibus Helveticis, sed Rhœticis præcipue, frequens, ubi in diversoriis plurima earum cornua postibus affixa vidimus. Quod ad formam corporis, hoc Animal ad cervinam nobis accedere visum est.

Colorem quod attinet, Venter, frons, interiora aurium, & gulæ initium albent, supra oculos utrinque ductus flavicans. Reliquum corpus ubique coloris erat folidi & nigricantis. Cauda magis nigricat, & quidem utrinque, nec subtus alba est ut in Damis. *D. Willughby.*

Cornua uterque sexus habet sesquipalmum longa, ima parte rugosa, ruga scil. ut in aliis plerisque hoc genus cornigeris, nova quotannis accidente, aliquousque recta, summa parte in uncum acutum reflexa & hamata, (in dorsum adunca Plinio) nigra, non prorsus lævia sed secundum longitudinem striata striis parvis; cavitate interiore osse solido, è cranio enascente repleta. A Bellonio describitur *Observ. lib. I. cap. 54.*

Animali huic post cornua duo adesse foramina nula patentia affirmat Academiæ Naturæ curiosorum Pæon *Ephemer. German. Ann. II. Append.* quæ ei in respirandi usum à natura concessa volunt nonnulli Oppianum poetam aliosque veteres sequuti: quod mihi minimè videtur verissimile, cum sub foramine statim cranium delituerit ductisque patentes alios invenire non licuerit, ipso Pæone observante: nec *Oppiani* autoritatem moror, fabulosas narrationes licentiâ Poeticâ festanti.

Rimentur ergo ulterius, prout oportere ait, foraminum horum terminationem, quoties ansam vel *Pæon* praeditus, vel alii nacti fuerint. Nec minus fabulam sapiunt quæ traduntur de tergi scalpturitione, quâ cornuum mucrones eosque in corium adigant ut retrahi nequeant; deque corporis totius è rupibus suspensione, cornuum ope, quæ extremis in uncum recurvis, vel rupium prominentiis, vel fruticum ramis apprehendendis, & corpori sustinendo satis apta sunt. De *Ægagropilis*, earumque generatione & usibus consulatur *Velschius*.

4. *Gazella Africana*, *The Antelope*. *Strepsiceros Plinii* quem Addacem Africa appellat, *cui cornua erecta, rugarumque ambitu contorta, & in leve fastigium exacuta, ut Lyras diceret*. *Dorcas Libyca* *Æliani* ex sententia Academicorum Parisiensium. Cornibus teretibus & erectis à *Capra vulgari* differt. Sunt autem cornua nigra, transversim radiata, & velut in spiras torta, (annuli tamen qui spirales esse videntur reverâ circulares sunt) non exactè recta, sed circa medianam partem extrorsum flexa, deinde introrsum iterum incurvata, ut *Lyram* veterum figurâ suâ imitentur.

5. *Gazella Indica* cornibus rectis longissimis nigris, propè caput tantum annulatis. Cornua tres propemodum pedes longa, recta, propè imum seu basin tantum circulis seu annulis eminentibus cincta, reliqua parte tota glabra & nigricantia. Animal ipsum ad *Cervi platycerotis*, *Damæ vulgo dicti*, magnitudinem accedit, pilo cinereo, caudâ pedem circiter longâ, pilis longis innascentibus hirtâ. Hæc *D. Tancred Robinson* è pelle Animalis suffulta, in *Regiae Societas museo* suspensa. Cæterum hujus Animalis cornua pluries vidimus in museis curiosorum.

Icon cornuum Animalis Bezoartici Orientalis, *Ephem. German. An. 1677.* à Dan. Majore exhibita per omnia respondet cornibus Gazellæ in museo Regiae Societatis suspensa. Sunt enim longa, recta, nigra, lævia, propè imum duntaxat intorta seu rugosa, ut à D. Tancred Robinson certior factus sum. Capra autem Bezoartica à Bontio sic describitur. *Capræ istæ non valde dissimiles sunt Capris Europæis, nisi quod habeant erecta & longiora cornua; ac quædam ex eis versicolore sint pelle, ut Tigrides, pulchro aspectu: quales duas hic in arce Bataviæ quotidie videmus.*

Præstans Alexipharmacum lapides seu pilæ, vulgo Bezoar nominatæ, in earum ventribus motu & pilorum herbarumque implicatione, propemodum ut in Rupicapris nostratisbus concrescentes luculento ruminatem argumento confirmant. *Peyerus Merycol. l. I. c. 5.*

6. *Gazella Africana* cornibus brevioribus, ab inio ad summum ferè annulatis, & circa medium inflexis. Hæc, ni fallor, species est, quam D. Willughby in vivario Regio Westmonasteriensi enutritam vedit & descripsit. Damâ dimidio minor erat, verùm colore similis, arenaceo scil. ventre albo; in lateribus ubi colores hi concurrebant obscurior. Cauda longior quam in Damis, nigrior, & minus pilosa, subtus alba. Cornua è frontis medio inter oculos oriebantur, longa satis, extreum versus acutiora, transversim striata seu fulcata, sursum nonnihil recurva. Aures majores, pedes tenuiores. Ab oculis ad nasum linea alba extendebatur. Iisdem quibus ovis vescitur.

7. *Capra Sylvæstris Africana* Grimmii: *Ephem. German. An. 14. Obs. 57.* Colore est obscurè cinereo, in medio capite fasciculum pilosum erectum gerens: in utroque latere nasum

intef

inter & oculos, duas cavitates exhibet, quæ pinguem vel oleosum flavum liquorem continent, qui in nigram materiam coagulatur, odoréque inter Castoreum & Moschum medio pollet: quâ ablatâ nova mox iterum effluit, iterumque ab aere coagulatur. Cavitates hæ nullam cum oculis habent communionem, sed separatae ab iis existunt, ita ut à lachrymis Cervi aliorūmve Animalium omnino differat. Icon cornua non exhibet, quo cum Animali Moschifero convenit.

8. *Capra Mumbrina seu Syriaca* Gesneri, auribus ad terram ferè demissis, à *Mambre* Syriæ monte prope Hebronem, ubi hoc Animal præcipuè degit, dicta. Hujusmodi capras circa *Halepam* Syriæ urbem frequentes esse scribit Celeber. Vir *Leonardus Rauwolfius* in suo *Hodæporico*, Indigenas autem alteram illis aurem abscindere, nè in pabulando impedimento sit. Cornua ejus quæ in Reg. Societatis museo asservantur, non ultra duos & semis digitos longa sunt, & retrorsum nonnihil incurvata. Apud *Gesnerum* in *Paralipom.* describitur & depingitur.

Hujus generis Animal *An. 1668.* in vico *The Strand* dicto vidi. Capræ figura corporis simile erat, sed majus, colore vulpino, cornibus nigris, nec magnis, nec ramosis, semel tantum intortis: Auribus longis, pendulis, velut Canis venatici quem Anglice *Hound* vocamus. Sub gutture lobulos binos seu Appendices dependentes habuit, cujusmodi in porcis persæpe observuantur. Familiare admodum & mansuetum fuit, Fœnum & hordeum comedens vidi.

9. *Buselaphus* Jo. Caii apud *Gesnerum*, seu *Moschelaphus*, i. e. Bacula cervina; Magnitude Cervæ, formâ inter Cervam & juvencam; capite & aure longa atque tenui, tibia & ungu-

la gracili; cauda pedali ut cervæ, sed vaccæ formâ, superiore parte rufa & leni, imâ nigra & hirta: Pilo undique fulvo seu ruffo, corpori æquato: Cornibus nigris, in summo lenibus, cætera rugosis, &c. Ubera habet bina. Placidissimum est Animal, tractabile, & ludibundum, saltu ac cursu valens. Gazellæ species esse videatur, & quartæ nostræ, ni major esset eandem judicarem, ut ex descriptione cornuum (quam apud Gesnerum vide) colligo.

10. *Tragelaphus Caii* apud Gesnerum, è montibus Mauritaniz allatus. Magnitudine inter Cervum & Platycerotem; corpore, colore, & pilo Cervi, latere promissiori, crure breviore & crassiore; arunco Capri: Collo per totam longitudinem subtus villo longo, & ad genua ferè pendulo, supra jubâ setosâ obscuriore quam reliquum corpus ornato; genubus longo & denso pilo ad posteriora reflexo contectis; unguis quotannis deciduis; Cornibus Arietis aut potius Caprinis, nigris, in aversum reflexis: Aure breviore: Oculo, pudendo, testiculo, & caudâ Cervi. Mite est Animal, petulans & lascivum, præruptis editisque locis atque tectis gaudens & insultans. Cætera apud Gesnerum vide.

11. *Tragelaphus Bellonii*. Simili pilo præditus est quo Gallorum *Bous estain*, sed barbâ carret. Ejus etiam cornua non decidua similia sunt Capræ cornibus, quæ interdum centorquentur ut in Ariete. Os, anteriorem frontis partem, & aures Arietinis pares habet; præterea etiam scrotum, quod amplius & propendens est. Quatuor crura illis etiam similia. Coxæ sub cauda albæ sunt; cauda nigra. Colli superior & inferior pars atque pectus adeò longis pilis obsita sunt, ut barbatus videatur. Villi autem

autem in scapulis & pectore oblongi, nigri.
Utrinque in lateribus maculam cinerei caloris
habet, nares nigras, os album, ut & totam in-
feriorem alvi partem.

Bubalum Plinii lib. 8. cap. 15. descriptum,
vituli Cervive quadam similitudine, ego ad Bo-
vinum potius quam Cervinum genus retulerim,
cumque Africanum Animal sit idemmet pro-
fus esse judico cum Bellonii Bubalo superius de-
scripto.

Dama veterum cornibus in adversum adun-
cis *Plin.* lib. 11. cap. 37. quodnam Animal sit,
& an detur ejusmodi in rerum natura, meritò
dubitatur.

*Quadrupeda Ruminantia bisulca
cornibus deciduis ramosis, seu
Cervinum genus.*

Cervinum genus cornibus quotannis deciduis, solidis, ramosis ab aliis Ruminantibus Cornigeris abundè distinguitur, ut alias notas conquirere non sit opus.

1. *C E R V U S*, Græcis Ἔλαφος, nostratibus *Red Deer*; *Mas* a *Stagg* vel *Hart* dicitur, *fœmina* a *Hind*. *Fœtus* seu *Pullus* a *Calf*. Magnitudine sua & cornuum figurâ à *Dama* recentiorum seu *Fallow-Deer* differt. *Cervus Canadensis* à *Parisiensibus* descriptus magnitudine sua & cornuum amplitudine ramorumque numero, qui interdum ad 20 alcendit, à *Cervo Europæo* præcipue differre videtur.

Pilam Cervinam describit *Wedelius*, *Ephem. Germ. An. 11. Obs. 159.* ægagropilæ simillimam, figura ferè ovali (*quaæ tamen non constans est, dantur enim proculdubio rotundæ, quemadmodum & ægagropilæ*) substantiâ partim pilos, partim fibras plantarum filamentosæ exhibente, cortice obductam nigricante, odore grato.

Quod ad ortum attinet, notandum pilas in ventriculis Quadrupedum repertas duplicis generis esse; 1. *Pilosas*, ex mero pilorum glomeramine confertas. 2. *Filamentoſas*, quando pilis inter-

intertexta herbarum velut stamina fibrosa occurunt. Prioris generis sunt pilæ in boum ventriculis reperiri consuetæ, plerunque rotundæ, & saepe magnitudine insigni conspicuæ. Posterioris in Rupicapris frequentius, & nonnunquam in Cervis quoque reperiuntur. Fundamentum concretionis sine dubio extrinsecum constituunt pili cutis, lambendo ori subinde ingesti, & propelli à fibris stringentibus ventriculi nescii, vario motu agitati & conglobati. Hoc in utrisque valet: differentiam largitur vietus: congenera pilis fibrosa plantarum fila misceri facile & implicari infinitis cirris possunt, aridioribus præfertim in locis, nec potu largiori diluendo elota; è papillis glandulosis exundante fero coagulabili, hinc sensim inducto cortice crusto. Hancenius *Wedelius*.

2. *Cervus PLATYCEROS*, vel *Platyceros* simpliciter dictus *Plinio lib. II. cap. 38.* Dama vulgò: *Dama vulgaris* sive *Recentiorum Gesn.* Fortè etiam *Cervus palmatus Capitolini*. Nam Caput depictum quod *Jo. Cains* ad *Gesnerum* misit pro capite *Cervi palmati*, Rangiferi esse videtur. Anglice, *Fallow-Deer*; Mas *Buck*, fœmina *Doe*, fetus s. pullus *Fawn* appellatur. Galli un *Dain* vocant, Germani *Dambirsch*, i. e. *Dama-cervum*. Cæterū Dama Veterum non est, quæ (si modo detur ejusmodi Animal) ad *Caprinum* potius genus pertinet. A * *Bellonio lib. I. c. 54.* describitur minus accuratè, cornibus antrorū spectantibus, caudâ longâ ad poplites usque dependente. Animal est in *Anglia* frequentissimum, & in *Vivariis* passim enutritum: siquidem plura hujusmodi ferarum vivaria (*Parcos* vocant) in *Anglia* sola habentur quam in tota præterea *Europa*.

Cervo multò minor est , à quo & cornibus palmatis differt. Hujus generis varias species in vivario Regio Westmonasteriensi à S. Jacobo denominato enutritas vidi & breviter descripsit D. Willughby. Ex fuere 1. *Damae Hispanicæ*, Cervis æquales, collis tenuioribus, coloris obscurioris. His caudæ longiores sunt quàm nostratibus, nigricantes, non subtus albæ. 2. Albo, nigro & arenaceo coloribus variæ. 3. *Virginia-*
næ, maiores, validioresque nostratibus, collis majoribus, colore cinereo potius quàm arenaceo: pene & testibus magnis. 4. Aliæ pedum posteriorum unguibus albâ maculâ exteriùs notatis, auriculis majoribus, caudis longis, cornibus ramosis, capite inter oculos parum depresso seu cavo. Hæ pane, pomis, pyris, aliisque fructibus vescuntur. Horum unus albis maculis undique depictus erat, areolâ nigra [*a black list*] per medium dorsum porrectâ, adjacente utrinque ordine albarum macularum. Sunt etiam è nostratibus albis maculis pariter varieatgæ, & colorum pulchritudine Junio mense Zebræ Africanæ minimè cedentes, ut à D. Robinson habeo, *Menal'd Deer* vocant.

3. *ALCE* Anglis & Germanis *Elk* dicta, magnitudine reliquis antecellit. Menabenus altitudinem & crassitatem medioeris & pinguis Equi ei attribuit. Cujus pellem suffultam Florentiæ in Mag. Ducis Etruriæ museo vidimus, humana fuit altitudine, dorso lato. Color pilorum cinereus s. canescens ad Camelinum accedit, verùm Asinino propior est. Auriculæ longitudine, 9 unciarum, latitudine 4, Asininas referunt. Sunt a. pili 3 uncias longi, equinorum crassitudine, versùs extremum sensim tenuiores in acutum desinentes, ad basin etiam velut in manubrium angustati, molliores scil. & flexibi-

flexibiliores hac parte facti, ut in cutem procumberent, qui alias rigidi & duri cum sint, eretti starent. Cornua non ramosa sunt Cervinorum ad instar, sed brevem initio truncum habent, mox in latum palmæ modo diffunduntur, mucronibus aliquot in ambitu ceu digitis extantibus. In Lituania, Muscovia, Scandinavia invenitur. Hujus ungula ad Epilepsiam singulare & specificum remedium esse perhibetur.

Hujus generis est fera illa, quam in Novæ Angliæ aliisque Americæ Septentrionalis regionibus *Moose* vocant, cuius cornua in museis assertata aliquoties vidiimus, unum præ aliis spectabile *Lewisiae* in Suffexia apud D. *Holney* Pharmacopœum, 25 librarum pondere, palmâ latissimâ cum octo digitis seu mucronibus in margine extantibus. Cervi figurâ esse dicitur, bovis magnitudine, non admodum velox, & tres una vice foetus parere.

Hippelaphus Caii apud Gesnerum Alces species esse videtur Cornibus Dorcadis seu Capreoli. Duplex, inquit Gesnerus, opinor *Hippelaphus* fuerit: Unus videlicet Alce nostra, cornibus latis: alter verò *Hippelaphus* Aristotelis seu Arachofius, cornibus Dorcadis, qui etiam apud Norvegos invenitur, eadem magnitudine qua Alce nostra platyceros: quamvis Aristoteles apud Arachotos Cervo magnitudine parem esse dixit, sive deceptus, sive quod revera minor illic nascatur: Duæ unius generis proximi species: utraque inter equum & cervum ferè ambigente natura: barba non à mento, ut cæteris, sed à larynge & gutture dependente. Vide integrum Caii descriptionem apud Gesnerum.

4. *Cervus R A N G I F E R*; *The Rain Deer.* Plinio Machlis, quam in Scandinavia insula notam scribit, nec unquam visam in hoc orbe; Tarandus Agricolæ & Eliotæ. In hujus descriptione mirè variant Autores. Georg. Fabricius ad Gesnerum, Tarandus (inquit) quem populi Septentrionales suâ lingua Rheneschier nominant, tormam Cervi habet, sed corpus robustius: colorem secundum anni tempus mutat. Pectus torosum, & villis albis prominentibus densum atque rigidum, crura pilosa, bifidæ concavæque ungulæ & mobiles; in cursu enim eas explicat, Ipse ad celeritatem expeditissimus, ita ut summas nives calcet, non impressis altè vestigiis. Cornua gestat præalta, alba, venulifque longis distincta, quæ statim à fronte ramis duobus latis mucronantur quasi in digitos: in medio ramulus velut internodium interjectus, inde rursus in ramos latos, digitorum expansorum specie mucronatos exeunt. Differunt ab Alces cornibus altitudine, à cervi latitudine, ab utrisque colore & ramorum multitudine. Inferioribus ramis (qui frontem pœne tegunt) concreta frigoribus flumina ad potum capiendum rumpere feruntur. Sylvarum fructibus, & arborum [Piceastræ quem Forben Germani dicunt] musco vescuntur. Septentrionales populi, Lappi & Finni, pro jumentis eis utuntur ad vehicula trahenda. Locis delectantur frigidissimis, perpetua nive & glacie horridis. Qui plura desideret de eorum natura & moribus. Gesnerum & Olaum Wormium Mus. p. 337. consulat.

Cæterum non est hic omittendum quod Schefferus novissimus Lapponum scriptor ex Jo:an Tornæo allegat, Rangiferis quidem unguis esse bisulcas, sed tamen non ruminare. Profecto (inquit Peyerus)

Peyerus) mirum videtur Animal illud tam insigniter cornutum ac præterea bisulcum, Cervisque specie simillimum ruminatione distitui, ut dignum censem argumentum altiore indagine curiosorum, quibus Rhenones fors subministrat aut Principum favor. Hactenus Peyerus. Mihi certè non mirum tantum videtur, sed planè incredibile.

5. *A X I S* Plinii Bellonio. Utrumque sexum vidi Cayri in Ægypto. Uterque, inquit, cornibus carebat, caudâmique Platycerotis instar longam ad poplites usque propendentem habebat; unde cùm initio viderem, Platycerotem esse existimabam: sed diligentius dñe perpendens & cum Platycerotis notis conferens sententiam mutavi. Fœmina mare minor est, & utriusque corium orbicularibus maculis albis rutilum ad flavum tendentem colorem distinguenteribus aspersum: Venter albo colore insignis. Vocem magis argutam & sonoram habent quam Cervus, mugientes enim audivi. Ex notis hisce nec Cervum nec Platycerotem esse hoc Animal patet; unde facile inductus est Bellonius, ut illud Axis nomine vocaret.

6. *C A P R E A* Plinii, Capreolus vulgò. Perperam Caprea aut Capreolus dicitur hoc Animal, cùm à Capra toto genere differat, & ad Cervinum genus pertineat Anglice *Roe-Deer*. Parvitate sua, & cornuum brevitatem à præcedentibus speciebus distinguitur. Cornua non palmata aut compressa ut in Damæ speciebus, sed potius teretiformia, ergo Cervulus Sylvestrus Septentrionalis nostras propriè nominari potest ex Observat. D. Tancred Robinson. Ex cornibus cultellorum manubria etc. fiunt.

7. *CUGUACU - ETE* & *Cuguacu-apara*
Marcgrav. Capreæ Brasilianæ sunt, an specie
 diversæ mihi non constat. Posteriorem Marc-
 gravius cornutum facit, prioris fortasse mas est.
 Cornua, (inquit) tria brachia seu digitos ha-
 bent, nimurum infernum brachium, quod lon-
 gum, & apicem bifidum. Cornu habetur in
 Regiæ Societatis museo : Animal ipsum titulo
 Capreoli marini *Johnstone* depingitur *Tab. 33.*

8. *C A P R E A* *Grænlandica*. Hujus cornua
 habentur in Museo Regiæ Societatis, ulnam
 longa, ramis rotundis numerosis, pilo seu vellere
 lanuginéve holofericeâ, cinereâ, erectâ veluti in
 modum, $\frac{1}{4}$ digiti altâ undique vestita. De forma
 aut magnitudine Animalis nihil certi habemus.
D. Grew in *Descript. Musei Soc. Reg.*

Lachryma Cervi nil aliud esse videtur quâm
 materia seu massa odorifera glandulis seu vesicu-
 culis propriis juxta oculos sitis contenta. *V. E-*
phem. German. de Caprâ Africanaâ.

CAMELOPARDALIS sui generis An-
 imale esse videtur, *Giraffa* recentioribus di-
 cta, *Zurnapa* Arabibus teste Bellonio. An ru-
 minet nécne ambigitur. Cùm ungulâ sit bisul-
 câ, fronte cornuta, primoribus dentibus in su-
 periore mandibula careat ; (nam *molaribus* in
 versione Clusiana *Bellonii Observationum pro pri-*
moribus, *Typographi* (ut puto) errore scribi-
 tur) & arborum frondibus vescatur, ruminare
 eam verisimillimum est.

* *Observ.*
lib. 2. c. 49. Elegans est Animal (describente * Bellonio
 αὐτός οὗ) & mitis admodum præ reliquis feris
 naturæ, pœne instar Ovis : [imò ne fera qui-
 dem est, sed pecus ; nullam enim feritatem præ
 se fert. *Strabo*] Cervinum fermè caput habet,
 excepta magnitudine, exiguis obtusisque corni-
 bus præditum, 6 dig. longis & pilosis : longiora
 marem

marem à fœmina distinguunt : aliòquin uterque sexus magnas aures habet, bubulis ferè pares, bubulāmque linguam & nigram, dentibus molaribus [primoribus] in superiore mandibula carrens, collum oblongum , [colli longitudo 7 erat pedum; à cauda ad capitis verticem 18 pedes erant, cum caput extollit, 16 pedes à terra effert] rectum & gracile, jubam tenuem & in orbem inflexam ; gracilia crura , anteriora oblonga , posteriora autem adeò brevia habens, ut quodammodo erecta stare videatur : Pedes bubulis similes. Cauda ad poplites promissa, orbiculata, pilis obsita, equinis triplo crassioribus, medio corpore gracili, moribusque Camelo perquam similibus. Cùm currit anteriores pedes simul glomerat. Prona jacet, collumque in pectore & femoribus tenet, Cameli instar. Stans granum depasci nequit nisi admodum divaricatis anterioribus cruribus ; nec id sine summa difficultate. Itaque credendum est eam in solitudinibus vesci duntaxat arborum foliis. Pardi variis maculis infecta est.

Cornua pilosa Cervini generis eam esse arguant ; simplicia & non ramosa diversi.

Quadrupedum

Quadrupeda bisulca non Ruminantia seu Porcinum genus.

i. **S** U.S. seu *Porcus domesticus*: Græcè *Ὄ*: Mas Anglicè *a Boar* dicitur, fœmina *a Sow*. Fœtus *a Pig*. *Hog* speciei nomen est, utriusque sexui commune.

Animal est notissimum, nec descriptione indiget. Pilis rigidis, setas vocant, vestitur. Rostrum est oblongo, in planum rotundum terminato, in quo nares. Præcipue notabiles sunt, in mariibus maximè, Dentes *ῥύξοχιώ* dicti, magni, exerti, acuti, intus concavi, quibus ad pugnandum utitur. Pinguescit mirum in modum præ alio quocunque Animali. Adeps autem inter cūtem & panniculum carnosum colligitur, secus quam in ruminantibus. Intestinum cœcum & colon amplissima, & in cellulas divisa ligamenti duplicitis utrinque per longum ducti ope. Fœmina plurimas habet in ventre mammae duplici ordine, ad 12; Porcellos autem viginti usque una vice interdum parit. Quod coeni volutabro gaudeat, immundum Animal censetur, quamvis non præter rationem id faciat, ad infecta & animalcula noxia & molesta abigenda & interimenda.

In fœmina observavit D. Willughby uteri cornua prælonga sinum seu vaginam uteri ad medium usque glabram, dein rugosam, ultra rugas inæqualem & glandulosam, tum satis arcte clausam

sam sed uno sigillo non 5 ut in Damis. Mensē Decembri proximē elapsō suis prægnantis circa medium gestationis tempus uterū dissecui, in quo non usquequaque de situ fœtus ejusque membranarum inihimet satisfeci: alium ergo partui viciniorem amicissimi & ingeniosissimi Viri D. Benjamini Allen Brantriæ in vicinia medicinam facientis, beneficio nactus, eodem assistente curiosius omnia rimatus sum Cornua uteri iis in locis ubi fœtus jacebant insigniter protuberabant, in intersticiis fœtuū valde angustabantur, ubi loci cavitas seu canalis internus materiâ mucilaginosâ folidè flavâ obturabatur. Chorion seu membrana fœtum & liquores membranâsque reliquas continens, farciminis figurâ erat, ventre seu media parte ampla, extremo utroque turbinato, non tamen penitus occluso, sed foramine mediocri pervio, per quod *allantoides* egressa in vesicam satis amplam dilatabatur. Vesicæ hujus collum seu apertura, quâ chorio jungitur, muscularē vim habere videbatur, quâ facile crumenæ instar contrahi & laxari posset. Liquor Allantoide contentus aérve eidem inflatus absque ulla vi in vesicam egrediebatur, indeque retro repellī potuit. Chorion undique, exceptis partibus extremis, substantiâ quadam carnea, molli, placentæ vice obducebatur. Hujus substantiæ superficies perexiguis eminentiis granulata erat, granulis in cavitates superficiarias vix visibiles utero insculptas ingredientibus, unde chorion utero leviter adhærebatur; facile tamen absque ulla vi, ruptura aut laceratione vasorum, ullōve hæmorrhagiæ periculo detrahi & separari potuit. Præter substantiam prædictam, tubercula seu noduli, duri, albicantes compressi, foraminulo pervii, satis crebri, & visui & tactui obvii, per chorion disseminabantur, quos glandulas esse conjeci,

conjeci, (vasa quippe sanguinem habebant) ad humorem aliquem fecernendum, & in cavitatem membranarum derivandum. Versus extrema utrinque, ut dixi, nulla hujusmodi substantia chorio adnascebatur ; verum membrana ibi tenuior erat, plurima tamen vasa sanguinea per ejus superficiem, &, quod mirum, rectis lineis extensa, ad vesicarum extremarum initium excurrebant. Chorii cavitatem medium ab uno latere occupabat amnios cum suo liquore & foetu ei innatante ; ab altero allantoides : amnios ergo tunica ab exteriore latere chorio adhaerebat, ab interiori allantoidi, & allantoides pariter ab interiore latere Amnio adnascebatur, ab exteriore chorio ; Erat autem allantoides longissima, siquidem flatu extensa, ulnam nostratem fere æquabat, & in cornua utrinque trans amnion procurrebat, chorio ubiq; præterquam à latere amnii adnata.

Chorion totum cum liquoribus intus contentis figurâ suâ arcum oblongum modicè tensum cum nervo suo referebat. Vasa quippe umbilicalia è foetu egressa, quamprimum chorio occurrunt aut inferuntur, huc illuc statim reflectuntur, & in longum utrinque canali magno velut arcûs nervo ad extrema fere cornua extenduntur, ramulos obiter emitentes ; qui versus arcuatam seu curvam chorii partem procurrentes, totam ejus superficiem perreptant & velut irrigant. Quis verò usus sit horum vasorum, an ad aerem pro respiratione à matre ad foetum derivandum, an ad alimentum hauriendum non ausim determinare : nam pro utraque sententia argumenta satis valida militant.

Liquor allantoide contentus totius Amnii cum liquore suo & foetu contento molem seu magnitudinem aliquoties superabat. Vix autem credi-

credibile est tantillum fœtum tam brevi temporis spatio tantum lotii reddere potuisse, quod moleculam corpusculi sui toties excederet. Mihi ergo in præsentiarum verisimile videtur, urinam cum liquore à chorio secreto à natura permisceri, adeoque mixtos per amnion percolari ad fœtus usus & forte alimentum; inutilem autem & urinosam partem in vesicas ad extrema cornua sitas amandari, nam quis alias vesicarum illarum usus esset nisi ad excrementitiam liquoris in Allantoide contenti partem reservandam imaginari nequeo: vesicæ illæ tenues erant, membraneæ & pellucidæ, neque ulla visui exposita vasa sanguinea obtinebant, earumque colla seu orificio, in fœtu præsertim juniore, materia mucilaginosa qualem fœtum & fœtu interjacere dixi intus oppleta seu obstructa fure.

Observavi insuper tubas Fallopianas, quæ extensæ dodrantem minimum longæ erant; superiore parte versus testiculum ampliores, rubentes & velut carneæ, huc illuc reflexæ; inferiore, versus cornua angustiores, albicantes, & nervos seu vasa deferentia in maribus referentes; intus concavæ & fistulosæ, cornua uteri extrema perforabant, unde è tuba in cornu, & vice versa è cornu in tubam stylus majusculus nullo negotio absque vi adigi potuit. Suprema parte ad testiculum seu potius ovarium tuba in quoddam quasi infundibulum dilatabatur, cuius margo ab una parte testiculo ad nascebatur, reliqua soluta & libera.

Sinus seu vagina uteri initio glaber, deinde rugosus, post corporibus glandulosis obsitus. Orificium interius uteri arctè clausum, & velut sigillatum, ut stylum tenuem agrè admittat, verum unico tantum sigillo, non quinque ut in Damis,

Damis, idque non solum gestationis tempore, sed etiam cum prægnantes non sunt.

2. *Sus agrestis* sive *A P E R*. *The wild Boar, or wild Swine.* Hoc genus coloribus non variat Suis domestici in modum, sed eundem semper servat; est autem is è nigro paulum canescens, [*a grizzly or iron grey*] Rostro est quam Sus domest. multò productiore, Auriculis brevioribus & rotundioribus nigris, cuius etiam coloris sunt & cauda, & pedes. Pili quibus vestitur duum generum sunt, alii longi, alii breves, secus quam in Porco domestico: usus pilorum brevium idem qui Fibro & Lutræ. In Italia invenitur, monte Appennino. In theriotropheo Magni Ducis Etruriae vivum vidimus, in macello Romæ carnem venalem saepius.

3. *P O R C U S Guineensis Marcgr.* Figurâ est ut nostrates, & rufi coloris; Differt quod caput habeat non ita elatum; aures autem longas, & acutas planè, & prolongatis acuminitibus; caudam longam usque ad talos propendentem, pilorum expertem. Totum corpus tegitur pilis brevibus ruffis splendentibus, non fetis, quibus & in dorso caret, sed tantum versùs caudam in dorso, & circa collum paulò longiores habet pilos. Planè cicur.

4. *Porcus Indicus BABYROUSSA* dictus. Magnitudine Cervi ut & formâ corporis; rostro & caudâ Apri, pede Hirci. Quo præcipue ab aliis quibuscunque animalibus differt sunt quatuor dentes exerti, longiores & incurvi, cornu Arietino similes, quorum duo è maxilla inferiore prodeunt, duo verò ex superiore, carnem rostri perforantes; Hos ego cum Bartholino pro dentibus potius habeo quam pro cornibus cum D. Grew, quia dentium modo suos habent alveolos è quibus enascuntur, & denti-

um

um consistentiam non cornuum habere videntur. Reliquam descriptionem vide apud *Bartholinum*, *Pisonem* in *Bontium*, & D. Grew ^{Hist. A-} in *Mus. Soc. Reg.* In Insula *Bouro* Indiæ Orientalis invenitur. Dentes primores in superiore maxilla obtinet, unde eum non ruminare constat.

T A F A C U seu *Aper Mexicanus moschiferus* D. *Tyson*, *Tajacu* & *Tajacu Caagoara* Marcgrav. *Piso*; Ler. *Gomaræ*. *Quauhtla coymatl* & *Quapizotl* Hist. Mexic. Recchi. *Zaino Joseph. Acostæ* & aliorum.

Hoc Animal acuratissimè describitur & depingitur à D. *Edw. Tyson* M. D. in *Act. Philosoph. Angl.* N. 153. unde aliorum descriptionibus, partim imperfectis, partim erroneis, examinandis & refutandis non est cur immoremur.

Quem vidit & descripsit D. *Tyson* à D. D. *Goodall*, Coll. Med. Lond. Socio suppeditatus Porco nostrate vulgari multò minor erat; A summo capite [inter aures] ad corpus extremum s. caudæ locum (caudâ enim carebat Animal) 2 pedes, & 2 insuper digitos longus; à summo capite ad rostrum extremum 11 erant digiti. Ambitus corporis 2 pedum, colli 16 digitorum; capit is ubi crassissimum 18, rostri 12: quippe maxilla inferior magis protuberabat, rostrique figura minus conica & producta erat quam in porco nostrate; & in sceleto, Babroussæ rostro persimile videbatur, nisi quod dentibus illis exterioribus careret. Collum breve admodum & crassum: Color corporis è nigro canescens, seu è nigro & incanno mixtus (*grisly* nostrates vocant). Corpus autem fetis undique obsitum erat, Porcinis crassioribus, Echini spinulis minoribus, annulis ta-

men albis & nigris pari modo variegatis : venter propemodum nudus. Setæ in iniis lateribus breviores, paulatim longitudine augentur ad medium usque dorsum, ubi nonnullæ 5 digitos longæ. Medio capite inter aures λεφθ quidam seu crista fetosa exoritur, è fetis maximam partem nigris composita. Auriculæ erectæ & acuminatæ 2½ uncias longæ : Oculi parvi : Rostrum suillum : Pedes & ungulæ ut in Porcis vulgaribus : posteriores tamen , seu exteriore binæ ungulæ, præ aliis bisulcis longæ , ut quæ ad sesquidigitum accedebant, cùm anteriores quibus insistit mensuram illam non excederent. Cauda, ut diximus , prorsus nulla. Nec mirum in Porcino genere alia caudata esse, alia caudis destituta , cum in Simiis idem evenire videamus.

Pergo jam ad partium internarum Anatomen, inter quas de iis, quæ diversæ à congeneribus in Porcis nostratisbus structuræ sunt, præcipuè agam, quæque in iis singularia observanda occurunt adnotabo. Divisis ergo Abdominis musculis, primò in loco *Ventricorum* (tres enim habebat) figuram & conformatiōnem observavimus : in horum medium inferebatur *Oesophagus*, quem idcirco *primum ventriculum* denominabimus. Ex hoc, ab uno latere meatus amplius in secundum, cuius extrema duo cornuum instar inflexa erant, aperiebatur ; ab altero in tertium *ventriculum* , qui in *duodenum* se exonerat , aditus patebat. Ut externa horum uniuscujusque figura & connexio facilius concipi & exactius comprehendendi possit, in triplici situ tribus iconismis eos repræsentari curavimus, qui formam eorum externam plenè & perspicuè demonstrant. In Fig. 5. Tab. 1. flexuræ seu curvaturæ extrematum primi *ventriculi* distinctius cernuntur. In 2. Fig. Tab. 2.

Tres

Tres *Ventriculi* in situ naturali, cum insertione *Oesophagi* in primum seu medium, exhibentur. In 1. Fig. Tab. 2. *Ventriculi* omnes aperti repræsentantur: in quibus notatu dignum est, quòd venter primus membranâ intus albâ, crassâ, durâ, pelliculæ internæ ventriculi avium, *Gigeria* dicti, propemodum simili, succingebatur: cuiusmodi reliquorū neuter. Secundi etenim interior superficies glabra erat & mollis; membranæ tenues, & ad carnivorum Animalium structuram usitatam accedentes: Tertius huic nonnihil similis, plicis intus albis inæqualis.

Porcus noster vulgaris unicum tantum ventriculum habere videtur, eumque *Tajacu* ventriculis longè dissimilem. Ubi Natura plures creat, ob necessarios proculdubio usus id facit.

Quæ tamen pars in *Tajacu* per albam pelliculam Ventris primi in tres ventriculos manifestè, in Porco etiam nostrate vulgari in totidem obscurius distinguitur. D. Grew duos tantum hisce elargitur; *Ventriculum singulari* & insolitâ figurâ donatum, & in duos sacculos quodammodo divisum agnoscens: Alter, inquit, & præcipuus Venter magnus appellari potest, carnivorum Quadrupedum ventriculis figurâ similis, valde crassus & musculosus, præsertim circa collum suum, seu gulæ ingressum, & ad Pylorum. Sinistro majoris hujus *Ventriculi* extremo alter longè minor, distinctus tamen, appenditur: ad eundem ferè modum quo *Reticulum* in ovibus ventri primo, aut intestinum cœcum reliquis interaneis: quam ob causam *Ventriculus cœucus* non ineptè possit denominari, musculari quodam ligamento semi-ovalulari à maiore separatus; ad ingressum ubi ei committitur, diametro est sesquidigitali, indè in longum ad duas uncias extensus in intortum seu aduncum conum de-

sinit; non adeò crassus & musculosus ac Venter major, sed tenuis & membranosus; interior etiam ejus superficies plana est, nec plicis ullis inæqualis. Posterior hic ut secundo *Tajacu* nostri Ventriculo respondere videtur, ità prior ille, quem *ventrem magnum* vocat, in duos possit distingui, cùm à dextro extremo ad medium usque, varias habeat, ipso observante, plagulas, quo tertio nostri ventriculo respondet, altero extremo plano & æquali, ad *primi* nostri modum.

Verùm quod in Porco nostrate vulgari adnotat nimirum carunculam quandam rotundam, Avellanæ parvæ nuclei magnitudine, velut obturaculi loco Pyloro adsitam esse, quam partem Animali isti peculiarem existimat: hoc in *Apro* nostro *Mexicano* non observavi. Conjectura quam facit de ejus usu fatis verisimilis est, nimirum, cùm Animal valdè vorax sit, ad prohibendum nimis celerem & copiosam alimenti in Duodenum irruptionem; cui in *Apro* quo de agiunus abunde cavetur eximia pylori coarctatione, & ascensu in sublime quem facere tenetur cibus antequam egredi possit: Hanc etiam fortasse ob causam Natura Ventriculum in tot cellas & loculos divisit, ad meliorem nempe cibi macerationem & digestionem. Cùm enim Animal hoc victu promiscuo sit, *frugivorum* scil. *graminivorum* atque etiam *carnivorum*, ventriculi ità comparati sunt, ut *Primus* interiore sua pellicula [in *hoc nostro*] *Avium* quæ *carpophagæ* sunt ventriculum nonnihil referat, reliqui Quadrupedum.

Cur *Porcus* præ aliis Animalibus partibus suis internis hominem maximè referre dicatur, rationem non video. Fortasse clausula quadam in libro *Galeno* adscripto de *Anatome parva* errori huic passivo ortum dederit. Quicunque ea invicem

invicem contulerit, non poterit non observare ingentem interest differentiam in multis nè dicam plerisque partibus, ut ex hactenus dictis de ventriculo patet.

Falcoburgius qui *Tajacu* Brasiliā allatum disse-
cuit cornuum quæ diximus ventriculi meminit,
Ventriculus (inquiens) duas habet Appendices ve-
lut cornua, alteram in superiore, alteram in infima
eius parte, nec plura de eo habet. Verū ad
intestinā progredior.

Atque hæc non minùs notabilia invenio quām
Ventriculum. *Mirum & singulare* (inquit *F. Gregorius*, qui hoc genus Animalia sèpius dis-
cuerat) est ; quòd Intestina & Ventris viscera
contrario prorsus aliis Animalibus situ obtinent, renes
versus nimirum revoluta. Ità ut quæ in ventris
parte inferiore , ac prona esse annexa deberent, supe-
riori eadem potiùs ac supinæ, ubi spina exciarrit, ad-
hæreant, & quæ spinæ dorfi contigua esse nata sunt,
hæc eadem in inferiore parte ventris situentur. Hoc
totum (quantum conjicio) nihil aliud sibi
vult, quām quòd intestina tenuia quæ in aliis
Animalibus mesenterio latiori adnexa, inferiùs
plerùnque dependent, in hoc ob membranæ hu-
jus brevitatem & angustiam arctiùs & ad spi-
nam propriùs coacta sint ; colon autem quod in
aliis magis suspenditur, in hoc , peculiari con-
formatione , laxiùs jacet & propendet. Duo-
denuni etenim à Pyloro exortum brevi flexu,
uni cum reliquis intestinis tenuibus plurimas
convolutiones & gyros effecit, & quamvis me-
senterii semidiameter ab exortu , qui ad spinam
erat, per brevis esset , nec peripheria quam pro
ejus ratione major videbatur ; ejus tamen am-
bitui 27 pedes intestinorum adnectebantur ,
tantundem enim spatii permetiebantur in lon-
guum extensa à pyloro ad colon mensurâ .

Colon non ut vulgò margini seu peripheriæ Mesenterii adhærebat, verùm à centro seu media ejus parte exortum in lineam spiralem convolvebatur, extremo laxè dependente, volutis autem membranarum interventu sibi invicem arctè unitis. Erat insuper, colon isthoc valdè amplum, reliquorum intestinorum respectu, & 9 pedes longum. Cœcum habuit breve, mediocriter latum, & fæcibus repletum. Quod D. Grew observat, nimirum peculiare esse Porci & Equi *Cæcis* eandem habere structuram cum colo, hujus etiam Animalis cœco cum illis commune est; potestque pro Coli appendice reputari. D. Grew septem Intestina Porco attribuit. Totidem fortasse intestinorum differentias in hoc Animali observare potuisse, si ea curiosius examinare per otium licuisset. Verùm partim tempore exclusus, partim quod cadaver diutiùs asservatum antequam nobis dissecandum offerretur, talibus inquisitionibus minus aptum reddebatur, illud omittere coactus sum. Structuram hanc coli pro singulari & extraordinaria habeo. Intestinum quoddam ejusmodi in capra inveni spirales aliquot flexus in medio mesenterii efficiens, deinde circuitu prope marginem cui intestina minora adnectuntur facto, in Rectum tandem desinens. Sic in Gallinagine Intestinum spirale pariter invenitur. Verùm in *Tajacu* nostro non tantum Ventriculus, Intestina, & Mesenterium singularia & insolita erant, verùm etiam Mesaraica vasā. In Homine enim, Cane, &c. in circuli segmentum prope medium mesenterium incurvantur, exinde ramos aliquot magnos versus intestina emittunt qui ut iis appropinquant mutuis anastomosis arcus minores aliquam multos constituunt, unde ramuli pluri mi minimi seu furculi exeuntes ad ipsa intestina ex-

excurrunt. Vérùm in *Apro* hoc *Mexicano* venam & arteriam amplam ad breve & æquale spatiū decurrentes observavimus, deinde ab iis exortum numerum propemodum infinitum vasorum minorum sed rectorum, ad intestina procedere tam concinno ordine tantāque multitudine, ut jucundissimum spectaculum exhiberent.

Lien 10 uncias longus erat, æquali propemodum sesquidigitū per totum latitudine, plumbei coloris nonnihil maculosi. *Lien* *palmas duas æquat transversas*, *vix digitum minimum crassus*, *membranæ adiposæ annexus*, inquit *Falcoburgius*.

Hepar in 4 lobos amplos dividebatur, colore rubro obscuro. Erat autem manifestè glandulosum. Cyftis fellea nulla, quod in primis notabile, cum *Porcus* noster vulgaris amplam obtineat. Ductum tamen bilarium habuit ab Hepate ad duodenum exeuntem. *Hepar* (inquit *Falcoburgius*) *nullo ligamento suspensorio continetur*, per membranam solam vertebris junctum.

Pancreas 5 aut 6 dig. longum, è pluribus glandulis componebatur. Verùm quoniam in partibus hisce nihil insolitum aut ab usitata earrundem in aliis Animalibus structura & conformatione abludens occurrebat, ad organa generationis transibimus, in quibus aliquid singulare & notatu dignum sese offeret.

Testes duos digitos longi, superiori extremo quam inferius ampliore, circa medianam partem digitum lati, scroto excepti, colore albo, strukturâ arcta & compacta, ut vasa eos componentia minùs clarè & distinctè apparerent quam in *Apro* vulgari. Nihilominus quin eorum compages tota vascularis sit minimè dubium est; Quamvis arctius texta & coacta. *Vaudius Dathyrinus Bonglarus* vascularem hanc testijum stru-

cturam 10 ante annos detexit quām *Regnerus de Graef*, librum suum *De organis virorum generationi inservientibus* edidit, eorumque laudabiles iconis nos exhibuit. Verūm posterior hic pleniū & distinctius de iis egit. Eorum usus proculdubio est ad semen præparandum, quod exinde per *Vasa deferentia* ad *Vesiculos seminales* derivatur. *Deferentia* autem prope imam testū partem exoriuntur, & itā inferuntur, ut se se propemodum æqualiter possint exonerare, vel in *vesiculos seminales* vel in *Urethram*, in utrum enim non bene memini, ut neque an ullæ *epididymides* testibus incumberent.

Vesiculae seminales sēquidigitum longæ erant, aliquibus in locis $\frac{1}{4}$ dig. aliis $\frac{1}{2}$ latae. Quamvis vesiculæ dicantur, in hoc tamen Animali magis glandulosæ videbantur quām membranæ, neque interna cavitas magnitudine conspicua erat. Communia iis cum vasis Deferentibus orificia interiùs in Urethra protuberantium efficiebant, quām *Graeffius Caput gallinaginis* vocat: cui nomini imponendo in hominibus aliisque Animalibus ob similitudinem prætextus potior est. In iis etiam hīc loci situm est glandulosum illud corpus, quod *Prostatas* vocant, verum in hoc cùm vesiculæ adeò glandulosæ sint, Prostatarum fortasse officium præstare possint, ni potius earum usum, glandulis duabus ad utrumque Urethræ latus sitis, & duobus orificiis propè radicem penis in eam se exonerantibus attribuere velimus. Glandulæ hæ cylindricæ erant, ochro-leucæ, fuscunciam longæ, $\frac{1}{3}$ diametro, substantiâ compactâ testū instar, nulla intus cavitate donatæ, exteriùs in longum secundūm ureterem sitæ, à musculis Penis cretoribus ad glandulosas vesiculos superiùs descriptas extensæ.

Joan. Van Horn senten triplici materia constare credit, hanc *Testes*, illam *Vesiculas seminales*, tertiam *Prostatas* conferre. Huic sententiæ strenuè se opponit *Graeffius*, nec aliam admittit quam à *Testibus* præparatam, quæ in *vesiculos seminales* transmittitur, in iis minimè generatur. Verùm in *Tajacu* nostro, & in aliis etiam non nullis Animalibus, glandulosæ cùm sint hæ vesiculæ, succum aliquem necessariò fecernunt, quem ad generationem utilem esse, si non necefarium, verisimillimum est. Et revera in Porcino genere has partes valde notabiles esse observavi. In Apro *vesiculae seminales* duūm sunt generum, aliæ membranosæ, aliæ glandulosæ. In Echino terrestri *Vesicularum seminalium* tria habentur paria, duo in cavitate Abdominis, tertium inter musculos ventris & cutem. In Echino etiam foemina, in interiore parte Vaginæ uteri, infra urethræ orificium glandulosum corpus invenio, quod pro magnitudine sua cavitatem intus habet satis amplam, & orificium manifestum, quo se in urethram exonerat: de quo plura, cùm Anatomen istius Animalis exhibuero. In præsentiarum de partibus hisce ulterius non differam, duntaxat adnotabo, Pènem *Tajacu* corpus longum tenuē fuisse, è musculis variis compositum, quorum duo prælongi erant.

Vesica urinaria rotundior in hoc quam in aliis nonnullis Animalibus, in quibus plerunque oblongior est. Ureteres ad vesicæ collum inferebantur, non ad ejus latera, ut in aliquibus. Renes quales fuerint non recordor, verùm nihil singulare & insolitum ostendisse credo, cùm in schedis nostris de iis nihil adnotatum inveniam. Ad Thoracem ergo propero, in quo non multa observatu digna occurrebant, præter Arteriæ aortæ

aortæ trunci descendens structuram; quam præmissis priùs quæ *Falcoburgius* de partibus hisce habet, describam. *Cor* (inquit ille) à *Diaphragmate* distat palmam transversam unam. *Pulmones* in septem lobos distributi, quorum in utroque latere tres siti, septimus verò circa cordis macronem positus, tanquam utriusque communis.

Verùm quod ut novum & insolitum nos præcipue percudit, in admirationem rapuit, & ab aliis partibus, quæ nihil non vulgare & aliis Animalibus commune habebant, contemplandis avocavit, erat ea quam diximus inusitata & anomala *Aortæ* conformatio : Ejus enim in aliis omnibus Animalibus truncus secundum spinam descendens æquæ prope modum magnitudinis est, deorsum duntaxat nonnihil angustatus ; at in hoc Animali inter cor & lecum ubi in ramos iliacos divaricatur, duas amplas extuberantias invenimus, quarum maxima erat cordi proxima, quæ post brevem coarctationem in secundam se exoneravit, quæ quamvis priore paulò minor multo tamen major erat tertia, propè divaricationem *Aortæ* in ramos Iliacos sita. Ex hisce protuberantiis seu extumescientiis duas aperiui, & varias intus velut cellulas inveni : membranæ tamen hic loci (quantum observare potui) non minus crassæ erant, quām ubi Arteria minimè extendebatur. Hujusmodi Arteriarum extensiones Galeno aliisque omnibus medicinæ Autoribus *Aneurismata* appellantur, quemadmodum venarum, *Varices*, & accidere creduntur, cùm interior Arteriæ tunica disrupta, exteriori ut extendatur locum cedit ; quod plerunque contingit, cùm pro vena arteria cæditur aut pertunditur in phlebotomia. Verùm in aproposito quænam ejus causa fuerit difficile est determinare. Cùm enim Hic solus sit quem hujus

jus generis unquam dissecui, an præternaturalis fuerit, an in aliis congeneribus occurrat me nescire fateor. Si præternaturalis, in Arteria omnium totius corporis crassissima & robustissima & in penetralibus corporis abdita, ut injuriis externis non sit obnoxia, accidisse mirum. Sin *naturalis*, nihil novi cui aptius respondeat, quam tumoribus illis protuberantibus in *Aortis Bombycum*, aliorumque consimilium Insectorum, quos D. *Malpighius* pro totidem cordibus habet. Quod utique concedendum est, ni eas ullum omnino Cor habere denegare velimus. Quidni autem negemus? In Hirudine enim Arteriae duæ amplæ habentur absque ullis hujusmodi protuberantiis, ut hoc genus Animalcula vel duo habere corda fatendum sit, vel nullum: nec enim ullam præterea partem in iis hactenus observare potui, cui nomen illud tribui queat, quamvis neque his propriæ.

Quod ad reliquas partes attinet, de iis nihil ferè nobis dicendum suppetit: inopiâ temporis cerebrum inspicere & examinare non vacabat. Apertura oculi ut in Porcino genere parva; pupilla rotunda: Membrana nictitans manifestior quam in aliis ferè Quadrupedibus; non temere nec præter rationem, sed ut melius scil. detergat fordes quaslibet ex crebra in cœno volutatione oculis adspersas & adhærentes. Nervus Opticus in Axe propemodum oculi constitutus, non ad latus interius, ut in aliis plerunque fit, vallecula illic depressa ceu excavata. Choroidis tunicæ color pallidè violaceus aut fuscus: Musculi minus distincti, quam in aliis nonnullis Brutis; hinc oculorum motus non adeò celer & expeditus, minusque regularis & ordinatus quam in illis.

Supereft jam ut de parte illa agam, quæ huic Animali peculiaris censetur & maximè propria, nec cuiquam præterea alii (quod sciam) communis, quæque omnibus qui de exotico hoc *Apro* scripferunt, non sine maxima admiratione commemoratur: nimirum glandulofo illo corpore dorso innascente. Hoc ni ab aliis notitiam ejus habuisssem, cùm res sit adeò infolita, & insperata, ego proculdubio inobſervatum præteriſſem: imò tortaffe, si unicum tantum Autorem habuiffet, [Umbilicum *Tajacu* in dorſo ſitum eſſe] id neglexiſſem; verum unanimi conſenſu id affirmantes animadver‐tens, quamvis forte in conjecturis suis de ejus uſu falſi fuerint, dari tamen nonnihil quod errori anſam præbuerit, minimè dubium existimavi: cùmque id tandem invenerim & diligenter obſervaverim, primò deſcriptionem ejus prout oculis noſtris ſe obtulit exhibebo; deinde aliorum opinioneſ & conjecturaſ, quid ſit, quémque uſum habeat, tradam; tandem & ſententiā meā de ejus natura & uſu adjiciam.

In deſcriptione hujus Partis ad figuræ quas ejus delineandas curavi, ſæpius respicio & Letorem refero. Cùm enim adeò accurate & ad vivum expreſſæ ſunt, formam ejus ex earum intuitu facilius imaginari & animo concipere poſſumus, quam ex deſcriptione verbali quantumvis elaborata. In figura i litera *a* locum deſignat ubi *umbilicus* quem vocant ſitus eſt, nimirum in ipſo dorſi acumine ſupra pedes posteriores non longè à caudæ loco. Setis oblongis ibidem naſcentibus adeò obvelatur, ut niſi diſſlati illis aut manu amotis diſcerni nequeat. Quo facto ſpatiolum invenies propemodum nudum, paucioribus duntaxat, brevioribus & rarioſibus pilis obſitum: in cujus meditullio orificium

gla-

glandulæ protuberat, per quod liquorem intus secretum excernit & evacuat. Orificium hoc scilicet foramen quod *Tab. I. Fig. 3.* magnitudine sua & figura naturali reprobatur, labiis erat aliquantulum reflexis, & supra cutis superficiem elatis. Stylum majuscum facile admittebat, quem in varias glandis partes circumconvertendo adigere potui. Levi compressione digitis facta apparuit liquoris pallidi seu ochroleuci, partim etiam obscurioris, tantillum, jucundo admodum & grato odore, mihi metu aliquam multis olfacentibus moschi aut Zibethi simili. Glans ipsa inter cutem & membranæ carnosæ partem sita erat, media enim pars superficie illius quæ dorsum respicit nuda erat, nec musculo illo testata, marginibus duntaxat eidem inclusis; adeò ut detracta pelle glans unà detrahatur, nec facile possit evadere, quin pellem plerunque sequatur. Nihilominus Panniculus fortasse carnosus vi sua musculosa ad succum exprimentum glandulæ suppetias ferat, quemadmodum sphincter musculus folliculis illis odoriferis, quæ ad intestini recti exitum in aliis animalibus colligantur. Glandulæ dimensæ justam magnitudinem exhibit *Tab. I. Fig. 4.* Erat ea è conglomeratis dictis, è pluribus scilicet minutis glandulis composita. Nullam intus cystim seu cavitatem notabilem habuit, verum Pancreatis aut glandularum salivalium ad instar, ductus plurimos secretorios, in unum tandem truncum seu alveum concurrentes, & per orificium commune *Fig. 3. Tab. I.* expressum, succum seu humorem secretum evacuantes.

Orificium hoc ob aliqualem cum umbilico similitudinem plerisque omnibus, qui illud superficie tenus duntaxat lustrarunt absque ulteriori examine, imposuit, ut Umbilicum verum &

& genuinum esse crederent : quique à sententia illa deflectebant , nihilo feliores erant in conjecturis quas de eo faciebant non minus absurdas & *āmorōtēs*. Has vel recitâsse , quod secundo in loco me facturum promisi , est refutâsse ; Recito autem ob hanc solam rationem ut ostendam , Historiâ Animalium naturali hæc tenus traditâ nos minimè contentos esse debere: non quòd eos qui tantum præstiterunt, laudem nullam meruisse censem, quin potius plurimam eis deberi agnosco ; sed quod nobis propugnandum foret, si majorum inventis adjuti, totque & tantis præ illis adminiculis gaudentes , nihil promoveremus, nec eorum observata excoleremus, illustraremus, & ad majora, certioraque investiganda gradum faceremus.

F. Gregorius, qui ob diuturnam in regionibus Americanis peregrinationem & moram, egregiam opportunitatem habuit veritatem eruendi , & sibimet hac de re satisfaciendi, nihil tamen novi adfert, verùm vulgi opinioni acquiescit, *Umbilicus*, inquiens, *exit per spinam circa clunes*. *Hieron. Benzonus Hispanos* in portu quodam Panamæ ab indigenis donatos fuisse refert pane , pisibus , fructibus, & suilla carne ; *Apri autem isti Indici seu agrestes* *sues umbilicum in dorso gerunt*: inque Annotationibus ad hoc Caput, de Porcis sylvestribus Novæ Hispaniæ idem affirmatur. *Gomara etiam de Brasilianis* eadem habet. *Oviedus* de iis quoque quæ in Continente seu Terra firma inveniuntur scribit, quòd *Umbilicum in medio dorso gerant*: nec dissentit *Josephus à Costa, Saynos*, inquiens, *Animalia sunt Apriformia umbilicum in dorso gerentes*. Ex his aliisque omnium quos unquam convenire potuit *Jo. Faber Naturalis Indianorum Occid. historiae Autorum* testimoniis firmiter concludit proque certa & indubia veritate

veritate habet, Sayno esse Aprum cui Umbilicus, non in ventre sed in dorso prominet; quamvis enim in aliis nonnullis circumstantiis eorum testimonia discrepent, in hoc tamen omnia convenient, Umbilicum circa dorsi spinam existere.

In hoc autem nimis liberalis videtur *Faber* quod funiculum etiam umbilicalem oblongam (si ita appellare liceat) ei largiatur. *Nard. Ant.* *Recchi* figurâ fortasse deceptus, in qua nonnihil valde prominens apparet; ad locum potius (ut opinor) ubi imaginarius hîc umbilicus situs est designandum, quam ad figuram ejus naturalem representandam. In descriptione verba *Fabri* hæc sunt, *Sed quod maximopere admireris, ac præter naturæ seriem contigisse dicere queas, nec ullis aliis in bestiis animadvertas est; quod Animal hoc prominentiam quandam in dorso sortitum fuerit, eminentem apprimè, & detruncati formâ intestini conspicuam: & hanc in dextra quidem sui parte, propè spinam dorsi sitam, clunes scil. versus, perpendiculariter Genitalis masculini potius quam Umbilici regioni, in ventre adesse paucis soliti respondentem.* In *Scholiis* ad hunc locum de insolito hoc Phænomeno disputando paginas aliquot insumit; nequicquam, cum in $\tau\omega \in$ seu materia facti ut vocant erraverit. Quocirca & nos illum ulterius non sequemur.

Proximo in loco *Falcoburgii Medici Leydensis*, qui (ut diximus) Aprum Americanum *Brasiliâ* allatum dissecuit, opinio succedat: Ab Anatomico autem accuratius aliquid expectandum; Et hic quidem partem hanc umbilicum esse negat, mammam credit. *In dorsi externi medietate* (referente *Bartholino*) *sive super spinam dorsi prope vertebrales lumbares, mamma est, cujus circumferentiam aureus ducatus metiebatur, quam porcellis lactandis destinatam esse ex glandulis substratis judicabat;*

cabat; in eas enim vene variae eaque satis magnæ inserebantur. Papillarum in sumine nullum usum credebat, nulla enim glandula subjicitur, nec vasa sanguifera comparent pro lacte generando sufficientia. Joannes tamen Laetus quamvis in Porco vivo quem per semestre domi aluit humidis cibis, ut nostros solemus, ex umbilico credito humorem aliquem lacti haud absimilem sapient exire observavit, cum tamen diligenter inquireret ab illis qui in Brasilia dudum vixerant, an catulos suos illa parte aleret, responsum tulisse, se nunquam illud observare potuisse, quosdam etiam negasse ait, sed fugendas illis præbere papillas quas sub ventre habet.

Tertia opinio est Joan. Lerii & Theveti, qui spiraculum illam faciunt per quod Animal aerem haurit & reddit. Habet (inquit ille) à natura foramen in dorso, quemadmodum in capite Suens marinum habere dixi, quo spiritum emittit admittitque. Gulielmus Piso sententiâ hac brevi censura perstrictâ, horum officiorum nullum huic parti convenire censet, verum in Francisci Hernander sententiam potius propendet, qui Anatome facta eam duntaxat glandulosam quandam & mollem pinguedinem esse nos certiores facit. Color, ut opinor, illum induxit ut pinguedinem dicere, nam revera substantia ejus tota prorsus glandulosa est. In illum (inquit Hernandez) se recipit humor quidam aqueus, qui digitis expressus fluit. Mirum tamen nobis videtur quod quamvis animalia haec viderit & dissecuerit, nullum odoris quem fundit mentionem faciat.

Supereft jam ut (quod tertio in loco promisi) sententiam seu conjecturam meam de hac parte interponam. Existimo ergo glandulam hanc nulli aliorum Animantium parti aptius respondere quam folliculis illis odoriferis, quorum su-

periūs

periūs meminimus. Quamvis enim totum corpus perspirabile sit, & odorem undequaque diffundat; peculiaris tamen ille foetor, qui in omnibus grave-olentibus Animalibus observatur, in unam maximè partem colligi perpetuò animadvertis, particulis quibus inhæret, quæque eum producunt, à massa sanguinea peculiaribus glandulis secretis, quæ illum vel foras è corpore illico ejiciunt, ut in nonnullis; vel in folliculos seu vesiculas transmittunt, ut ibidem aliquandiu reservetur, ut in aliis multis Animalibus.

Folliculos hosce in *Putorio Animali* primùm observavi, ad *Recti* intestini extremum fitos utrinque unum, liquore crasso albicante repletos: cuius foetor adeò vehemens erat, ut eum ferre nequiverim, at neque commodè in conclavi ubi cadaver situm erat manere antequam folliculos excidisse & amovisse: quo facto totum corpus reliquum, nullam nobis offensam aut molestiam creavit. Eosdem observavi in plurimis aliis Animalibus v. g. in *Mustelini* generis omnibus, in *Fele vulgari*, *Leone*, *Vulpe*, *Cannibus*, &c. At neque Folliculi illi *Felis zibethici* seu *Hyænæ odoriferæ* ab his diversi sunt; vel Animalis *Musk-quash* dicti, cuius meminit D. *Josselinus* in *historia riorum Novæ Angliæ*. Non enim Animalis istius testiculi sunt, ut Epistola illa *Dublino* missa, & in *Aetis Philosop. N. 127. p. 653.* edita innuere videtur, cùm etenim illud ex-amina vi tum pelles ipsius animalis, tum folliculos quos diximus odoriferos esse deprehendi. Sic *Castoreum* in Officinis nostris venale, non est Castoris testiculi, ut olim & vulgo creditum, sed ejusdem omnino cum folliculis prædictis naturæ & conditionis.

Nimis longus essem si de folliculis hisce fusiori tessera dilatarem: sufficiat dixisse, in plerisque omnibus Animalium speciebus observari posse vel eisdem, vel aliquid iis analogum, quod peculiares singulis seu odores seu foetores continet & communicat. Sic in Reptilibus, *Angue scil. crotalophoro, Vipera, Angue vulgari* nostrate seu Natrice torquata, observavi duos oblongos folliculos in cauda sitos, quae prope marginem Intestini recti liquorem suum foetidum fundunt. Nec tamen in omnibus Animalibus glandulæ hæ eundem hunc situm obtinent, verum in nonnullis diversum. In avibus (ut superius memini) ad uropygium glandulæ duas occurunt, quarum canales seu ductus secretorii, in summa ejus parte supra cutis superficiem eminent, liquorem foetidum evacuantes. Glandulas hasce in *Anseribus & Anatino* genere, quæ aquas frequentant iisque innatant, amplissimas inveni; imò vel ad mensam appositam gustando *Anatum*, quām gravis & ferini odoris avis sit quivis facile potest percipere. In *Gallopavone* folliculus minus glandulosus erat, verum ampliorem intus cavitatem habebat. In *struthione* uropygio non adhærebat, sed aliquanto superius in dorso situs erat, (ubi duas effecit protuberantias, sub cute a. cystin inveni concreto flavescente fucco repletam) eumque proximè locum occupabat quem glandula in *Apro nostro Mexicanu* odorifera nobis dicta, ad odore quem gratissimum exspiravit, (prout mihi aliisque qui unâ mecum illum olfaciebant videbatur) unde & animal ipsum *Aprum Mexicanum moschiferum* denominavi.

Verum quamvis *Aper noster moschiferus* glandulam suam odoriferam, à plerisque omnibus pro umbilico hactenus perperam habitam, in dorso sitam obtinet, Animal tamen moschiferum

rum è quoque tandem genere , sive Capri-
no, sive Cervino sit, folliculum Moscho præg-
nantem in ventre prope umbilicum gerit, situ
plane opposito seu contrario.

Expectet fortasse Lector ut alias adhuc ratio-
nes proferam cur huic omnes qui de eo com-
mentati sunt, odorem quem reddit non suavem &
jucundum esse prodiderunt, sed è contra fœti-
dissimum & tetterimum. Ut vel inde patet ,
quod si quod Animal ejusmodi mactetur tam
solicite cavendum monent, ne pars hæc in cor-
pore relinquatur , quin protinus eam excindi
præcipiunt, nè reliquam omnem carnem cor-
rumpat. *Fo. Faber* se multum fatigat, in ori-
gine & causis fœtoris hujus investigandis ; &,
ut est facilis ab uno errore in aliud lapsus ,
Glandulam hanc pro Umbilico habens, nunc
eum ab urina procedere, cuius virulenta effluvia
per urachum derivata hinc exitum inveniant, si-
bi imaginatur : alijs se nescire ait an intestinum
aliquod hinc loci affixum odorem emitat. Ve-
rūm èò præcipue inclinat ut credat, eum ab *U-
rinaculo*, ut vocat, provenire. Sic urinam Feli-
um ubicunque spargitur tetterimum odorem ef-
flare animadvertis, diutissimè etiam perseve-
rantem. Verum hinc diligenter advertendum ,
fieri posse ut cum urinam reddunt Feles, folli-
culos ad *Rectum* fitos una evacuent, quorum
humor urinæ admixtus fœtorem illum maxima
ex parte ei communicet. Idem de muribus de-
que Vulpe, &c. dictum esto. Quinetiam facile
inducor ut credam, quod folliculorum horum
amotione potius quam excisione renum *Sarigoy*
Animal edule factum sit, quod antea eò usque
fætebat, ut ab ejus esu Barbari etiam Indigenæ
abhorrerent, referente *Lerio*. Odor ergo *Tajacu*
nostrí non aliunde venit, sed hac in parte na-

turaliter separatur : quemadmodum & *Moschum* & *Zibethum* & *Castoreum*, *Vulpisque* & *Putoris* odores, in propriis suis glandulis & folliculis. Nec quicquam moveor, quod alii foetorem vocent quem nos odorem fragrantem ; nec dubito quin eorum æque sagaces fuerint nares ac nostræ : cum neverim præstantissima odoramenta pessime interdum olere. *Zibethum*, immo *Moschum* ipsum dum adhuc recens est & noviter extractum, & in magna quantitate naribus admotum, sensui nostro ingratum admodum & odiosum odorem imprimere à multis observatum, tantum abest ut eum demulceat & titillet. Et quod plus est, ipsa etiam *Ambra grisea* initio graveolet ut *Gul. Piso* nos certiores facit. *Quod* equidem mirum, inquiens, cum omnis ante insolationem, molle tantum gluten sit *Ambra*, ingratoque adeò odore nares feriens, ut ab inexpertis planè respiciatur. *Tajacu* ergo nostrum dum adhuc juvenis est, & exigua hujus liquoris quantitas à glandula isthac fecerit, remissum forte vel nullum emittat odorem. Sic *Vulpes* antequam adoleverint non multum foent : sed postea cum succus ille copiosè excernitur, abunde. Qui tum à copia sua, tum à consistentia tenuiore & fluidiore adéoque magis vaporabili effluvia emittere potest adeò copiosa mobilia & activa, ut sensuum organa ictibus vehementibus & crebris fentiendo dolorem creent ; cum particularum earundem, at riorum, è corpore minore & concreto effluentium tardior appulsus voluptatem possit cauare. Quemadmodum ignis ardoris jacula fericiora sensum dolore afficiunt cum tepantis solis blandiores radii eundem recreent & delecent.

Tajacu ergo noster quo tempore glandula hæc liquorē suum uberrimè effundit proculdubio malè olere credi potest: fœtorem tamen illum paulatim mitescere & in odorem gratissimum diuturnitate temporis evadere posse, non minùs est credibile. Sic liquor ille fœtidus in folliculis Mustelinis contentus super chartam extensus & aliquandiu repositus odorem gratissimum præbuit. Quod ergo nos cùm primùm glandulam hanc dissecaremus nullum omnino fœtorem sensimus, quin potius è contra odorem suavem & jucundum; (si in regionibus ubi nascuntur hujusmodi Animalia aliter se res habet) indè fortassis evenit, quod Animal aliquot ante, dies mortuum esset quam ego hanc partem examinarem, quodque liquorē tum incrassatum inibi invenerim & in parva tantum quantitate. Quamvis dissimulandum non sit, mihi narratum esse, quod dum adhuc viveret in domo ubi alebatur à domesticis observatum fuerit, quocunque ivit gratum post se odorem reliquisse. Illud certè constat mortuum odorem fragrantem emisisse; ut à me aliisque observatum est. Atque hæc satis idonea & sufficiens ratio videtur cur hoc nominis ei imposuerim.

Supereft jam ut Sceleton breviter describam, & finem faciam. Cranium integrum videbatur, absque suturis. A nafo ad caput summum $8\frac{1}{2}$ digiti erant. Cranium hic loci angustabatur, sequi iterum velut triangulariter dilatabat, posteriora parte qua tergum respiciebat in cavum peramplum depressa; ubi musculi robusti inserebantur, & ligamentum à Dorso porrectum, quorum ope Caput dum Animal vivit adeò surrectum tenetur, ut collum vel nullum vel certè brevissimum habere videatur. Porus auditorius id, singulare habebat, ut prope verticem collo-

caretur, prout in Sceleti iconē, litera (b) repræsentatur.

In superiore maxilla incisores erant quatuor : ulterius paulò dens exertus, amplius, compressus, acutus, extrorsum vergens, & pone eum utrinque molares sex. In *Babyroussa* quinque dentataxat sunt. Excepta a. Dentis exerti in maxilla inferiore magnitudine, & cornibus illis (ut vocat D. Grew) quæ superiori maxillæ exteriū innascuntur, ossa capitis in hoc Animali & in illo per omnia fere congruebant.

Maxilla inferior $6\frac{1}{2}$ digitos longa erat $1\frac{1}{2}$ lata ad primum Dentem duplicem seu molarem, quorum sex erant utrinque. Os hoc in loco à molaribus ad incisores spongiosum & carie exsūm videbatur, dentesque exerti corrupti & deperditi, ut & incisorum unus vel alter, qui numero quatuor erant.

Colli vertebræ septem, earumque longitudine simul sumptarum $4\frac{1}{2}$ digit. Prima sive *Atlas* duos habuit processus transversos latos, spinatum nullum : Secunda spinam latam amplam : Tertia, quarta, & quinta spinis carebant : Sexta, & septima amplas & acutas obtinebant. Dorsi vertebræ 19 erant, quarum tres anteriores spinas tres digitos longas habebant, exinde gradatim diminuabantur spinae ad caudam usque. Prima ossis coccygis vertebra duos circiter digitos in longum extendebatur, quam primitus in plures dividiisse existimavi, quamvis nunc unum & simplex os esset : sex circiter præterea vertebræ erant, quæ non ultra ossis ischii extremum procurrebant.

Costæ utrinque 15 erant. Os sterni ultra commissuram primarum costarum ad digiti ferè spatium procurrebat.

Scapulæ 5 unc. longæ. Os femoris in pede anteriore

ore $5\frac{1}{2}$ dig. longitudine æquabat: Ostibiae in eodem
æquaæ circiter longitudinis; verùm ab articula-
tione cum osse femoris ad os metatarsi quatuor
duntaxat digiti erant. Nam ab articulatione
prædicta ulterius procurrebat, ut in Fig. appa-
ret. Ossa Tarsi 5, Metatarsi tria, duos circiter
digitos longa. Digitorum ossa 9, unicuique e-
näm digito tria inerant, & unicuique pedi tres
digiti.

Os femoris in pede posteriore 6 propemodum
digitos longitudine æquabat, & prope junc-
trum cum osse tibiae os parvum habebat patellæ
in genu humano simile. Cruribus singulis duo
inerant ossa, *Focile majus* & *minus*, $2\frac{1}{2}$ digitos
long. In pede anteriore unicum tantum huic
parti os datum est, contra quam in *Cane*, *Cer-*
copithecō, aliisque nonnullis animalibus, in qui-
bus & hæc pariter duplii osse donatur. Os
calcis duos prope digitos longum erat, quatuor
autem præterea alia tarso ossa inerant.

Metatarsus sive *Pes* 4. ossibus componebatur,
è quibus interiora duo reliquis longè majora,
ut quæ ad $2\frac{1}{2}$ digit. extendebantur. Digi-
ti quatuor erant, & in singulis ossicula tria, quorum
extremum ungue tectum.

Quod ad locum *Tajacu* attinet, *Hieronymus Benzonius* in *Panama* inque *Nova Hispania* eum
inveniri tradit: *Gomara* etiam in *Nicaragua*:
Oviedus in *Terra firma*. *Lerius* & *Marcgravius* in
Brasilia. Gregatim incedunt, inque montibus &
sylvis versantur. Porcorum more radicibus,
glandibus & fructibus vescuntur: &, si Fr. *Gregorio de Bolívar* apud *Joan. Fabrum* notis ad *Ani-*
malia Novae Hispaniae Nardi Anton. Recchi fides,
majore qua possunt sollicitudine cujuscunque
generis serpentes & bufones venenatos indagant.
Atque ubi horum Animal aliquod repertum,

prioribus illud pedibus apprehendunt, capiti morsum dentibus inferunt, & unguibus pellem serpentis aut viperæ, quām dexterrimè à capite ad caudam usque dilaniando excoriant, cutem detrahunt, carnemque avidè vorant. Postea radicem aut certè arboris corticem sibi notum quærunt, quem comedunt nè veneno inficiantur. Penes autorem fides esto: mihi sanè suspectæ sunt hujusmodi narrationes.

Nec facile fidem apud me inveniunt quæ de protuberantia in dorso *umbilico* dicto habent tum alii tum etiam *Jos. A Costa*; nimirum quòd per ipsum graveolens quidam halitus transpiret: unde siquod Animal ejusmodi mactatur, necesse est prorsus, ut confestim ipsi umbilicus exscindatur; quod nisi mediæ horæ spatio fieret, esui haud amplius aptum Animal foret; tam teter enim indè fœtor efflatur, qui vix sufferri potest & reliquam carnis massam omnem inficit. Nam *D. Tyson* (ut vidimus) liquorem ex umbilico hoc digitis compresso effluentem, etiam recentem, gratum *Moschi* aut *Zibethi* odorem exhalare expertus est?

Anamalia Quadrupedia Pede ungulato Anomala.

Priora duo magnitudine inter Animalia excellunt, suntque pede in quatuor ungulas fisco seu quadrifulco.

NON sum nescius Animalia omnia ungulata quodammodo quadrifcula esse, & ungulas habere binas ante, totidem retro fitas. Verum ungulæ posticæ parvæ sunt, nec Animaliis insistit, iisque incedendo utitur, aliter quam fulcris, cum pes fortasse prolabitur, ut eum sustent & firment.

Hæc autem Animalia quæ quadrifcula appellantur, quatuor habent ungulas antrorsum fitas; saltem exteriores duas ad latus mediarum velut in eadem peripheria circulari, non retro tantopere ab anterioribus remotas & reductas ut in Bisulcis, nec reliquis tanto minores: iisque (ut opinamur) insistunt & innituntur inter standum & ambulandum.

*Tapiere*te Brasiliensis Marcgr. unguarum respectu ad *Rhinocerotem* & *Hippopotamum* accedit. Verum tres duntaxat ungulas habet in pedibus anteriis sitas, nam in prioribus quarta parvula velut calcaneum adjuncta est. In aliis etiam à prædictis Animalibus non multum abludit. Idem de *Capybara* ejusdem dictum esto.

Animal Moschiferum an ruminet necne nobis incomptum. Ungulas postias multò ampliores longiorēsque obtinet quam alia bisulca.

R H I N O C E R O S magnitudine *Elephantis* æmula, cruribus tamen brevioribus, ut minus conspicuum sit Animal; uno in nare cornu, ab aliis omnibus Quadrupedibus abundè distinguitur.

Bontio describente, Cuta è nigro est cinericea instar Elephantinæ, rugosa admodum, cum profundis plicaturis circa latera ac in dorso; crassa admodum pelle; rostro Porcino sed acutiore, in cuius extremitate cornu illud, unde nomen sortita est bellua, modò nigrum, modò cinericeum, modò album.

Cornu solidum absque ulla intus cavitate, ulnam i. e. tres pedes nostræ mensuræ, longum, diametro ad basin semipedali, aliquantulum recurvum: Oculi non procul ab extremo rostro, parvi Porciorum instar. Auriculæ porcinæ, molli & tenui cuta vestitæ; reliquum corpus durâ admodum & crassa, velut squamis quibusdam crustaceis rotundis aspera. Pili nigri, breves, tenues, rari, ut squamas quas diximus multitudine vix excedant, è quarum etiam centris plerunque exoriuntur. Integrā descriptionem vide apud D. Grew in *Museo Soc. Reg.*

An ruminet nécne ambigitur. Mihi sanè verisimilius videtur quòd non ruminet. Quanvis enim ungulâ sit bifidâ, aut potius quadrifidâ, & cornigera ; Cornu tamen situ, soliditate & duratione simul sumptis à reliquis omnibus cornigeris, tam quæ cornibus sunt perpetuis, quam quæ deciduis differt. Nec refert quòd carnivorum non sit, sed gramine aliisque herbis & frugibus vescatur : Nam & equus qui non ruminat eodem victu utitur. Magnus ille qui *Ann. 1684, & 1685.* in Anglia spectandus circumferebatur, fæno, Kaparum summitatibus & frumento (cujus modium & semissim mensuræ nostræ una die vorabat) pascebatur. Custodes interrogati negârunt se ruminantem unquam conspexisse. Præterea cùm non tantum capite & rostro, & voce porcum referat ; sed & in cœno, autore *Bontio*, se pariter voluet, quidni & hac non ruminandi proprietate cum porco conveniat ?

Invenitur in *Africæ* desertis & *Abassia*, inque regno *Bengalæ* & *Patane* *Asiæ*.

Quamvis statura & fortè etiam magnitudine *Elephanto* cedat, viribus tamen nihilo inferior est. Siquidem Romæ in Amphitheatro spectaculo exhibitus, Taurum Animal satis grande & ponderosum veluti pilam quandam in sublime jaetabat : hac enim comparatione *Martialis Poeta* utitur.

HIPPOTAMUS, magnitudine suâ, crurum brevitate, ungulâ quadrifidâ cum Rhinocerote convenit.

Formam corporis externam ejusque partium omnium, ex Animali sale asservato, quod integrum attulit *Federicus Zerenghi Narniensis Chirurgus* ex Ægypti paludibus propè urbem *Damiata*

mata dictam, quām potuit accurate descripsit
* Aquat. & curiosissimus idēque veracissimus Fab. * Co-
Terrest. Ob- lumna; apud quem & Bellonianam, & Aristote-
servas. c. 15. licam & Plinianam Hippopotami descriptio-
nem vide.

Corporis figurā ad Bubulinam vel potius Ursinam accedere videtur: magnitudine Bubalum excedit, [quem vidit Columna] crurum effigie Ursū satis simulat. A capite ad caudam pedes 13 longus erat: latitudo sive diameter corporis ped. 4 $\frac{1}{2}$ altitudo 3 $\frac{1}{2}$, ut planum potius quām carinatum ventrem habeat. Ambitus corporis (*the girth*) longitudini æqualis. Crura a terra ad ventrem ped. 3 $\frac{1}{2}$: ambitus crurum ped. 3. Pes latus pedem: Ungulæ singulæ unc. 3. Caput verò (quod grande erat respectu corporis oculorum & aurium) latum ped. 2 $\frac{1}{2}$, longum 3; crassum ambitu 7 $\frac{1}{2}$; oris riectus pedem unum. Rostrum crassum, carnosum, sed propter siccitatem minus repandum visum. Oculi exigui, unciam lati, duas longi. Aures tenues, parvæ, breves, non excedeant unc. 3. Dentes habebat in inferiore maxilla sex, quorum bini exteiiores è regione, longi semipedem, lati & trigoni, uncias 2 $\frac{1}{2}$, per ambitum semipedem, Aprorum modo parùm retrorsum declives, non adunci, non exerti, sed admodum conspicui aperio ore. Reliquorum dentium descriptionem videsis apud autorem. Durities dentium silicea vel major; cultelli quidem costa, non parva conspicientium admiratione, ignis excitabantur scintillæ, parùm vel nihil tot percussionibus signi remanente. Corpus obesum admodum omni sua parte; Caput grande, bubulino proximum; crura brevia, pes latus & in 4 ungulas divisus, Ungulæ verò nigræ & bisulcorum similes, non tamen bifidæ (ut *Plinius* ait) sed quadrifidæ; talus

talus bisulcorum modo, callosus atque latus. Mandibula superior Crocodili more mobilis.

Cauda Testudini aut Urso proximior est quam Apro, crassa ab origine, brevis, & statim in acutum desinens, nec feniipedem æquat, nec involvi aut torqueri ob brevitatem & crassitatem potest. Cutis admodum crassa, dura, colore pullo. Rostrum habet, ut in Leone & Fele, pilis asperum, pluribus è poro prodeuntibus; nec alii præterea in toto corpore conspicuntur: in quo *Plinius* deceptus videtur, qui vitulo marino eum comparat pilis & dorso.

N. Hippopotamus hic non erat è maximis: nam post menses aliquot (*inquit Columna*) longè majorem idem (*Zerenghi*) Romæ nobis ostendit, cujus dentes Aprini pedali longitudine fuerunt proportione crassiores, sic & reliqua omnia majora.

In Nilo & Nigro Africæ fluminibus, inque Zaire magno Regni Congensis fluvio inque Indo Indiæ invenitur. E fluminibus in siccum exit, & in terra parit. Frumento, & Oryza, & gramine vescitur, atque etiam Colocasiæ radicibus.

Mirum autem in primis videtur, quod Animal hoc, amphibium cum sit, pedes ungulatos habeat, nec digitos membranis junctos, aut ad natandum ullenius comparatos; unde illud non bene natare, sed potius in fundis flumen versari & divagari cum Bellonio existimamus.

Hoc Animal esse, quod nomine *Behemoth* in libro *Job* describitur à D. Becharto in *Hierozoico* solide demonstratur.

T A P I I E R E T E Brasiliensibus, *Anta* Lusitanis *Marcgr.* Animal est magnitudine juveni semestris, figurâ corporis ad porcum quodammodo accedens, capite etiam tali, verùm crassiori, oblongo, superius in acumen desinente, promuscidè super os præminente, quam validissimo nervo contrahere & extendere potest. Dentes incisorii in utravis maxilla decem; hinc per aliquod spatiū utraque maxilla dentibus caret: molares, grandes omnes, in quolibet latere 5; ita ut habeat 20 molares & 20 incisores: Oculi parvi porcini; Aures obrotundæ masculæ, quas antrorsum surrigit: crura vix longiora porcinis, at crassiuscula. In prioribus pedibus 4 unguæ [tribus majoribus quarta parvula est adjuncta] in posterioribus tres, media inter eas in omnibus pedibus majore; nigrantes, cavae & quæ detrahi possunt. Caudâ caret: Cuta est solida, pilis brevibus, umbræ lucidæ colore maculis albis variegato, in adultis fusco sine maculis. Interdiu dormit in opacis Sylvis latitans, noctu aut manè pabulatum exit. Optimè natat; vescitur gramine, arundine Saccharifera, Brassica, &c. Caro ejus comeditur, sed ingratia est faporis.

Capy-Bara Brasiliensibus, Porcus fluvialis *Marcgrav.* Figuram pæne Porcorum habet; magnitudine exæquat Porcum annum vel bimūm nostratem. Longitudo corporis à capite ad anum bipedalis circiter; crassities ventris sesquipedis. Caret caudâ: Pedes porcini; anteriores 4, posteriores 3 unguis prædicti; quibus cum præcedente convenit. [Media unguis longissima est in posterioribus ped. in anterioribus secunda, quarta minima.] Habet & callum ad suffraginem usque. Caput 10 dig. longum, & totidem ferè crassum; habetque crassum & im-

pro-

proportionatum caput; & os longissimum ac crassum, oculos magnos nigros; aures parvas subrotundas. Inferior maxilla brevior superiore, continetque in utraque duos dentes incurvatos, qui ad sesquidigitum prominent extra alveolos suos, & ad duos ferè digitos sunt inserti, non tamen eminent extra os, sed ut in Leporibus intus continentur. Dentes reliqui mirandi sunt. Constat totus ordo in qualibet maxilla 8 ossibus, in quolibet nimirum latere quatuor: & quodlibet os 3 dentes inseparabiles repræsentat; ita ut sint in qualibet maxilla dentes 24, & in totum 48, sunt autem omnes in extremitatibus plani.

Comedunt granum & fructus varios. Caro comeditur licet non bene sapiat.

Hæc duo Animalia proximè descripta in multis inter se conveniunt, ut ad idem genus referenda sint: differunt tamen ab omnibus in nostro Continenti hactenus observatis & descriptis Quadrupedibus; ad Hippopotamum tamen maximè accedunt.

Animal MOSCHIFERUM neque è Caprino, neque è Cervino genere esse videtur; cornua enim non habet, & an ruminet incertum; dentibus tamen incisoribus in superiore mandibula caret ruminantium in modum: ast dentes ibidem exsertos habet [*Tusks* Anglicè] velut Porcus; ex observatione a. Aristotelis,
"Αρνα χωλιόδοντα καὶ κέρας ἔστεν ἐχει ζῶν.

Animal isthoc in Museo Reg. Societatis assertum sic describit D. Grew. A summo rostro ad caudam 3 $\frac{1}{2}$ pedes longum erat. Caput semipedem longitudine superabat, Collum ulnae quadrantem. Frons tres uncias latus. Rostrum valde acutum, instar canis venati-

* *Canis
Grati s.
Graci.*

ci * *Grey-bound* dicti. Auriculæ Cuniculorum similes, 3 unc. longæ & erectæ : Cauda, pariter erecta, duas uncias non excedit. Crura anteriores 14 unc. longa : Pes profundè fissus in duas ungulas anteriores, unciam $1\frac{1}{4}$ longas $\frac{1}{4}$ unciaæ latas ; & totidem calcanea, paris ferè magnitudinis, ideoque conspicua. Pili in capite & cruribus semunciam longi ; in ventre sesunciani, crassiores nonnihil ; in dorso & clunibus tres uncias æquabant, proportione etiam crassiores quàm in quovis alio Animali, ni fortè *Cervini* generis, nimirum porcini fetis ter quatérve majores ; è fuscis albisque portiunculis alternis à radice ad apicem usque compositi : in capite tamen & cruribus fusci seu brunnei sunt, sub ventre & cauda albi, veluti crispi, præfertim in dorso & ventre, flexu reflexu quodam undante ; moliores quàm in plerisque animalibus, valdè leves & texturæ raræ. Ad quodvis latus inferioris maxillæ, sub angulis propemodum oris, singularis oritur velut cespes pilorum crassorum, brevium & rigidorum $\frac{3}{4}$ unc. longorum, æqualium. Folliculus seu Vesicula mosco continendo inserviens tres uncias longa est, duas lata, à ventre ad $1\frac{1}{2}$ dig. spatiū protuberans.

Dentes habet 26 : in inferiore maxilla 16, è quibus 8 anteriores incisorii sunt, parvi : 4 utrinque molares, scabri & continui. In superiori maxilla molarium par numerus. Circa $1\frac{1}{2}$ digitii à rostro extremo distantiam, in utravis maxilla Dens exertus seu caninus, $2\frac{1}{2}$ unc. longus, retrorsum incurvus & hamatus, in acumen desinens, non teres sed in aciem retrorsum compressus, ut falcem imitetur. Cornibus caret.

Pili hujus Animalis mollitie & texturæ raritate singulari Naturæ Mechanismo ad Corpus fovendum & à frigoris injuriis defendendum comparati sunt. Eandem ob causam Pili in dorso longissimi sunt, nimirum ad spinalem medullam protegendarum. Dentes exerti partim pugnandi, partim pabulandi causâ concessi sunt. Horum enim ope vel radices è terra eruere, vel arborum ramos detrahere & frangere, vel cortice exuere potest. Auriculae longæ, cum timidum Animal sit, ad hostem è longinquo adventantem percipientem inserviant, ut sibi fugâ cavere possit antequam appropinquet, nec de improviso opprimatur aut intercipiatur.

Cum in uno hujus generis Animali unicus tantum folliculus seu vesicula Moschifera sit, oportet ut innumeri quotannis eorum greges mandentur tot folliculis sufficiendis quo per Europam, Asiam, & reliquum Orbem distrahuntur: ni forte artem aliquam calleant folliculos naturales imitandi.

His adjicere liceat paucula ex *Atlante Sinensi* excerpta. At nè quid Muschus sit quispiam hærere possit, dicam ipse plus vice simplici testis oculatus. Tuber seu extuberantia quædam est ad umbilicum Animalis, marsupium parvum referens, subtili pellicula, & subtilissimis Pilis vestita constans. Animal ipsum Sinenses Xe vocant, unde *Xehaing*, i. e. Animalis odor seu fragrantia, quod *Muschum* significat. Animalis occisi caro pro cibo adhibetur à Sinensibus. Tuba illa seu marsupia si sincera sint, minimèque adulterata, præstantissima sunt, adeoque vehementi odore, ut & organum ipsum, sicut & Zibethus pura, (omnisque lux aut sonus æquo vehementior aures aut oculos) odoratum offendant.

dant. At versipelles Mercatores ex sanguine, peilibus, aliisque Animalis exuviiis muscho additis, marsupia, quæ pellis Animalis subministrat, inferciunt, ac tanquam vera & genuina vendunt. Sunt qui id miscent cum Sanguine Draconis, & hoc pacto ex una vesica tres aut quatuor faciunt. Fucus tamen non latet peritiores. Si enim adustum evaporet, verum esse creditur: quod si carbonis ad instar quidpiam adustum remaneat, adulterato actu contaminatum est. Animal adeò stolidum esse fertur, ut venatoribus fugæ nescium, ultiro se interimendum sistat.

Qui de Moscho plura velit, consulat Doctissimi ingeniosissimiq; *Lucæ Schrockij Historiam Moschi* non ita pridem evulgatam. Descriptionem duntaxat folliculi Moschum continentis inde mutuatam subjiciam. Extus pilosus est, magnitudo sua ovum gallinaceum adaequat, & in cavitate sua nucifam facile continere valet, nec tam carnosæ quim membranaceæ substantiæ est, ductu peculiari, orificio suo, musculo sphinctere munito gaudens, ne prodigè profundatur Moschus inibi contentus. In interiore vero superficie adhuc specialem habet pelliculam Moschum cingentem, in qua præter vasa sanguifera circa meatus moschiferi orificium complures glandulas, ad moschi preculdubio secretionem facientes reperit: in quas pilorum orificium illud cingentium radices implantantur, quas cavitate satis pervias observavit.

De Quadrupedibus Viviparis unguiculatis.

Quadrupeda vivipara unguiculata sunt vel digitis non divisis seu separatis, sed sibi invicem cohærentibus & communi cute tectis, eorum tantum extremis in margine pedis extantibus, & unguibus obtusis munitis: cuius generis solus est *Elephas*; vel digitis aliquousque saltē à se invicem divisis, quorum divisionem superiùs dedimus.

Unguium respectu *Elephas anomalus* esse videtur, & ambigere quodammodo inter ungulata & unguiculata Animalia; siquidem ungues, nisi picturæ nos fallant, extremos Digitos tegunt, quo cum Ungulis convenient, super eis tamen Animal non incedit, quo ab iisdem differunt.

E L E P H A S, An Elephant. Magnitudine sola, quā eis antecellit, ab aliis omnibus Animalibus satis distinguitur; Ad quindecim pedes seu 5 ulnas nostræ mensuræ altitudine interdum accedit. Sunt tamen aliæ præterea notæ insignes characteristicæ & discretivæ, quæ hoc Animal ab aliis quibuscumque non specie tantum sed & genere differre demonstrant. Nimis proboscis longissima, quā velut manu utiter ad cibos tam sicclos quam humidos colligendos & ori admovendos. 2. Dentes bini, è maxilla superiore

riore egressi, quos nonnulli Cornua esse volunt ob magnitudinem longitudinemque & pondus, (ut puto) admirabile. Videlicet Vartmannus in Sumatra duos, qui appensi libras 336 pendebant: & Terzaghi in museo Septaliano unius meminit, qui duas ulnas longus erat, 160 librarum ponderem. Claviculas non habet; verum primum costarum par, quod eorum vicem supplet, antrorsum latum est, extremitatibus per harmoniam junctis. Costarum notharum & legitimarum simul 20 paria, quot nothæ essent, quot legitimæ discernere non potui, quia sternum & cartilaginiæ in sceleto quod Florentiæ vidi desiderabantur. Ossa ilium, pubis & coxae nulla re admodum notabili ab humanis differunt. Cranium reliqui corporis respectu magnum: postica ejus pars in duos prægrandes sinus seu lobos ita dividitur, ut clunes humanos referre videatur; neque ut in aliis multis Quadrupedibus cerebello excipiendo cavitatem seu alveum productum, extorsum conspicuum habet sed potius cranii humani figuram imitatur. Os pro mole Beluæ parvum; 4 in utraque maxilla dentibus molariibus seu potius dentium molarium massis instrutum. Siquidem plurimi dentes in os solidum & durum ita infixi sunt, ut cum eo & inter se unum & continuum corpus efficiant. Dentes hi lineas parallelas undulatas 8 vel novem in superficie massæ efficiunt, suntque reliquo osse candidiores. Massæ integræ dentium singularium modo per gomphos in maxillis inferuntur: anterior tamen in superiore maxilla, extremitate altera in maxillam infigitur, deinde palato oris parallelos antrorsum producta, in acutum tandem mucronem desinit, qui in sinu ad id factō in extremitate maxillæ excipitur. Incisoribus omnino caret. Radius ad cubitum anteriore parte

te transversim situs, cùnque processu exteriore brachii articulatur, interiore carpi; qui modus peculiaris est in hoc Animali & inusitatus; & ad robur addendum factus videtur.

Cutis non proorsus nuda (ut nonnulli prodidere) sed Pilis rarioribus, crassis & satis longis obsita. Cuticula, describente D. Moulins (ut puto) in Tractatu Anatomico de *Elephante*, tuberculis quibusdam crustaceis, verrucis inveteratis & profundè fissis, aut fibris carnis Bovinæ diu elixæ & transversim sectæ similibus, undique integebatur, coloris folidè rubentis [*tawney*] aut citrini. Verrucæ istæ (si ita liceat appellare) tum siccæ tum transversim sectæ particulas seu segmenta brevia corneæ illius substantiæ, quam *Balanæ* ossa appellare solemus, resebat. Adeò firmiter cuticulæ adhærebant, ut nec integræ, nec earum particulæ (quamvis multum divisæ fuerint) absque laceratione abinde avelli potuerint; & tamen cuticula crassior & tenacior erat, quam alterius cujuscunque Animalis mihi hactenus visa. Altitudo harum verrucarum alicubi $\frac{1}{3}$ aut $\frac{1}{4}$ unciae partem æquabat, alibi $\frac{1}{6}$ aut $\frac{1}{8}$, non superabat: cuius diversitatis ratio esse videtur, quod hæ frequentiore affictu tritæ & consumptæ essent, illæ non item.

Extra hanc crustam seu verrucas Pilos paucissimos invenire potui, intra eam eique æquales plurimos. Beluae pruritus & exinde orta inclinatio cutem suam ad quocunque obvium affricandi impediebat nè Pili illi in longum supra crustæ superficiem excrescerent. Crustæ durities pilorum radices fixas & immobiles tenendo, ad faciliorem eorum qua parte eminebant attritionem plurimum contulit, quæ verò latebant ad conservationem & tutelam. Longitudo pilo-

rum verrucarum plerunque altitudinem æquabat.

Pili in cute cuticulâ denudata numerosi erant, eorūmque multi crassiores & rigidiores setis porcinis ; colore nigri, & quotquot in cuticula separata inveniebantur, tenuibus membranis manifeste testi, ab extremis eorum radicibus ad cuticulam usque extensis, quæ pororum seu ductuum parietes esse videntur. Cùm enim tam circa radices pilorum, quām in poris è quibus Pili non exirent, mox post detersum sudorem ros quidam egrediens possit discerni, mihi sanè verisimile videtur duo pororum genera in animalium cute inveniri ; aliud minus ad evacuandos vapores & liquores illos qui infensibili perspiratione aut sudore separantur, & à sanguine descendunt ; alterum ad Pilos continendos & enutriendos ; siquidem ad imum aut initium horum ductuum, ad extremas usque pilorum radices divisa cute, nudo etiam oculo apparebant glandulae minutæ, quas accuratissimorum Anatomorum D. D. *Malpighii* & *Stenonis* *miliares* dictas esse autumo. Has excrementitiam quandam materiam Pilis nutrientis idoneam à massa sanguinea separare verisimile est ; quodque superstet & in eum usum non erogatur, inter Pilos & prædictas tenues membranas excerni conjicio ; quæ idcirco *Lymphæ ductus* non impropiè appellari possint.

Exterior cutis cuticulâ denudatae superficies admodum erat inæqualis, ob ingentem numerum papillatum pyramidalium, magnitudine granorum milii aut minorum, quarum singulis adaptatae erant in cuticula cavitates. Papillæ hæc pori esse videbantur, cùm tuberculis illis aut moleculis quas frigus in cute humana excitare solet similes fuerint ; & vaporis, qui in Brutis non

non minus quam hominibus insensibiliter experiat, evacuando & emittendo inferire.

Cutis incisa ad pilorum usque radices Aprugnæ callo [*the horny part of Brown*] similis erat; pars interna admodum glandulosa cum tantillo adipis intersperso; antequam exsiccartur alicubi digitum $\frac{1}{4}$ crassa, alibi vix digitum integrum, (*transversum intellige.*)

Panniculum carnosum inveni nullum, quamvis sedulo quæsiverim; ut neque membranam adiposam. Nec enim usquam sive externè sive internè per totum corpus, pinguedinis aliquid, excepto circa perineum tantillo, apparuit. Verum membranarum duarum prædictarum loco, aponeurosis sive membrana nervosa validissima à spina dorsi ad sternum & lineam abdominis albam (*in quam terminari videtur*) obliquè descendens totum corporis truncum succingebat. Admodum lenta & dura erat hæc membrana, nec facilè Sectionem transversam admittebat: secundum spinam dorsi $\frac{1}{2}$ circiter digitii partem crassa erat, verum quo extremitati propior eò tenuior. Nervi fibrosi è quibus componebatur valde erant conspicui, & per totam suam longitudinem facilè separabiles. Usus ejus est ad peritonæum & musculos abdominis roborandos, ne nimium distendantur: adeoque ad viscera & intestina continenda, nè pondere suo nimium propendeant. *Eiusmodi aponeurosin in Equo observavi.*

Ligamentum vulgo *Paxwax* dictum à capite cui adnascebatur, ad 13 circiter Dorsi vertebram pertingebat, eratque duplex; ad utrumvis Spinæ vertebrarum colli & dorsi latus, unum; valde crassum, latum, proinde & robustum; cuius usus est ad colli musculos adjuvandos in sustinendo & elevando tam enornmis magnitudi-

nis & ponderis capite. Verum non Elephanto proprium est hoc artificium sed omnibus ferè Quadrupedibus commune, quibus ad eundem usum concessa sunt ejusmodi ligamenta. In Homine, erectus cum sit, nec iis indigeat, desunt.

De Musculis nihil aliud observavi, quam quod crassissimi essent, & fibris multò crassioribus constarent quam bovini.

Ex situ Muscularum penis ipsiusque curvitate, & deorsum versus inflexione Elephantem Animal retromingens esse, & ut verisimile est retrocoiens colligitur; quod custodum hujus Bestiæ testimonio confirmabatur, qui pene evaginato retrorsum flexo inter crura posteriora mingenter observarant.

Vagina Penis ad aperturam suam cornea erat, adeoque arcte, clausa, ut vix digitum minimum admitteret. Penis in vagina reconditus minusculus, nec tanto Animali proportionatus videbatur: verum vaginâ discissâ expositus & liber equino major erat, non tamen longior. Urethra ampla, ut stylum digito humano parem exciperet.

Peritonacum, membrana erat crassa, tenax, alba, valde rugosa, ut in plures lamellas dividi posset.

Omentum nihil aliud erat quam membrana tenuis, duplex, vasis sanguineis exilibus velut reticulatim intertexta.

Ventriculus 4 pedes & 3 insuper uncias longus erat, ambitu $3\frac{1}{2}$ pedum. *Oesophagus* non ut in homine cane, &c. in extrellum ejus seu mavis principium inferebatur, sed ad pedis circiter abinde distantiam versus medium partem, ut in *Equo*, *Lepore*, &c. Lapillos aliquot in eo inveni, ut videbatur non ita pridem deglutitos. Nihil praeterea singulare in ejus figura, tunicis, fibris, &c. occurrebat.

Intesti-

Intestina tenuia, *ileum & jejunum* dicta, non valdè ampla seu larga erant, verùm 52 pedes longa; *Duodenum* 4½ circiter: *Cæcum* valdè amplum & extrementis duris farctum: tunicae ejus crassiores, & fibræ robustiores quam *Ventriculi*: longitude 20 circiter unciarum, ambitus 2½ pedum.

Colon ingens, nam alicubi 3½ pedes in ambitu superabat, alibi paulò minor, vix trium pedum erat: Longitudo tantum non quindecim pedum. *Valvula coli*, quamvis diligenter eam quæsiverim, nulla coiuparuit.

Rectum, seu quod à colo supererat intestinorum crassorum, 4 circiter pedes longitudine æquabat: adeò ut intestinorum omnium tota longitudo 75 pedum esset seu 25 ulnarum.

Intestinorum fibræ tum rectæ, tum spirales (ejusmodi enim potius quam circulares esse videbantur) robustissimæ erant & crassissimæ.

Venæ multæ, amplæ, per intestina sparsæ: inter tertiam tunicam & intimam plexum retiformem vasorum sanguineorum elegantem observavi.

Mesenterium crassum valdè & robustum erat, absque ulla pinguedinis particulâ adnascente, seu adhærente.

Venæ mesaraicæ per amplæ, cavam Molossi canis magnitudine vel æquantes vel excedentes.

Hepar amplum, in duos duntaxat lobos divisum, longos rotundos aliquantulum planos, seu compressos. Fissura lobos efficiens ad ⅓ partes longitudinis visceris extendebatur.

Bilis ad exitum *Duodeni* (impropriè in hoc Animali dicti) ad 4½ pedes infra pylorum intestino infundebatur. Vesiculam felleam non inveni, quamvis sedulo quæsiverim, ejus autem loco

loco porum biliarium eodem modo quo ductus hepaticus solet è jecore exeuntem. Observavi insuper bilem in poro inventam tum colore, tum consistentia differre, ab ea quam ductus Hepaticus devehebat. Hæc enim flavo claro pallidiore tingebatur, consistentiâ ferè gelatinæ : illa vero viridi obscuro colore erat, & fluidior paulò quam fel Taurinum. Eandem bilis differentiam in aliis etiam Animalibus obserwavit Autor noster, quod notatu dignum.

Pancreas prælongum & amplum, nam à medio circiter ventriculo ad jejunum usque extendebatur, pedum non minus 6 $\frac{1}{2}$ spatio : ejus autem ductus adeò latus erat, ut minimum digitum facilè admitteret. Eodem cum ductu felleo loco intestinum penetrabat. Succum in eo inveni non limpidum ut in aliis plerisque Animalibus, sed obscurè viridem, nihilominus tamen valde fluidum.

Lien tres quatuorve digitos latus, quatuor plus pedes longus, in quo nihil singulare observavi.

Renes succenturiati seu Glandulæ renales, pollicem crassi, eodem quo in aliis Animalibus situ, longitudine (quæ 3 circiter unciarum erat) differebant. Cavi erant, & sanguinem decolorrem atruin continebant.

Renes in cavitate lumbis insculpta, iis excipiendo destinata & exactè apta delitescebant, ut ægrè possent discerni, quamvis eorum quilibet infantis capite paulò minor esset. Figurâ erant ovali, membranâ validâ inclusi, quâ detractâ utervis 6 lobis constare deprehendebatur. Cavitas pelvis dicta in hoc Animali deerat. Ureter in sex ramos dividebatur, pro singulis lobis singulos, quorum unusquisque (quantum discernebere potui) æqualis erat diametri cum Uretere ipso :

ipso; qui non amplior bovino. *Carunculae papillares nullæ.*

Vesica urinaria Bovinæ par, fibris tamen crassioribus & robustioribus constabat.

Vasorum seminalium & partium generationi inservientium, quamvis multa continet memorabilia, descriptionem omitto, quia in iis Autor noster sibi meti si non satisfecit.

Diaphragma ex fibris carneis & nerveis validis componebatur. Thoracis cavitas pulmonibus & corde repleta erat. *Pulmones* enim, contra quam in aliis Quadrupedibus quotquot unquam dissecueram observavi, pleuræ in utroque latere ad cartilaginius usq; costarum adnascebantur; ut nullibi separati existerent; quo respectu pulmones avium referebant; aliis in rebus cum quadrupedum reliquorum pulmonibus conveniebant.

Pericardium valida erat membrana, serum contineens satis copiosum.

Cor figurâ & situ ut in aliis Quadrupedibus, Peponis mediocris magnitudine; cui & vasâ proportione respondebant; nam *Arteria aorta* 8 unciarum ambitu erat, & *Vena cava* tanto Arteriâ amplior quanto in aliis animalibus esse solet. *Auriculæ, ventriculi, valvulae cordis* magnitudini analoga. *Valvularum a. numero & figurâ* cum aliis Quadrupedibus conveniebat.

Arteriæ carotides per ampliæ erant in hoc Anima- li, ut pollicem facile exciperent.

Oesophagus more consueto exterius musculosus erat, interius membraneus. Fibræ autem musculares solitò crassiores erant.

Maxilla inferior Porcinam præcipue referebat.

Lingua babulâ nonnihil major , situ usitato , illud peculiare habuit, quòd ductus ad ventriculum tendens eam prope radicem , media parte perforabat. *Oesophagi* ergo initium, secus quàm in aliis Quadrupedibus, cum ductu ad pulmones non communicabat ; siquidem membrana pituitaria anterior ad ipsam linguæ radicem infra œsophagum extendebatur , adeóque omnem aeris transitum in os intercludebat : unde colligitur Elephantem nullam omnino per os vocem edere posse , at nec magnam per proboscidem.

Membrana pituitaria anterior multos habuit meatus pro *Saliva*, quæ ibi ordinariè fecernitur, evacuanda.

Proboscis nihil aliud erat quàm *Nasus* productus : in ea igne ustulata tres fibrarum ordines clarè & distinctè discernere potui ; unum obliquarum & spiraliter descendentium ; alterum spiraliter sed transversim descendentium ; tertium rectarum. Plerique *Proboscidis* motus prædictarum trium serierum ope præstari possunt , nimirum sursum deorsum, dextrorum si nistrorum , & contractionis. Verùm quibus mediis *Proboscidem* pro libitu extendere & protrudere seu ejaculari possit, à pedali ad 5 pedum longitudinem, idque magno impetu , nondum clarè perspicio. [Motum hunc circularium fibrarum canalem coarctantium ope præstari putat Autor, siquidem muscularis omnis motus fibrarum contractione peragi videtur. Modum apud ipsum vide.]

Affera Arteria ampla & epiglottide destituta , siquidem periculum non erat , nè quid inter endendum aut bibendum in eam incideret, cùm ab œsophago , ut diximus , penitus disclusa esset. Hinc rationem reddit cur *Elephas* murem me- tuat,

tuat, nè scil. per proboscidem in pulmones irrepatur, via patente, nec Epiglottide obstructa eumque suffocet. Ad quod periculum præcavendum Animal hoc inter dormiendum extremam proboscidem terræ appressam perpetuò tenebat, ut nihil præter aerein subintrare posset.

Affera arteria aliorum Quadrupedum similis.

Oculi non alia in re quam parvitate sua, tantæ molis corpori minimè respondente, (Ovinos enim magnitudine non multum superabant) notabiles erant.

Aures externæ amplissimæ, & circumcirca dentatae, pendulae nisi cum Bestia irritabatur, tunc enim crumenæ in modum contrahebantur, & quodammodo arrectæ antrorsum extabant; quo tempore proboscidem etiam contraxit, ut parata esset ad hominem aliudve Animal à quo ad iram commovebatur valida evibratione ferendum, aut illatam injuriam ulciscendam.

Plantæ pedum planæ, non corneâ aliquâ substantiâ seu ungulâ tectæ, verum Camelinorum instar cute duntaxat, tenui potius quam crassa, ejus utique quam corpus tegitur crassitie vix subdupla, aliquanto quidem duriore, cultello tamen haud difficulter scissili. Exteriùs in circuitu quinque parva tubercula eminebant, quinque digitis respondentia. Sub cute externa substantia pinguis copiosa in membranis tenacibus continebatur, cellulis parvis excepta, ad digitorum attritionem præcavendam.

Dentes illi maximi, pro cornibus à nonnullis habitu, intus concavi erant, & quadam velut medulla verum compactiore quæque glandularum aliquam mixturam habere videbatur, repleti.

Ex observatione autem D. Leeuwenhoeck Dens Elephantinus ex conjunctis iisque admodum exilibus tubulis consistit, ex intima parte seu cavitate dentis originem trahentibus, & ad circumferentiam ejusdem (Dentis) terminatis ; nec ullos unquam tubulos detegere potuit secundum longitudinem dentis decurrentes.

Quod hæc prolixius quam pro instituti mei ratione exsequutus sum, veniam saltem Lectoris merebor, si non & gratias. Cùm enim descrip-
tio anatomica hujus Animalis nulla hactenus (quod sciam) lingua eruditis communi extet , quòd hanc plenam & accuratam à Doctissimo Autore *Anglico* sermone editam Latinam facere , non paucis tamen brevitatis causâ omissis, & to-
ti Orbi literato legendam proponere voluerim, quamvis Synopseos titulo non conveniat tanta prolixitas, nemo, ut opinor, non iniquus admodum Lector, mihi vitio vertet.

Quadrupedæ

*Quadrupeda vivipara unguiculata;
& primo Pedibus bifidis Ru-
minantia seu Camelinum ge-
nus.*

CAmeli, quamvis pedes ungulatos non habent, neque cornigeri sint, non ruminant tantum, sed & dentibus incisoribus in superiore maxilla carent, & quatuor ventriculos habent Bisulcorum & cornigerorum Quadrupedum modo.

i. *C A M E L U S* unico in dorso gibbo seu *Dromedarius*. *A Camel or Dromedary.* Dromedarius ille quem descripserunt Academicci Parisienses, à capitis vertice ad imos pedes $7\frac{1}{2}$ ped. altus erat, à summo dorsi angulo, i. e. gibbo ad terram $5\frac{1}{2}$. Cauda ad extremos pilos $2\frac{1}{2}$ ped. longa. Pili ad tactum molles, bovinis breviores, exceptis iis qui in capite, sub gutture, & in summa cervice sunt: Longissimi erant qui medio dorso innascebantur, ubi in pedalem propemodum longitudinem excrescebant, & quamvis molles admodum & flexiles essent, nihilominus erecti steterunt, & maximam partem apparentis *gibbi* constituerunt; siquidem is pilis manu depresso vix elatior videbatur quam eadem dorsi pars in cane aut porco; in quibus dorsum

dorsum in angulum assurgit: neque ullam (inquiunt) vel levissimam carnis vel calli excrementiam dorso ibidem innascentem invenimus.

Caput proportione corporis parvum; Labium superius ut in *Lepore fissum*. Pedes ungulati non sunt, verum singuli duobus tantum parvis unguibus in extremo donati. Planta lata, plana, carnosa admodum, cute molli, crassâ & non nihil callosâ, quasi vivâ quâdam soleâ, tecta, ad itinerandum in locis arenosis valde accommodata & idoneâ.

Genuum calli sex numero erant; nimirum ad singulos pedum, seu mavis crurum, anteriorum articulos singuli, prior & superior retrorsum ad partem cubitum propriè dictani, alter & inferior ad genu, qui carpo humano respondet: pedes posteriores singuli singulos ad primum & supremum articulum, qui anterorsum flectitur, & verum genu est. Interior horum substantia inter carnem, adipem. & ligamentum ambigit.

Præter predictos septimus erat callus, reliquis multò major, ad imum thoracem, sterno firmiter adnexus, (quod hoc in loco eminentiam habuit) 8 unc. longus, 6 latus, 2 crassus: Hujus [& reliquorum] usus est ad corpus totum sustinendum dum humi cubat ad quiescendum, vel ut oneretur.

Ventriculus amplus, in 4 divisus, aliorum ruminantium modo, verum non ejusdem omnino structuræ, &c. Ad supremam partem secundi ventriculi, foramina aliquot quadrata aperiebantur, quæ orificia erant 20 circiter cavitatum, fcculorum similitudine, inter membranas duas, quæ ventriculi hujus substantiam componunt, collocatarum; quarum usus fortasse est ad

ad aquam reservandam, quam quoties occurrit magnâ copiâ hauriunt, ut iis sufficiat ad diuturnam ejus quam patiuntur inopiam inter itinerandum per arida illa arenosa & sicciculosa *Libyæ & Arabiæ* deserta. Reliqua quæ de partibus internis habent apud ipsos autores vide.

An retromingant & retro coeant hoc genus *Animalia* nécne incertos nos dimittunt. *Pli-^{*I. 10. c. 62.}nius coitum aversum iis tribuit. Aristoteles Camelos sedente fœmina coire scribit, nec aversos sed complectente mare, ut cæteræ *Quadrupedes* agunt. Qui modus coeundi est *Animalis Peruviani* *Pacos* dicti, & pro *Ovis* specie perperam habitu, cùm revera *Cameli* species sit. ‘Obser-
vavit etenim *Matthiolus* Animal hujusmodi mas
à Principe suo enutritum, cùm sui generis fæ-
mellis esset destitutum, magna cum prurigine
capris se commiscuisse, non tamen erectis, ut
alias capræ hirco ascendentे solent, sed humili
ventre accubantibus, ita cogente *Animali* an-
terioribus pedibus. Itaque superascendens coit,
non autem, ut falsò Aristoteles de retromin-
gentibus *Animalibus* alicubi affirmat, aversis
clunibus. Aristoteles ergo hac de re contraria scri-
bit, ni falsus sit *Matthiolus*.

2. *CAMELUS* duobus in dorso tuberibus,
seu *Bactrianus*. *The Camel with two Bunches on his back.* In Asia & *Bactriæ* præcipuè regione
invenitur, ut nomen indicat.

3. *CAMELUS Peruvianus* *GLAMA*
dietus, & pro *Ovis* specie perperam habitus.
Ἐλαφογέμυλος Mattholi Epistolarum lib. 5. qui
hoc *Animal* accuratè describit. Longitudo to-
tius corporis (inquit) à cervice ad caudam 6
pedum est: altitudo à dorso ad pedis plantam 4

tantum : Capite, collo, ore, superioris praesertim labii scissura, ac genitali Camelum ferè refert. Quinetiam, ut ille, anterioribus dentibus in superiore maxilla caret, ruminat, retromingit, & cornibus pariter destitutus ad ovem ut referatur nulla ratio est. Præterea, quamvis bifidum esse dicat Matth. unguis tamen habere acuminatos scribit, qui circa pedis ambitum in cutem crassam abeunt. Nam pedis planta non ungue sed cute, ut in Camelio, contegitur. Ubi thorax ventri connectitur extuberat globus ut in Camelio, vomicæ similiis, è quo nescio quid excrementi sensim emanare videtur. Cicur ac mansuetum est Animal, frigoris admodum impatiens : neminem offendit, sed miro admodum ingenio se ab illata vindicat injuria, nimis vomitu vel cibi, vel humoris in vexantem retrorsum cum impetu ejaculato, ob protensam colli longitudinem, cuius proprietatis F. Gregorius de Bolivar, Levinus Apollonius, & Joan. Baptista Cortesius apud Joan. Fabrum meminerunt. Salacissimum esse Animal ostendit Matthiolus, & vernali Autumnalique tempore venere vehementer stimulari.

Peruvia in America incola est, & eximii usus ad onera portanda, tam incolis, quam advenis. Imponitur a. ipsi communiter 150 librarum onus, & quod robustius paulò est 250 ferre non recusat. Si quando ultra modum fatigantur, oneri succumbunt, nec ulla ratio, quo resurgent compellendi ea reperitur, etiamsi percutiantur, vel ipsis testiculi (quod ultimum est remedium) comprimantur. Plura de hoc Animali qui velit consulat Doctiss. Joan. Fabri expositiones in Animalia Novæ Hispaniæ Recchi.

4. *Camelus seu Camelo congener Peruvianum lanigerum P A C O S dictum. Ovis Indica seu Peruviana vulgo.*

Præcedente minor est & obstinatissima. Ità lanà abundat, inquit *F. Gregorius de Bolivar*, ut in solo collo ac capite plus ejus habeat quàm tota nostra *Ovis*, & maximam ejus proinde copiam ex toto corpore Indi detondent. Hoc genus infirmius est, & oneribus portandis minus idoneum, sed lanæ & carnis gratiâ præcipue alitur.

Oves ideò reputatas existimo quòd lanigeræ sint ; fortè etiam genere à præcedentibus differunt hæ pecudes ; ni pilum prolixum pro lana habeant Autores qui de iis scripserunt ; nam & de lana caprina legimus ; & de caprarum pilis texuntur vestes mollitie & splendore fericis non multùm cedentes.

*Animalia pede unguiculato multi-
fido, & primò*

Πλατυώνυχα & Αιθρωπόμορφα,

S E U

*Simiae, Cercopitbeci, Cepi &
Cynocephali.*

SIMIA tam prona quam supinâ corporis parte pilosa est, pilo crassiore. Convenit cum homine facie, ut quæ nares, aures, dentes hominis more habeat: Cilium pariter in utraque palpebra, quanquam prætenue & prolixius in inferiore; cum cæteræ Quadrupedes inferioribus Ciliis careant. Hanc Aristotelis observationem confirmant Parisienses.

In peñtore binas habet mammarum papillas; & brachia hominis modo, sed hirsutiuscula, quæ & ipsa & pedes ut homo inflextit. Adhæc manus, digitos, ungues homini similes, verùm omnia rudiora effrorioraque. Pedes sui generis habet, sunt enim velut manus majusculæ, & digitis ut manus constant, medio longiore. Hæc etiam confirmant Parisienses: Pedes (inquiunt) nobis descriptarum humanas magis manus quam suas, aut quam hominis pedes referebant,

bant, ob longitudinem digitorum & ob conformatiōnem dīgiti anterioris qui pollicem imitabatur, ut qui longus esset, gracilis, & à dīgito indice longius remotus: cūm in manu seu pede anteriore adeò brevis esset, & dīgito indici proximè admotus, ut propemodūm inutilis videtur.

Vestigium etiam manui simile est, nisi quod in longum se porrigat, & volam referens tendat ad potremā. Callosius hoc altera sui parte extrema est, & calcem ineptè atque exiliter imitatur. Pedes officium duplex, tum manuum scilicet pedum, præstant.

Simiæ dividuntur in caudâ carentes quæ *Simiæ* simpliciter dicuntur, & caudatas quæ *cercopitheci* appellantur. Quæ prioris generis sunt Anglicè *Apes* dicuntur, quæ posterioris *Monkeys*. In his quæ rostro sunt productiore caninum referente *Cynocephali* appellantur. Atque vel caudis longis sunt, vel caudis brevibus *Papiones* dicti, Anglicè *Baboons*, magnitudine etiam insignes.

Simiæ *Parisienibus* Academicis descriptæ è genere *Cercopithecorum* erant; parvæ, siquidem à vertice ad initium caudæ 20 tantum dīgitos longæ: cauda 20 erat dīgorum. Brachium 4 dīgitos longitudinis habebat: à cubito ad extremos dīgitos 6 unciae erant. Fenestræ 4 $\frac{1}{2}$ dīgit. Crus 5; Pes 4, à calcaneo ad extrellum longissimi dīgiti mensurâ sumptâ.

Omnis 1. in inferiore maxilla utrinque loculum seu sacculum habebant, in quem cibum asservandum recondebant; 2. Dentes albissimos, humanis similes, exceptis caninis, qui prælongi erant in superiore maxilla, in inferiore strictiores & longiores incisoribus, alias similes, nec acuminati. 3. Omnibus pedes posteriores ante-

rioribus propemodum similes erant, illorum scilicet digitis, horum digitis longitudine ferè æquales, secus quām in homine. 4. Scrotum vel nullum vel admodum contractum, quo etiam ab homine differebant. 5. Cutis in clunibus carni arcte adhærebat.

Cercopitheci, i.e. Simiæ caudatæ, nam Kēphnō Græcis cauda est, Πίθηνο Simia, unicolores, Cercopitheci simpliciter appellantur, diversicolores, Cepi q. Horti ob colorum, ceu florum, varietatem quibus distinguuntur.

Quod ad partes internas attinet, observarunt Parisienses Simias in externis partibus magis quām in internis hominem referre. Omentum in multis ab humano differt, 1. Quod lœvæ coli parti non connectatur. 2. Quod musculis Abdominis mediante peritonæo (quod ligamentum efformabat) alligetur. 3. Quod vasa rionnulla non à vena portæ sola, ut in homine, sed interdum etiam à cava accipiat. 4. Quod totum Epiploon magnitudine humanum in tantum excedat, ut hoc illi minimè conferendum sit. Nam non tantum intestina tota integebatur, [in nobis descriptis] quod in homine rariùs cernitur, quicquid contradicat Galenus, sed ea etiam subitus involvebat & continebat, ut in aliis multis Brutis, præfertim cursu velocibus & saltatricibus; ad ea unà cum aliis visceribus defendenda adversus rudes illos subsultus & concussions quibus inter currendum obnoxia sunt.

In eo tamen cum humano convenit, quæd una & continua membrana sit, non ut in plerisque retis in modum perforata.

Hepar ab humano plurimum distabat, Canini instar in 5 lobos tributum. Præter meatum cysticum tres ductus bilarios habuit, non ut in homine unicum, Hepaticum dictum; qui omnes

nes cum meatu cystico in unum communem ductum confluabant.

Orificium Ventriculi inferius dictum majus erat superiore, & revera, inferius, secus quam in homine, in quo in aequaliter cum superiore altitudinem elevatur.

Intestina humanis proportione breviora; paris ferè magnitudinis omnia: ileon pro quantitate Animalium multò quam in homine majus. Cæcum appendice vermiformi caruit, valde amplum, & valvulis conniventibus multis praeditum. Colon in cellulas divisum, non tamen ut in homine in formam literæ S. inflexum sed prorsus rectum.

Renes figurâ & situ ab humanis diversi; erant enim rotundi & compressi, & dexter sinistro multò inferior. Muraktus dextrum fede superiore positum observavit.

Descriptionem partium generationi inservientium apud Autores nostros vide. Not. quod exterius uteri orificium rotundum erat & angustum ut in Canis aliisque Brutis, nec nymphas aut carunculas habuit. Foramen cervicis vesicæ magis introrsum reductum versus medium partem vaginæ uteri.

Tubæ uterinæ foeminis proportione longiores, & variis reflexionibus magis erant reduplicatae, ut in aliis Brutis.

Corpus uteri, ejusque membranæ, orificium interius, ligamenta tam teretia quam lata, ejusque vasorum omnia, & testiculi per omnia exactè conformia erant muliebribus.

Mammæ etiam & papillæ tum structurâ, tum situ humanas referebant.

Thymus peramplus: Pulmones in 7 lobos divisi, tres in dextro latere; totidem in sinistro, septimus in cavitate Mediastini, ut in plerisque Brutis.

Cor quam in Homine acutius, ut & in reliquis Brutis.

Uvula, quam alia Bruta carent, omnino humana referens.

Cranium humano conforme, subrotundum & ad latera compressum, osse triangulari, cerebrum a cerebello separante in plerisq; Brutis caret. Cerebrum proportione amplum. Processus mammillares non ut in homine molles, sed durae & membranaceæ. Rete mirabile nullum.

Reliqua quæ de musculis habent, apud Autores requirenda omitto ne nimius & odiosus sim. Observationem tamen quam addunt memorabilem de organis vocis articulatae & loquelae praeterire nequeo.

Musculi (inquiunt) Ossis Hyoidis, linguæ, laryngis & pharyngis, quæ præcipue voci articulandæ inserviunt, humanis prorsus similes sunt, & multo certè magis quam manuum musculi; quibus tamen Simia, quæ loquela destituitur, ad omnia ferè quæ homo æqua propemodum perfectione utitur. Unde patet loquela actio nem homini peculiarem esse, quibus à Brutis magis distinguitur quam manus usu: At neque necessariò infertur, agentia naturalia has vel illas actiones præstare; quia ad earum exercitium idoneis organis instructa sunt: alias Simiae sermonis usu non carerent, cum ad literas & voces formandas instrumenta omnia necessaria obtineant. Ita ut ne tribus illis exiguis musculis careant, quæ ab Apophysi styloidę exoriente

Hoc genus Animalium tum caudatorum tum caudâ carentium species valdè numerosæ sunt : Non tamen multæ apud Autores fide dignos descriptæ occurunt ; nec ego in iis quas diversis in locis, variis temporibus bene multas vidi, describendis curiosus fui, ut qui de historia Quadrupedum condenda né per somnum quidem cogitaverim. Cercopithecorum tantùm à Clusio, Marcgravio & Parisiensibus traditorum Historias subjungam.

G U A R I B A Brasiliensibus *Marcgr.* Magnitudo vulpis ; facies elata ; oculi nigri splendentes ; Auriculæ breves subrotundæ ; Cauda longa, versùs extremum nuda, quâ intortâ firmiter adhæret rei quam apprehendit. Pili totius corporis (exceptis pedibus & dimidia cauda exteriore, quæ brunnea sunt) nigri, longi, splendentes, ità tamen compositi, ut Animal lœve appareat : sub mento & gutture longiores in barbam caprinam & rotundam definunt. Maximo numero in Sylvis inveniuntur, ibique horribilem clamorem edunt, ut longè audiri possint. Unus a. interdum solus clamat, reliqui magno numero circumfident, & quasi concionem audiunt.

Mirus a. est eorum mos ordinarius, quem se sèpius observasse scribit *Marcgravius*. Singulis diebus ante & post meridiem semel atque iterum conveniunt ; unus eorum minor in medio & altiori loco residet, reliqui paulò inferiùs circumfident, tunc præcinit superior alta voce & signo manu dato, reliqui omnes accinunt, tandem cantiones prorogantes, donec superior iterum manu signum det ; tunc omnes uno momento silent, & superior grandi voce cantionem finit.

Catulos suos in dorso gestant, in ramis arborum discurrentes: catuli anibunt [amplectuntur] corpus eorum posterius, ubi tenuius, pedibus suis. Mordax est Animal nec domari potest.

Dantur & alii nigri ingentes, barba longâ villosâ nigrâ, qui Nigritam mulierem solam offendentes vi stuprare solent. Vera dico & exempla scio.

CAGUI Brasiliensibus, Congensisbus *Pongi*, duplex est, major & minor. Major magnitudinem obtinet Cercopitheci *Cay* cui & aliquo modo est similis [At *Cay* non describit nisi sit *Caitaia*] Pilos habet cinerascentis coloris, cum paucotamen nigro mixtos, & longiores paulo quam minor species. Facies ei subrotunda, leonina, ut & os: Aures ferè rotundæ nigræ, & pilis nudæ: Oculi nigri; Os nigrum; Pili frontis itidem nigri cum cinereo mixti. Cauda pedem & 4 dig. longa, pilis ruffis vestita.

Cagui minor, tenerum est Animalculum & parvum, facie pariter Leonina. Corpus 6 circiter digitos longum, cauda 10. Caput parvulum vix pomum minus æquat: nasus exiguus elatus, oculi teneri: Os parvum cum dentibus acutissimis. Aures subrotundæ, quas circumstant pili albi, ordine & cumusatim positi, & quasi eleganter pexi. Pili autem totius corporis interius & in exortu rufescunt, exterius sunt ex albo & fusco mixti. Cauda quasi ex albo & fusco annulata est. Acutissimam edit vocem; in saliendo velocissimum est, frigoris impatiensissimum.

Hæc eadem esse videtur cum specie illa quam nomine *Sagouin Clusius* ex *Lerio* describit, Sciuro non majorem, & ejusdem fere coloris; haberetque formam, (quantum ad collum, rostrum, anteriorēmque

teriorēmque corporis partem attinet) Leoninæ non absimilem; superbam, & injuriarum impatiētēm, valde etiam teneram & delicatam esse tradit.

C A Y Brasiliensis Tououpinamboutiis dictus, *Leriq* describente, pusillus est, sed nigri coloris, maxima ex parte in Sylvis versatur, & potissimum arboribus quibusdam insidere solet siliquas ferentibus Fabacearum magnitudine, quarum fructu vescitur.

C A I T A I A Brasiliensibus, Pilo longiore est, ex albido flavescente. Caput habet iubrotundum, frontem haud elatam, aut penè nullam: nasum parvum & compressum; Caudam arcuatam. Redolet moschum. Hæc unica ipsi inest gratia. Mitè tractari debet, aliàs altissimâ voce clamat; & facilè ad iram provocari potest.

Hæc est, ut puto, quam describit Clusius *Auctario ad Exoticorum libros*, ex *Fernambuco* Brasiliatorum advecta, non magna corporis mole prædita, satis prolixis villis testa, gilvi coloris, suavein quendam moschi quodammodo instar odorem spirans. Hanc aut sequentem. Speciem in Belgio vidisse memini. Unde Simiam glandulas seu folliculos illos odoriferos ad anum fitos habere suspicor.

Alius ejusdem generis sed major, & pilo magis fusco instar Zibellinorum, moschum etiam redolet.

C E R C O P I T H E C U S A N G O L E N - S I S major, Congensibus *Macaquo Marcgr.* Color pilorum totius corporis ut Lupi; Nares bifidæ

dæ elatae. Caput ursino simile: nates calvæ quibus insidet. Caudam semper gestat arcuatam. Longitudo corporis à capite ad caudam pedalis & major; capit is 6 digit. caudæ pedalis, crura æqualia, 10 digitorum singula. In anterioribus cruribus manus 3^½ digit. longæ, in posterioribus quinque. Crassities corporis maxima 1. pedis & 9 digit. Dentes habet albissimos, penem humano similem. Clamat *Hab, Hab*; Mirè gesticulatur. *Angolensis* alius. Magnitudo præcedenti par. Totus niger, at insperio cano nigredini per totum corpus. Cauda 2 pedum & 4 digitorum. Figura ut sequens, sed fronte non capillata.

C E R C O P I T H E C U S B A R B A T U S Guineensis, Congensibus *Exquima*. Pilos habet fuscos, sed per totum dorsum quasi adustos seu ferrugineos: fuscis autem punctulatim inspersus color albus. Venter albicat & mentum inferius. Barbam quoque egregiè albam habet, constantem capillis 2 & amplius digitos longis, passis quasi ordinatim pexa fuisset.

Quando hæc species irascitur, os amplè diducendo & mandibulas celeriter movendo, hominem exagitat. Egregiè saltat. Varios fructus hi omnes comedunt, extremè tamen *Paco* delectantur.

Alius Guineensis priori magnitudine par. Color pilorum maxima parte corporis nigricans cui umbra admixta; in ventre autem subcærulescens è cinereo: Caudæ medietas ulterior ex ruffo flavescens. Os coerulescit. In gena utraque magnam copiam tenet pilorum longiorum ex albo flavescientium, instar magnæ barbæ hircinæ uti & ad utramque aurem. Crura & pedes nigra. Ludit & clamat ut alter.

Guineensis tertius *Marcgrav.* Minor est priori, pilo ex umbra griseo, fusco & flavo admixto, ferè ut in dorso leporino. Caput huic parvum, cauda longa. Caret barbâ.

Cercopitheci quatuor Parisiensibus descripti è minorum genere erant. Magnitudine conveniebant & plerisque aliis notis. Eorumque tres, qui mares, solo pilorum colore differebant.

Primus ruber erat ad viridem inclinans, in dorso paulò obscurior, in pectore & ventre dilutior.

Secundus è *Ceporum* genere. Nam præter colorem rubrum viridescentem in dorso: pectus, venter, & crurum pars interior cinereo tingebantur.

Tertius in pectore, ventre, armorum & crurum parte interna, atque etiam clunibus albus erat. Dorsum ab omoplatis ad caudam obscurè rubrum. Femorum & Armorum superficies exterior nigra, ut & vertex capitis. Unusquisque a. pilus niger rubris & albis maculis varius erat, duabus maculis rubris versus summum partem notatus, inferiore medietate alba. In mento barba alba acuminata, digitum longa. Pili in dorso digitum longi, circa collum sesqui-digitales, erectiores & collare simulantes. Supra oculum margo quadam alba, in qua ordo pilorum nigrorum supercilii instar elatus. Iris oculi è rubro flavicans, pupilla per ampla. Caput rotundum, facies plana, humanam referens, naso brevi & simo.

Quartus fœmina erat, rostro oblongo ad cyanocephalos accidente. Pilorum color triplex. Pectus & venter rubro & cinereo mixtis tegebantur Arma & crura Bœtico seu castaneo obscuro colore erant. Dorsum rubro & castaneo varium, alicubi rubro, alibi castaneo prævalente, & maculas

maculas amplias effidente, propemodium ut in Catis. Neque colorem album in fronte, neque barbam habuit ut præcedens.

Hæ duæ posteriores species *Sapajous* Gallis dicuntur.

Cercopithecus Indicus Bugée dictus: Castorem capite, pilo, magnitudine proximè referebat: Cauda & pedes diversi. Rarum esse Animal etiam in India, custodes ejus D. T. Robinsono affirmabant, à quo Londini in platea vulgo *the Strand* dicta visum fuit superiore anno.

Simia alba seu incanis pilis, barba nigrâ promissâ, ex Zeylona: *E L A W A N D U M* Zeylanensis. D. Robinson è museo Leydensi. *Cercopithecus niger, barbâ in canâ promissâ.* *W A N D U R U* Zeylanensis. Ejusdem musei.

Papiro, i. e. Baboon Gesnero descripta & depicta è Cynocephalorum genere est. Gesnerus Hyænam Veterum esse concludit, multis hactenus seculis re, nomine, & figura doctissimis etiam viris ignotam. Verùm Veteres de Hyæna multa fabulantur, ut quòd sexum quotannis mutet; quòd collum in vertebrae non dividatur, sed simplici recto & continuo osse rigeat; quòd oculi in mille colores subinde transeant; Quæ cùm nulli Animali convenient, non dari in rerum natura ejusmodi Animal merito quis suspicetur. Nos tamen Taxum seu Melem Hyænam Veterum fuisse opinamur.

Lapides Bezoartici, & quidem omnium præstantissimi ex Simiis desumuntur majoribus sive Bavianis & Borneæ, referente D. Grimmio, D. Tavernier ex Simiis talibus desumi ait, quæ per insulam Macassar vagantur; tantæ a. virtutis esse ut gr. ij. superent 6 gr. lapidis è capris desumpti. De præstantia etiam consentit Bontius. At Philippus Baldæus pretio longè viliori venire in sua Mala-

Malabaricæ & Cormandelii regionis descriptio-
ne refert, cap. 16.

Bontius in ventriculis Simiarum nasci rectè af-
seri : in capite oriri, ut Bandæ incolæ Baldæo
affirmârunt, nimium facilis est qui credit. Rotun-
dæ figuræ hos esse tradit *D. Tavernier*, dum qui
ex capris exempti sunt variis se prodant formis :
Autores reliqui de figura non consentiunt. Vide
Ephem. German. An. 12. Observ. 189. p. 420.

C E R C O P I T H E C U S barbatus 1 Clas.
quem Guineensi barbato *Maregr.* *Exquima* Con-
gensibus dicto eundem puto. Magnitudo Cer-
copithecorum vulgariuni majorum ; supina cor-
poris pars tota nigris villis tecta , quibus fuscus
color admixtus ; prona longioribus villis, iisque
albis obsita. E mento propendebat dodrantalis
longitudinis barba in mucronem definens, alba
sive incana. Aures non magnæ, nares simæ ;
Cauda valdè longa, & satis crassa, cuius extrema
pars in longiorum villorum floccum definebat,
perinde ac leonis cauda ; quæ nota insignis est,
& paucissimis communis. Pedes in 5 longiores
digitos fissi, anteriores præsertim, quibus tanquam
manibus utitur : ungues ferè humanis similes.

C E R O P I T H E C U S barbatus 2 Clas.
Elegantior erat, & magis politus quam superior :
nam valdè tercis & nitidis pilis totum ejus corpus
erat tectum, illisque multò brevioribus : pectus
etiam album habebat, & anteriorem ventris par-
tem : cana etiam barba mentum ejus ornabat ,
minus tamen, prolixa quam superioris, & pal-
maris duntaxat longitudinis , eaque mucronata.
Hujus cauda in floccum non definebat ut præce-
dentis, sed similis erat formæ cum Cercopithe-
corum vulgarium cœudis.

C E R C O P I T H E C U S non *barbatus*
1 Clus. Pili mediocris longitudinis fusci ex fla-
 vo coloris: guttur tamen & totum pectus albi-
 cantibus villis erat obsitum. Cauda non valde
 hirsuta, sed laevis quodammodo, tanquam avulsi
 fuissent pili; extrema autem ejus pars in longio-
 rum villorum floccum desinebat, veluti prioris
 barbati cauda.

C E R C O P I T H E C U S non *barbatus* **2**
Clus. Majore corporis mole praeditus fuisse vi-
 debatur, rostrumque prorsus fuscum habuisse,
 caput canescensibus villis tectum, & collum
 cum pectore longis villis, Leoninæ jubæ instar
 etiam canescensibus obsitum, aliqui formâ su-
 periori non erat valde dissimilis.

Cercopithecus SAGOUIN Clus. Sciuro
 minor erat, & adeò delicatulus, ut molli villo-
 sâque pelle fovendus esset ob aeris frigidioris a-
 speritatem. Rostrum & capitis pars anterior
 Leoninam quodammodo formam referebant, fusc-
 oque colore, cui rubedo quædam admixta, e-
 rant praedita: Aures albentibus villis hirsutæ,
 quibus ruber color etiam admixtus: guttur &
 pectus longioribus villis partim fuscis, partim al-
 bis tecta habebat: reliqui pili per corpus sparsi
 albi & nigri, radiatim à dorso ad ventrem erant
 dispositi: cauda etiam, quæ longa erat, similis
 coloris pilis alternatim erat tecta: venter nigris
 pilis vestitus: Crura breviores albi pili quadam
 rubidine infecti tegebant. Pedes in 5 digitos
 non valde longos fissi albis unguibus erant pra-
 editi. E ceporum genere.

Hic idem esse videtur, cum *Caguei* seu *Pongi* secunda specie *Marcgrav.* potius quam *Sagouin Lerii*, si modò *Sagouin Lerii* à *Sagouin Clusii* diversa species sit.

D. Tancred Robinson observavit elegantissimum Animal in Museo clarissimi & generosissimi viri *D. Charleton.* Inter Simiam & Cynocephalum ambigere videtur, ei cauda nulla vel brevis; rostrum productius; pili fericei instar sciuri Norwegici auriculæ rotundæ; in uno digito pedum posteriorum unguiculi acuti sunt, reliquis omnibus lati: Ex Insulâ Ceylona advectum erat Animalculum hoc rarum & elegans.

L

Quao

Quadrupeda vivipara pedibus unguiculatis multifidis, seu in plures digitos divisis, unguibns angustioribus :

Et primo,

Quæ plures dentes primores seu incisores habent in utraque maxilla, suntque vel

Carnivora ; eaque majora ; capite rotundiore, rostro brevi, seu

Genus Felinum.

FOc genus Ferarum Felinum voco ob similitudinem cum Fele Animali domestico & notissimo.

Leo, *A Lion.* Fæmina Leæna dicitur. Est autem Leo omnium consensu Animal generosissimum, fortissimumq; & Ferarum princeps, capite crasso fronte quadrata. Verùm capit is magnitudo carnis musculosæ quâ tegitur copia, & ossium quæ maxillas seu gingivas componunt magnitudini debetur, ut *Parisienses* observant: Pectore robusto & metaphreno lato.

Ae

At Parisienses affirmant Sternum valdè compressum & acuminatum esse, etiam magis quàm in Equo aut Cane; largum videri ob pilos longos & densos illud undiq; cingentes.

Collum ei riget, verùm non (ut volunt *Aristoteles* & *Elianu*s) unico simplici & in discreto osse constat, sed vertebris distinguitur. Parisienses tamen spinosas apophyses vertebrarum colli longiores esse, & ligamentis tam duris & fortibus invicem colligatas aiunt, ut unicūm os esse videantur.

Ossa medulloſa sunt & minimè solida, ut nonnulli prodiderunt.

Quòd lingua admodum aspera & aculeata sit, Felinæ instar copiâ mucronum instructa, excepto ejus apice, omnes consentiunt; nobis etiam & visus & tactus confirmavit. Mucrones hofce ad basin concavos esse, & gulam versùs incurvos tradunt Parisienses.

Cor, omnium consensu, pro Animalis magnitudine amplissimum: unde falsi convincitur vulgaris illa traditio, cor magnum timidi Animalis signum esse. Plinius Leones in corporis vaginas ungues condere, nè mucrones incessu refringantur habenturve scribit. Parisienses id negant, verum experientia nostra in Leone juvene, admodum mansueto, quem propriis manibus tractavimus, Plinio suffragatur; & Cl. Vir. Tho. Bartholinus idem affirmat. Quin & ipsi Parisienses in alio leone idem in parte experti sunt.

Epar Felini in modum in plures lobos, septem nimirum vel octo dividitur: quod & plerisq; rapacibus Animalibus carne vicitantibus commune est. Retro mingit, & coit eodem modo quo Cameli & Lepores.

Aspera arteria vel bubulâ amplior, teste Ol. *Borrichio*, aliis etiam de magnitudine consentientibus, unde rugitus ille Leonum formidabilis procedit. *Tho. Eartholinus & Parisienses* in primo ab illis dissecto Leone cartilagines annulares ex quibus componitur omnes integros circulos fuisse observarunt. Verum Ol. *Borrichius* & ipsi etiam Parisienses in Leone à se postea dissecto eas imperfectas fuisse, & arteriam postica parte, qui vicina erat oesophago, tantum membranaceam esse compenerunt. Singulare esse videtur quod in hoc Animali *Th. Eartholino*, sed præcipue *Borrichio* observantibus, primi asperæ Arteriæ annuli cartilaginei, à capite numerando usq; ad octavum vel nonum non distinguebantur propriè membranâ intermediâ, sed squamatim imbricatimve sibi incumbebant, ut solet tectum insterni Lapide scissili, id quod ad robur vocis non parum conferre creditum.

Musculi temporales vastissimi, ac fermè circa futuram sagittalem se invicem attingentes, ad dentium robur.

Cerebrum proportione corporis minimum, & tamen mira in Animali se produnt indicia iudicii ac rationis: unde Parisiensibus judicatum, quod paucitas cerebri sit potius signum & causa indolis ferinæ & crudelis, quam defectus acuminis.

Colon & vicina intestina ossibus ante deglutitis hinc inde referta *Borrichio* observatum: unde cibi dissolutionem non in ventriculo tantum, sed etiam in intestinis fieri colligit.

Nos etiam in *Raiæ* piscis intestinis testarum & ossium particulas & fragmenta nondum dissoluta invenimus; in recto a. intest. propè annum nulla: quo *Borrichii* observatio confirmatur.

Digiti in anterioribus pedibus Leonis reliquisq; carnivoris quinque, in posterioribus quatuor.

Leænam juba quæ caret, & binæ in ventre mammae à mari distinguunt.

Longitudo Leonis valdè etiam juvenis à Parisiensibus dimensi à summis naribus ad initium caudæ pedum erat $7\frac{1}{2}$, altitudo a. medio dorso ad terram pedum $4\frac{1}{2}$.

In *Asia* & *Africa* plurimi inveniuntur Leones, in Europa paucissimi aut nulli.

Neapoli in Italia, Leæna unà cum Leone in eadem cavea inclusa & enutrita 5 catulos perperit & educavit. *D. Willughby.* At quî potuit 5 catulos lactare si duas tantum mammae habuit?

TIGRIS, *A Tiger*, à velocitate nomen inventit, & tremenda velocitatis Animal esse *Plinio* prohibetur. Verùm Recentiores id negant, inter alios *Bontius* Tigridem feram tardigradam esse, ac hominem nedum alias feras, vix cursu assequi posse scribit. Et *F. Gregorius de Bolivar apud Joan. Fabrum Lynceum* notis in *Animalia Novæ Hispaniæ* Tigrin (*Americanam sci.*) vix aliter velocitatem suam prodere ait quām tribus primis in saltibus maximè præcipitibus.

Magnitudine Leonem æquat aut etiam superat, estque feritatis indomitæ. Macularum varietate cum *Panthera* convenit, earundem figura differt; siquidem *Pantheris* intortæ sunt & orbiculatæ, breves macularum oculos vocat *Plinius*; *Tigridi* oblongæ & virgatæ. Est autem Animal *Pantherâ* multo rarius. *Augustus Cæsar* theatri *Marcelli* dedicatione Tigrin primus omnium *Romæ* ostendit, cùm *Scaurus* ædilitate sua *Varias* 150 misit, *Pompeius Magnus* 410. *Augustus Cæsar* 420. *Plin.* *Variæ* autem *Pantheræ* sunt.

Georg. Marcgravius tres species Tigridum Brasiliensium describit, Prima *Jaguara* indigenis dicitur, Lusitanis *Onça*: Secunda *Jaguarete* Brasiliensibus, Lusitanis itidem *Onça*: Tertia *Cugua-cuarana* Brasil. *Tigre* Lusitanis. Nomen Lusitanicum *Onça* cum *Ounce* Anglo conveniens, & macularum figura, prout depingitur, rotunda, ad *Pantheras* seu *Pardos* aut *Lynxes* hæc animalia potius quam ad *Tigres* referenda esse arguunt. Vide infra post *Lyncem*. Utinam veteres certiores *Tigridum* notas, & descriptiones pleniores nobis reliquissent.

Inveniuntur in *Hyrcania*, *India*, aliisque *Asiæ* provinciis, quin & in *America*, ni fortè species distinctæ sint *Tigres* *Asiaticæ* & *Americanæ*. *Asiaticæ* enim ex Veterum traditione velocissimæ sunt, *Americanæ* (quod de Indicis etiam prodidit *Bontius*) potius tardigradæ.

P A R D A L I S, cujus mas *Pardus*, *Panthera* Latinis, item *Varia* simpliciter, & *Africana* *Plinio*, ut probat *Joan. Faber*, notis in *Animalia Mexicana Recchi*. *A Leopard*. A *Tigride* differt magnitudine quam ei cedit, & macularum figurâ orbiculata.

L Y N X, Latinis *Lupus cervarius*, ut multis probat *Joan. Faber* in notis sæpius laudatis, Anglicè *the Ounce*, quod nomen Gallis & Hispanis etiam commune est, & à *Lynx* corruptum videtur. *Lynx* autem *Lupus cervarius* appellatur, non quod Lupo sit similis, sed quod pari cum eo aviditate feratur, & in cervos hostiliter eat. *Plinius* tamen *Lyncem* à Lupo cervario distinguuit.

Color huic Animali albicans, ex fulvo purpurascens, sed maculis oculorum instar variata, ut plurimum nigricantibus. *Faber.* Academic Parisienses colorem ei vulpinum in dorso attribuunt, nigris maculis interstinctum; in ventre & interiore crurum parte cinereum, maculis pariter nigris sed dilutioribus, majoribus, minùsque frequentibus. Pilorum maxima pars tam quæ rubra, quam quæ cinerea apparuit, curiosè spectata reverè tricolor erat, ima parte grisea, summa albente, mediâ rubrâ; maculæ tamen nigræ bicolores tantum erant nullo in extremitate albo.

Oculi fulgentes & ferè radiantes, quod Animal visu pollere arguit, caput Felinum; Auriculæ etiam Felinis similes, notâ characteristicâ Lynxem ab omnibus aliis Animalibus distingueente insignes, nimirum apicibus villosis, confertis, instar Holoferici nigri splendentibus, molibus & venustis, ex earum summitatibus enatis, ac sursum trium forsan digitorum transversorum longitudine elatis & acuminatis, quorum *Aelianus* in hoc Animali meminit.

Lingua spinosa & aculeis referta, ut in Leone & Fele; aculei hi ab apice ad medium Linguae duri & acuti, versùs gulam inclinati, reliqui ad radicem in contrarium versi.

Dentes in utraque maxilla molares tres ex utraque parte numeravit *Jo. Faber*; at Parisienses duos tantum in superiore maxilla utrinque, in inferiore tres: Duos prælongos caninos in utraque maxilla [in superiore longiores *Paris.*] Inter caninos utrinque incisores sex.

Digiti in anterioribus pedibus, ut in hujus generis reliquis, quini, in posterioribus quaterni, unguibus duris, recurvis, acuminatis, ex cincereo albantibus instructi.

Quod ad mensuras attinet, longitudo capitis 7 erat digitorum, colli 4. reliqui corporis 24. caudæ 8. [Fabro 6.] summa totius longitudinis pedes 3. unc. 7. Altitudo à summis scapulis ad imos pedum anteriorum ungues 20 unciarum; ab osse sacro ad ultimos posteriorum 23.

Ventriculus Felino similis. In partibus internis nihil singulare occurrit: nam intestinorum brevitas ei cum Leone communis est. Nervus opticus ad latus tapeti seu tunicae choroidis non infuritur, ut in plerisque Animalibus, sed propè ejus centrum.

Inveniuntur in Italia & Germania, sed in Asia pulchrius coloratae. Coloribus, ut videtur, multum variant etiam Europæ. Vid. *Joan. Fabri* notas in *Recchi Anim.*

Siyah Ghush Persicè dictum animal *D. Charletono* descriptum & depictum in *Exercitat. de Nominibus & Differentiis Animalium*, huic idem videtur; ut & icon, & nomen quod nigris auribus praeditum significat, arguunt; aut ei valde simile: Differt quod maculosum non sit.

Pardus an *Lynx Brasiliensis*, *Jaguara* dicta *Marcgrav. Lusitanis Onza*. Nomen Lusitanicum *Onça*, & maculae nigrae hoc Animal Lynxem esse arguunt, magnitudo Lupi pardum. Capite barba palpebris, auribus, pedibus, digitis cum Fele convenit. Ungues semilunares, acutissimi: Oculi cæsi, noctu instar ignis splendentes. Cauda longa felina; quo à Lynce differt. Tota pellis constat pilis flavescentibus, brevibus in adultioribus, per totum maculata maculis nigris variis, eleganter dispositis. Cruelissimum est Animal, & hominibus juxta ac bestiis infestissimum. Igne noctu fugatur.

Jaguarete Brasiliensis, *Onça* pariter Lusitanis. *Juvencum annuum magnitudine æquat*, ejusdem cum præcedenti figuræ, eoque etiam crudelius. Pilis brevibus splendentibus, nigris cum umbra mixtis; & variegata pariter est pellis maculis atris, figurâ variâ.

Cuguacuarana Brasil. Tigre Lusitanis. Magnitudine & figura planè convenit cum *Jaguara*: colore capreæ ex flavo rufescente, paulò dilutiore quàm illius, & in dorso obscuriore differt: sub mento albicat paululum, ut & in infimo ventre. Pilos habet breves, ut *Jaguarete*.

Catus Pardus, sive *Catus Montanus Americanorum*, *The Cat a Mountain.* *Canis Molossi* magnitudinis est. Quem mensi sunt Parisienses $2\frac{1}{2}$ pedum erat ab extremitate naso ad caudæ initium. Pedem & dimidium altitudine non excedebat. Cauda 8 duntas uncias longa. Figurâ corporis externâ Felem domesticum per omnia referebat, caudâ duntas exceptâ, quæ pro ratione magnitudinis Animalis brevior erat quàm in Fele: Pilo, pelliéque (inquit Joan. Faber) præterquam quod plurimis maculis nigris esset conspersa, Felibus nostris omnino similis. Parisienses colorem vulpinum in potiori parte corporis ei attribuunt; in ventre & interiore crurum parte pallidiorem, quem *Isabellæ* vocant; gula alba. Maculæ nigræ per totum disseminatae, in dorso longæ, in ventre & pedibus rotundæ, & ad eorum extrema minimæ & creberrimæ. Barbæ setæ quàm in Fele breviores, in superciliis & genis nullæ. Pinguiscit admodum hoc Animal: non valde ferum est aut homini inimicum, quin facile cicuratur & mansuescit.

In Americæ sylvis frequens invenitur. Spurium quoddam genus à fele & Pardo generatum existimatur ; quod mihi quidem ob rationes nunc non dicendas minimè videtur verisimile.

F E L I S domesticus seu *Catus*, *The Cat*. Animal est notissimum, muribus venandis natum ; ut in eo describendo tempus terere, otio meo esset abuti, & Lectoris patientiâ. Liceat tantum adnotare, pupillæ foramen non rotundum esse ut in homine, sed oblongum ; nimirum ut prædam suam, hoc est, mures, qui in domorum parietibus persæpe rectâ ascendunt, visu facilius assequi possit, ut conjectatur nobilissimus vir *Æ. à Zijois*, *D. Robertus Boyle*.

Intra anum foramina duo, (utrinque unum) cernuntur, è quibus exprimitur foetidissimus liquor, quem fecernunt glandulæ parvæ Sphincteri incumbentes. A Leporibus, cuniculis, &c. differt, quod glandulæ intra anum sitæ sint, nec ullos habeant sacculos aut vascula ad liquorrem excipiendum & continendum, quemadmodum in illis. Penis osseus non est, retrorsum flexus. Glandulas prostatas habent sed vesiculas semifinales nullas. *D. Willoughby*.

Notandum autem, quod in Felino hoc ferarum genere Dentium numerus longè minor est quam in Canino, nimirum in illis 28 non excedit, cum in his ad 40 ascendat : totidem enim in Lupa observavit doctissimus Vir *Joannes Faber Lynceus*. In dentium a. molarium numerò differunt in hoc Felino genere *Leo* & *Tigris*, & fortè etiam *Pardalis*, à *Lynce* & *Fele*. Illæ enim sex in utraque maxilla molares habent, utring; scil. tres ; Hæ verò quinque tantum, nimirum duos ex utraque parte in superiore maxilla, in inferiore tres ; ex observatione Parisiensium,

ensium. *Fo. Faber* Lynceus molarium numero cum Leone & Tigride convenire afferit: Femur tantum differre. Rem diligentius examinent & controversiam dirimant, quibus Lynxum inspiciendarum opportunitas est.

Felis Syriaca, multis punctis variegata. *The Cypress Cat.*

URSUS, Græcis *Agenor*, a Bear Angl. Quanvis hoc Animal figurâ capitinis productiore à reliquis hujus generis differre videatur, cùm tamen notis præcipuis, Dentium numero, figurâ, situ, ut & facultate illa pedibus anterioribus veluti pugnis feriendi, cum iisdem conveniat, omnino huc referendum est.

Totum ejus corpus tam denso pilorum crassiorum vellere undique obtegitur & occultatur, ut rudis quædam indigestaque moles potius quam animal membris distinctum esse videatur, ut non injuriâ à *Virgilio* informe appelletur. Verum detracta pelle vera ejus figura & partium situs in conspectum venit.

In urso à Parisiensibus Academicis dimenso corporis totius longitudo ab extremo rostro ad ultimos ungues 8 pedum erat & trium digitorum; ad initium caudæ $5\frac{1}{2}$ ped. ad occiput 1 ped. & 5 dig. cauda 5 uncias longa erat. Dentes Leoninis similes, sed multò minores: musculi temporales quam in illo minus carnosæ, Thorax quam in Leone latior, longa insuper, & 14 costis composita. Collum non, ut in Porco, pro magnitudine breve, quamvis ob pilos densos & longos innascentes ita videatur: Erat enim 7 tantum digitos latum, 9 longum. Os femoris longius quam in plerisque Brutis. Patellam in genu habet.

Cutis in dorso admodum dura & crassa, sub ventre tenuis & delicata. Pili moliores & minus asperi quam in Leone aut Apro, lanam quodammodo referentes, crispiores quam in capris, multò tamen minus quam in ovibus. Cranium quam in Leone duplo tenuius seu minus crassum; durum tamen & sub ferra ferro rentens: verum quod cranii crassitie deest cerebri copia abunde compensat; est enim quadruplo majus huic quam illi. Oculi pro magnitudine Animalis valde exigui, quod imprimis notabile. Membrana nictitans oculum tegit.

Pedes tam posteriores quam anteriores in 5 digitos fissi; maximus & qui pollicem simulat, contrario humanis situ, locum minimi digitii seu extimum occupat; suntque omnes crassi, breves, deformes. Super calcaneo incedit, eive inter incedendum innititur more humano D. Willughby. Idem radices unguium duris annulis firmari observavit: item sub humeris mammas binas; Sceleton humano simillimum; os coccygis habent quamvis caudâ careant; claviculas nullas, costas 14 utrinque, vertebras 33 in collo septem. Ventriculus peregrinus, & velut in duos divisus. Intestina uniformia, nec colore, nec substantia, neque magnitudine diversa, adeoque tenuium & crassiorum distinctio nulla. Intestini cæci nec vola, nec vestigium, uti neque cellularum in colo: ut non intestina, sed potius unicum & simplex Intestinum dicenda sint: erant a. duplo longiora Leoninis, nimirum 40 pedum. Renum structura singularis: membrana etenim peculiari velut sacculo inclusi, & in 56 parvos renes, actu à se invicem separatos, suisque singulos membranis cinctos, divisi erant. Hæc renulorum massa seu congeries

ries uvarum racemum, aut potius conum Pinum maturum referebat.

Hæc omnia Parisienses, apud quos plura si placet vide; nam Historiam Animalium conscribere nostri non est instituti.

Inveniuntur in *Alpibus*, inque *Germania*, *Polonia*, *Lituania*, *Norvegia*, aliisque regionibus Septentrionalibus; colore etiam variant; namque & nigri & albi observantur; in *Nova Zembla* maximi.

Quadrupeda vivipara unguiculata, multifida, carnivora majora capite longiore, seu

Caninum Genus.

HOOC genus Animalia non tantum rostro productiore à præcedentibus differunt, sed, quod plus est, Dentum numero & situ, Sex enim primores habent seu incisorios in utravis maxilla, exertos duos caninos dictos; molares in utralibet maxilla utroque latere sex; summâ quadraginta. Clavicularis insuper carent; & ossiculum in pene habent; quæ notæ ad distinctionem sufficiunt, ut plures adferre non sit opus.

LUPUS, Græcis Λύκος, Angl. *A Wolf*. Hujus generis Animal maximum est & ferociissimum

mum Cani persimile. Didici (inquit *Jo. Faber* s^epiùs laudatus) Lupi dentes, pedesq; tam anteriores quām posteriores cum Cane adeò convenire, ut nisi capitis aliquantis per figurā differret, ipsissimum fuisse canem jurâsssem. Trux enim erat in hac [Lupā quam vivam vidi & examinavit] capitis universi, oculorum nempe torvitas, dentium & pilorum circa rostrum aspectus, & oris rictus; unguium etiam situs diversus, quibus retractis incedit, nè audiatur. Color canis nigricansq; quamvis in Septentrionalibus regionibus, *Norvegia*, *Muscovia*, *Lituania*, non secus ac Lepores, *Vulpes* & *Ursi*, candidissimi reperiantur.

Collum facillimè huc illuc flectere, & quaqua-versum volutare potest, teste *au^{to}n^omy* Jo. Fab. ut hac in parte vel ipso Cane agilior videretur; tantum abest, ut unico & perpetuo osse rigeret, quod veteres aliisque secure nimis Aristotelem secuti prodiderunt.

In eiam diutissimè tolerat *Lupus*, ut & alia omnia carnivora, quamvis voracissimā; magnā utique naturā providentiā, quoniam esca non semper in promptu est, animalibus quorum præda vivunt vel latitantibus, vel aufugientibus.

Lupus voce à cane differt, quæ huic latratus, illi ululatus est: Intestina Lupi ad 19 aut 20 pedes accedere asserit *Joan. Faber*. Auribus, arrectis, & caudā crassā pilosā vulpem imitatur.

Lupus aureus, *The Jackcall*. *Squilachi* Græcis modernis, autore *Bellonio*, appellatur. Elegantis flavi coloris est, Lupo minor. Semper catervatim incedit, ut interdum ducenti simul conveniant, nihilque illo frequentius per *Ciliciam*, ubi alternativa Canum more *bau bau* exprimentes,

& singulis noctibus latrantes audiebamus. Adeò furax est, ut non vereatur noctu adire eos qui dormiunt, & quicquid invenit rapere, pilos, ocreas, calceos, fræna, vel alia ejusmodi. *Bellon. Obs. l. 2. c. 108.*

Canis, Græcis Κύων, Angl. *A Dog*, Animal Domesticum & familiare, Hominis servitio & deliciis natum, ingeniosum, docile, memoriæ pollens; Domini comes & assecla assiduus, & fide in eum mira, eodem præfente fortis & audax; solus timidus, nec sibimet fidens, erga domesticos blandus & mansuetus, erga alios ferus & immitis, noctu vigil, nare sagacissima, omnibus terris, omnibus seculis noctissimus, descriptione non indiget.

Cani proprium, quod evomuit illico resorberem; in lapidem projectum omisso projiciente favire; caudam huc illuc motitantem ad blandiri. Pili longitudinis ubique ferè ejusdem sunt nisi quod in dorso paulò longiores.

Cerebrum à cerebello non meninx solum crassa sed & septimentum osculum separat, ut cerebellum capsulae quasi cuidam ossæ inclusum reperiatur; quod tamen non Cani peculiare, sed plerisque Quadrupedibus commune est.

Columellam in imo palato inter narium foramina non habet. Circa podicis extremitatem utrinque foramen exile occurrit per quod è Vesica seu folliculo in exteriori parte intestini se exhibente, Sphincteri quasi immersa, nucis moschatæ magnitudinem ubi inflata habente, materia exprimitur alba, semini similis. *Blasius*. Vesicæ hæ sunt receptacula liquoris foetidi, glandulis quibusdam adjacentibus à sanguine secreti, & odore animalis peculiari dotati, qui (ut probabile est) Sphincteris constrictione exprimitur. Hujusmodi folliculos obtinent, quantum hactenus novimus,

mus, Animalia omnia carnivora. Huic autem liquori inhæret odor ille vehemens, & in plerisque ingratus, quem spirant, ut vel inde patet, quod vesiculis excisis & abjectis cadavera inodora remaneant.

Intestina quatuor. *Primum* s. *crassum* $2\frac{1}{2}$ ulnas longum, unciam propemodum latum: *Secundum* s. *tenue* $1\frac{3}{4}$ ulnæ longum, unciam paulo plus latum: *Tertium* s. *cæcum*, unciam ferè latum ubi latissimum, semipedem longum, triplici flexura; *rectum* productum esse videtur, cùmque tenui intestino acutum angulum facit. *Quartum* s. *Rectum* sesquipedale, propè *Cæcum* digitum transversum latum, propè Anum digit. $1\frac{2}{3}$. *D. Grew.*

Vesica in pelvi osseâ collocata, minimè tamen peritonæi intercedentis ope à reliquis in imo ventre contentis, ut in homine, separatur.

Ligamentum umbilicale ab Hepate productum in Canibus deest.

Connexio Pulmonis cum pleura ordinariè nulla. *Blas.* Placenta uterina in cingulum formatur, & medium foetum ambit. *Needham.*

Canum multæ species, seu potius varietates in Anglia aluntur.

1. *Mastivus*, nonnullis *Mastinus*, & *Mastiffe* omnium maximus, animosus & pugnax.

2. *Canis venaticus* Graius seu *Græcus*, nonnullis *Scoticus*, & *Greyhound*: qui aspectu feras ventur, cursu velocissimus, forma corporis & in cœfu decorus.

3. *Canis Graius Hibernicus*, *the Irish Greyhound*. *Canis omnium* quos hactenus vidi sum maximus, molossum ipsum magnitudine superans: quod ad formam corporis & mores attinget

tinet Cani Græco vulgari per omnia similis.
Horum usus est ad Lupos capiendos.

4. *Canis venaticus sagax*, ferarum indagator & sectator, qui duplex est, major *an Hound* dictus, & minor *a Beagle*. His aures latæ pendulae, rostra obtusa, ora magna, latratus gravis & profundus. Horum multæ sunt differentiæ, in quibus præcipue notabiles, *Sanguinarius* seu furum deprehensor, *A Blood-bound*, & *Agasæus A Gaze-hound*, qui aspectu feras insequitur.

Canis venaticus aviarius, seu *Hispanicus* duplex est.

5. *Canis aviarius* seu *Hispanicus compestris*, *A Land-Spaniel*, quo Falconarii seu Accipitrii ad Perdicum seu Phasianorum ferè aucupium utuntur. Hi è minoribus sunt, pilo promissore & splendente, maculati ferè.

6. *Canis Aviarius aquaticus*, *A Water-Spaniel*. Major est plerunque præcedente, pilo promisso & crispo per totum corpus.

7. *Vertagus*, *A Tumbler*, qui lusu quodam cuniculos venatur. E minoribus est, & alterum oculum altero majorem habere dicitur.

8. *Canis òmnes domesticus* seu *socius*, *A Curre or House Dog*. *Hybrida*, *A Mongrel*. Variæ magnitudinis & formæ est.

9. *Catulus Melitæus*, *A Lap-dog*, omnium minimus, mulieribus in pretio & deliciis, qui ob voluptatem & lusum alitur.

10. *Canis Getulus* seu *Islandicus*, *a Shock*.

Canes præcedentes non tantùm institutione & officiis differunt, sed magnitudine, forma corporis, pilo, voce, moribus, in tantum ut diversæ species videantur.

VULPES, Ἄλεπης, Angl. *A Fox*. Ob astutiam celebris, *Cuni affinis*, à quo differt pilis M longis,

longis, densis, mollibus, præcipue circa caudam, quæ idcirco nomen suum plantis nonnullis cum spica crassa, lanuginosa, molli, communicat: odore peculiariter, vehementer, & minùs grato; colore rufescente, quamvis & albi & nigri inveniantur: quòdque caveam fibi seu latibulum in terra unguibus fodiat; nec facilè mansuescat aut ferinam naturam exuat.

Partibus internis cum cane convenit: verùm observante *D. Grevio* Intestinum primum seu crassum multò brevius est quàm in Cane, ut quod pedem dimidium longitudine non excedebat: Coecum etiam majus & longius, spiraliter convolutum.

Animal ZIBETHICUM, Angl. *The Civer Cat.* Quamvis *Catus Zibethicus* & *Felis Zibethica* à nonnullis appellatur, non tamen pertinet ad *Felinum* genus, sed ad *Caninum*: Nam & capitis & rostri figurâ, dentiúmque figurâ & numero cum Lupo, Cane, *Vulpe* planè convenit.

Color ei (describente *F. Columna* apud *Joan. Fabrum*) varius est, plerūmque tamen cinereus, subnigricantibus distinctus virgis, quamvis in fœmina albidiōr erat, ad flavum tendens, & pluribus nigrioribus majusculis Cati Pardi maçulis notatus. Effigies ad Caninam aut potiùs Vulpinam propriùs quàm ad Felinam figuram accedit; quod rostrum non harum obtusum, sed illorum formâ acutum habeat. Aures ipsi sunt parvæ ac rotundius culæ; pili quales in *Taxo*, sed nec molles, nec asperi admodum. Corpus porcinum fermè appetet, & à dorso ad imum ventrem palmaris diameter est. Pedes potiùs parvi quàm magni; crura valde brevia. Utriculi Zibethici inter anum & pudendum medii prominent, tam in mare quàm in fœmina; in mare tamen

tamen duplo grandiores apparent; interna sui parte, ubi pili curti hærent, capacem satis cavitatem obtinent, in quam ingressus patet exiguus & cartilagineus. Modum colligendi Zibethum videsis apud *Fabrum Notis in Animalia Novæ Hispan.* Aversa coeunt hæc Animalia.

Color in ventre & sub gutture niger est, cùm in reliquo corpore griseas sit, præter normam aliorum Animalium, quorum color in prona corporis parte plerunque dilutior est & albidior quam in lupina, h. e. in ventre quam in dorso & lateribus. Taxus tamen in hac proprietate convenit. Liquor odoratus, quantum conjicere potuerunt Parisienses, è glandulis exit, quæ magno numero tunicas duas utriculos componentes interjicebant.

Accuratam descriptionem partium omnium tam internarum quam externarum horum Animalium vide apud Academicos Parisienses.

Vulpi affinis Americana; *C. OATI* Brasiliensibus *Marcgrav.* *Rattoon* f. *Rackoon*, Angl. Castoris est magnitudine aut minor, [Felis Marcgravio] corpore brevi, crasso, Taxi aut Castoris figura. Pedes etiam Fibrinis similes, breves pro corporis magnitudine. Pili vulpini, densi & longi, molles, summa parte nigri, reliquâ brunnei quem vocant, seu innominati inter viridem & flavum medii [Marcgravius, qui duas species facit, alteri obscurum ochræ colorem tribuit, alteri (quam nos descriptimus) ex brunno nigricantem, seu exterius nigricantem interius flavum] *D. Willughby* color in dorso griseus, sub ventre albicans. Figura capitis vulpinæ persimilis, auriculis duntaxat brevioribus & rotundioribus nudis. In facie areola transversa nigra per oculos ducta. Oculi magni, iridibus ex

flavo rubescens. Rostrum nigrum & canini instar extremo subrotundum. Dentes canini; sex incisores, & deinde duo exerti in utrilibet maxilla. Cauda teres, toto corpore longior, Felinæ instar annulatim variegata [cum umbra & ochra Marcgr.] Pedes in 5 digitos longos, graciles, unguibus acutis munitos profundè divisi; quibus cercopithecorum instar arbores velociter concendit, & ad extremos usq; ramos currit: iisque velut manibus, cibum ori admovet; exquisito etiam sensu prædicti videntur, namque micas panis aut carnis frustula in aquam projecta facile iis palpando exquirit; in quoquid comedit aquæ, si modò adfuerit, prius intingit & lavat: super calcibus tamen incedit ut ursus. Vixitat fructibus (inquit Marcgr.) sed lubentissimè ovis & gallinis. Invenitur non tantum in Brasilia sed etiam in Virginia. Haud difficulter cicuratur & mansuetus.

Caudam propriam, teste *Jo. De Laet*, ut Ceropitheci nonnulli prærodit: quod Animali à nobis, & sequenti (ut puto) à Parisiensibus descripto contigit.

Animal hoc Lewisiae Suffexiae oppido primo in ædibus *D. Middleton* vidimus & descripsimus.

C O A T I M O N D I *Marcgrav.* Animal isthoc Parisiensis sic describunt. Longum erat à summo rostro ad extremam caudam $3\frac{1}{2}$ dig. nimirum ad occiput $6\frac{1}{2}$, inde ad caudæ initium 16. cauda 13 dig. æquabat. A summis humeris ad imos pedes primores 10 erant digiti. Rostrum prælongum, & ut porcinum mobile, motu evidentiore, facile enim sursum elevabatur; quintam proportione angustius; erat & longius. Ungues longi erant nigri, incurvi, & concavi
seu

seu intus carinati ut *Castoris*. Pedum anteriorum digiti quam posteriorum paulo longiores. Plantae horum Ursinis similes praeterquam quod pilis nudae essent, quibus ursinorum calcaneum tegitur. Pedum omnium plantae molli & tenera cute vestiebantur ut in simia; quacum tamen nulla ferè alia in re convenit. Ad extremum calcanei posteriorum pedum squamæ variæ observabantur, lineam unam latæ, quinque aut sex longæ. Pili breves admodum, asperi & nodosi; in Dorso nigricant, ut & alicubi in capite, in rostro & pedibus; in reliquo corpore è rubro & nigro mixti, ita tamen ut in imo ventre & gutture locis nonnullis rubor prævaleat. Cauda pilorum nigrorum & ex albo & nigro mixtorum annulis alternis integrebatur.

Lingua variis fissuris incisa, ut arboris folium extremo dissectum repræsentaret.

Aures parvae & murinarum instar rotundæ, summa parte pilis densis tectæ interius longioribus & albidiорibus.

Dentes ut in præcedente, quorum accuratorem & pleniorem descriptionem apud Autores nostros vide.

Gula ampla & ut in Porco fissa; inferior maxilla superiore ut in illo multo brevior.

Penis osse instructus erat, eoque multo longiore pro Animalis proportione quam in aliis in quibus invenitur.

Hoc Animal à præcedente seu *Rattoon* plurimum differt.

YZQUIEPATL, seu *Vulpecula* quæ *Maizium* torrefactum colore æmulatur *Hernandez*. Vulpeculæ nostrati similis est & congener, duos pæne dodrantes longa, humiliisque, tenui rostro, parvis auriculis, piloso & nigro corpore

pore, ac præcipuè juxta caudam, quæ longa est, & nigrò candidoque pilo, velut universum corpus vestita ; brevibus cruribus, nigrisque & uncis unguibus. Vivit in antris inter faxa, ubi prolem educat. Vescitur scarabæis atque vermiculis, cohortales jugulat, solaque eorum devorat capita. Cùm quis eam infectatur, fundit cum ventris crepitu halitum fœtidissimum : quin ipsa tota teterimum exhalat odorem, & urina stercusque est fœtidissimum, atque adeò pestilens, ut nihil sit reperire in nostro orbe, cui in hac re possit comparari : quo fit, ut in periculo constituta, urinam & fæces ad 8 plurimve passuum intervallum ejiciat, hoc modo se ab omnibus vindicans injuriis, ac vestes inficiens maculis luteis indelebilis, & nunquam satis perspirante putore : alias innoxium Animal eduléque, hac sola ratione horrendissimum.

Quod ad excrementorum ejaculationem, eorumque naturam de Bonaso Bovis sylvestris specie similia tradit Aristoteles. Vide Bonasum.

Sunt & alia duo (inquit Hernandez) hujus Vulpeculæ genera ; quorum alterum *Izquiepatl* pariter vocatum, fasciis multis cudentibus distinguitur ; alterum vero *Conepatl*, seu Vulpecula puerilis ; unicâ tantum utrinque ductâ, pérque caudam ipsam eodem modo delata.

A præcedente Animali [*Coati* seu *Rattoon*] quoad magnitudinem & figuram corporis non multum differt : verum exrementorum fætore, & vindictæ causâ ea in infectantes ejaculandi, eosque conspurcandi qualitate plurimum.

Maritacáca Pison. *Carigoy Lerij.* *Ropozá Lusitanis CARIGUEYA* Brasiliensibus Jupatiima nonnullis *Marggrau.* *Tlaquatzin* Hernandez, *Lerio Sarigoy.* *Semivulpa.* *Gesnero.* *The Possum.*

Poſſum. Animal est catuli ſeu mediocris felis magnitudine [& forma, duos dodrantes longum *Hernand.*] capite vulpino, ore acuminato, maxilla ſuperiore productiore: Dentibus vulpinis, inciforibus parvulis, in inferiore mandibula 8, in ſuperiore 10; nam duos maſculos in medio habet more Leporis: hinc ſuccedunt quatuor canini longi, ſuperioribus tamen longioribus; deinde in utralibet maxilla ſex alii, & tandem molares 16. ſumma 50. Oculi pulchri, parvi, rotundi, vividi & erecti: Auriculæ longæ, latæ, glabrae mollifimæ, tenuiſſimæ & tranſlucidæ, vulpinarum instar erectoræ. Barba Felina, fetis nigris, cuiusmodi & in geniſ & ſupra oculos ha- bentur. Caput 3 paulo plus digitos longum; Auriculæ 2. Collum 1: reliquum corpus ad caudam 7: Cauda rotunda pedem unum longa quam arborum ramis circumvolutâ Simiæ more ſe ſuspendit; ab exortu ad 4 digitos piloſa, reliqua parte nuda & colubrinæ ſimili, cute ad 4 digitos nigra, reliquo albicante, fuſco intermixto. Crura anteriora brevia, ſci. 3. dig. longa, posteriora paulo plus 4. Pedes omnes 5 digitis instar manūs conſtant, unguibus albis curvis; posteriores ut in *Cercopithecis* longiores. Pilis veſtitur longis, in capite, collo, infimo ventre & cruribus brevioribus; in capite, collo inferiori, imo ventre & cauda ſubtus flavis: ſecundum longitudinem capitis per oculos & medias genas tendit ampla nigra ſtria, ut in *Taxo*, quem & corpoſe & pedibus refert, ut annotat *Hernandez*. Per totum autem dorsum latera & caudam ſuperiūs propè exortum maximam partem nigra eſt, ſed lucophaeis pilis admixtis. *Hernandez* pilo longo & candido, ſed circa extrema fuſco aut nigro eſſe ait. Hujusmodi pilos *Marcgravius TAIBI* animali Brasiliensi adſcribit;

Totum, inquiens, corpus vestitur pilis albis splendentibus, qui in extremitatibus nigricant quod fortasse non aliud est quam hujus generis mas, nam in descriptione Taiibi, crura, inquit, pedes & digitos habet, ut foemella non descripta, uti & caudam.

Sequitur jam singulare illud admirabile, quo Animal isthoc ab aliis omnibus cuiuscunq; generis sunt distinguitur, nimirum marsupium illud seu uterus apertus in quem foetus postquam editi sunt recipit, quem Marcgravius sic describit.

In infimo ventre propè crura posteriora pellis [Animalis] dupla est, & exterior rimâ scissa $2\frac{1}{2}$ digit. longa, quod orificium est bursæ, *Tombeio Brasiliensis* dictæ, aurantii majoris capacis, intus pilosæ, mammae intus ad ventrem continentis cum papillis 8. Arête clauditur, nec sine vi aperitur digitis distensa.

Hæc bursa ipse uterus est Animalis, nam aliud non habet, ut ex sectione illius comperi: in hac semen excipitur & catuli formantur: & hæc ipsa quam describo bestia sex catulos vivos & omnibus membris absolutos in hac bursa habebat, qui etiam hinc inde in ea movebantur, quilibet a. catulus duos digitos erat longus. In ea tandem retinentur donec ipsi sibi vietum quære se possunt: interea tamen interdum progre- diuntur foras, & iterum ingrediuntur. Testes sub anno habebat interius jacentes.

Fœtus Animal instar Vulpis aut Martis; mordax est, vescitur libenter gallinis, quas rapit ut vulpes, & arbores scandendo Avibus insidiatur: Vescitur quoque facchari cannis.

T A I - I B I Brasiliensibus, Lusitanis *Cachorro do mato*: Belgis een *Boschratte*. *Marcgrav.* Corpore est tereti & oblongo, ab occipitio ad caudæ initium 14 digitorum, in ambitu 10. Capite vulpino, ore acuto, barbâ felinâ; oculis nigris prominentibus; auriculis subrotundis, mollibus teneris, albis. Cauda ad 5 ab exortu digitos pilis albis in extremitate nigricantibus vestitur; reliqua pars major ad finem usque cincta est corio tenui squamoso albicanti instar exuviarum serpentis. Pili inferti sunt tenui cuticulæ, quæ detrahi potest salvo manente corio crassiore.

Hoc Animal esse videtur quod describit *Hernandez* nomine *Tlaquatzin*: an specie an sexu tantum à præcedenti diversum.

Horum Animalium si nobis copia facta foret, de processu generationis in viviparis è cerebra uteri inspectione certius aliquid disceremus: Siquidem, si *Marcgravio* fides, in his uterus non intra corporis truncum reductus, sed extrorsum situs & visui expositus est.

T A X U S sive *Meles*, Angl. *The Badger*, *Brock*, or *Gray*. Septentrionalibus, *The Pate*. Græcum hujus Animalis nomen nullum novimus, nisi sit veterum *Hyæna*. Duas species constituant Historiæ Animalium Scriptores, nimirum *Caninum* & *Porcinum* seu *Suillum Taxum*. Nos *Porcinum* nondum vidimus, & an detur ejusmodi dubitamus; *Caninum*, qui in Anglia frequens est, saepius, eumque hunc in modum descriptimus.

Animalis hujuscce corpus crassum & breviuscum: Cervix brevissima; pili rigidi & oblongi, ad suillos accidentes, quorum in dorso color ad radicem pallidè luteus, in medio fuscus seu

seu niger, summa parte itidem luteus, ut Animal ex nigro canescere videatur, unde nostratis *a Gray* q. Animal griseum appellatur. Ad latera & sub ventre pili integri ex luteo pallent : in humeris & cruribus tam anterioribus quam posterioribus, ut & sub gutture penitus nigricant. A summo capite ad extremum rostrum linea seu ductus albus, duos circiter digitos latus protenditur : infra eam utrinque à naribus per oculos ductus seu areola, pyramidalis nigra ultra aures producitur : deinde iterum inferius adhuc in utraque maxilla pili albescunt : ita ut caput vario colore insigne sit. Cauda breviuscula, crassa, rigidis & oblongis pilis obsita. Auriculae breves, subrotundæ, muris majoris domestici æmulæ. Oculi parvi pro corporis ratione. Rostrum canino simile ; Dentes etiam Canini : Lingua mediocris. Crura brevia. Pedes anteriores prælongis unguibus armantur. Quibus cuniculos sibi in terra effodit. Capitis figura ad Vulpinum accedit, namque à latiori velut base in acutum rostrum terminatur, ut triangula facies videatur. Maxillæ seu genæ tumidæ apparent, ob crassitiem muscularum, unde morsu accrimo esse prohibetur. Scarabæis aliisque insectis ut plurimum vicitat ; siquidem ventriculum (qui ei amplissimus fuit) dissecatum ejusmodi animalculis refertum inveni, admixtis non nullis Graminis, ut conjectabar, radicibus. Aliunt tamen eos & pomis & uvis vesci, cunicularum etiam carne delectari, tum anseribus pullis & aliis avibus ; ast nobis hoc incompertrum. Crassa intestina non habet. At nec cæcum ullum, nobis saltem visibile. Renes satis ampli, glandulæ renales parvæ. Corpus uteri nullum, nam cornua ad ipsum proximè uteri orificium interius extendebantur : quæ tamen unico

unico tantum sigillo claudebantur. Huic Animali peculiare est, quo cum Hyena convenit, meatum seu orificium habere largum statim sub cauda, supra exrementorum exitum, quod in folliculum aperitur non admodum profundum, bursæ seu sacculi figurâ, intus pilosum; in quem exsudat substantia quædam alba, colore & consistentiâ ferè cerebri vitulini conquaſſati, parva quantitate, in qua nullum insignem odorem ſenſimus. Verùm brumali tempore Animal diſſecuimus. Exterior hujus marsupii ſuperficies glandulis conglomeratis undique obducitur. Præter hanc cavitatem adnaſcuntur etiam ano glandulæ duæ majusculæ, ampla intus cavitate, graveolenti quodam velut butyro repletæ, quæ duobus manifestis foraminibus in intestinum ſe exonerant. Hepar non ſimplex fed in lobos divifum. Cystis fellea longa, in cuius meatum Porus bilarius non unico communi ductu, fed tribus truncis diſtinctis depletur. *b.e.* tres dantur pori bilarii cum meatu cystico concurrentes. Nervi utrinque complures à medio dorſo ad mammaſ tendunt inque eas ſparguntur.

Cuniculos ſibi in terra effodit, non tantum ad ſecuritatem & tutelam, fed victûs cauſa; ſiquidem infectis ſubterraneis & radicibus plantarum vefcitur.

In Anglia invenitur non tamen valde frequens. Vidimus in Effexia, Sufſexia & Warwicensi comitatū.

LUTRA, The Otter. Ἔρυθρης. Caſtore mi-
nor eft, corpore etiam graciliore & longiore.
In Lutra quam mensi ſunt *Parisienses* Longitudo
totius corporis à ſummo roſtro ad extremam
caudam 3 erat pedum & 2 unc. cauda multò
longior

longior quàm in castore, & pilis undique vestita. Caput à naribus ad occipitum $4\frac{1}{2}$ digitos non excedebat. Crura proportione corporis vulpinis multò breviora. Pedes anteriores à cubito ad extremos digitos quincunciales; posteriores à digitis extr. ad calcaneum $3\frac{1}{2}$.

Pedes tam anteriores quàm posteriores in 5 digitos nonnihil expansos, & Anserinorum instar membranis intercedentibus junctos divisi. Digiⁱ omnes æquales inter se, æquis spatiis separabiles, ut nullus pollicem referret.

Forma rostri, oculorum, totius capitis Castorem æmulabatur: Dentes tamen canini. Auriculae parvae ut in Castore, infra oculos & inferiori maxillæ propriū sitæ.

Pili dimidio breviores quàm in Castore; color castaneus ad Castoris accedit, magis tamen canescit, præsertim prona parte, i. e. sub gutture & in ventre. Cauda brevioribus pilis quàm reliquum corpus exceptis pedibus vestita.

Nymphæ & Clitoris ut in mulieribus. Renes ut in Urso ex pluribus renulis compositi, numero tamen paucioribus v. g. decem tantum. Foramen ovale clausum, nec ullum ejus vestigium apparuit; ut Animal sub aquis diu durare nequeat; verùm in urinando subinde emergere, & exertis naribus per intervalla aerem haurire ei opus sit nè suffocetur. Aquas frequentat & piscibus plerunque viicitat.

* Ephem.
German.
An. 3. Ob.
95.

Ex observatione D. * Georgii Segeri, Intestina ubiq; sibi æqualia, coecòque destituta, quo cum genere vermineo nobis dicto convenit. Idem renes è decem glandulis conglomeratos esse cum Parisienibus consentit.

Lutra Brasiliensis, F I Y A, & Carigneibein Brasiliensibus Marcgrav. Animal est amphibium, magnitudine mediocris canis; capite subrotundo & quasi felino, ore tamen acutiore; nafo etiam & dentibus felinis: oculis nigris rotundis; auribus subrotundis, inferius positis. Pilos aliquot habet pro barba. Pedes omnes in 5 digitos, unguibus fuscis acutis armatos divisi, quorum interior reliquis brevior. Cauda ejusdem longitudinis cum pede. Pili molles, haud longi, atri omnes, exceptis qui in capite sunt, hi etenim obscurè fusti & sub gutture macula flava. Clamorem edit fere ut catellus junior. Gammatis & piscibus quos capit vicitat.

Capitis figurâ, aurium etiam figurâ & situ, quin & totius corporis & caudæ formâ à *Lutra* non multum differt; unde non immerito Lusitanis *Loutra* appellatur. Dentes curiosius observandi sunt, ab iis enim Animalium distinctio præcipue petitur; & an digitii pedum membranis connexi.

P H O C A seu *Vitulus Marinus*, Angl. *The Sea-Calf or Soile*. Collo erat oblongo, quem descriperunt Parisienses; pectore lato ad omoplatas antrorsum fitas; à summis naribus ad imos s. extremos pedes 28 duntaxat uncias longus: verùm multò majores inveniuntur. Pedes posteriores retrorsum extensi & invicem conexi sunt, quo caudam piscis quadanterus referunt, colymborum avium situ, qui idcirco erecti incedunt. Digitii in omnibus tam anterioribus quam posterioribus pedibus membranis intermediis juncti, & unguibus muniti. Brachium & cubitus sub cute pectus tegente clausa latitant, pedes soli exferuntur & extrorsum apparent; ut difficulter incedat hoc animal. Kos-

strum

strum satis productum ut vitulinum referat. Oculi ampli, non ut in Vitulo extantes, sed in orbitas profundiū demersi, periophthalmiis instructi. Ad nares utrinque, non supra oculos setæ, quadratae & compressæ, nodis subinde distinctæ & sibi invicem vicinæ. Pro auriculis externis, quibus sola è quadrupedibus viviparis caret, foramina avium instar habet. Tota cutis pilis brevibus integratur, vitulinae in modum, colore inter incanum (griseum vocant) & luteum medio, prope ventrem dilutiore, in dorso maculis obscure rubentibus distincto; dura admodum & crassa. Dentes lupini: non enim Animal est mite ut Vitulus, verum callidum, audax, animosum, prædā & rapinā vicitans. Lingua Vitulina, extremo bifida: epiglottis amplior quam in aliis Quadrupedibus, ad dimidium digitum ultra glottidem extensa. Cystin felleam in hepate obtinet. Renes vitulinis quam Lutrinis similiores.

Foramen ovale apertum, ut in aliorum Animalium foetibus, ad urinandum & diurniorem sub aquis moram.

Cerebrum & cerebellum osseo interseptimento dividuntur, ut in cane aliisque animalibus raptibus. Cerebellum majorem ad cerebrum habet proportionem quam in Vitulo; contra piscium morem. Humor oculi crystallinus propemodum Sphaericus, ut in Piscibus; anteriore parte magis convexa, præter normam aliorum Quadrupedum. Nervus opticus in ipso axe oculi situs.

In mari nostro ad extremum Cornubiae promontorium, *the Lands End* dictum inveniuntur plurimæ: quas dum in rupibus dormiunt vel tacite appropinquantes & perticis ligneis rostra transversim ferientes occidunt; vel globis plumbeis

beis è bombardis explosis trajiciunt. Ad Juvenci bimi magnitudinem interdum excrescere, & diversorum colorum esse loci istius incolae nobis retulerunt: Mares occisos illico demergi & fundum petere, fæminas in summis aquis fluītare asseverarunt, ast nobis minimè fidem fecerunt. Lapidibus retrorsum in persequentes jaētis se defendere vulgo feruntur, quod & Cornubienses confirmant. Rondeletius duas species facit, nimirum Mediterranei maris incolam, & Oceanicam, quarum hæc corpore est productiore & minus crasso, illa crassiore & habitiore.

Cornubienses inter *Sieles* seu *Seels dictas* & *Soiles* distingunt, *the Siele Piscem multò minorem esse*, nec in nostris oris, maritimis sci. capi aiunt.

Phocæ alia duo Animalia amphibia subjungam, ob convenientiam in pedum structurâ, loco ubi degunt, natatu & incessu; quamvis ratione vietûs, dentium & capitis, partiūmq; (ut verisimile est) internarum conformatioне non minus differant quam *Lutra* & *Castor*, sintque valde anomala & exotica.

EQUUS MARINUS & *Hippopotamus* falsò dictus. Anglis *MORS à Russis* mutuato nomine, Belgis *Walrus*, Danis & Islandis *Rosmarus*. *The Morse or Sea-Horse*.

Monstrosum est Animal & amphibium (inquit *Jo. de Laet*) bobus nostratis, ubi adolevit, interdum majus, cute cani marino, buccâ vaccæ simili, (unde vaccæ marinæ nomen apud quosdam meruit) nisi quod duos dentes prominentes, & ante recurvos habeat, cubiti longitudine, quorum usus & pretium ebori comparatur, ex quibus varia conficiunt, ut annulos ad spasmum, manubria gladiorum & cultrorum, &c.

Fœtum

Fœtum supra unum aut alterum vix enititur : Robustum & ferox in primis animal, ideoque difficulter capitur, & saepius in terra, rarissime in mari.

Catulum *Vorstius* ita descripsit, Magnitudo vituli aut canis Britannici majoris, Phocæ non dissimilis erat, capite rotundo, oculis bovillis, naribus depressoſ ac patulis, quas modo contrahebat, modo diducebat ; Aurium loco utrinque foramina ; rictu oris rotundo, nec ita vasto, superiorē parte aut labro mystaca gestabat fetis cartilagineis crassis ac rigidis constantem. Inferior maxilla trigona erat, lingua crassa brevíſque, atque os interius dentibus planis utrinque munitum : Pedibus anterioribus posterioribusq; latis, atque extrema corporis parte Phocam nostratem planè referebat. Pedes anteriores antrorsum, posteriores retrorsum spectabant cùm ingrederetur. Digiſi, membrana interſepiente distincti eāque crassis. Posterioribus digitiſ unguis impositi, non prioribus. Caudā planè carebat. Postica parte repebat magis quam incedebat. Cute crassa, coriacea, pilisque brevibus ac tenuibus obsita vestiebatur, colore cinereo. Grunnitum apri instar edebat, ſeu crocitabat vece gravi & valida. Repebat per aream extra aquam : quotidie per ſemihoram & amplius dolio aqua pleno immittebant, ut ſe ibi oblectaret. Catulus erat, ut ferebant qui attulerant ex *Nova Zembla*, 10 hebdomadum, dentes ſeu cornua exerta nondum habens, tubercula tamen in superiori labro percipiebantur, unde brevi proditura facile apparebat. Ferum & validum Animal calebat ad tactum, valideque per nares ſpirabat. Pulmentarium ex Avena Miliōve comedebat lente, & ſuctu magis quam deglutiendo ; herūmque gestantem cibum ac offerentem

offerentem magno nisu ac grunnitu accedebat, sequebaturque, nidore ejus allectus. Lardum ejus gustantibus haud insuave visum est.

Conspiciebantur h̄ic, inquit idem *Laetius*, duo majorum capita, dentibus duobus exertis, Elephantorum instar, longis ac crassis & albicantibus munita, qui deorsum versus pectus spectabant. Eorum coria 400 aut 500 pondo pendisse ferebant Angli qui attulerant. Hisce dentibus rupes ascendere s̄eque sustinere aiebant: & prodeunt in continentem seu terram ut ibi somnum capiant. Pabulum aiebant illis esse folia oblonga ac magna herbæ cujusdam in fundo maris nascentis, nec piscibus vivere aut carnivorum esse. Vidi etiam penem ejusdem *Animalis osseum rotundum, cubitum & amplius longum, crassum, ponderosum ac solidum, in fine propè glandem longè crassiorem & rotundiorem. Hujus pulvere ad pellendum calculum Moscovitæ utuntur. Dentes hi nostratis Equi marini dentes Sea-horses Teeth appellantur.* Cæterū *Ligonus noster in Descriptione Insulae Barbados Testudinis marinæ, quam viridem vocat, penem lento igne excicatum & in pulverem redactum, in vino albo Gallico potum modica quantitate adversus calculum renūm & vesicæ maximopere commendat, & omnibus aliis remediis præfert.*

MANATI, seu *Vacca marina*, *The Sea-Cow.*

Hujus corium integrum stramine suffarcinatum vedit Cl. Clusius, & ita descripsit. Valdè fœdum & turpe Animal fuisse videbatur; capite vitulino, sed paulò strictiore, oculis ferè caninis; valdè crassa & dura, brevib[us]que & raris pilis ex cineraceo fusci coloris obsita cute præditum. Exuvii longitudo 16³ pedum erat, am-

bitus corporis $7\frac{1}{2}$. Bina crura ad humeros habebat non longa ; latos pedes, brevibus unguibus præditos, nulos in posteriore corporis parte, sed caudam quodammodo informem & latam, cuius motu celeriter natasse ferebatur : ab umbilico a. ad caudam sensim gracilescebat ; deinde cauda paulò latior fiebat. Lapi des in capite inveniuntur ad calculum utiles.

Oculis est admodum exiguis pro corporis mole. Auricularum loco exigua foramina habet, ut *Phoca*. Fæminæ duo sunt ubera in pectori, nam binos catulos parit & lactat. Adversa flumina subit, & secundum ripas quas apprehendere potest herbas depascitur. Pedes unguibus instar Elephantinorum prædicti esse dicuntur. *Hernandez* ungues humanis similes ei attribuit, & pedes pinnarum formam referentes ; & unicum duntaxat fœtum generare scribit ; more humano coire, penem equinum habere, viscera taurinis respondentia ; nullo nocuum esse mortu, verum herbis litoralibus & fucis marinis veseci ; quibus à *Phoca*, quæ rapax est, & piscibus præcipue vicitat differt : ingenio tamen & intellectu cum ea convenit, siquidem mira de ejus sagacitate referuntur, de quibus consule *Clusium in Exoticis*. Cæterum *Manati Hispanis* (qui pedes Animalium anteriores manus vocant) dicitur, quod posterioribus pedibus careat.

Si Animal isthoc Diogeni cognitum fuisset, ad Platonis definitionem irridendum quod sci. *Homo Animal implume bipes* esset, non opus fuisset ut Gallum deplumaret. *Manati* enim natura Animal implume bipes est.

Quadrupeda vivipara, pede unguiculato multifido, rostro productiore, carnivora, minora, seu

Genus Mustelinum, vermineumve.

HOC genus Mustelinum à Mustela Animali notissimo & ubique ferè obvio dicimus. Ab aliis Quadrupedum rapacium & carnivorum generibus differunt. 1. Parvitate sua. 2. Corporis figura gracilis longa, capite parvo sublongo, pedibus brevibus, unde in cuniculos & foramina angusta sese insinuandi, & irrependi facultate præditæ, & ad id veluti naturâ factæ videntur. 3. Intestinorum brevitatem & simplicitatem; nullum enim in his colon, nullum cœcum, nulla tenuium & crassiorum distinctio evidens. 4. Dentium numero qui in canino genere ad 40 ascendunt, in hoc 32 non excedunt.

Mustela vulgaris, *the Weasel or Weesel.* Eboracensisbus, *the Foumart or Fitchet.* Græcis, Ταλάν. Animal est parvum, Putorio minus, dorso & lateribus rutilis, gutture & ventre albo, Albedo à summo mento seu angulo inferioris maxillæ per guttur & ventrem ad posteriores usq; pedes extenditur. Rostrum Caninum :

maxilla superior ultra inferiorem procurrit. *Mustacem* setæ ornant. Dentes primores in superiore maxilla manifestè sex, parvi, erecti, sibi mutuò proximi, pectinis dentes referentes; in inferiore maxilla quantum discernere potui, totidem, verùm minimi erant & brevissimi. Dentes canini in utraque maxilla prælongi & validi. De molarium numero non constat, nec enim cuspides à dentibus distinguere potui; erant autem tres quatuóre in utroque latere. Oculi parvi, nigri. Auriculæ breves sed latæ, subrotundæ, pilis brevibus, densis tamen tectæ; & quod præcipuè notabile est, ima parte duplicatur quadam velut geminata. Interior auris cavitas amplissima cum aliquot protuberantiis. Corpus gracile, spithamiaæ plus longitudinis (in cavallo quem descripsi) à summo rostro ad extremam caudam. Cauda $2\frac{1}{2}$ uncias circiter longa paulatim in acumen tenuatur. Crura brevia; Pedes lati, in 5 digitos singuli, tam anteriores quam posteriores divisi, unguiculis parvis muniti. Quod ad partes internas attinet. Cor pro Animalculi magnitudine amplissimum: Pulmones in plures lobos divisi: Hepar etiam amplissimum, in 7 lobos fissum, cystis fellea ampla in lobo parvo propè supremam Hepatis partem: Lien etiam longum, grande. In hoc Animali ventriculus multas habuit plicas ab oesophago ad pylorum excurrentes. Glandula mesenterii media per ampla; Renes maximi.

Gula s. Oesophagus (describente *D. Grew*) in Mustelâ ab auriculis ad caudam 10 digitos longâ, 5 erat digitorum, diametro $\frac{5}{4}$ dig. æqualiter ubique latus & tenuis. Ventriculum ad sinistrum extremum ingreditur. Ventriculus 3 uncias longus, diametro ad superius orificium unciali, ad $\frac{1}{2}$ unc. versus intestinum flexuram habens,

bens, tenuis & laevis absque plicis, ut in aliis Rapacibus.

Intestina tenuia plana, perpaucis glandulis, ex iis præcipue quæ in aliis plerisque carnivoris Animalibus conspicua sunt ; ulnam circiter longa, semunciali diametro ; absque ulla notabili contractione, aut differentia magnitudinis aut substantiæ à ventriculo ad anum usque ; adeò ut præter normam aliorum, quæ ego quidem dissecui, Quadrupedum, unum & simplex intestinum esse videatur.

Ad anum folliculorum par intestino adnascitur, utrinque unus, Pisi majoris hortensis magnitudine ; liquore flavo crassiusculo fetidissimo, odorem Animali proprium & peculiarem gradu intensissimo expirante, repletus. Folliculis hisce una cum ano superextenditur Sphincter musculus, qui eosdem & anum simul comprimendo ad contemporaneam egestionem compellit. Folliculi hi, quantum haec tenus observaverim, Quadrupedibus omnibus carnivoris communes, & solis proprii sunt. *D. Grew. Imo aliis præterea Animalibus conceduntur ut Cuniculo, Lepori, &c. Serpentibus etiam id adnotante D. Tylson.*

VIVERA Indica *Quil* & *Quirpele* dicta Garc ab Hort. Aromatum Histor. Lib. I. cap. 44. Animal omni serpentum generi inimicissimum. Quotiescumque (inquit *Garcias*) cum Serpente congressurum est hoc Animalculum, istam [Ligni Colubrini] radicem (quæ multa illic [in Insula Ceylon] nascitur) ea parte quæ extra solum eminet præmordet. Præmorsa radice, pedibus anterioribus salivâ conspersis, caput primum, deinde reliquum corpus sibi demulcit : postea Serpentem aggreditur, nec eum dimittit donec occiderit, &c. Hujusmodi pug-

narum spectatores plerique fuerunt Lusitani,
Reliqua apud Garciam vide loco citato.

VIVERRA Indica ex gryfeo rufescens,
MUNGO Lusitanis, *MUNGATHIA*
Zeylonensisibus. *Mus. Leyd. Cat.*

MUSTELA candida s^f Animal *ERMINI*
NEUM Recentiorum. *The Ermine or Stoat.*
Mustela est figura, toto corpore candidum, extremitate tantum caud^x nigerrima. Circa oculos fulva est seu grisea, ejusdem coloris macula in medio capite cernitur item inter humeros & supra caudam. Verum color pro ætate aut anni tempestate variat. Circa fluvios & prata veritantur: Mures & talpas vorat. Ungues huic albi. *D. Willughby.*

Mustela Sylvestris VIVERRA dicta, *The Ferret*, nonnullis Euro seu Furunculus, Græcis Iuvis. His nostrates in cuniculorum venatione uiuntur, nam meatus subterraneos & foramina ingredientes animantes expellunt. Cum eas in foramina dimittunt, labia consuunt, nè cuniculos morbi petant, & dilanient. Cuniculos unguibus scalpunt donec eos fugere & exire cogant. Lacte; carne avium, canum, &c. aluntur. Facile cicurantur, coeunt, pariunt, & foetus educant, qui sponte naturæ cuniculos vennantur.

Putorio minus est hoc animalculum, mustela paulò majus: capite parvo depresso, reliquorum hujus generis more; auriculis arrectis magnis patulis, at brevibus; rostro acuto longo, Porci, instar, ut in toto hoc genere: oculis rubicundis.

Figura corporis tenuis longa ; color ex albo buxeus, prona in parte saturatior. Digitii in pedibus tam anterioribus quam posterioribus quinque. Africæ incola eile dicitur, indéque ad nos translata. *D. Willughby.*

PUTORIUS, The Polecat or Fitchet, odore foetido insignis, Mustela vulgari major est & nigrior. Tota oris circumferentia alba ; paulò ultra angulos oris incipit cingulum, quod in principio & medio capitidis fulvescit, partibus intermediis albidum est. Pili longiores nigri sunt, breviores flavescent, sed guttur, pedes, cauda reliquis partibus nigriores sunt. Superior maxilla ultra inferiorem prominet. Auriculæ latæ breves, fimbriis albicantes. Digitorum, intimus minimus, extimus & ab extimo quartus æquales : unguis ima parte albi, summâ fuscus.

Cæterum longitudo totius à summo rostro ad extremam caudam 22 erat digitorum ; caudæ $6\frac{1}{2}$. Pedum anteriorum à secundo articulo $3\frac{1}{4}$. Posteriorum $5\frac{1}{2}$. *D. Willughby.*

Hujus gula & ventriculus Mustelinis similes ; intestina differunt ; ut in quatuor distingui possint. Primum $\frac{1}{4}$ ulnæ longum, semunciam latum, tenuem admodum, & planum s. æquale.

Secundum $\frac{1}{4}$ ulnæ longum, $\frac{1}{4}$ digitii latum, præcedente multò crassius, glandulosum glandulis minimis aciculæ parvæ capitelli magnitudine : unaquæque tamen orificio habet, unde mucus quidam manifestè exprimi possit.

Tertium sesquipedale, latitudine semunciali. Circa hujus medianam partem glandularum agmen s. area, 2 uncias longa, $\frac{1}{4}$ uncix lata ; ad extremam etiam intestino quarto vicinam alia similis area duplo latior habetur : singulæ glandulæ feminis Sinapeos magnitudine sunt, scáque

orificia habent; non ductum communem ut in Pancreate, quod alijs magnitudine excepta referunt. De glandulis hisce notandum, quod eo intestini latere sitæ sint, quod vasorum insertioni directè opponitur.

Quartum à præcedente contractio s. angustia quædam separat, longitudine est propemodum quincunciali, propè anum diametro $\frac{3}{4}$ unciae.

Folliculi ad anum ut in reliquis hujus generis liquorem continent supra modum foetidum: unde Anglis in Proverbium cessit, Foetet ut Putorius. Gallinas & ova rapiunt.

M A R T E S aliis *Foyna*, *A Martin or Martlet*. Duum generum sunt, Aliæ Abietum dicuntur, Aliæ Fagorum, Gallis *Foynæ*. Hæ magis fuscæ sunt, majoréque cauda & nigriore quam Martes Abietum; gutture etiam albo, cum illæ flavo sint; nec sylvestres tantum sunt, sed circa domos etiam & fâxa versantur. Martis flavæ seu Abietum pellis triplo vel quadruplo pluris vñnit quam albæ. Miscentur tamen inter se hæc genera.

Cæterum Marti magnitudo quæ Felis, sed paucò longior, crura verò habet breviora, itemque brevioresungues. Totum ejus corpus pilis in fulvo subnigris vestitur, excepto gutture, quod candidum est in Marte Fagorum seu domestico, flavum in sylvestri seu Abietum. Dentes per albi sunt, inæquales & asperi: Canini infra suprâque oblongi eminent, inter quos transversi lineâ rectâ sex parvi incisoriorum loco habentur, quorum illi per exigui sunt quos inferior maxilla continet. Molares ferrati, & quidam ex iis trianguli sunt, octoni infra, & totidem supra, summa 32.

Gesnerus Martem prorsus cicurem aliquando habuit, canis quo cum nutriebatur amantissimum, quem in itinere etiam faciendo sequi solebat. Soluta vinculo circa ædes & tecta vicinorum, & longius quandoque vagabatur, semper reverti solita. Morsicatum saepe cum cane & hominibus ludebat, & unguiculis supina, ut Cati solent, nec laudebat aut minimum.

Mustela ZIBELINA, The Sable.

Agricola paulò minorem Marte facit, obscuro colore fulvam, præter guttur, quod cinereum est. Hujus pellis omnium est pretiosissima. Apud clarissimum virum D. Charlton Medii Templi Animal ipsum vidit D. Tancred Robinson M. D. Ei magnitudo Felis Cyprinæ, obscuro colore fulva; anterior pars capitis & auriculæ ex albido cinereæ, pili ad supercilia, nasum, & os longissimi. Dentes peralbi, inæquales, asperi, canini productiores, molares ferrati, sicut in marte.

GENETTA vel *Ginetta*, est Bestia paulò minor vulpeculâ, colore inter croceum & nigrum, maculis interdum nigris ordine in pelle dispositis, mansueta satis nisi laceffatur. Ardua non ascendit, sed in humilibus locis, & juxta rivos degit, & ibi victimum quærit.

Scaliger in Hispania generari hoc Animal Cardano consentit. Constantinopoli per domos cicures vagari sinunt, tanquam catos. *Bellon.* Genettæ pellem Gesnerus describit & depingit. Caudæ circuli nigri octo, & totidem cani vel albicantes. Bene olet pellis, moschum quoddammodo. Quærit an sit genus aliquod Thois, vel Pantheris minoris *Oppiano*.

I C H N E U M O N. Omissis veterum fabulosis de hoc Animali narrationibus, Descriptionem ejus è Bellonii *autóπτῃ* observationum libris mutuatam dabimus. Melis est corpore, eodemque pilo. [Corpus quām feli longius & compactius est.] Rostro nigro & acuminato instar Viverræ, absque barba ; nare prominula ; Auriculis brevibus & rotundis. Color leucophæus ad subflavum inclinans, quemadmodum Cercopitheci. [h.e. in superficie ; nam pilis, quos iratus surrigit, duos tribuit colores, albicanterem seu subflavum & cinereum per intervalla.] Crura ei nigra sunt, digiti 5 in pedibus posterioribus, quorum calcar interius breve est. Cauda longa & crassa ab ea parte qua lumbos attingit. Lingua & dentes Felis. Hoc ei peculiare, unde Scriptores tam mares quām fæminas concipere putaverunt, quod meatum per amplum habeat undique pilis cinctum, extra meatum excrementi, genitali muliebri non dissimilem, quem per magnos æstus aperit, (clauso interim exrementi orificio) ut ejus cavitas apparet. Testiculos felis habet, & à vento admodum formidat. Exiguum est Animal & valdè mundum.

Animosus & agilis est, ut cum magno Cane configere non vereatur ; si Catum invenerit tribus dentium iætibus strangulat. Et quoniam rostrum ei nimis acutum est, ægrè crassiusculum aliquid mordere potest, & nè hominis quidem pugnum clausum. Vaser est in præda occupanda : erigit enim se in pedes posteriores, & observata præda, summa tellure adrepens magno impetu sese in eam vibrat. Vescitur a. indifferenter quibufvis viventibus, limace, lacerto,

lacerto, chamæleonte, quovis serpente, rana
muribus & aliis hujusmodi. Aves imprimis
appetit, & præ cæteris gallinas ac pullos.
Magnus est Ægypti Serpentum depopulator.
Quamobrem hujus loci vulgus Ichneumonem
in privatis domibus, ut & nos Feles
educat, murémique Pharaonis appellat. Ca-
tellos rufstici Alexandriam yenales inferunt.

Ova Crocodili Ichneumonem conterere non
tamen ea comedere Diodorus scribit.

Qua-

Quadrupeda vivipara pede multifido herbivora binis prælongis dentibus anterioribus intraque maxilla, seu

Leporinum Genus.

LEPU S, Λαγως Græcis. *The Hare.* Notissimo Animali describendo non est cur immoremur. Pedes posteriores prioribus multo longiores habet, & musculis validissimis instructos, ad fugam & cursus velocitatem à natura factos: Caput breve & subrotundum, labium superius in medio fissum; oculos extantes, ut radios etiam à postica parte venientes accipient, quibus apertis dormire dicitur; Auriculas longas mobiles, ad sonum vel levissimum percipientem. Solitarii sunt, & totos dies immoti sedent, internoctu pabulantur.

Oesophagus Leporis ut & Cuniculi medio ventriculo inseritur. Intestini cæci & magnitudo & conformatio mira: ulnam ferè longum, duos aut tres digitos transversos in principio latum: Extremitas ejus ad 8 digitorum longitudinem, amplitudine Indicis, vasa sanguinea admodum conspicua monstrat, ipsaque substantia ex glandulis rotundis conflata videtur, è quorum foraminulis, appendice foris pressa, prodiit

prodit liquor albus, turbidus. Cæcum reliquum tenue & transparens, quamvis primo aspectu valvulas multas conniventes habere videatur, inflatum tamen unam & simplicem valvam seu laminam ostendit perpendiculariter extensam à circuitu intestini, & curiosissimè spiraliter cochlear in modum circumvolutam, ab extremo ad extremum per totam intestini longitudinem ductam. Lepores albi Patavii frequentes sunt, in montibus vicinis capti : Auri culæ duntaxat anteriùs cinereæ sunt, & extremitatibus nigræ.

CUNICULUS, Δανόπες, A Rabbit or Cony.
Quod ad figuram corporis externam in omnibus fere cum Lepore convenit, magnitudine excepta, quâ illi cedit. Carnis tamen colore albo ab eo differt, & proprietate foramina, cuniculos inde dicta, in terra effodiendi. Partibus internis non minùs quam externis Leporem refert.

Weperus in Lepore fæmella in perinæo sinus duos laterales reperit, in quibus substantia quasi cerea continebatur, quæ in compendio omnem nidorem Leporis in se continebat, & acri fœtore nares pupugit : in sinum utrinque excernebatur ex glandula conglomerata dura, in apice ostiolo prædita : nam illâ pressâ exibat similis substantia. Non ergo solis Animalibus carnivoris concessi sunt folliculi odoriferi. Eosdem sinus & glandulas observavit *D. Willughby*, substantiam fœtidam, aurium cerumini similem continentem.

Cuniculus Brasiliensis TAPETI dictus. Figurâ est nostratis, dupla magnitudine Gliris : pilis & colore ut Lepus, sed paulò fusciore : auribus longis ut nostrates Cuniculi. In fronte rufescit paulum, sub gutture nonnihil albicat, &

& circulum album habet circa collum : quidam tamen illo carent, & tantum sub gutture, pectore & ventre parum albant : nullam habet caudam ; barbam ut nostrates cuniculi ; oculos nigros. Caro comeditur. *Marcg.*

Cuniculus Brasiliensis A P E R E A dictus *Marcg.* Inter murem & cuniculum ambigere videtur. Auriculas habet murinas breves & subrotundas, cætera leporis. Pedali est longitudine, crassitie 7 digitorum. Pilorum color leporinus, in ventre tamen albant. Labio fissῳ, dentibus, barba, cum Lepore convenit, & ut Lepus incedit ; nam posteriora crura ad suffragines usque callo sunt obducta. Crura priora tres circiter digitos longa, posteriora paulò longiora. Pedes anteriores in 4 digitos fissi, cunte nigra, & unguibus parvis non prominentibus : posteriores in tres, medio longissimo. Caret caudā. Caput paulò acutius Leporino. Caro Cuniculi. Vivit & habitat ut ille.

Hystrix, The Porcupine. Spinosa Italica. Romæ apud Ornithopolas venalem vidimus, integrum, verum exenteratum, in montibus vicinis (ut nobis retulerunt) captum ; & pretio fatis VIII emimus, inque hunc modum descripsimus.

Figura corporis taxum refert. Ponderabat 23 libras Romanas, visceribus & interaneis exemptis. Longitudo à sumnio rostro ad extremam caudam duorum plus pedum erat. [Quem metiebantur Parisienses à naribus ad ultimos pedes 18 tantum digitorum erat] Totum corpus fetis vestiebatur, quarum color in scapulis, cruribus, lateribus, inque toto ventre niger erat ; in medio dorso, lumbis, clunibus, & cauda ubi

ubi spinæ s. calami oriuntur, varius ex albo & nigro.

[Consistentiâ, figurâ & colore setas Porcinas referebant, unde & nomen Animali inditum *Hystrix*, quasi *ὗστριξ*.]

Collum ei breve, caput crassum, Rostrum obtusum; Nares amplissimæ, non tamen patulæ, sed rimâ transversa apertæ. Labium superius in medio fissum Leporini instar. Circa & supra nares setas complures habet, nigras, longissimas, veluti Felis aut Mus. In extremo utriusque maxillæ binos habet *dentes prælongos*, validos, introrsum incurvatos oblique scissis & forficum more ad incidendum aptatis, non planis extremitatibus concurrentes. Molares in utralibet maxilla octo. Oculi pro corporis magnitudine exigui, iridibus cœruleis: [Canthus major s. interior præter aliorum Animalium normam, minore multò superiùs situs] Auriculæ (quod notatu dignissimum est) humanis persimiles; circa quas pili cinerei, & moliores quam in reliquo corpore, excepta maxilla inferiore, in qua lanugo mollis est. In summo capite pérque totum collum ad scapulas usque cristam seu jubam erectam obtinet setarum longissimarum [8 circiter unciarum] partim nigrarum, partim albarum, partim ex albo & nigro variarum. Crura brevia sunt, digiti in pedibus posterioribus 5 manifesti, *unguis*, non admodum acutis, & superficie inferiore ad apices concavis. In pedibus anterioribus 4 tantum habet digitos cum suis unguibus, [è quibus extimus maximus est & pollicem æmulatur ut in Urso.] Setæ per totum corpus crassæ sunt, immo compressæ, in tenuem pilum desinentes, pediculo brevi gracili insidentes.

[Spinæ s. calami duūm generum, alii firmiores, crassiores, breviores, magisque acuminati, dupli acie ut in subula : alii longiores & flexiliores infirmiorēsque, pedem longi, acumine compresso. Primum genus ad radicem album, & summa parte obscurè castaneum erat : Secundum utraque extremitate album ; medio, albo & nigro varium.

Cauda plus palmum longa, spinis horrida, quarum plures habet ordines annulares. In extrema cauda spinarum loco 10 aut 12 habet tubulos, magnitudine spinarum, sed dimidio plus breviores, tenui pediculo nixos, in summo apertos, tenues & prope transparentes.

Hystrix Americanus, C U A N D A Brasiliensisbus Marcgr. Tlaquatzin spinosum Hernand.

Magnitudo Simiæ majoris. Totum corpus cum capite, excepto rostro, imis pedibus, & posteriore caudæ medietate, munitum est aculeis, 3 aut 4 digitos longis ; neque pilos habet. [Ut *Tlaquatzin* pilos albos admixtos habet in modum velleris. *Hernand.*] Flavescent hi ab initio ad medianam longitudinem, superiore medietate nigra aut brunna, cuspis tamen albicat : cavi sunt instar pennarum, acuti, & Animal illos potest ejaculari, i qui ità hærent, ut nulla industriâ aut viribus extrahi possint. *Hernand.*]

Corpus ab occipitio ad initium caudæ pedem 1. Rhynland. longum : Cauda ped. 1 & 5.digit. cuius medietas posterior fetis raris porcinorum similibus tegitur. Aures parvæ, sub spiculis latentes ; os Leporinum, binis dentibus foras conspicuis ; nares patentæ, atque ideo ampla & ferè quadrata promuscis : Oculi rotundi, prominentes

minentes, fulgidi instar carbuncolorum. Barba velut Felina aut Leporina, 4 digitorum. Pedes Simiarum similes, in 4 tantum digitos fissi : unde arbores scandit, sed tardo gressu, quia pollice caret, quamvis locum habeat quasi abscissus esset. Caudâ circumvoluta ramo alicui se firmat nè labatur.

Victitat libenter gallinis ; vocem edit ut Sus. Carna est bona & pergrata.

Auriculis, rostri figurâ, dentibus, facultate spinas ejaculandi (si credere fas sit) cum Hystrice conuenit : Aculeorum parvitate, & cavitate ; digitorum pari in pedibus omnibus numero, caudæ longitudine, facultate arbores scandendi, & victu, ab eodem differt. Mirum autem, carnivorum cum sit hoc Animal, carne esse ipsum laudabili & in cibis accepta.

Quæ de aculeorum ejaculatione habet mihi non probantur. Puto Marcgravium vulgi errorem sequutum, nullo experimento facto, calamos ejaculandi facultatem Hystrici tribuisse, quamvis & Parisienses in eodem luto hærent, & veteribus assentiuntur ; Spinas crassiores, breviores, rigidioresque minùs firmiter cuti inhærere afferentes, adeoque ejus concussione excuti, & in venatores evibrari posse.

C A S T O R sive *Fiber*, *The Beaver*. Longitudo Parisiensibus dimensi à summis naribus ad extremam caudam pedum erat $3\frac{1}{2}$, latitudo maxima 12 unciarum : Pondus appensi 30 libras superabat. Nec inferior pondere erat in Rheno captus, & à Clariss. Wepfro descriptus. Caput compressum, à naribus ad occiput unc. $5\frac{1}{2}$ longum, & totidem propemodum latum, unde *τετραγωνοπέπτωπον* Herodoto dicitur. Oculi parvi subnigri ; Auriculæ minutæ, breves, rotundæ, Lutrinæ, extrosum pilosæ : Dentes incisores in

utralibet maxilla bini, ut in reliquis hujus generis, prominentes, lati, extremitatibus velut obliquè sectis ad incidendum, introrsum albi, exteriorius flavo pulchre rubentes; Collum breve, crassum.

Pedes anteriores digitis 5 discretis praediti erant, & unguibus rotundis sed obtusis muniti. Hi manuum usum Animali praestant, ad cibum tenendum & ori admovendum, ut Sciuro. Digatorum proportio & situs, palmæque figura ut in manibus. Posteriorum pedum digitii jungebantur membranâ crassâ, nigrâ, ut Anserinorum, & obtinebant ungues latos, nigros, simiarum similes.

Pili quibus totum corpus caudâ exceptâ integrabatur duûni erant generum invicem tamen commixti utrique, tam longitudine quam colore diversi. *Longiores* capillorum crassitie, sescunciales circiter, coloris ex rubro nigricantis s. ad fuligineum tendentis, valde lucidi; substantiae adeò solidæ erant ut nè microscopio quidem vel minima in eis cavitas potuerit discerni. *Breves* vix pollicis longitudinem obtinebant, hi etiam & longitudine & mollitie differebant, breviores etenim adeo tenues & molles erant, ut tenuissimæ & mollissimæ plumagini non cederent. Hæc pilorum diversitas & mixtura in castore, Lutra & Apro præcipue cernitur, iisque usum praestat necessarium, ad aquam ad cœnum in quo se volunt à corpore defendendum.

Cauda glabra & depilis, nigra, squamosa, ut piscium cutem referat. *Weperus* squamosam videi, at non revera esse afferit. At Parisienses epidermide ex squamis pelliculâ junctis composta integri aiunt, & squamas describunt pergameni crassitie, lineam & dimidiam [Parisiens.] longas, & figuræ plerunque hexagonæ irregularis, quæque

quæque caudâ pellè nudatâ decidebant, vestigia tamen sua relinquentes alba in cute. Erat autem cauda longa 11 pollices; ab exortu, ubi 3 uncias latitudine non excedebat, ad medium sensim dilatabatur, 5 uncias ibidem attingens, exinde paulatim contracta in ovalem figuram terminabatur. Prope exortum 2 propemodum pollices crassa erat, dein secundum longitudinem crassitudo sensim minuebatur, ut in medio pollicem unum non excederet, in extremo ad 5 $\frac{1}{2}$ lineas redigeretur. Margines circumcirca subrotundæ & crassiusculæ erant, multò tamen media parte tenuiores.

Wepferus sub cauda orificium excrementorum seorsim constituit, ut superiùs sub osse pubis rima; inquiens, In cute integra in pube relictâ videbantur duo ostia insignia, superiùs sub osse pubis est rima, inferiùs sub cauda podex. At Parisienses tam orificium excrementorum quām exitum urinæ velut communi meatu rima includi aiunt.

Inter hæc ostia [urinæ & excrementorum] in cute depili apparuerunt duo foramina, quæ ity-lum sed non profundè admiserunt, &c.

In parte rimæ superiore reconditur penis osseus, sub illo rima, mediante membrana intergerina in duas partes dividitur, quarum quælibet in sinum desinit lateralem. Folliculi (Castorei receptacula) quatuor sunt (inquit Schraderus) extra abdomen siti, majores superiùs, figurâ pyri exsiccati, ligamentis suis ossi pubis annexi, albicante tunica investiti, continentes in se Castoreum siccum Spicei coloris; minores inferiùs, rubicundis involucris prædicti, liquidoque & albicante Castoreo turgentes. Ab utroque follicularum pari pergebant 4 ductus ad vulvam, in qua eorundem ostiola clare poterant conspici,

limbis membranaceis munita, & extrinsecus occlusa. Horum folliculorum particulares & accuratas descriptiones qui desiderat *Parisienses* & *Wepferum* consulat.

Testiculi sub osse pubis prope castoreum siti; nullis in inguine illic latentium indiciis foris vel visu, vel tactu se monstrantibus: & quamvis Castoreo vicini erant, nulla tamen inter illos & castoreum intercedebat communio sive mediata, sive immediata.

Memorabile est quod de ventriculo Castoris observavit *Wepferus*, nimirum in parte sinistra laterali prope orificium superius haberi portionem rubentem carnosam, palmo longiore, palmum latam, ovalem, reliquâ tunica altiore. Aperto ventriculo intus foramina seu oscula quamplurima in conspectum venerunt, maximam partem rotunda & lentem admittentia, per quæ compresso foris ventriculo exiit mucus albus & gryfeus latus, Castoreum redolens, subsalsus, copiosè. Oscula intus ægrè stylum admittebant, foris verò in apice tubolorum inficto vulnere stylus citra obstaculum per tubulos in cavum ventriculi transit. Remotis membrana tenui nervosa, & crassiore rubicunda, apparent tubulorum extremitates cæcæ, pulchro ordine sitæ ceu glandulæ conglomeratae. Pleniorum descriptionem videsis apud *Wepferum*. Inservit proculdubio hic mucus alimento solvendo & comminuendo. Quin ad acuendum & excitandum appetitum languentem aiunt Castorem, folliculo pede expresso, castoreum ore lambere & deglutire; Indosque laqueos quibus utuntur ad Castores capiendos eo oblinere.

Quod ad longitudinem & capacitatem intestini cæci, ejusque appendicem, non multum differt Castor à reliquis generis.

Qui ventriculum dissecuerunt nihil intus invenerunt præter segmenta ex corticibus & radicibus arborum; piscium vel cancrorum nè minimum quidem vestigium, nec contenta pisculenti quidpiam redolebant, ut in *Lutra*.

Foramen ovale in omnibus clausum.

Mira sunt quæ feruntur de ingenio & solertia horum Animalium, quòd domos sibi construant inter omnes convenit; eisque etiam plurium contignationum bicameratas & tricameratas Alberto.

Castores olim Britanniæ nativos fuisse literarum monumentis constat. Ingeniosissimus vir, & amicus noster singularis D. *Edwardus Lhwyd* Giraldi Cambrensis testimonio id confirmat, qui *Itinerarii Cambriæ*, lib. 2. cap. 3. ait, *Teivi* solum Cambriæ fluvium fuisse qui sua ætate Castores retinuit, additque in unico tantum (ut ferebatur) Scotiæ flumine eorum genus jam tum superfluisse. Verum (inquit) ut Castores in Cambria olim repertos fuisse credam, non tantum Giraldi autoritate inducor, sed quod nomen eorum antiquum, nimirum *Afange*, quod vocabulum D. *Davies* in Lexico suo *Wallico Fibrum* interpretatur, adhuc supersit, & à vulgo frequentetur, quamvis nunc dierum non eo sensu accipiatur, sed pro phantasmate: & ipse duos trèsve lacus novi qui nomen *Lhyn yr afange*, id est, lacus castorei præferunt. Nomen autem *Afange* ab *Afon*, quod fluvium significat, derivatur.

Addit insuper idem D. *Lhwyd*. Quod & capreoli quin Cambriæ etiam incolæ seu indigenæ fuerint, apud Wallos minimè dubium esset. Quinetiam suspicari se, Ursum etiam quondam

in hac insula sylvestrem feram fuisse, ob rationem sequentem, nimirum quod inter veteres quasdam leges & consuetudines Britannorum, Antiqua Britannica seu Cambrica lingua manus scriptas, statuta quædam & regulas in ventione observandas invenerit, in quibus continetur; summam seu præcipuæ aestimationis ferinam esse, Ursi, Leporis & Apri. Et alibi in eisdem constitutionibus, E novem quæ venantur ferarum generibus [Games] tria tantum Latrabilia [baitable] esse, Ursum, scandentia [the Climers quo nomine vermineum genus & Sciurum intelligunt] & Phasianum. Ursus fera latrabilis [baitable] dicitur, quia cum tardigradus sit; nec velociter currere possit, canes eum facile assequuntur, contra quos deinde corpore in clunes erecto aliquandiu se defendit; canes autem initio timidi, nec proprius accedere ausi eum allatrant antequam aggrediantur & occidant.

Verum Animalia hæc à Venatoribus tandem ad internectionem usque cæsa, eorumque stirps in Anglia & Wallia penitus extincta est. Ajunt tamen capreolos in Scotiæ Septentrionalibus etiamnum superesse.

SCIURUS vulgaris. Paulò major est quam mustela, non tamen longior. Color ei in supina parte, ut capite & dorso rutilus, in prona seu ventre candidus. Reperiuntur tamen alicubi nigri, in Polonia & Russia grisei seu cinerei. Cauda longa villosa, quâ supra dorsum reflexâ se tegit & inumbrat, unde nomen sumpfit.

Clunibus insidens prioribus, pedibus cibum tenet & ori admovet. Vescitur nucum omni genere & glandibus, verum libentissimè Avellanis, quas æstate congerit & in hyemem recondit, ut pro victu ejus inserviant. In arboribus habitat, nigrificat

dificat & foetus fovet. Facilè autem transfilit de ramo in ramum, & aliquando de arbore in arborem.

Mus Ponticus, seu varius Antiquorum censemur.

SCIURUS Virginianus cinereus major, *The great grey Virginia Squirrel.* Ad Cuniculum vulgarem magnitudine accedit. Nec colore multum differt, est enim griseus. Digi in anterioribus pedibus 4. in poster. 5.

SCIURUS Zeylanicus pilis in dorso nigricantibus, RUKKAI A dictus à fono D. T. Robinson è Museo Leydenſi. Variat pilis in dorso griseis.

SCIURUS Americanus volans, The flying Squirrel. Sciuro nostrati quem vidi multò minor erat, colore superne cinereo obſcuro seu murino subtus niveo: oculis etiam murinis, nigris & prominentibus; caudâ longâ, planâ & lata seu compressâ. Cutis in lateribus utrinque laxa ab anterioribus pedibus ad posteriores extensa, eisdem annectitur, quâ porre&tis pedibus veli instar explicatâ, inter saltandum se promovet, undē & volare dicitur.

In Nova Hispania atque etiam Virginia reperitur. Ad mures potius quam ad Sciuros referenda videtur, pili enim breviores sunt quam in Sciuro, cauda lata & plana, quam neque in dorsum reflectit, neque in gyrum contorquet ut ille. In commissura colorum pronæ & supinæ partis ærea utrinque linea nigricans cernitur.

SCIURUS *Getulus Caii* apud Gesnerum,
The Barbary Squirrel. Coloris est mixti ex rufso
& nigro. Eam ab armis ad caudam per latera
albæ fuscaque lineæ alternatim certis distinctæ
intervallis decentissime pingunt. Idem aliquibus
sit in colore ex albo & nigro, respondentibus
etiam in cauda lineis, nisi siquando expansa cau-
da propter pilorum raritatem eadem dispareant.
Venter illi cœlorum colorem imitatur in albo
positum. Paulò minor is est vulgari Sciuro, nec
aures extantes habet ut ille; sed depresso magis
& ferè capiti æquas, orbiculares, & per cutis
superficiem deductas in longum. Caput Ranæ
fere est, cætera similis vulgari Sciuro: Nam figu-
ra corporis eadem, natura, mos idem & vivendi
ratio. Caudâ se contegit more cæterorum Sci-
urorum.

E Barbaria à mercatore quodam aliquot vi-
vi ad nos allati sunt. Huic eadem nobis vide-
tur *Mustela Africana* Clusii *Exot.* lib. 5. cap. 17.
Majoris muris sive Gliris non prorsus adulti mag-
nitudine, corporis formâ Mustelam & Sciurum
quodammodo referens. A Sciuro Getulo differt
quòd caudam quidem attollat, minimè tamen
supra caput retorqueat ut Sciurus, sed in latum
nonnunquam valde explicat. Reliqua descrip-
tio cum Sciuri Getuli descriptione satis bene con-
venit; ut non dubitem idem Animal esse.

Huic similis est *Sciurus* a *Cla. D. Lyster* obser-
vatus, & sic descriptus; *Sciurus* è minoribus
est, ex rufis cinereisque pilis ferè ad similitudi-
nem vulgaris Moscovitici coloratur: in medio
dorso unica linea ex toto nigra; item ad utrunque
latus altera, & que latiusculæ quidem, at
multo breviores; earumque etiam mediæ albi-
cant. Huic cauda brevis, corpori concolor, at
nigrior, & raris pilis donatus.

MU S domesticus major, sive R A T T U S, the Rat. Color ei cinereus obscurus seu fuscus. A mure domestico vulgari seu minore magnitudine præcipue differt quâ eum quadruplo superat. Cauda longissima, raris pilis obsita, 160 minimum annulis divisa.

MU S major aquaticus, sive Rattus aquaticus. A præcedente differt. 1. Quod multo major sit. 2. Colore magis ruffo seu brunneo. 3. Quod Pedum digiti membranis intercedentibus connexi sint. 4. Quod cauda ei brevior, teres, ubique æqualis & velut abscissa. 5. Dentibus multò longioribus, colore buxeo ut in Sciuris. D. Willughby.

MU S A Q U A T I C U S exoticus Clus. Exot. auctar. p. 375. Worm. Mus. The Muscovy or Musk Rat. Ratti aut Talpæ erat magnitudine; à capite ad caudam 7. unc. longus: totidem corporis ambitus continebat. Densis & mollibus villis undique tegebatur, in tergo nigricantibus, in ventre ex albo cinerascentibus. Caput pro corporis mole satis parvum: rostri pars superior firma, prominula, & pæne unciam longa, nigricans, eâque forma prædicta, ut instar Talpæ aut suis terram eyertere posset: Oris hiatus non magnus. Dentes ut in reliquis hujus generis. Oculi valde exigui & vix conspicui. Ridiculus latebra longis villis cineracei coloris obsita. Cauda 8 unc. longa, plana, lata, rarissimis brevibusque pilis tecta. Uterque pes anterior 2 fere uncias longus, in 5 digitos acutis unguibus armatos divisus: posteriores paulò longiores & magis pleni: Digitæ majores membranis connexi ad commodiūs natandum.

Ex Russia adferuntur, & odorem musci redundant, quamvis neget se id observasse Clusius. Forte in pelle Clusiana folliculi odoriferi amputati erant.

Mus domesticus vulgaris seu minor, *The Mouse.* Color in dorso ex fusco cinerascens quem murinum vocant; venter nonnihil albet. Oculi magni extantes. Cæcum ingens. Claviculis donatur.

MUS domesticus medius. Hic præcedente major est, colore etiam differt, nam in dorso tincturam quandam ruffi flavidantis habet: venter & pars prona tota albicat: acrius etiam mordet quam ille: nam unius diei spatio afferem quernum digitum propemodum crassum rodendo perforavit. *Thomas Willifellus* hujus (ut puto) generis in agris reperit. Color in dorso niger fulvo mixtus, in ventre albus; Colores linea per utrumque latus ducta terminat. Caput longius quam in mure domestico minore vulgari, oculorum orbitæ ut & oculi majores & prominentiores; Auriculæ latiores & rotundiores. Cauda longa pilis rarioribus, supernè nigris, subtus albicantibus vestita: Pedes longiores, sex tubercula in planta. Quem describo è nido subterraneo exemptus erat.

Mus agrestis capite grandi, brachyuros. Mure domestico minore major est, Corpore longiore, capite grandi; rostro brevi obtuso; oculis parvis nec prominentibus; auriculis brevibus, latis, subrotundis, in Furura s. pilis, (qui longiores sunt quam in domestico minore) penè occultatis. Cauda ut in hoc genere brevissima, ut quæ pollicarem longitudinem non multum superet, pilis quam in Ratto crebrioribus non tamen dentis vestita. Crura perbrevia. Color pilorum in dorso

dorso obscurior quam Muris domestici min. è nigricante & folidè luteo mixtus ; in ventre plumbeus, apicibus pilorum albantibus, fundo nigro.

Ob crassitatem capitum & colli scapularumque, & brevitatem caudæ insignis est. In paucis nidificat.

Georg. Agricola horum meminisse videtur his verbis, Minoribus agrestium brevis est cauda.

Mus agrestis major macrouros. Gesn. Non multò minor est ratto, quin caudam ut ille longam habet ac crassam. Geo. *Agricolæ* Auriculis est rotundis, capite magno rotundo, nec eminente rostro, colore fusco, ad latera ruffo ; barba medio inter os & oculos loco rigente. De hac specie mihi non undequaque satisfactum est.

Mus Avellanarum major, Sorex Plinii, Gesn. *The greater Dormouse or Sleeper.* Magnitudo & forma Ratti erat, (describente Gesnero) color murinus per tergum & latera, magis rufus, præsertim in capite ; Auriculæ magnæ, glabré ; Venter candidus, & eodem colore crura, & cauda parte inferiore extremitatem versus. Nares & pedes rubicundi ; Cauda tota hirsuta, & quæ desinit albis densisque villis condita : Oculi majusculi, eminentes, nigerrimi, ita ut nihil ferè candidi in iis appareat ; barba partim alba, partim nigra. Color niger infra suprâque aures & circa oculos, & in posteriori parte caudæ superioris. Odor in hoc genere & excrementa ita se habent ut in domesticis muribus. Posteriorum crurum pars aversa à suffragine per totam tibiam ad extremos unguiculos glabra est.

In terra cavernas fodit, in quas nuces Avellanas optimas congerit. Tota hyeme à fine Autumni ad veris usque initium dormire Rustici aliquot fide digni Gesnero affirmarunt. At ego de eorum fide dubito. Plinius tamen Sorici hyemem dormiendo transigi scribit. Eodem victu utitur Mus Avellanarum minor.

Mus Avellanarum Minor, Angl. *The Dormouse or Sleeper*. Muris domestici minoris magnitudinem non excedit. Genus illud quod in Italia vidimus dorso, capite & supina parte tota, excepto caudæ apice, ruffa erat ; prona, exceptâ caudâ, alba : Cauda autem pilis longis densis vestita, ferè ut Sciuri. Oculi nigerrimi, splendidi, protuberantes. Qui apud nos in Anglia inveniuntur non æquè ac Italici in dorso rubent, neque sub ventre albent, sed tantum sub gutture ; at neque extremitas caudæ albet : Forte specie differunt Italici & nostrates. Plurimum dormit per hyemem, non tamen semper ; nec ei pro cibo somnus est, ut rectè Georg. Agricola, sed provisum pabulum.

Mus Nericus vel Citillus Gesn. In terræ cavernis habitat. Ei corpus ut Mustelæ domesticæ longum & tenuë. Cauda admodum brevis. Color pilis, ut Cunicolorum quorundam pilis cinereus sed dilutior. [Gesnerus in pellibus colorē fuscum ex cinereo ferè observavit.] Sicut Talpa, caret auribus, sed non caret foraminibus quibus sonum ut Avis recipit. Dentes habet muris dentium similes. Ex hujus etiam pellibus, quanvis non sint pretiosæ, vestes solent confici. *Geo. Agricola.* Complures in uno cavo reperiuntur, cum magna Avellanarum Castanearūmq; copia : in cibo delicati habentur.

In Bohemia, Austria & Hungaria inveniuntur.

Cricetus Gesn. Major paulò quàm domestica mustela existit. [Ratto paulò major, cuniculo minor] Pedes habet admodum breves. Pilis in dorso color est ferè Leporis, in ventre niger, in lateribus rutilus. Sed utrumque latus maculis albis tribus numero distinguitur. Suprema capitis pars, ut etiam cervix, eundem quem dorsum habet colorem: tempora rutila sunt, guttus est candidum: Caudæ, quæ palmum longa est, similiter leporis color. Pili autem sic inhaerent cuti, ut hæc facilius à carne avellatur, quàm pili ex ea radicibus extrahantur. Atque ob hanc causam & varietatem pellis ejus sunt pretiosæ. Animal est iracundum & mordax; adeò ut si eum eques incautè persequatur, soleat profilire & os Equi appetere, & si prehenderit mordicus tenere. In cavernis habitat non aliter atque *Cuniculus*, sed angustis, in quos multa frumenti grana congerit. Vorax est & piugescit admodum. In posteriores pedes cum erigitur colore & habitu Ursum refert, unde Genio *Arctomys Palæstinorum* cenfetur.

Dentes habet in anterioris oris ima supremâque parte binos, unde patet murium generi adscribendum esse. Malas laxas & amplas importando exportandoque replet, ambabus mandit. Pedibus anterioribus pro manibus utitur ut *Sciurus*. De moribus, ingenio, &c. Geor. Fabricius apud *Gesnerum* multa, quæ vide. In Turingia & Misnia reperitur,

Mus Alpinus Plin. MARMOTA Ital. Muri Alpino (describente *Gesnero*, qui eum domi aluit) magnitudo fere leporis est, aut varius inter cuniculum & Leporem: Fele corpulentior est, sed brevior cruribus. Species ac figura muris, ex qua *Mus* dicitur; pilis durioribus

bus quam cuniculus, colore ut plurimum ruffo, qui in aliis clarius, in aliis obscurior & fuscus est : [Caudæ tamen extrellum nigricat.] Magnis oculis, prominentibus media magnitudine. Auriculas mutillas & quasi decurtatas habet. Priors dentes supra infrâque binos ut Sciurus, & longos acutosque habet, Fibrinis fere similes, subflavos. Circa nasum & labra superiora nigrae ei & asperæ setæ rigent, tanquam Feli. Longitudo caudæ duo palmi & amplius. Crura brevia crassa, & villis superiùs referta : quibus & venter imus densis ac longis munitur. Digi-
ti pedum Ursinis similes : Ungues longi nigri, quibus altè effodit terram. Posterioribus pedibus non fecus ac ursus uti solet, ac interdum ingredi bipes. Dorsum præpingue habet, cum cæteræ corporis partes sint macræ, quamquam hæc verè nec pinguitudo, nec caro dici potest : sed ut mammillarum caro in bubus, inter eas est medium quiddam. In quem usum ? An ad frigus defendendum ?

Siquando inter se collidunt, ut catelli clamorem faciunt. Cæterum cum irascuntur, vel tempestatis mutationem denuntiant, argutissimam vocem, fistulæ acutæ & aures lædenti similem, edunt. Fructibus & radicibus herbisque vescuntur, cupidè verò lacte, butyro & caseo, ut mures. In clunibus residens, cibum prioribus pedibus sumens & ori admovens, mandit, ut Sciurus. Per hyemem in cavernis quas sibi fodit delitescit, & multum dormit ; fœno, stramine, farmentis cubili strato, ut mollius & calidius cubet. De artificiosa foraminum constructione *Gesnerum* consule.

Nonnisi in altissimis Alpium & circa ipsos vertices nascitur.

Ex feris nostri orbis vix ullam reperias quæ adeò mansueta & familiaris homini reddat ut: sic cicuratus canes odit, eōsque graviter sæpe mordet.

In planicie non admodum velox est, ut homo eum currendo assequi possit.

Cruribus & digitis est robustissimus, & celeriter fodit, ità ut existimetur fodiendo etiam subterfugere hominem ejus capiendi gratiâ fodientem. Si domi alantur, multum sæpe damni inferunt, pannis aliisque rebus arrosis.

Plura de ejus moribus & capiendi modo vide apud *Gesnerum*.

Hildanus pinguedinis copiam observatu dignam putavit: inter pellem & musculos fibris. in ipso verò abdomine ad n. j. collegit; cuius usum esse ad animal dum hyeme in cavernis profundissimis montium dormit nutrientum existimat; qui enim verno tempore capiuntur macilentes esse venatores referunt.

Quæ de hoc Animali habet *Jacobus Harderus* vide *Ephemer. German. Ann. 14. Observ. 121.*

Mus seu Cuniculus Americanus & Guineensis,
Porcelli pilis & voce, CAVIA COBATA
Brasiliensibus dictus *Marcgr.* *Cuniculus* sive
Porcellus Indicus *Gesn.* *The Guiny Pig.* *Cuniculo* minor est, & corpore breviore plenioréque.
Auriculæ humiles, tenues, pellucidæ, patulæ,
tubrotundæ, glabrae fere, Glirium auribus non
dissimiles, eaque recens natis haud multo minores
quam adultis. Rostrum leporinum, ut &
barba: Labium superius cuniculi instar, versus
nares hiulcum cernitur. Cauda nulla. Dentes
ut in muribus. Pilis porcellum refert. Vox
etiam porcellorum grunnitum imitatur, unde
nostratis Guiny Pig, i. e. Porcellus Guineensis
dicitur.

dicitur. Color aliis alius: vidi (inquit *Gesnerus*) totos albos, & totos ruffos, & ex albo & ruffo varios, qui apud nos frequentissimi. Anteriores pedes quaternis digitis donantur, posteriores ternis tantum, eorumque medius longior est reliquis, non a. senos anteriūs & quinos posterius habent, uti *Gesnerus* & *Aldrovandus* voluerunt. Pedibus anterioribus os & caput scabat ut Cuniculi solent, & horum quoque more pedibus posterioribus infidet, ideoque crura ad suffraginem usq; callo obducta sunt, quemadmodum & pedes. Haud subsultim tamen incedit; sed alternato pedum gressu porcorum ritu. [Super calcaneis incedit Hominis & Ursi modo *D. Willughby*.] Non fodit ut Cuniculus; neque ut hic cæcus nascitur. Pugnaturus ferit rostro, porcino more. Octo interdum foetus una vice parit. Omne genus herbis & fructibus vescitur. Caro edulis est & Porcinam sapit. Cumque ad mensam paratur non debet (Cuniculi nostratis instar) pelle nudari, sed aquâ fervente (Porcellorum ritu) depilari. Aquâ huic Animali nihil opus, modò herbis viridibus vescatur.

Partium internarum descriptionem Anatomicam à clariss. viro *D. Georgio Entio* factam vide apud *D. Charleton*. in *Mantissa Anatomica*. *D. Willughby* hæc habet. Pulmones in 4 utrinque lobos divisi erant, quorum duo admodum parvi. [*D. Entius* ternos tantum in utrovis latere lobos Pulmonibus attribuit, quorum infimus valde exiguus, superior autem bifidus cernebatur.] Hepar in 7 dividebatur, è quibus itidem duo perexigui. Fel ex albo lutescebat. Porum cholidochum, & meatum cysticum habebat. Intestina longa, convoluta: excrementa ut in Leporibus & cuniculis in pilulis

pilulas coacta. [D. Entio] Scybala nucleorum Pineorum instar oblonga sunt, qualia nempe murium stercorum solent conspici, qualiaque ipsi hi cuniculi excernunt. Hujus a. rei hanc (inquit) causam arbitror, quod colon alicubi acuto angulo curvatum arcteque complicatum durescenti jam stercori ductum longiore non concedat. Cæcum ingens, etiam ventriculo majus, extrema tamen parte gracilescens, in celulas ligamentorum validorum ope divisum, quemadmodum colon in homine. Juxta Cœcum Appendix seu tuberculum parvum cernebatur. Intestinorum longitudo à ventriculo ad cæcum 65 erat digitorum. [D. Entio * 56.] Ab * Forte ror est T. Ano ad Coli partem illam ubi excrementa in pilulas formari incipiunt digiti erant 26 [D. Entio 25 $\frac{1}{2}$] E glandulis juxta anum alba & fœtida materia exprimitur.

Penis ingens, qui deorsum caudam versus reflecti videtur. Juxta meatum per quem semen exit foramen est, in cuius fundo Spinulae duæ albæ, æquales, molles. Inter anum & penem magna cavitas est, ut in Lepore, è cuius lateribus alba & fœtida materia exprimitur. Moriens ejecit crassum liquorem Amyli similem. Sub vesicæ urinariæ collo vesiculæ feminales extendebantur, cornibus uteri similes, 4 uncias longæ, exiles & extremitatibus suis intortæ.

Libet hic Dentium descriptionem quamvis loco alieno subjicere, quoniam D. Entius cum D. Willughby in earum forma describenda adeò exactè concordat, ut eadem etiam comparatione utatur. Incisores (inquit) bini utrinq; longi, tenues, & acuti, ut in hujus generis reliquis; molares a. quaterni utrinque tum in superiore, tum etiam in inferiore maxilla numerantur

rantur : iidémque omnes intus pariter forisque incisuris sive crenis insculpti sunt, grato sanè intuentibus spectaculo. Incisuræ istæ in maxilla quidem superiore intus acutangulæ foris obtusangulæ conspiciuntur ; in maxilla autem inferiore contrarium evenit, ideoque quilibet Dens literam W egregiè exprimit.

Mus Sylvestrus Americanus Cuniculi magnitudine, Porcelli pilis & voce. AGUTI vel Acuti Brasiliensibus dictus. Marcgr. Pili crassi ut in Porcellis, & splendentes, ex ruffo & brunno mixti cum pauxillo nigro, in ventre magis flavescentes. Caput & barba Cuniculi ; rostrum tamein acutius, inferior maxilla superiore brevior ut in Sue:Labium superius fissum instar Leporis. Crura glabra & sine pilis fere, anteriora breviora, 4 digitis, posteriora longiora, sex prædita ; unguis acutus. Cauda brevissima glabra ; oculi nigri. Grunnit ut Porcellus. Voracissimum est Animal, & cibum anterioribus pedibus tenet ut Sciurus, & devorat quām ocyssimē. Quod reliquum est recondit studiosè & fodiendo occultat. Currit velocissimē. Cum irascitur dorsi extremi pilos surrigit & posterioribus pedibus terram fortiter pulsat.

Mus Brasiliensis magnus, Porcelli pilis & voce, PACA dictus. Marcgr. Magnitudine est Porcelli, pingui & crassio corpore, & circiter 10 dig. longo : capite Cuniculi ; barba Leporina prolixa ; Auriculis nudis & paulum acutis, naribus amplis. Maxilla inferior superiore brevior ; ut & Crura priora posterioribus. In pedibus digiti quatuor. Pili breves, & ad tactum duri, umbræ coloris ; in lateribus secundum

dùm longitudinem maculas habet cinereas, in ventre albicas. Cibum oblatum pedibus non tenet ut Sciurus, sed in terra positum devorat instar Suis, atque ad eundem penè modum. Carnem habet eximiam & pingue; mordet vehementer.

Hoc genus Animalia pilis & voce porcellum referunt; Dentibus & figurâ capitis, & etiam magnitudine Cuniculum; Auribus murem: suntque singularia & sui generis.

Mus Norwagicus vulgo *Leming Wormii Mus.* p. 322. Hujus Animalis mentionem primus fecit Olaus Magnus l. 18. cap. 20. Historiae Gentium Septentrionalium. Quæ de eo habent Conradus Gesnerus, Julius Scaliger, Jacobus Zieglerus & Johnstonus omnia ex eodem fonte, nimurum Olai predicti Historia, hauserunt. Accuratori inquisitione habita, prolixam ejus historiam texuit Olaus Wormius. Animal autem sic describit, Figurâ Murem aut Soricem repræsentat, nisi quod caudâ sit minore. Longitudo est unciarum circiter 5. pilo subtili, variis coloribus tincto: capitis extremitas supina nigricat, vertex flavescit, hinc collum & Scapulæ nigræ: Corpus reliquum rufescit, intermisso maculis quibusdam nigris parvis, variarum figurarum, ad caudam usq; quæ brevis, vix feminalis, pilosa, tenuis, ex flavo nigricans. Macularum a. in omnibus non idem ordo, figura, aut magnitudo observatur. Caput acuminatum. Os cingunt pili multi rigidi, mystacis instar, ex quibus 12 longiores reliquis & rigidiorres, utrinque 6 latè dispersi. Os parvum est, cuius superius labrum scissum, ut in Sciuris, ex quo eminent dentes duo, magni, incisorii, acuti, in-

curvi, quorum radices ad oculorum orbitam pertingunt, & molarium insertionem; parte extrema, quæ eminent excavati. Quibus in inferiori maxilla, quæ tribus processibus jungitur superiori, totidem respondent, eodem modo dispositi. Ab his distant maxillares, utrinque numero tres, quorum anterior latissimus, 4 incisuris constans, secundus tribus, tertius minimus, suis alveolis distincti, & ad interiora palati interstitio sat magno siti. Lingua pro ratione oris magna satis & ampla, ad extremitatem dentium incisoriorum pertingens. Ramenta quædam palearum in faucibus inveni fæculento humore obducta: ut vel hinc colligere liceat inter ruminantia locum habere hoc animal. Oculi parvi nigri: Aures obtusæ in dorsum reclinantibus auriculis. Crura anteriora brevissima; pedes pilosi, 5 acutis & incurvis unguibus armati, quorum medius longissimus, reliqui utrinque ab hac longitudine desciscentes, anteriora spectantes; quintus, pollicis aut calcaris Galli instar, altius aliquanto crura versus situs est. Posteriora longiora videntur, sed figurâ ab anterioribus nonnihil discrepantia. Mirum quod etsi cruribus sit brevissimis, cursu tamen feratur celerimo & concitatissimo. Pelle est tenuissima & facile corruptibili, nisi quæ labia tegit, ubi crassior appareat, ut pili mystacis in eo melius fermentur. Venter totus albicat ad flavedinem tendens. Offa tenuia & fragilia admodum, ut ad minimum ictum facile frangantur. Interiora viscera rimari non licuit, quia exenterati & exsiccati fuere hi mures omnes quotquot ad me pervenerunt. Quod sata depopulantur, magnâque pascuis & segetibus cladem inferant, quòdque consumptis frugibus quando moriuntur,

tur, morbos post se relinquant pestilentes, non negaverim : Quòd vero è putredine ortum habeant, inque nubibus generentur, indéque decidunt in terram, mihi minimè probatur ; ut qui spontaneam omnem generationem non quadrupedum tantùm sed & Insectorum rejicio. Quòd detur in iis sexum distinctio agnoscit *Wormius* : quin & audivisse se ait virum quendam religiosum aliquot hujus generis dolio ampio inclusisse ; fœnum, contrita frumenta, & fraces pabuli loco exhibuisse, atque ita per biennium incolumes conservasse, ut in hoc dolio etiam fœtus suos excluderint : unde patet aliorum *Animalium* modo per coitum & generationem propagari hosce mures. Quòd graminis recentis gustu enecentur falsum & fabulosum esse conjicio. Quæ de eorum generatione & lapsu è nubibus multis disputat *Wormius*, apud ipsum requirenda omitto. At illud præterire nequeo in noviter delapsorum ventriculis dissectis herbarum recentium particulas à nonnullis suis inventas. Quomodo ergo in nubibus generari potuere ? ni forte non mures tantùm sed & herbæ ibidem nascantur ; ut mirum sit, plantas etiam interdum è cœlo non depluere ; quod tamen nullum (quod sciam) Autorem habet. Dices, tritico aliquoties pluiffe multi *Historici* testantur. Ergo, ut videtur, non herbæ tantùm in nubibus oriuntur, sed & in segetes succrescunt, & semen tandem perficiunt.

GLIS *Gesneri* & aliorum, *Rell* vel *Rellmus*. *Helvetiis*. Descriptio hujus accurata nullibi, quod sciam, extat. Audio (inquit *Gesnerus*) Glirem majorem esse *Sciuro*, colore nigricante ; vel (ut alii referunt) dorso fuscō,

230 *Synopsis Animalium Quadrupedum.*

ventre albo, cauda brevi, in extremo villofa,
facie quodam modo Ursina, mordacem adeò
esse, ut raro vivus capiatur. Esculentus est
nec unquam placet nisi inter patinas.

Quæ de hoc animali traduntur adeò varia
& incerta sunt, ut dubitem an detur ejusmodi
in rerum natura.

M U S I N D I C U S arboreus Striatus, in
Palmis cocciferis degens. *Musei Leydensis.*
Hunc in *D. Charletoni* museo vidi. *D. T. Ro-*
binson.

Quæ

Quadrupeda pede multifido vivipara, rostro productiore anomala: ♂ primò dentata.

I. **E C H I N U S** f. *Erinaceus terrestris*, *The Urchin or Hedgehog*. Longitudo nobis descrip-
ti à summo rostro ad ultimos pedes extensos 3
erat digitorum, Quamvis caput cum rostro
suillum referebat, extremum tamen rostrum &
nares Caninis similiora. Auriculæ latæ & mu-
rinis proximæ, pariter & oculi, parvi, rotundi,
extantes. Crura Canina. Quinque in singulis
pedibus digiti, unguibus muniti, pollex reli-
quis brevior.

Dentes in superiore maxilla molares utrinque
tres præter ultimum, incisores sex, è quibus duo
anteriores reliquis majores longioresque; canini
nulli. Muraltus incisores longos pro caninis
habet. Supina parte tota [capite, dorso, late-
ribus] spinis obtegitur, prona pars, [rostrum,
guttur, venter, pedes] pilis albis vestita est.

Cute detracta in conspectum se dedit mus-
culus carnosus ab ossibus innominatis, secun-
dùm spinam dorsi, non tamen ei affixus, ad
aures & nasum extensus, cuius ope capite ad
caudam adducto totum corpus in globum col-
ligit. *Parisiens*. Blasius musculum hunc non di-
stinguit à panniculo carnoſo; quem si placet
confule.

In partibus internis nihil ferè singulare occurrit. Hepar amplum in 7 lobos divisum, cystis fellea grandis, rotunda. Intestinorum tenuum, & crassiorum distinctio nulla conspicua, cœcum nullum, ut neque colon in cellas divisum. Testes intra abdominalis cavitatem reducti latitant, [venientibus tantum in conspectum exteriū duobus foraminibus angustis *Aet. Dan. q. in quem usum.*] Processus mammillares nervorum olfactoriorum amplissimi.

In Echino à se dissecto observavit *D. Willughby* juxta testes glandulas duas albas aliásque duas lutescentes iis minores : in fæmina testiculos ovarii simillimos, & in utrovis 5 aut 6 ova majora, innumera minora, [Mense Maio 1672.] Ventriculum rugosum, gramine repletum ; vesicam urinariam magnam ; felleam ingentem, felle intus cæruleescente. Claviculis donatur. Ejulatum vagitui similem edit. Si pedes premantur vel lædantur, ejulat statim. Aqua vel igne facile compellitur ut se explicet.

In vivo dissecto à *Schrader* sanguis è vulneratis vasis effluens frigidus, aquosus & pallidus erat.

Duo genera statuunt *Suillum* & *Caninum* : Nobis descriptus *Caninus* erat, nec alia species in Anglia invenitur ; dubito an alibi.

Quod cubilis ostiola pro ratione ventorum spirantium claudit & recludit : quod cum capitur urinam emittit, cuius contactu spinæ decidere solent, proditum invenio : vera ea esse non affirmo. Pelle cum spinis detracta ad vestes purgandas veteres uti solebant.

2. *Erinaceus Indicus albus* Cat. Mus. Leyd.

1. *TATU* sive *Armadillo prima* Marcgr.
Figurā est Porcelli, & ferè magnitudine. Lorica
quā caput, corpus totum, & cauda tegitur, of-
sea est, ex squamis elegantissimis composita,
propè occipitum duas habens juncturas, ut
collum movere possit: in Dorso septem sunt
divisuræ, cute fusca intermedia; in reliquis
partibus integra est. Pedes etiam quā promi-
nent tenuiore lorica sunt obduicti. Pars inferior
s. prona tota loricis caret, rarioribus albicanti-
bus pilis, digitum longis, è poris eminentibus
exeuntibus vestita. Juncturæ loricæ in dorso si-
miles quoque pilos obtinent: propè os etiam &
oculos similes visuntur. *Caput* porcelli, *Os acu-
tum*, *Oculi parvi* & *profundi*; *Lingua acumi-
nata*, angusta; *Aures nudæ*, fuscæ, breves;
Dentes haud ita magni, in qualibet maxilla 18.
Pedes manuum figurā; *Digiti* in omnibus qui-
ni, unguibus subrotundis. *Rostro* ut porcus
terram velociter fodit. Color totius ex luteo
subrufus. *Caudæ* in exortu crassitudo 4 digit.
sensim ad finem usque acutum gracilior. Vi-
ctitant melonibus, battatis, aliisque radicibus;
nec à carnibus abstinent. *Caro* eorum edulis
est. In terra potissimum degit, quanquam re-
peritur in aqua & aquofis locis. *Lumbricis*,
piscibusque ac *vermiculis* vescitur & formicis,
ac pomis, & quarundam arborum baccis. *Her-
nandez.* Est ergo victu promiscuo ex Animali-
bus & Vegetabilibus.

2. *TATUETE* Brasiliensibus, Armadilli
secunda species Marcgr. Priore minor est; ca-
pite parvo acuto 3 digitos longo; Auribus lon-
gioribus & erectis 2 fere digitorum; Cauda
etiam longiore 3 digitorum, & pedibus altio-
ribus.

ribus. Insigni a. nota à præcedente differt, quod in pedibus anterioribus quatuor tantum digitos habeat, duos medios æquales : in posterioribus quinque, tribus mediis æqualibus, duobus lateralibus parvis. Corpus à cervice ad initium caudæ 7 digit. longum. Frons, & corpus totum loricâ tegitur, in lateribus eminente, ita ut jacens Animal pedes & caput sub illa possit abscondere. Hæc in dorso 9 constat juncturis, ordine decenti è squamis composita. Cauda quoque loricata, novem habens juncturas in acutum desinens. In dorso ferrei coloris est, in lateribus albicat. Venter albicat, ut in præcedente pilosa.

Caro hujus supra cæteras bonitate excellit.

Pleniorum descriptionem vide apud D. Grew, in Museo Reg. Societ.

3. *TATU APARA*, Armadilli tertia species *Marcgrav.* A præcedentibus differt capite oblongo, pyramidali fere ; à secunda auribus brevibus subrotundis ; & pedibus tam anterioribus, quàm posterioribus in 5 digitos [ungulas Marcgr.] divisis. Crura anteriora 3 digitos longa, posteriora ferè 5. Cauda pyramidalis, duorum paulò plus digitorum. Loricâ tegitur pedem longa & 8 digit. lata, in utraque tamen extremitate paulò angustiore, interius concava, exterius convexa instar deambulacri arcuati. In medio (magis tamen versus anteriem partem) 4 habet commissuras transversales, quibus loricam extendere & in globum contrahere potest. Constat autem lorica illius figuris pentagonis eleganti ordine dispositis ; inter commissuras vero constat parallelogrammis ; & quælibet figura squamis lenticularibus coloris ex albo sufflavescientis. Commissuræ autem constant

stant cute admodum lepta. Quomodo hoc Animal loricâ in globum seu pilam contractâ totum corpus sub ea integit, & occultat describentem vide *Marcgravium*. Hoc modo testam congregat cùm ad quietem se componit & dormit, vel cum metuit ne manu prehendatur, ut facilius quis concham marinam quam Animal terrestre judicaret. In quolibet latere musculum habet insignem, longum, & figuram X, habentem, plurimis fibris ita decussatim decurrentibus secundum longitudinem, ut eorum ope validissime se contrahere & continere possit. Contractum vix à validissimo homine aperiri potest. Vix idem cum reliquorum.

4. *TATU Mustelinus Soc. Reg. Mus. The Weasel-headed Armadillo.* Mustelinum voco à Capitis figura pæne simili.

Corporis truncus 11 digitos longus erat, 6 latus: Caput $3\frac{1}{2}$ dig. longum, Frons $2\frac{1}{2}$ latus, valde planus; rostrum extremum $\frac{1}{2}$ dig. latum. Oculi parvi. Auriculæ 2 dig. distantes, digitum longæ: Cauda $5\frac{1}{2}$ dig. longa. Pedes anteriores $2\frac{1}{2}$ digitos longi, $\frac{3}{4}$ dig. lati. Pedes singuli in 5 digitos divisi, quorum tres medii 2 uncias longi, exteriores semunciales [in prioribus pedibus intelligi] omnes unguiculis muniti $\frac{1}{2}$ unc. longis. Caput, dorsum, latera, crura, cauda loricâ crustaceâ integuntur. Galea ut & pedum tegmina, squamis subrotundis, $\frac{1}{4}$ unciaæ latis componuntur. Collare simplex est lamina, è frustulis quadratis $\frac{1}{4}$ unc. latis composita. Humorum tegmen f. *επωμίς* è multis ordinibus segmentorum quadratorum, non tamen articulatis aut seorsim mollibus consistit. Dorsi armatura ad caudam usque, ex multis laminis [numero 18] mobilibus, totidem membranis intermediis connexis

connexis componitur. Laminæ anteriores & majores è segmentis quadratis femunciam longis & $\frac{1}{4}$ unc. latis constant : posteriores è quadrangularis & rotundis mixtis. Extrema pars testæ propè caudam figuræ est parabolicae. Anterior pars caudæ 6 annulis è segmentis parvis quadratis compositis cingitur, posterior squamis tegitur. Pectus, venter, auriculæ nuda.

T A L P A, A Mole, or Moldwarp or Want.
 Animal est subterraneum, coloris nigri ; reperiuntur tamen nonnunquam albi, cujusmodi meminit Wagnerus in Hist. Nat. Helvetiæ, quem etiam ad me misit amicissimus vir & peritiss. Botanicus. *D. Jac. Pettiver* in agro Warwicensi captum. Pili mollissimi, breves & densi. Rostrum ei suillum, Dentes habet *muris aranei* dentibus ferè similes ; in superiore maxilla utrinque ad latera singulos eminentes, posteriores sive interiores multis cuspidibus ut in *mure araneo* exasperatos. Lingua est tanta quantam inferior oris meatus capere potest. Collum inter crura anteriora brevissimum & pæne nullum. Crura ei brevissima, & unguis acuti ; digitæ in omnibus quinque. Vola s. palma anteriorum pedum bene lata est, & manum refert. Ungues in eisdem robusti, & majores, longiores, latiorisque quam in ullâ Animante pro sui corporis modo. Pedes eorumque digitæ non deorsum sed ad latera spectant, ad commodiūs fodendum. Cauda brevis & hirsuta. *Gesner.* Quicquid veteres & Recentiorum nonnulli dicant, oculi nec desunt talpæ nec sunt membranâ terti, sed sua habent in cute foramina, & cuivis inquirenti se facile conspiciendos præbent, veluti puncta nigra, seminis Milii magnitudine, nervo affixa : inter pilos latitant, ut si eos prescius

sius intueri velimus, pilos difflare necesse fit. Humores iis insunt, & tunica nigra uera se prodit. *Schneiderus.* Auriculae nullae. Lumbricis vescitur. Humum fodiendo mira celeritate viam sibi facit.

In Talpa à * Schelhammero dissecta hæc observata invenio. Pellis durissima est & planè nervea, ut nisi acutissimo cultello vix cedat : ad defendendum frigus externum, & ad impedendum nè calidi vapores exhalent. Pili tenuissimi, & quovis serico moliores, ob eandem rationem, ut sci. frigus repellant. Nec dubium, inquit, fieri adeò tenues, quia poruli è quibus ipsis eluctandum est tenuissimi sunt. Pilos enim pro ratione pororum è quibus egrediuntur majores minorè esse videmus. Sic iis Animalibus quibus circa os setarum more crassiores excrescent, ut Feli, ac Lepori, poros ibi & longe majores & plane conspicuos esse, in aliis partibus minor es.

2. Carnosus panniculus adeò firmiter cuti annexus est, ut innatus videatur, ad motum pelli conciliandum, & ad frigus excludendum.

3. Sub hoc membrana tenuissima ac pellicida universum abdomen unà cum thorace involvens : sub quademum musculi latebant.

4. Musculi inferioris ventris erant omnino bini, fibris in longum extensis, ut recti in nobis, constantes, sed latiores, in membraneam substantiam tandem degenerantes, qua peritonæo firmissimè adhærebant.

5. Omentum, quod multis Animalibus deest, huic aderat, Intestinorum tenuium & crassorum distinctio nulla : sed cellulis ab initio ad finem omnia plena, ad excrementa retardanda, ob com modiorem chyli separationem, ut in ipso etiam homine tenuia intestina ejusmodi remoris

* *Ephem.*
German.
An. II. Ob.
130.

non carent. Oesophagus ut in *Sciuro*, *Lepores*, *Equo*, &c. in medium ventriculum inferebatur. Ventriculus intus lumbricos terrestres continebat, quibus vescitur præcipue hoc Animal.

Fel in vesicula sua contentum manifestam dulcedinem cum amarore conjunctam habebat, ut in aliis omnibus Animalibus.

Reliquis omissis, quantumvis lectu dignissimis; quæ de partibus genitalibus habet duntaxat subjugam.

1. Penis, intus penè totus absconditus, longissimus erat, ut dimidium fere totius Animalis æquaret. 2. Testes non propendentes, sed subcute; magnitudine renes superabant. 3. Parastatae non modo ad testes adhærebant, sed cum ipsis capiendis non sufficerent, singulari sacco insuper eximia earum pars erat inclusa, qui ex fibris carneis constabat; ex quo facculo demum vas feminae prodibat. 4. Corpora extus carnosæ manifestò, indéque rubicundissima; intus nervea, canali nerveo durissimo prædita, qui longè ante vesiculos feminales in penem seorsim inferebantur. Porro 5 circa vesicam, quæ crassissima, rugosa, nervea, aliud occurrebat globosum, carneum parte exteriore, interiore nerveum, in ipso pene situm, in quod cum ex vesica aditus erat, tum etiam vasa semen deferentia terminabantur, ex quo prostatas esse apparebat. Sed post hanc demum insertionem ex dictis corporibus rotundis, canales illi nervei seorsim in penem abibant. Ita se habent hujus Animalculi genitales partes, in quibus tantum apparatus haud immerito admireris. Cum enim reliquis præter testes valde mediocres, quorum parastatae appendiculæ sunt, & glandulas prostatas, vesiculosæ, nihil natura dederit; huic & maximos illos, & parastatas amplissimas, & reliquat

reliqua, & insuper novum corpus seminale ab his diversum ac separatum, novis ductibus instrutum concessit, penem etiam facile omnium, ni fallor, Animalium longissimum. Ex quibus colligere est, maximam præ reliquis omnibus animalibus voluptatem in coitu, hoc abjectum & vile Animalculum percipere, ut habeant quod ipsi invideant, qui in hac supremas vitæ suæ delicias collocant. Cum primis verò considerari dignum, omnes has partes carnosis tegumentis muniri, ex quo manifestum fit contrahi eas, atque sic seminalem materiam propellere, &c. Patet insuper in hoc Animali materiam seminalem non simplicem esse sed quadruplicem, cum seorsim ex variis locis confluat, idque per ductus separatos & distantes. De hoc arguento vide plura in *Tajacu*.

M U S A R A N E U S, *The Shrew*, or *Shrew-mouse*, or *Hardy Shrew*. Colore (describente Gesnero) partim fusco, partim ruffo est, inter se mixtis: Venter albicat: Pedes posteriores planè in postrema parte corporis hærent. Totus graviter olet, & vel odore venenum suum prodit. Caudæ brevissimis pilis obsitæ longitudo digiti duo; reliqui corporis tres, vel insuper dimidius: Ocelli nigri & minimi sunt, paulò majores quam talparum, magnitudine capitis minimæ aciculæ, ut non mirum sit ferè cœcum esse hunc murem. Dentes ut minimi sunt, ita situ figurâque ab aliorum tum Quadrupedum, tum murium dentibus differunt, componente quodammodo serpentium & murium dentes in unum animal naturâ. Anteriores bini oblongi, non ut aliis muribus simplices sunt, sed aliis binis aut ternis denticulis enâcentibus exasperantur, tantillis ut nisi diligenter inspicias aut

aut non appareant, aut dentes per se videri possint: Hoc etiam differunt à cæteris muribus, quod bini illi oblongi non separati sint à cæteris interioribus spatio aliquo medio, sed unus omnium continuus ordo est. Asperi planè & acuti sunt ferræ instar, quidam binis alii ternis cuspidibus, tam exiguis ut ferè visum lateant, latérēntque magis nisi extremæ partes cuspidum quarundam ruffo colore notarentur. Dentes circiter quini sunt utrinque [in reliquis muribus quaterni tantum] & insuper duo longiores supra, infráque totidem. *Gesner.* Notabilis est in hoc animalculo maxillæ superioris ultra inferiorem producti longitudo. Cæco intestino caret. Murem araneum feles capiunt quidem & occidunt, sed tanquam venenosum non edunt.

In omnibus ferè terris inveniuntur, & apud nos in agris frequentissimi sunt.

A mure minore domestico (*D. Willughby* adnotante) differt. 1. Quod minor. 2. Quod rostro porrectiore sit Porci instar. 3. Numero digitorum in pedibus, qui huic tam in anterioribus quam in poster. 5 sunt. 4. Oculis minoribus. 5. Auriculis brevioribus. 6. Colore nigriore. 7. Unguis longioribus albis, sed pedibus brevioribus. 8. Quod dentes incisores à molaribus non distent.

*Quadrupeda pede multifido, &c.
rostro productiore, edentula.*

TA M A N D U A G U A C U Brasiliensibus,
*Marcgr. Ursus Formicarius Cardani. The Great
Ant-Bear.* Magnitudo canis Lanionum : Caput teres, unà cum promusclide [longissima] unus pedis aut major : Os acuminatum, edentulum ; Lingua teres instar subulæ, 25 aut 27 digitos longa : hanc in ore gerit duplicitam, & quando formicis vult vesci exserit, & formicarum tumulo tamdiu imponit, donec plena sit formicis, quas deglutit : Oculi parvi, nigri ; Aures subrotundæ : Cauda hirta instar muscarii, quâ deductâ se totum potest obtegere. Promuscis in medio 4 plus digitos crassus, nam sensim magis magisque attenuatur. Collum 5. digit. longum, 9 circiter crassum. Corpus ad initium caudæ 2 pedes, & 3 digit. longum ; pedem & 9 dig. crassum ; Cauda $2\frac{1}{2}$ pedes longa. Crurum anteriorum longitudo unius pedis & digit., posteriorum pedalis. Pedes anteriores in 4 digitos divisi, medios duos maximos, unguibus $2\frac{1}{2}$ digit. longis munitos : posteriores pedes 5 habent digitos. Pilis per dorsum vestitur nigris, quibus cani admixti ; in capite & collo brevioribus & antrorsum versis ; per dorsum ad caudæ initium semipedem longis, retrorsum extensis, in lateribus deorsum. Anteriora crura canis seu albis vestiuntur pilis ; & in quolibet

Q

versus

versus pedem maculam habet nigrā. Per pectus ad latera usque ad medianam longitudinem macula producitur nigra grandis, quam linea alba defuper terminat. Crura posteriora nigra. Cauda lata setis constat equinis nigris, unius pedis fermè latitudine. Pili omnes ad tactum aridi.

Animal in currendo tardum, ut ab homine capi possit.

A quadam posteriorum pedum cum Ursinis similitudine, & pilis longis, hirtis, & implexis, Ursinorum æmulis *Ursus formicarius* dictus est.

T A M A N D U A I Brasiliensibus, *The lesser Ant-Bear. Marcgr. Vulpecula Americanæ magnitudine est aut paulò major. Longitudo corporis pedis 1. colli dig. 2. capitis 5. caudæ 10. Crurum cujuslibet 4. Pedes magnitudine Cercopithei, ita ferè se habent ut in præcedente. Caput acuminatum, teres, conum acutum repræsentans, paulum deorsum incurvatum; os nigrum, angustissimum, edentulum; Aures erectæ, digitum longæ; oculi parvi nigri; Lingua teres instar fabulæ, 8 dig. longa, quæ quasi canali incumbit inter inferiores genas. Pili ad tactum duri, splendentes, per totum corpus ex albo flavescentes; per dorsum a. ad caudam, (quæ longioribus prædita est, extremitate tamen calva, quâ se potest suspendere ex arborum ramis) & in infimo ventre maxima parte nigricantes admiscentur. Duæ lineæ crassæ, nigrae utrinque ad latera à collo supra scapulas tendunt ad dorsum, & in fine illius coeunt.*

Unguis prioribus fortiter apprehendit, & baculo tactum posterioribus cruribus insidet, ut Ursus. Tota die dormit, capite sub collo & anterioribus cruribus abscondito; noctu evagatur. Caro vulpinam olet & non comeditur. Corium est crassum.

Quadrupeda multifida rostro breviore anomala, & primò volatrica seu Vespertilioes.

VESPERTILIO, Græcis Ντελεις, The Bat or Flittermouse. Hoc Animal malè a nonnullis Avibus accensetur, ob alas & volatum; cum nec pennatum sit, nec rostratum, nec oviparum, quæ certæ & characteristicæ Avium notæ sunt, ut alia multa omittam. Præter alas enim & volatum nihil ferè cum Avibus communne habet, sed per omnia cum Animalibus Quadrupedibus viviparis convenit. Nec major est ratio cur vespertilio quam cur Lacerta alata (talem enim apud Ornatisimum virum *D. Guiliel-um Courtine* vidimus) Avibus annumeretur.

Vespertilio tum figurâ corporis, tum magnitudine murem minorem domesticum (nostratem intellige, dantur enim Gallinis in Guinea & alibi æquales) tum etiam vellere s. pilis, refert; unde nomen Flittermouse s. Flittermouse, i. e. Mus alas motitans, Anglis cum Germanis commune.

De numero dentium in hoc animali non conveniunt Autores. *Bellonius* 34; in mandibula inferiore 18, in superiore 16 observavit: Aldrovandus 24, in singulis scilicet mandibulis 12. Clusius in superiore mandibula utrinque senos, in inferiore septenos, quorum anteriores cæteris longiores, omnes valde albos. Verum Clusius exoticum Vesptilionem è maximis describit, cuius longitudo plus quam pedalis, nec ambitus corporis minor: Singulæ pinnæ, (ita alas appellat) 21 unciarum longitudinem habebant, 9 latitudinem. Descriptionem integrum vide apud Clusium, *Exot. lib. 5. cap. 1.*

Alæ membranaceæ cutaneæve, seu pinnas mavis dicere, corpus circumambiunt, & sibi mutuo continuæ sunt, & pedibus connexæ. Ad alarum flexum seu articulum pro pede anteriore uncum habet, quo parietibus aut arboribus adhærescit.

In nonnullis, adnotante Clusio, oris rectus magis obtusus, ad felini formam quodammodo accedebat, in aliis magis longus & angustus, vulpeculæ rectui proprior erat.

Verum cum Vesptilio Animal sit singulare & sui generis non opus est longa verborum ambage ad eum descriendum.

Locis obscuris & cavernis subterraneis interdiu & per hyemem latitat, crepusculo & diluculo evolat. Culicibus & muscis, fortè etiam phalænis, vicitat quas inter volandum prehendit. Geminos volitat (inquit Plinius) amplexa infantes secumque portat, nec plures una vice parit, cum bina duntaxat ubera habeat.

Secundò gressile, tardipes.

A I five *IGNAVUS* Marcgr. *Ignavus* five per Antiphrasin *Agilis* Clus. *Exot.* 5. cap. 16. item *Auctar.* ad *libros Exot.* ubi plenius describitur. Joseph. a Costa lib. 4. cap. 38. *Hist. Nat.* & *Moral.* *Indiæ Occid.* Thevet. cap. 52. *Singularium Franciæ Antarct.* Lerius cap. 11. Ovied. *Summar. Indiæ Occid.* cap. 23. *Sloth.*

Marcgr. Magnitudo mediocris vulpis nostratis. Longitudo corporis à collo ad caudam pedalis [Clusio 14 unciarum] Crassitudo five ambitus longitudini ferè æqualis. Collum duos, summum tres [Clusio sex] digitos longum : *Clusius ad aridam Animalis pellem suffultam descriptionem suam concinnavit, in qua proculdubio collum nimio nimis extensem erat.* Quatuor dig. crassum, villis etiam comprehensis. Anteriora crura 7 digitis longiora erant, posteriora sex tantum, longa, ut anterioribus integrâ ferè unciâ essent breviora. Pedes plani instar Ursorum aut Simiarum, sed valdè angusti ; ut non mirum quod non nisi cum difficultate progredi queat ; à flexura ad ungues usque 3 unc. longi : Ungues in singulis tres, in anterioribus $2\frac{1}{2}$ digitos longi, in posterioribus duos [in utrisque Clusio æquæ longitudinis] ex albo flavescentes, & deorsum incurvati, superiùs arcuati, inferiùs excavati seu carinati, valdè mucronati. Caput parvum, subrotundum, [Clusio brevibus pilis subruffis obositum cum mento & gutturis parte.] Os turbinatum, non amplum. [Clusio, Theveto Lerio. Rostro Simiam referebat, breve enim glabrum & obtusum, simisque naribus præditum erat.] Sa-

livâ semper abundans. Dentes haud magni, instar agni, nec acuti [Clusio lati.] Nasus glaber, elatus, niger: Oculi parvi, nigri, somniculosi. Auriculis caret. Cauda sesquidigitalis, obtusa. Pili per totum corpus densissimi. 2. penè dig. longi, cinerei, Taxi similes, sed molliores & cum albedine mixti; in dorso magis albescunt. Per medium dorsum ad posteriora ferè crura tendit linea fusca seu nigra. Per collum pili longiores sunt, & jubam referunt, ad utrumque latus propendentes.

Animal est ignavissimum, in arboribus lentissimè rependo progrediens. In planicie 50 passus progrediendo, integrum etiam diem infinitum. Summas arbores conscendit, inibique habitat, earum foliis vescens. Collum modo in hanc, modo in illam partem torqueat tanquam attonitum: nunquam babit: vocem raffissimè edit *iiii*, ferè ut Felis junior unde nomen.

Notæ hujus Charact. sunt incessus tarditas, crurum anteriorum præ posterioribus longitudo, & tres tantum in singulis pedibus ungues.

*Animalia Sanguinea pulmone re-
spirantia cor uno tanto ventriculo instructum habentia
ovipara.*

*Ranæ dividuntur in aquaticas &
terrestres.*

RA N A aquatica, Græcis *Batrachos*, Angl. *a Frog or Frosh*, Animal est amphibium, cuta nuda tectum, cuius pars prior seu anterior carnosa latitudine caret, natura portionem carnosam posteriori parti in qua posteriora, crassa & oblonga, validis musculis ad saltum comparata, addente. Digitos habet quinos oblongos, membrana interveniente connexos, ut commodiū natare possit.

Ranæ pulmones nihil aliud sunt quam membraneæ quædam vesicæ, hinc inde una, figurâ suâ & extimis protuberantiis conum pineum æmulantes, intus inanes in cellulas favorum ferè cellulæ similes divisæ. Hi non ut in cæteris Animalibus illico flaccescunt, sed tensi ad Animalis libitum perdurant.

Rana Animal est vivacissimum, & sub aquis diu durare potest absque aeris usu, ut olim ex-

pertus est celeberrimus Vir *D. Thomas Brown* M. D. Norwicensis, Ranā funiculo pedi alligato sub aquis detentā per aliquot dies : unde patet frigida hujusmodi Animalia non multo aere ad vitam indigere.

Aperto abdomen & thorace, & visceribus omnibus unā cum corde exemptis, Animal nihilominus per aliquod tempus saltat, nec quicquam de motibus solitis remittit, ac si nihil prorsus mali passum esset. Quod si nervus ad pēdem quemvis descendens dissecetur, motum illius membra illoco amittit.

Hoc genus Animalis singulare est & anomaliū, generationis praecipue respectu : quo quamvis cum piscibus oviparis convenire videatur, in nonnullis tamen ab iisdem differt. Ovum Ranæ puncti seu globuli nigri formā apparet, liquore quodam albicante mucilaginoso & viscido, membrana valde tenui vestito, circumfusi. Jacobæus pro ovo Ranæ habet aggregatum, ex liquore circumfuso, & globulo prædicto, qui centrum ejus occupat : globulum autem nihil aliud esse quam fœtum raninum, cui liquor pro alimento inservit existimat.

Verum quicquid sit de nomine Ovi, ego cum perspicacissimo Swammerdammo globulum illum nigrum pro ovo habeo, eique fœtum raninum inclusum esse suppono ; qui ovo illo aperto seu disrupto Gyrini formā exit. Gyrinus autem tecens exclusus liquore illo viscido globulo circumfuso aliquandiu fortasse nutritur, totum tamen non absimit. Brevi enim partibus ejus aquæ piaulatim sese insinuantis interventu à se invicem separatis, tubiculae formam induit, & insimilis aquis sitiat, nec gyro alendo amplius idoneus est, sed secessis aut diverticuli tantum usum ei præstat, quo cùm natando lassus est se recipiat.

piat & ad quietem componat; observante
Swammerdammio.

Globulus ergo niger piscis spinosi ovo respon-
det aut potius *Insecti* alicujus; Foetus enim ra-
ninus è globulo non exit Ranæ formâ, sed *Gyrini*,
& postea ranæ figuram paulatim acquirit, ad mo-
rem erucarum aut vermiculorum. Piscis autem
(ut puto) ex ovo primitus pisciculi formâ exit,
nec postea speciem externam mutat. Verum
ovum isthoc raninum tum à Piscis tum ab *Insecti*
ovo differt, quod gelatinæ quam diximus visco-
sæ undique illud ambienti, quæ pro primo ali-
mento fætui edito inservit, includatur.

Aliquandiu postquam hæc scripsoram incidi
in observationes de spermare Ranarum seu ovis
Raninis ab eruditissimo simul & ingeniosiss. Viro
D. Richardo Waller Armingero factas & in Actis
Philosophicis Londinensis N. 193. editas, in
quibus præter alia curiosa invenio. 1. Globulum
illum rotundum nigrum de quo diximus dupli-
liquore circumfusum suisse, interiore globulum
proximè ambiente, claro & pellucido, exterius
membranâ undique cincto & contento: exterio-
re magis turbido & mucoso. Liquor ille pellu-
cidus interior gyrino pro alimento aliquandiu
inservit, & albumini in Avium ovis respondere
videtur. 2. Gyrinos exclusos seu ovis suis eges-
tos (è quibus rodendo exitum sibi fecisse opinat-
ur) exteriori eorum superficie arctè adhæsse ea
parte quam os esse postea comperit, solutos au-
tem ad aquæ fundum illico subsidiisse, nec potu-
isse iterum in summas aquas ascendere.

Præterea Rana cum Piscibus spinosis in eo
convenit, quod mas cum fæmina coitu non mis-
ceatur, nec semen genitale in uterum ejus injici-
at, ex tententia Autoris modò laudati, sed piscium
more lac suum seu sperma ovis jam editis insper-
gat.

gat. Nam Jacobæus nullum in maribus penis vestigiū reperit.

Objec̄tus: ut ergo mas fæminam inscendit, eāmque verso tempore per 40 dies pēdibus utrīque acutissimè amplectitur & retinet. Respondet, ut semper p̄testo sit, ut quamprimum ova pepererit gestitum in ea effundat, quæ aliàs fortasse nō tœcundarentur. Ego tamen non de nihilo esse suspicor, quòd mas fæminæ tandem insideat: quin ovorum color in utero de albo in nigrum mutatus (ut observavit sagacissimus noster Needhamus) suspicionem mihi injicit, fœtum jam tum in ovo formatum per testam tralucere, ut in Erucarum ovis videmus, quæ maris semine fecundata colorem mutant, Eruculâ nimirum per testam transparente: quod cuivis facile observatu in Bombycum ovis, siquidem subventanea & iusta, sine maris congreſſu edita, alba sunt; à coitu fecundata cœruleſcunt, eruculæ nigrae colore per testam aliquatenus pellucidam apparente: quòd exinde etiam confirmatur, quòd postquam erucula ovo egressa est, testula alba remaneat.

Clarissimi Viii D. Georgii Entii opinio, quòd sc̄i. Ranæ ore coeant & pariant, mihi neutiquam probatur: quamvis me nondum ejus rei experimentum fecisse in Ranis fateor, ille autem ad experientiam provocat.

Clariss. Needhami verba, quoniam Ranarum generationem valde illustrant, non pigebit hoc transferre. Cornua uteri longissimi sunt sub diaphragmate orta, quæ indè multis plicis convoluta, ovī quæ hactenus albicantibus terga ad inferiorem abdominis partem pergunt. Primo marſupiū quoddam grisei coloris attingunt, ubi prima coloris mutatio appetit, indè ad corpus nigrum tendunt, ubi testæ jam saturata nigredine tinguntur.

tinguntur; simûlque tenaci glutine obducuntur. Hinc tandem per duplicem vaginam continuato funiculo exeunt, eos invicem conjungente glutine prædicto, quod perperam à vulgo sperma ranarum nuncupatur. Ego non raro Ranæ parturienti obstetricavi, funiculum illum jam prodeuntem manu trahendo in plusquam Ulnæ longitudinem. Sic elapsa ova in unum acervum colliguntur, & quasi nido ex hoc muco constructo, Solis incubantis beneficio paulatim emergunt gyrini.

Præcipuus Ranæ cibus sunt muscæ aselli aliâq; insecta, sed & cochleas terrestres minores ingerrunt, ut eorum ventriculos dissecando observavimus.

R A N A arborea seu Ranunculus viridis. The small Tree-Frog or Green Frog. Parvitate sua, colore viridi quo undique perfusa est, quodque arborum foliis insideat, ab aliis facile distinguitur. In Germania & Helvetia frequentes observavimus Arborum & Fruticum foliis insidentes & vespertino tempore coaxantes seu potius cantillantes, ut aviculas esse crederemus.

Chirurgus quidam Uratislaviensis per integrum ferè octennium hujusmodi Ranulam aluit intra vitrum cylindriforme reticulo tectum; cui tempore æstivo graminis recentis, hyberno verò fœni madefacti nonnihil immittebat, muscis per vices injectis, quas ore hiante, venari peritissima erat. Hyeme, qua spatio quadridui vix una alterâve musca sollicitè quæsita sustentabatur, macrescebat, valdèque attenuabatur. Æstate vero cùm muscæ culicæque uberiùs suppeditabant, habitiore rursus erat corpore. Totas verò hyemes viva & ad captandam prædam alacris perstabant, eò quod intra hypocaustum detenta frigoris inclem tam minimè persentisceret — Tandem

dem 8va hyeme cùm muscæ penitus deficerent ipsa contabescens interiit.

Hinc patet, satis vivax esse hoc Animalculum, diutiùs fortasse superfuturum, si alimonia necessaria suppetiisset; nec hoc tantùm, sed hujus generis reliqua frigida, ut *Testudines*, & *Serpentes*.

2. Ranas, si non alia omnia animalia, quæ mortuorum instar sine vita & sensu in cavernis delitescunt, non quadam naturæ suæ necessitate, sed potiùs ob alimoniæ defectum frigorisque vehementiam sese condere; quod confirmant etiam relationes eorum, qui in calentium aquarum fontibus media etiam hyeme viventes ranas se vidisse perhibuerunt. *Miscellan. Curios. Germ. An.*

I⁶. Observ. 157.

Inter Animalia venenata & noxia hæc Ranæ species recensetur.

B U F O seu Rubeta, A Toad. Magnitudine Ranam superat. Corpore est crasso, dorso lato, ventre turgido & inflato, unde ob gravitatem saltare vix potest; cute, ut aiunt, densissima & tuberculis inæquali. Colore lurido & nigricante, & in ventre maculofo, naturæ quodam instinctu horrorem aspicientibus incutit: ipsoque vultu & incessu, & locis in quibus stabulatur, opacis, concavis, squalidis & putridis, malignum & noxiun se esse fatetur. Quamvis enim signaturas seu notas virium indices à natura plantis impressas negem, plantæ tamen malignæ & venenatæ (non diffiteor) colore plerunque tum foliorum tum florum & fructuum tristi, melancholico & funesto tales se esse produnt: Et quod Animalia attinet, existimo naturam nobis venenatorum & nocivorum metum ingenerasse. *Quis enim*

enim ad Serpentis etiam primū visi aspectum non totus cohorrescit, & se subducit?

Eodem vietu utitur quo Ranæ, nimirum Infectis, lumbricis & cochleis terrestribus; aiunt & humore terreo vesici: quod non est dissimile veri. Bufones enim in mediis arborum truncis imò in petris dissectis inventos esse certa fide nobis constat, ubi non aliud illis alimentum suppetebat quam humor ipsius petræ; & tamen permultos annos ibidem incarceratos durasse necessarium; nec enim sponte ibi genitos fuisse libens concederim.

T E S T U D O, Græcis Σελώνι, *A Tortoise*. Testæ pars superior [in Testudine terrestri India maxima Parisiensibus descripta] è variis lamellis seu squammis diversæ figuræ, plerisque tamen pentagonis, componebatur. Lamellæ isthæc seu segmenta ossi affixa erant cranii instar, Animalis interanea cingentes cum duplice aertura, unâ anteriùs per quam caput scapulas & pedes anteriores exferit, alterâ huic oppositâ posterius, unde pedes posteriores & femora egrediuntur. Os isthac cui squamæ adnascebantur nonnullis in locis fuscunciam crassum erat, alibi, ubi tenuissimum, lineam & dimidiā crassitudine non excedebat. Duplex est, altero dorsum integratur, altero venter, quæ in lateribus fibi mutuo commissa sunt, & ligamentis validis durisque juncta, non ita tamen quin motibus ob-eundis cedant & libertatem permittant.

T E S T U D O terrestris vulgaris, *The common Land Tortoise*. Luteis & nigris maculis seu areolis in dorso distinguitur. Testa superior valde convexa est, inferior plana. Caput habet parvum, serpentinum, quod exferere & intra testam subducere

subducere potest pro libitu, aut prout res exigit. Palpebra superiore & meatibus auditoriis carer. Per hyemem sine cibo in terra latitat ; & quam diutissime vivit.

J A B O T I Brasiliensibus Marcgr. Lusitanis *Cagado de terra*. Testa nigra est, cui multæ figuræ hexagonæ insculptæ. Rostrum ut in reliquis. Caput & crura fusca, verùm maculis ex umbra variegata. Jecur sapore optimo commendatur.

Testudo aquarum dulcium, & Lutaria. Testudinem lutariam ab eâ quæ in Aquâ dulci vivit non sejunxit Aristoteles ; illa in palustribus & limosis aquis, fossisque Urbium & Castellarum mænia ambientibus degit ; Latitudo ei in dorso pectori similis, nec convexo incurva calyce, integrata visu. Vocatur a Gallis *Tortugue d' aigue*, id est, Testudo aquatilis ad discrimen terrestris, quæ duæ similes sunt, nisi quod aquatili cauda est longior, perinde ac in maribus, à quâ muris Aquatici nomen accepisse videtur. Testa colore est nigro, aliquot particulis veluti Tabellis pettinatis junctis constat, pro arbitrio pedes, canadum, capat modò exerit, modò recondit. Pulmones, renes, vesicam, denique partes internas easdem habent lutariæ Testudines cum marinis. Vescuntur infestis aquatilibus, limacibus, cochleis, herbis, &c. Cibo omni destitutæ diu vivunt, atque etiam abscesso capite ; in foris venales sunt per re diaeteticâ.

Testudo marina, vulgaris. A terrestris præcipue differt magnitudine quâ eam excellit, Testa minus pulchriæ & concinnâ, molliore ; pedibus piscium pinnis similibus, ad natandum compatis. In ingentem magnitudinem excrescit. Inveniuntur frequentes circa Brasiliam & insulas Caribbeas

Caribbeas quarum unius caro 80 vel 100 homini-
bus in prandium sufficiat.

Solinus in mari Indico tam grandes esse scri-
bit, ut testis duabus superna parte junctis & in-
ferne deductis ædes suas construant. In Tapro-
bana insula ædium tecta ex testis Testudinum
constare refert Älianuſ. Populos Chelonophag-
os Äthiopiæ vicinos ejusmodi corticibus pro-
cymbis quibus ad continentem navigant, item
pro tentoriis, uti docet *Diodorus Siculus*. Vedit
Herbertus noſter in mari Indico Testudines tan-
tas ut quatuordecem homines unius dorſo ſeu te-
ſtæ ſuperiori iſſitare poſſent. Nic. Trigautius
Jo. Fabro pro certo aſſleveravit in mari Sinico
Testudines vidiffe ſe tantæ magnitudinis quantæ
erat ejus cubiculum, quod paſſus erat longum
decem, latum septem. In Cuba insula in tan-
tam magnitudinem excrēſcere ſcribit Joannes de
Laet, ut 5 viros teſtā ſuā ſuſtineant, & cum uſ-
dem prorepant. *Mas & fæmina per integrum * *Trapham*
menſem Lunarem in complexu Venereo perfe- *in Descri.*
verant. In dorſum reſupinando eas capiunt piſ- *Famaycæ.*
catores, dum in ſummis aquis fluitantes dormi-
unt tacitè appropinquantes, & reſupinatas ma-
nibus præ ſe agentes ad cymbam uſque, ut in
mari Mediterraneo vidimus. Cùm ſupini in
dorſo jacent, ex imo pectore ſuſpiria ducunt, &
lachrymas ubertim fundunt. Loco dentium os
habent unum continuum, tam durum ut craſ-
ſos baculos unico iectu præcidere dicantur. Man-
dibula superior canalem inſculptum habet, infe-
rioris aciei dentatæ excipiendæ; & inferior vi-
ciſſim canalem quem ſubintraſt superioris dentata
protuberantia, quorum ope gramen alia que her-
bas facile decerpunt.

In terram egressæ in herbis pariunt ova (inquit Plinius) avium ovis similia, & ad centena numero. [Ova alba sunt non tamen ellipticæ figuræ ut Avium ova, sed Sphæricæ.] Quæ de incubatu habent veteres falsa sunt, nam solis calore duntaxat foventur & excluduntur: quod de omnium in universum Testudinum ovis dictum esto. Pulmones hujus Animalis non in Thorace sed in ventre inferiore sub Diaphragmate sitos esse *Joannes Faber Lynceus* notis saepius laudatis affirmat. Curavi (inquit) asperam arteriam aliqua ex parte detruncari, ac tubulo ex arundine immisso eam insufflari. Statim ambos pulmones in ventre imo conspicuos habui, ad extreum ejusdem ubi intestini recti exitus habentur pertingentes, & versus thoracem surgentes, in latitudine valde crescentes, rubicundos ac planè coloris elegantissimi.—Descendit à larynge in thoracem aspera arteria, quæ in eadem pectoris capacitate quoque bifurcatur, & ubi ambo hi rami diaphragma perfoderunt, sub hoc in pulmones ingrediuntur.

Hi suâ substantiâ sunt subtilissimi, itâ ut inflatae vesicæ quædam rubræ esse apparent, sed verè tamen pulmonum substantium obtinet, & parte illa quâ dorsum respiciunt, firmiter adhærent, itâ tamen ut digitis non cultro auserrī, & à dorso liberari valeant.

F U R U C U A Brasiliensibus, *Tartaruga* Lusitanis. Loco pedum habet q. alas; anteriorum quidem quamlibet sesquipedem circiter longam, posteriores verò breviores: caudam acutam conicam: oculos nigros magnos: os edentulum, & instar rostri volucrum. Habui 4 pedes longas, tres latas. Costæ testis inferuntur, ad quodlibet latus 8. Mediæ longiores, anteriores

&

& posteriores breviores. Ova illorum comeduntur uti & caro. Ponunt a. ova ad litus maris, foveam in arena facientes, & deinde arenâ tumulantes. Sæpius inveni vestigia illarum ex mari egredientium, & retrò abeuntium. Variis figuris Geometricis testæ q. insculptæ videntur. Quædam testam habent nigram splendentem, flavis lineis & figuris egregiè interstinctam : aliæ aliter conformatam.

Hæc videtur esse *Testudo Franca*, *Tortue Franche* Rochefort : *Hist. Naturelle Des Antilles*. Cujus folius, inquit, caro in cibis commendatur : quæ persæpe ad magnitudinem adeo enormem excrescit, ut testa superior $4\frac{1}{2}$ circiter pedum longitudinis, latitudinis 4 obtineat. E mari in terram nunquam egrediuntur nisi ovorum pondorum gratiâ ; quæ foveâ pedibus effossâ in arena recondunt. Modum quo Indi è mari egressa hæc animalia in dorsum resupinando capiunt apud Autorem vide. Ducentas libras non raro pondere superant. Ova rotunda sunt, Pilæ palmariæ magnitudine, Gallinaceorum modo albumen & vitellum intus continentia, non tamen testa dura fragili, sed molli tantum & membranacea tecta. Ova in arena deposita, absque ulla incubatione, solo calore Solis intra sex circiter hebdomadum spatium excluduntur : quo facto recens natæ Testudines naturæ instinctu, arenam in qua sepultæ erant penetrant, & ad mare se conferunt.

TESTUDO marina Caouanna dicta, Tortue Caouanne Rochef. Ejusdem est figuræ cum præcedente, nisi quod testam habeat paulo crassiorem. Verùm caro ejus nigra est, filamentosa, & ingratia saporis.

T E S T U D O *Caretta* dicta D. Rochefort.
Tortuë Caret. A præcedentibus duabus differt, quòd multo minor sit, quòdque ova in arena non ponat, sed in glarea seu fabulo calculis & lapillis admixto. Caro ejus ingrata est & nullius pretii. Verum ova deliciora sunt quam aliarum specierum. In pretio est ob testam in squamas seu laminas, 15 in universum tam grandes quam parvas, divisam; quarum 10 planæ sunt, quatuor nonnihil incurvæ, quinta quæ collum tegit triangula est & concava veluti clypeus parvus. Spolium *Carettæ* plerunque 3 aut 4 libras pendet: interdum squamæ adeò crassæ seu spissæ sunt, & laminæ longæ latæque, ut omnes unâ 6 aut 7 libras ponderent. Ex squamis hisce multa fiunt [aut incrustantur] pretiosa utensilia, pectines, vaginae, cochlearia cultrorum manubria, cistæ, abaci, capsellæ, speculorum margines, &c.

J U R U R A Brasiliensibus, *Cagado d' agoa* Lusitanis *Maregr.* Minor est reliquis testudinibus. Testa superior, figuræ ellipticæ, 10 digit. habet longitudinem, latitudinem 9. convexitate considerata: inferior testa 9 dig. longa, $4\frac{1}{2}$ lata & plana. Intra testam se abscondere potest, & collum rursus ad 3 digitorum longitudinem extendere. Caput tres digitos crassum, & paullò oblongius, nasus elevatus & acuminatus: os amplum, oculi nigricantes, pupilla nigra. In pedibus 4 ungues oblongi, nigri: Cauda brevis acuminata. Cutis rugosa & q. è squamis constans. Testa superior fusca, inferior flavescentia. Ova ponit subrotunda, dimidii gallinacei magnitudine, testa alba, boni saporis si frigantur.

In

In domo Autoris absque omni cibo solidiore 21 menses inediam toleravit.

T E S T U D O terrestris pusilla ex India Orientali. Wormi. Mus. Testæ superioris longitudo vix 4 est digitorum, latitudo 4. Tribus constat tessellarum ordinibus, & limbo omnes ambiente. Hæ verò tessellæ variis coloribus pictæ sunt, nigro, albo, purpureo, subviridi, luteo, quæ ubi laminatim decidunt remanent vestigia è nigro luteola. Inferior testa tota albicat, & variis lineis denticulatis interstinguitur. Caput & rostrum Psittaci formâ habet, in cuius summitate præminentia quædam miniata, luteo interstincta. Collum angustum : Pedes anteriores, ut & crura corneis squamulis obsita. Pedes plani sunt, in 4 ungues terminati. Crura posteriora longiora sunt & tenuiora, corio communi testa, sed pedes squamosi, & ut anteriores 4 unguibus armati. Caudam tenuem habet, in apicem terminatam, vix digitii dimidii longitudine. Alii hujus generis sunt majores & minores.

Testudo tessellata minor, an picta seu stellata *Wormii?* *The lesser chequered Tortoise.* Hist. R.S. Mus. *D. Grew.* Hujus dorsi operculum, si per convexum metiaris dig. 7. longitudine superat, latitudine 5. colore nigro, striis rhomboidibus referto. Tres ordines prominentiarum præter limbum testam constituunt superiorem, in quorum medio 5, in lateralibus 4 conspicuntur eminentiæ, à quarum centro nunc plures, nunc pauciores ad ambitum derivantur lineæ stellarum dispositæ. Inferior testa 8 discretis constat laminis, suturis q. conjunctis, quarum duas reliquis duplo majores ; nigro & subluteo colore variegatae omnes.

Hæc est Descriptio Wormiana, Mus. p. 317.
Testudo D. Grevio descripta ab hac quid differat, apud ipsum vide R. S. Mus. p. 37.

Aliarum Testudinum testas in *museo Reg. Societatis Londin.* asservatas describit D. *Grevius* in *Catalogo & Historia Musci* prædicti.

1. *Testudo tessellata* major, *The great chequered Tortoise-shell.* Ex Insula *Madagascar* transmissa est. Ellipticæ seu ovatæ figuræ solidæ plusquam dimidia pars est, ex omnibus quas unquam vidi maximè concava, pedem longa, 8 dig. lata, & 6 prope modum alta. Reliquam descriptionem & figuram apud Autorem vide; nam sine icone intellectu difficilis est descriptio verbis concepta.

2. *Testudo tessellata ex Suranam.* Cujus etiam descriptionem ob rationem prædictam omitto.

3. *Testudo tessellata Virginiana.*

4. *TESTUDO Squamosa.* A *Scaly Tortoise-shell.* Lutarii generis esse videtur, pedem plus longa, 10 uncias lata, ad altitudinem $3\frac{1}{2}$ convexa; media parte secundum longitudinem in acumen insigne assurgit. Testudini *Carettæ Rochefortii* affinis & similis est.

De Lacertis.

LACERTOS VOCO ANIMALIA OMNIA QUADRUPEDA OVIPARA, CAUDÂ IN LONGUM PRODUCTÂ. OVI-PARA οὐ intellige, ut cum Aristotele loquar, οὐ enim plerique lacerti ζωτόκοι sunt. Vera sci. & genuina ova intra se concipiunt, quæ tam-en ovorum specie non pariunt & ponunt AVIUM MORE; sed in utero fovent & excludunt, & vivos tandem fœtus in lucem edunt. Pleriq; inquam non omnes: Differunt enim hoc respectu, quemadmodum & Serpentes, quorum nonnulli tam οὐ quam οὐ ζωτόκοι sunt, alii, ut de piscibus Cartilagineis observavit Aristoteles, οὐ μη ζωτόκοι, οὐ δὲ ζωτόκοι.

I. *LACERTUS omnium maximus, CROCODILUS dictus, The Crocodile.* Quem Wormius in^{*} museo sic breviter describit, Capite *Pag. 815.
est lato, rostro ferme suillo, rictu magno, usque ad locum aurium patente, oculis suillis, maxilla superiorem mobilem habens, dentes in utraque acutos, albos, robustos, multos, numero, ut puto incerto, qui fortasse pro ætate etiam variat. Dentes hi instar pectinis conjunguntur: lingua indiscreta: crura, cum pedibus acutissimis unguibus armatis, in latera flectuntur. Caudæ longitudo reliquum æquat corpus: Corio circa ventrem adeò molli, ut quolibet gladio facile fauciari possit; sed reliquæ corporis partes adeò dura pelle teguntur, ut telis & fa-

gittis minime cedant, squamis horridis & spinosis refertæ. Colore croceo quibusdam statuitur, sed, quotquot ego vidi, ad gryseum & cinereum inclinant. Forsan vivus ad croceum vergit. Vifus est quandoque tantæ magnitudinis ut 26 cubitos æquaverit.

Pigrum est Animal, nec in latus facilè vertitur, gratum spirat odorem, perniciosum aliquin, quòd unguibus necat, dentibus conterit, densissima ossa dissipat. Ova parit Anserinis magnitudine paria, numero circiter 60, quæ in arena obruit, ubi Solis calore fota absque ullo incubatu sponte fœtus excludunt.

Inveniuntur in *Nilo* & *Nigro Africæ* fluminibus, inque *Gange* Indiæ circa Bengalam & alibi.

Ab hoc specie differre non videtur *Facare* Brasiliensibus *Cayman* Æthiopibus in *Congo* *Marcgrav.* Nam descriptio in plerisque convenit. Linguam (inquit) habet nullam, sed tantum membranam, quæ mandibulæ inferiori interjacet, & linguæ figuram refert, quam tamen sustollere non potest: Oculos magnos, rotundos, claros, [non suillos] cæsios, pupillâ nigra. Crura anteriora breviora & infirmiora, 5 in pedibus digitos, [3 interiores unguibus armatos, exteriores duos unguium expertes] continentia: posteriora longiora & crassiora, 4 in singulis pedibus digitos, quorum unus sci. exterior ungue caret. Ultima caudæ medietas firmâ pinnâ superius erecte stante, ad finem usque dotata est, qua inter natandum more piscium se gubernat. Quòd *Crocodilus* solus ex Animalibus maxillam superiorem movet inferiore sci. immobili, non uno in loco Aristoteles affirmit, quem secure nimis recentiores ferè omnes fecuti sunt, adnotante *D. Grevio* in *R. S. Mus.*

Cum

Cùm ex ossium structura, hoc est articulatione non solùm occipitis cum colli vertebris, sed etiam maxillæ inferioris cum superiore, quæ in hoc Animali cum reliquis conformis est, manifestum sit, Crocodilum eodem prorsus modo quo alia Animalia maxillam inferiorem movere.

Crocodilus Zeylanicus elegantissimus nigricantibus holosericeis maculis notatus K I M B U L A Zeylonensis.

C O R D Y L U S seu Caudiverbera, *Uromastix Græcis.* Lacerta viridi major est. Cauda rotunda, in circulos quosdam squamatim divisa, squamis durissimis, quæ eam tanquam tegulæ donorum culmina cooperiunt ab aliis Lacertis distinguitur. Hujusmodi in agro Monspelensi vidimus.

T A P A Y A X I N sive *Lacertus Orbicularis* Novæ Hispaniæ * Hernandez. Orbiculari pñne * Lib. 9. planòque constat corpore, ac Raiæ vocatæ quæ dantenus formâ, ni longè minor esset, nec unciæ 4 longitudine aut latitudine æquans. Cartilagineum a. t hoc genus & multicolor, tamen semper gelidum, tardi incessus, ac raro mutans locum etiam contrectatum. Caput durissimum est, aculeis quibusdam, corollæ modo dispositis horrens & elatum. Gaudet ab hominibus apprehendi, manibus gestari contrectariique placita quadam securitate ac tranquillitate immobilis. Illud est in eo mirabile, & nulli alii, quod sciam, commune, compressis vexatisve oculis aut capite, aut parùm indulgenter tractatis, sanguinis guttas per eos effundere, ac longius jaculari, tanto interdum impetu, ut ad trium passuum distantiam contingat rejectari. Siccatus, in pulverem redactus & si mensurâ

ex aqua aut vino potus luis Venereæ doloribus auxiliatur, eique medetur. Vivit in montibus frigidarum regionum, ubi passim offenditur.

LACERTUS vulgaris, *The common Eft or Swift*. Rostrum habet obtusum ovatum : Color ad ferrugineum accedit. Digitos habet quinos valde exiles cum unguiculis tam in prioribus quam in posterioribus pedibus : in his qui indicis locum habet longissimus est, pollici inferior locus datur. Hujus species variæ apud nos. 1. Terrestris vulg. ventre nigro maculato. 2. Terrestris anguiformis in Ericetis. 3. Parvus terrestris fuscus oppido rarus. 4. Lacerta Terrestris lutea squamosa Anglica D. Plot. Histor. Stafford. p. 252. 5. Lacert. aquat. fuscus, & niger.

LACERTUS viridis, *The green Lizard*. A colore ita dicitur : vulgari major est. In Italia frequentissimi habentur. Inveniuntur etiam in Hiberniâ. An Lacertus Hibernicus Mus. Tradescanti.

III

LACERTUS Facetanus Aldrov. Romæ & Neapoli Tarantola dicta. Aspera est cute, coloris cinerei, torosus & crassior aliis Lacertis. In muris & ædificiis vetustis invenitur. Romæ & Neapoli frequens. Color hujus lucidus & aspectus tristis sedisque horrorem videntibus incutit ; facie namque externa malignitatem suam fatetur. Ego sanè cùm primùm eum viderem naturæ initio cōhorrei : quamvis dottiissimus Joan. Faber Lynceus timorem ab aspectu hujus bestiæ incussum, fanaticum quendam motum sibi videri scribit, ut magis intuentes coloris foeditas atque deformitas quam animalis

malis ira & malignitas perterrefaciant, cùm has, inquit neque hominibus insidiari, nec hos à Tarantulis demorsos & periculum passos fuisse, qui frequentissimas illas viderim, hactenus observaverim.

LACERTUS Indicus Senembi & Iguana dictus. Amphibium est Animal Lacerti formá (inquit Joan. De Laet) cute partim cinerei partim fusci coloris. Verùm *Marcgravius* totam cutem eleganter viridem esse scribit, maculis nigricantibus & albis in modum panni undulati variegatam, squamulis quibusdam totam tectam. A cervice ad extremam caudam seriem habet planarum, sed mucronatarum instar ferræ spinarum secundum dorsi longitudinem etiam virescentis coloris, ad cervicem majores, semperque minores fiunt, ut minimæ sint in extrema cauda. Sub mento ingluviem habet, ad petus usque propendentem. Reliquam descriptionem vide apud Joan. de Laet & Geor. Marcgravium : nobis hæc sufficiunt.

Lacertus Brasiliensis TEGUGUACU & TEMAPARA *Tupinambis dictus* Marcg. Corporis figurâ, & partibus plerisque cum *Senembi* convenit. Differt 1. Quod corporis color niger sit, elegantissimis maculis albis inspersis varius, ut versus caudam 6 quasi aculeos habeat albos. 2. Quod cauda in exortu crassior sit. 3. Dentatis illis aculeis in dorso careat. 4. In pedibus posterioribus exterior digitus paulò remotior à reliquis sit & brevior. 5. Quod lingua bifidam longam, rubram, glabram, quam velocissimè instar serpentis ad dorsi longitudinem protrudit & retrahit. *Açœvō* est : cruda ova sorbet ; inediæ patientissimum est ;

est ; ut quòd 7 mensium spatio nihil omnino comedisse antequam inediā moreretur expertus est *Marcgravius*.

In hoc Lacerto verum esse comperit Marcgrav. quod Plinius scribit, Lacertis sci. & Serpentibus caudas amputatas renasci. Nam cùm quispiam partem caudæ calcando detriverat, postea de novo ad duos digitos crevit.

TARAGUIRA Brasiliensibus. Longitudo circiter pedalis : Corpus teres, squamulis triangularibus cinereis seu leucophæis undique tectum. Caret ingluvie sub mento, & dorsum ei æquale est.

In & prope domos, in hortis & ubique frequens est. Nutat velocissimè capite quando aliquid videt, & celerrimè currit motitando corpus. Si videat hominem dormientem, cui serpens venenatus aut aliud venenatum animal lædendi causâ appropinquat, illum excitat nè lædatur.

AMEIVA Brasiliensibus *Marcgrav.* Præcedenti per omnia similis est, excepto quòd caudam furcatam habeat, i. e. desinente in duo cornua recta. Non dari in rerum natura hujusmodi speciem Lacerti opinor. Nullum enim præterea quadrupes aut in universum Animal sanguineum unquam vidi, legi aut audivi, caudâ bifidâ : proinde quæ hujus generis occurruunt monstrosa & anomala videntur.

TARAGUICO AYCURABA Brasiliensibus *Marcgr.* Taraguiræ alia species est, superiori similis, excepto quòd cauda ab initio usque habet triangulatas squamas parvulas. Caudæ extremitas planis squamulis tecta est, &

præte-

præterea 4 maculis fuscis picta : Dorsum & præcipue post caput undatum maculis variis fuscis.

A M E R I C I M A *Brasilienibus* Marcgr.
Lacertulus 3 dig. longus, & pennam olorinam
crassus. Crura & pedes Senembi. Corpus fe-
rè quadratum videtur. Totum dorsum squa-
mis vestitur leucophæis ; latera, caput & crura
fuscis, cauda verò cœruleis. Omnes a. splen-
dent, & ad tactum apprimè sunt læves. Digitæ
in pedibus instar setarum porcinarum. Vene-
nosum animal censetur.

C A R A P O P E B A *Brasilienibus* Marcgr.
Tres, 4, vel 5 dig. longus est, venenatus : corpo-
ris figura ut reliquorum. Corpus totum he-
patici est coloris cum albis notulis, in cauda au-
tem albis lineolis. Hinc indè etiam aliquan-
tum flavi mixtum. Oculi splendentes & q. vi-
trei.

T E I U N H A N A *Brasilienibus* Marcgr.
Digitum minimum crassus est, capite acumina-
to ut Senembi : Caudâ teres 6½ dig. longa, &
instar aciculae in extremitate acuminata. Caput
squamosa cute tegitur ; Dorsum, latera, & cru-
ra exteriùs cute vestiuntur ad tactum molli in-
star holoferici. Cauda squamulis quadratis mi-
nusculis tegitur, guttur itidem & infimus ven-
ter, sed majusculis. Caput fuscescit. Dorsum &
latera lineis fuscis & viridibus, punctisque viri-
dibus & nigris secundùm longitudinem ductis
perbellè pinguntur : quo ordine dispositi sunt
hi colores apud Autorem nostrum vide. Caput
inferiùs, guttur & infimus venter candidi sunt
coloris sanguineis notis variegati : Cauda supe-
riùs

riùs coloris est cerei obsoleti, inferiùs carnei cum albo mixti.

Præter Brasilienses hosce lacertos à Marcgravi, descriptos, *Rochefortius* in Historia naturali *Insularum Antillarum* Gallice scripta quatuor aut quinque speciès proponit à *Maregravianis Brasiliensibus*, quantum mihi videtur, diversas. Primam speciem *Les Anoles* vocat, in Domibus ubique frequentem; magnitudine Lacertorum vulgarium Gallicorum, verùm capite longiore; pelle flavicante; dorso lineis coeruleis, viridibus & griseis seu cinereis, à capite ad extremam usque caudam deductis striato. In terræ cavernas seu foramina internoctu se recipiunt; unde per totam noctem stridorem edunt, vehementiorem magisque molestum quàm est Cicadarum. Interdiu in perpetuo sunt motu, &c.

Secundum nominat *Les Roquets*, qui *Anolis* dictis minores sunt; pelle coloris xerampelini, punctulis flavis aut nigricantibus notati. Pedes anteriores bene longi seu alti. Oculi scintillantes & vividi. Caput in aerem elatum perpetuo tenent: & velut Aves inde sinenter fere saltant. Cauda supra dorsum eatenus reflexa est, ut circulum & dimidium plerunq; efficiat. Hominum aspectu delectantur. Cum à cursu incalescunt, canum more os aperiunt, & linguam exferunt.

Tertiam speciem *Maboujas* appellat. Colore differunt. Qui in arboribus putridis, locis paustribus, aut vallibus profundioribus quo radii solares non penetrant, degunt, nigri sunt & aspectu horridi, unde *Maboujas* i. e. Diabolorum nomen ab Indis iis impositum. Pollicem circiter aut paulò plus crassi sunt, 6, aut 7 pollices longi. Pellis velut oleo inuncta videtur.

Quartam Gallico vocabulo *Gobe-mouches* indigitat, quod muscis venandis se continue exercent. *Quadrupedum omnium in hisce insulis nascentium miniina sunt.* Stelliones dictos figurâ imitantur. Sunt qui velut auro aut argento foliato superinducti videntur, alii viridi deaurato, aliisve coloribus mirè splendidibus tincti. Hominibus adeò familiares sunt, ut audacter conclavia & cœnacula subintrent, nec quicquam mali faciant, sed è contra muscis aliquaque molestis & importunis bestiolis ea purgent & liberent. Quas mirà industriâ, dexteritate, agilitate persequuntur, ut venatorum technæ præ ingenio & artibus hujus animalculi planè sordeant. Cætera videsis apud Autorem. Cæterum adeò cicures & familiares naturâ fiunt, ut etiam mensas dapibus stratas confendant inter prandendum aut cœnandum, & si muscam aliquam videant, ut eam capiant convivantium quadras aut etiam manus ipsas & vestimenta transcurrere non verentur. Sunt autem adeò mundi & nitidi, ut quamvis ipsa fercula & dapes transeant, nè minimam prandentibus nauseam aut fastidium creent. A morte statim evanescit colorum ille splendor & gratia; pelle in pallidum & lividum mutatâ.

Quintam adhuc bestiolam memorat, quam *Lucium terrestrem* [*Brochet de terre*] nominat, quia figuram integrum, & pellem Luciorum fluviatilium obtinet: verùm pinnarum loco quatuor habet pedes; qui tamen adeo debiles sunt, ut inter reptandum illis non utatur sed super terram trahat, nam serpentum modo incedit. Maximi 15 pollices longitudinis non excedunt, crassitie proportionata. Eorum cutis squamis parvis tecta est valdè relluentibus, colore gryfeo argentato. Durante nocte stridorem edunt

edunt horrendum è rupibus imis & cavernarum fundis ubi delitescunt. Sonus quem reddunt, longè vehementior est & ingratiior ranarum aut Bufonum coaxatione. Rarissimè prorepunt & se conspiciendo præbent nisi sub vesperam. Quòd si de die occurrant, eorum motus qualis diximus terrorem non modicum videntibus incutit.

Tandem & sextam superaddit lacertorum speciem, in locis palustribus non rarò inventam, dum terram cavant à puteorum & conceptaculorum aquæ fossoribus, aspectu trucem & formidabilem. Septem circiter pollices longi sunt. Dorsum nigris squamulis tegitur, aliquot etiam griseis inter nigras disseminatis, quæ adeò relucent, ut oleo inunctæ videantur. Venter imus non minùs quàm dorsum, squamosus est : Cutis tamen colore est flavicante seu pallido. Caput parvum & acuminatum ; os in satis amplam aperturam fissum, pluribus dentibus iisque acutissimis armatum. Oculi parvi, lucem tamen diurnam ferre non possunt. Quamprimum enim quis eos è terra extrahit, conantur illico pedibus suis (quorum unusquisque 5 unguibus duris & incurvis instruitur) foramen effodere Talparum more, tèque iterum sub terra condere, cuniculis factis quò volunt viam sibi facientes. Hortos mirum in modum vastant, Arborum & herbarum radices erodentes. Eorum morsus non minùs venenosus & nocivus habetur quàmperniciosissimi Serpentis.

LACERTUS INDICUS Cluf. Exot. Worm. Mus. p. 313. Bugelugey R. S. Mus. Quatuor fermè pedum Roman. longitudine erat, 9 unc. ambitu. Capitis & colli longitudo usque ad anteriores pedes, 8 fermè unc. trunci corporis

poris ab anterioribus cruribus ad posteriora 9 : cauda in longum & tenuem desinens mucronem pedes 2. & unc. 4. Color fuscus, sed maculis variis ex albo ad cœruleum vergentibus, nunc majoribus, nunc minoribus, quadratis & formâ rhomboide, inordinatè dispositis per totum corpus variegatas. Cutis squamis vestita, circa caput & collum rotundis, mox ad dorsum quadratis, per caudam oblongis circulariter dispositis.

Rictus pro ratione capit is magnus ; dentes parvi, anteriores acuti, posteriores obtusi. Pedes s. crura posteriora, anterioribus, quamvis fatis crassis & torosis, duplo crassiora & longiora, majoribus squamis ; Digitis longissimis & valde inæqualibus, unguibus dotatis, incurvis, acutis, & flavescentibus. Reliqua vide apud Autorem. Squamis in ventre 5 aut 6 vicibus iis quæ in dorso majoribus à reliquis lacertis distinguuntur.

Lacerti alterius peregrini iconem, & descriptionem ex pictura concinnatam exhibit Clariß. Clusius Exot. lib. 5. cap. 21. cuius longitudo trium pedum erat, ambitus novem unciarum.

Lacerta Zeylanica maxima, ex gryseo cinerea, Chamæleontis capite, pugnax. *D. T. Robinson* è museo *Leydensi*. Eundem etiam vidit idem *D. Robinson* in museo *D. Charleton*.

S C I N C U S seu *Crocodilus terrestris*. Animalculum Officinis nostris non ignotum, parvam Lacertam magnitudine non superat, ut-pote pedem dimidium vix æquans, crassitie pollicis, colore cinereo, squamosus, caudâ rotundâ, capite oblongo, rostro acuto, pedibus q. alatis, digitis quinis, unguiculis armatis. Locus Arabia aut Ægyptus. *Worm. Mus.*

Locum obtinuit in variis Antidotis, & ad venerem stimulandam pulvis ejus efficacissimus habetur. Pedem habet planum & latum humanæ manūs instar, digitos brevissimos, unguiculis nullis. *D. Grew.*

SEPS sive *LACERTA CHALCI-DICA*, Columnæ Aldrov. 628. Hanc Liburni in litore maris arenoso invenimus. Serpens potius pedatus est quam lacerta. Parvus erat, rotundus, lineis nigris in dorso parallelis secundum longitudinem ductis distinctus. Oculos habuit parvos aurésque; in acutam caudam desinebat. Quod imprimis mirabile est, 4 habuit minutissima crura, pedesque in digitos fissos, ad ambulandum inutiles; primum par non longè à capite; secundum propè exitum excrementorum. Squamæ reticulatæ, singulæ sci. rhomboides, diametro longiore ad pectoris longitudinem transversa. Venter albet cum tantilla cœrulei mixtus. Prope rostrum extremitum duæ nares. Pulmo longus, in duos divisus lobos: Hepar itidem prælongum. Ovaria bina. Columna è prægnantis utero 15 vivos fætus emit, quorum alii membranis exuti, alii pelluculâ diaphanâ circundati erant, ut in viperæ catulis observatur; unde & viperæ hanc accen-set. Cæterim Columnæ descripta à nostra specie fortè diversa erat; nam & multo major, ut pote bipedali longitudine erat, & tota æreo colore, non lineis nigris striata. Serpentinam & eleganteim hanc Lacertam observavit *D. Tancred Robinson* in Muf. Clarissimi viri *D. Charleton.*

STELLO, *The Swift or Spotted Lizard.* Maculæ quibus pingitur hoc genus non stellatae sunt, ut nomen innuere videtur, sed rotundæ; minores

minores confusè & nullo ordine sparsæ ; majores in 13 zonas seu annulos dimidiatos dispositæ. In dorso maculæ clariores sunt magisque distinctæ quam in cauda. In Thracia, Sicilia & Syria invenitur *D. Grew.*

Lacerta dorso striis albis cruciformibus insignita
Cap. Bonæ spei Tachart. f. 12.

Lacerta Indica tota maculosa Tockay dicta ejusdem.

Salamandra terrestris. Lacerto viridi similis est, si caput & ventrem, quæ crassiora sunt, excipias. Breviorem habet caudam, colorem nigrum maculis rubeis inquinatum, sed quadam levitate lucidam. In alpibus Stiriacis observavimus, ubi frequentes inveniuntur. Salamandram aquaticam à terrestri specie non differre sunt qui affirmant, quantumvis & colore, & figura præcipue caudæ, (quæ in terrestri terestris est, in aquatica lata & compressa) plurimum differant, cum enim aquam deserunt tum colorem mutant, tum figuram caudæ è compressa in teretem. Nos rem in medio relinquimus, cum de eo nondum constet, nihil tenere neque affirmantes, nec negantes.

Quod Salamandra sine ullo incommodo in igne vivere possit à vulgo creditum, verum à Doctioribus dudum abunde refutatum est.

Salamandra aquatica, the Water Eft. In aquis stagnantibus & piscinis frequens est. Cauda compressa est & in acumen definit.

Plures Salamandracæ aquaticæ species apud Autores occurunt : D. Grew in Descriptione Musei R. Societ. tres enumerat. Primam *Parvam vulgarem* vocat, cui truncus crassior, rostrum obtusum ovale : pedes posteriores ab anterioribus longissimè distantes. Secundam *Salamandram tenuem* seu *gracilem* nuncupat, cui caput, pro ratione crassius, rostrum longius &

acutius quam præcedenti, truncus corpus gracilior minùsque ventricosus. Pedes posteriores anterioribus propriis admoti. Tertiam *Crassicaudam* denominat, cui cauda minus gracilis & mucronata quam utravis antecedentium, in obtusam desinens, pedes etiam posteriores anterioribus adiuc propiores.

De Salamandra qui plura velit consulat Doctissimi D. Pauli Wursbainii Norimbergensis Salamandrologiam Norimbergæ impressam 1683. Salamandram viviparam esse testatur experientiâ propriâ. V. *Jacobæum de Ranis & Lacertis, Cap. I.* Ova sua fortè in utero lovet, & excludit vivos fœtus more viperarum.

Lacertus peregrinus squamosus Clus. Exot. Auctar. ubi & icon ejus habetur, ut & apud Bonitum & Beslerum. Clusius eum satis prolixè describit, ut & Grevius noster in *Mus. Reg. Soc.* Longitudo D. Grevio descripti, unius erat ulnae & dimidii i. e. $12\frac{1}{2}$ pedum : capitis (nam collum non habet) à summo rostro ad pedes primores trium tantum unciarum, quod impennis notabile est ; trunci corporis à pedibus anterioribus ad posteriores i. e. non plus digitorum erat. Caudam à posterioribus pedibus ad extimum ejus mucronem longissimam habebat, ut quæ ulnam unam & octavam in superior partem æquaret. Totum corpus, excepto gurgite & infra-

* *D. Grevio* ma parte ventris, tunciam latis, magnis, * *ri-
triglos ad-
versum &
ostiflus soli-
dissimis du-
ritie pari-
bus.* gidis, striatis, & mucronatis munitum erat : illæ verò quæ collum & capitis supremam partem tegebant, femunciam non erat longæ : at quæ medianam corporis partem inter crura compreheniam muniebant, binas uncias longæ & fuscunciam latae : quæ deinde per caudæ longitudinem spargebantur, adeò amplæ non erant, sed

sed sensim versus ejus extremum procedendo minuebantur, ut extremam caudam occupantes iis quæ collum tegebant vix ampliores essent: earum a. quæ caudæ latera utrinque claudebant forma prorsus reliquis dissimilis: nam planè non erant aliarum instar, sed cavæ & veluti geminatæ, quia pronam & supinam laterum partem tegebant: præter illas totius caudæ prona pars tribus squamarum ordinibus erat munita, totidem etiam supina, paulò tamen minoribus, quibus deinde conjunctæ laterales illæ geminatæ: anteriora crura paulò breviora erant posterioribus, eaque suprema duntaxat parte quibusdam squamis testa: horum denique reliqua pars cum pedibus nigris villis obsita. Pedes a. 4 unguibus prædicti, quorum secundus aliis multo major, unciam, viz. longus, crassus, uncus & niger, alii vero canticabant: & posteriora crura pedum tenus squamis erant obsita, & supinam duntaxat illorum partem pili vestiebant; horum similiter pedes 4 unguibus prædicti, sed minoribus quam anteriores; parvum insuper calcar anteriore parte adjunctum habebant. Animalis guttur, & ventris ima pars villis obsita. Locus ejus natalis nobis nondum innotuit.

Animal nite admodum & mansuetum esse dicitur.

Ex pilis quibus prona pars corporis tegitur ad Animalia quadrupeda Vivipara pertinere existimo, non ad hoc genus; quamvis ob corporis formam Lacertis solet annumerari.

Lacerta velans Indica. *The Flying Indian Lizard.* Hujus iconem ad vivum delineatam Nicolaus Grimmius ex Indiis redux fecum attulit, quæ sculpta extat in *Ephemer. German.* Anno 12. De Lacerta autem illa hæc annotavit prædictus Grimmius, *Hæc in arborum fruticūmque ramis*

vitam conservat suam, formicis vescitur, muscis, & papilionibus, aliisque insectis minoribus; nec hominibus, nec Animalibus unquam noxia.

Animal ipsum integrum in Spiritu vini servatum vidi nuperrime Londini apud illustrem virum D. Guil. Charlton ē Medio Templo. An Lacertus volans Bontii? An Draco vel Serpens alatus Gesneri? Lacertæ volantis alteram seu secundam speciem apud eundem clarissimum vi-
rum D. G. C. observarunt alii.

Chamæleo, The Chameleon. Cur bestiola hæc Chamæleo, i. e. Leo pumilus nominetur rationem probabilem non invenio apud Grammaticos aut Historiæ Animalium Scriptores. *Panarolus* à longitudine caudæ ita dictam opinatur, quæ in extremitate ad similitudinem Leoninæ retorquetur. *Licetus* quia ut Leo alia Animalia venatur & devorat, sic Chamæleo Muscas prædatur.

E genere Quadrupedum Oviparorum est, Lacertis affinis & similis, præterquam quod caput & Dorsum non depressa & plana sunt Lacertinorum instar, quodque crura habet longiora.

Bellonius duas observavit species, nimirum 1. *Arabicum*, qui pusillus est, vix viride in excessus lacertum, colore albicante, subfulvis & rubentibus maculis distinctus. 2. *Egyptium*, qui duplo major, colore inter Indicum & viridem ambiguo, quem ex luteo in fulvum variè commutare solet. *Fo. Faber Lynceus* tertiam addit,

* *Exposit.* nimirum Chamæleontem * *Mexicanum*: imo in *Animal.* quartam. Nam *Bellonii* neuter (inquit) cum *Nova Hisp.* neutro nostrorum, h. e. neque cum *Mexicano*, neque cum eo quem Romam allatum vidimus congruebat.
p. 721. &c.

Chamæleo ille quem describunt Parisenses è genere *Egyptiaco* erat, undecim nimirum digitos & dimidium insuper longus comprehensè caudâ, cùm *Arabici* & *Mexicani* sex plerunque uncias longitudine non excedant. Caput digitum unum & decem lineas [mensuræ Parisensis] æquabat: à capite ad caudæ initium 4 digiti erant. Cauda 5 erat digitorum: pedes singuli $2\frac{1}{2}$. Moles seu crassitudo corporis varia erat prout se vel dilatabat vel contrahebat. A summo dorso ad imam ventris carinam duæ interdum unciaæ erant, aliâs paulo plus uncia una. Hæc autem intumescentia & contractione non tantum per thoracem & abdomen extendebatur, sed ad pedes usque priores & posteriores, & ipsam etiam caudam pertinebat. Hi autem motus intumescentiæ & contractionis, non ut in aliis Animalibus, quæ successivè & æquis fere temporis intervallis pectus & ventrem aerem inspirando extendunt & expirando contrahunt, facti sunt. Vidimus enim corpus ad horas usque duas tumidum & inflatum, manere quo temporis spatio quamvis paulatim subsideret & detumesceret, ità tamen ut id ægrè percipi posset; deinde iterum intumescebat; cum hac differentia, ut dilatatio multò celerior esset & visibilior; idque longis & inæqualibus intervallis: Vidimus etiam contractum & vacuum per longum temporis spatium durare, & diutiùs multò quam tumidum. Quo in statu adeò macilentius apparuit ut spina validè acuta videretur, costæ omnes facile numerari possent, & pedum tam anteriorum quam posteriorum tendines valde clare & distinctè nudo etiam cernerentur oculo. At neque vertebræ instar Serræ (ut *Gesnerus* & *Scaliger* tradunt) per dorsum videbantur; neque spinæ illæ parvæ

quas pro tutela ei datas *Panarolus* memorat, nobis comparuere : verūm quantumvis macilentus & strigosus evaderet, spina tantummodo acuta, æqualis remansit absque ullis dentibus aut punctis eminentibus. Hæc autem macilentia & strigositas adeò insignis erat, ut *Tertullianus Chamæleoneum nihil aliud esse quam pellem vivam non ineptè dixerit.*

Ipsius caput secundùm *Panarolum* quandam cum Sue similitudinem habet, sed propter acutiem Arietinum æmulatur ; undique à dura squama mediante, tanquam *Crocodilus* fortiter armatum est. *Ambrosino*, A medio capite retrorsum ossea pars triquétra eminet ; reliqua pars anterorsum colligitur cava & q. canaliculata, eminentibus utrinque osseis marginibus asperis & leviter ferratis. *Parisienses* caput *Piscis* capiti assimilant, thoraci proximè, collo intercedente brevissimo, duabus utrinque cartilagineis eminentiis instar *Piscis* ad latera tecto, annexum. Crista in vertice erigitur, & duæ aliæ supra oculos : inter has cristas in summo capite cavitates seu convalles duo secundùm longitudinem extenduntur. Nasus seu rostrum obtusum duplice acie à palpebris ad extremum decurrente, unde *Raninum* refert. Maxilla inferior ultra superiorem excurrit. In extremo rostro foramina duo, hinc indè unum, *Narium* instar : quæ *Bellonius Auditui* inservire existimat. Et revera non alia habuit *Chamæleon* noster foramina in capite quam nares hasce, per quas respirare eum verisimillimum est, cum os plerunque adeò arctè clausum sit, ut nullum habere videatur, maxillis lineâ vix perceptibili junctis.

Maxillæ dentibus munitæ sunt aut potius osse continuo denticulato, qui tamen nullius usus ei ad mandendum videbantur, cùm muscas aliisque insecta quæ capiebat integra deglutiebat ab'que ulla commandatione. Fortè ei inserviunt ad baculum quo, Æliano referente, se adversus Serpentes tuetur, firmius in ore, transversim sci. nè ab iis deglutiatur, retinendum.

Os peculiari modo scissum erat. Cùm enim in aliis plerisque Animalibus apertura labiorum ulteriùs quàm faucium ad duarum linearum longitudinem extendebatur, & oblique descendebat.

Forma, structura & motus oculorum peculiare quid & ab aliorum Animalium diversum obtinebant. In cavo recessu prægrandes erant; sphærici osse videbantur, & ad hæmisphærium extabant, quod palpebra unicâ ceu pileo integrabatur, media parte foraminulo pervia, per quod pupilla vivida & lucida circello aureo cincta satis clarè discernebatur: Palpebræ reliquæ cutis instar asperæ erant, & colores mutabant unâ cum reliquo corpore. Anterior pars oculi palpebræ affixa erat, ejusque motum perpetuo sequebatur, nec ut in aliis Animalibus seorsim se extollere aut deprimere potuit. Foraminulum prædictum transversum se claudit & dilatat, ut unicam efficiat rimam, cujus labium seu margino superior cum inferiore exactè coit & unitur.

Verum præcipue notabilis est & admiratione dignus oculi utriusque motus, ut ita dicam, solitarius: nam uno aliquando immoto alterum volvit, unum sursum, alterum deorsum; unum dextrorum alterum sinistrorum flexit: imò, quod omnem ferè admirationem superat, motus hi adeò notabiles & excessivi sunt, ut oculos sub crista supercilium

efficiente eousque ad canthos circumagat Animal, absque ullo capitis, quod scapulis affixum est motu, ut non minus clarè quæ directè retro sita sunt aut geruntur cernat, quam quæ ante.

Pars illa corporis quæ truncus appellatur, quæque thoracem & abdomen continet, tota fere Thorax erat absque ullo abdomine: costæ enim ad ilia usque descendunt, cum in aliis multis Animalibus in lumbis vertebræ transversas cunctaxat apophyses habeant, non costas annexas.

Pedes omnes similes erant è 5 digitis, tribus antorsum, duobus retrosum spectantibus compositi, posticis duobus anticos tres magnitudine æquivalentibus: differunt, quod pedes anteriores duos ab externa, tres a. ab interna parte digitos habeant; vice versa posteriores duos ab interna, tres ab externa. Ungues recurvi sunt.

Incessus tardior erat quam Testudinis, & ridiculus admodum videbatur, quia cum crura brevia non essent, nec ut in Testudine impedita, verum libera & soluta, affectata quadam gravitate ea movere visa est. Hujusmodi gressum nonnulli pro timiditatis signo habent: versus Parisienses cautelæ & Providentiæ effectum esse existimant. Panarelus gressus idò ridiculos esse ait, quod inconveniens dum pedes in parte sinistra approximat, removet maximè ex dextra parte alios, & è converso dum approximat pedes ex parte dextra, ex sinistra eos quam maximè retrahit, atq; hunc motum fatuè & inconveniens cum aliqua corporis flexione perficit. Sed si super arbores ambulet ita veloces junt gressus, ut volatum mirificè amuletur.

Cauda, nimis longa cum inflata rotundaretur, Viperæ aut Muris domestici majoris ratti dicti caudam satis bene referebat, alias tres secundum longitudinem eminentias habuit è spinosis & obliquis

liquis vertebrarum Apophysibus composita, duas insuper, hinc indè unam, ex Apophysibus transversis factas. Caudâ etiam ramis circumvolutâ, præsertim quando descendebat, corpus firmabat, eâque tanquam manu utebatur.

Quòd Chamæleon linguam habeat teretem Pici Martii in modum, lumbico terrestrî similem, per totum concavam & sacci instar in summo apertam, in cuius extremo spongiosus quidam & glutinosus nodus est, seu, ut alii, caruncula lata & rotunda, caput aciculæ referens, quam [linguam] mira velocitate & velut momento Sagittæ instar in longum evibrans, muscas aliaque insecta agglutinata corripit, in os attrahit, & illico devorat, neoterici omnes qui de eo scripsere consentiunt? Unde patet Veteres falsos fuisse, qui Chamæleonem aere solo vicitare tradiderunt: *Parisenses* etiam ventriculum & intestina muscis repleta observarunt, quin & excrementa cholerâ flavâ aut virescente mixta, quotidie fere ab eo evacuata, ad modum Animalium quæ alio genere vinctus quam aere utuntur. E recentioribus nonnulli Chamæleoni quòd inediā diutissimè toleret, nec mensis interdum spatio muscam unam capiat, ut experti sunt qui vivum aluerunt, partim insectis partim aere nutrirī crediderunt. Consideratione dignissimum judico (inquit *Franciscus Nydermaier* apud* *Fo. Fabrum*) quomodo hoc Animal ex unica musca, tanto temporis tractu, plurium non solùm dierum, sed unius atque alterius etiam mensis spatio, sufficiens haurire nutrimentum potuerit. Verùm facile respondetur, hoc non Chamæleoni peculiare, sed toti Serpentino generi commune esse, rarissimè vesci & famem facile pati, quia scilicet naturæ admodum frigide sint, nec multum alimenti absumant, & per totam

* *Exposit. in Animal. Ricchi.*

totam ferè hyemem torpida & immota jaceant: quin & nonnulli observarunt hoc genus Animalia uno tantum anni tempore vesci, quod illis in reliquam ejus partem sufficiat.

Quo artificio seu naturæ mechanismo lingua exseritur in tantam longitudinem & pro libitu retrahitur, inter Physicos non bene convenit. Quæ Parisienses habent apud ipsos vide.

Insignes illas proprietates ob quas Chamæleo tantopere celebratur *Ovidius* hoc disticho comprehendit.

*Id quoque quod ventis Animal nutritur & aurâ,
Protinus assimilat tetigit quoscunque colores.*

De priore jam diximus: Quod ad posterius, Panarolus Chamæleonis colorem cinericeum esse affirmat, qui etiam post mortem, sed aliquanto dilutior remanet, sed secundum animi passiones, calorem vel frigus colorem variare: videlicet vel aliquid rubri acquirere, ita ut color cinericeus rubescens appellari possit; vel aliquid viridis, ut color cinericeus virescens nuncupari queat: ab objecto autem proximo colorem nullatenus recipere. Quæ Parisienses de colorum mutatione habent, quamvis lectu sane dignissima, quoniam satis longa sunt, huc transferre nostræ non convenit brevitati. Videat qui vollet apud ipsos.

Liene prorsus caret. Pulmones secundum Panarolum & Nydermayer admodum spongiosi, rari & parvi formati sunt. Plinius aliquique pulmonem maximum ei tribuunt: Bellonius etiam pulmones magnos describit, per ventris latera exorrectos. Quæ facile conciliantur, quoniam in hujusmodi Animalibus pulmones ex

ex vesiculis constant, quæ propemodum invisibles sunt, nisi quando inflantur. Verùm (ut experti sunt Parisienses) aere per asperam arteriam inspirato vacuitates magnæ in dextro & sinistro viscerum in medio suspensorum latere membranarum quæ ante inflationem non apparebant intumescentiâ statim replebantur; nec cavitates tantùm sed & lobos quosdam in utroque latere extendebat fatus, Cyprini vesicam referentes, nonnullos digiti longitudine & crassitie, alios multò minores, &c.

De

De Serpente.

Serpens est Animal pulmone respirans, unico in corde ventriculo, corpore longo, terete, gracili, squamis munito, pedibus carente, temperie frigida, inediæ diuturnæ patiens.

Serpentes plerique noxii & venenati sunt. *Morsu autem (ut scitè poeta) virus habent, & fatum in dente minantur liquore venenosò in vulnus dentibus inflictum instillato, & sanguini commixto. Pocula imò & Fercula morte carent.* Impunè enim licet carnes, sanguinem, Hepar, Fel, caput, imò liquorem ipsum venenosum Viperæ aut alijs cujusvis Serpentis degustare, comedere, forbere aut deglutire, ut *D. Franciscus Redi, & D. Charas* nos certiores faciunt.

Serpentes quamvis pulmonibus respirant, non tamen iisdem indesinenti & reciproco motu brevibus intervallis extensis & contractis aerem hau-riunt & reddunt, sed semel inspiratum aliquan-diu retinent. Cùm enim naturâ frigidi sint, & calor eorum naturalis languidus, aut si mavis dicere blandus : aereo pabulo ad vitam continuandam non multo indigent : cùmque per dimidi-um ferè annum apud nos torpidi & semimortui jaceant, calor prædictus viscoso forte vehiculo ir-retitus, velut ignis sub cineribus obrutus non multum aeris absunt, quin penus in pulmo-num vesiculis reconditus expensis hybernis for-tasse sufficiat.

Serpentes veneni respectu dividi possunt in *ἰοτόλας* seu *venenatos*, qui dentes exertos habent, longos, incurvos, acutos, in superiore mandibula, quibus mordendo vulnus infligunt & venenosum liquorem instillant ; & *innoxios* qui dentibus illis & veneno carent.

Generationis etiam respectu dividi possunt in *Viviparos* qui vivos fœtus in lucem edunt, & *Oviparos*, qui ovorum catenam. Nec tamen magna est hoc respectu inter serpentes differentia. Utrumque etenim genus revera oviparum est ; Hoc tantum ova quæ intus concepit ovorum formâ parit, & in simetum aliûmve locum calidum deponit, ubi calore vel loci vel solis fota fœtum paulatim perficiunt & excludent ; illud ovum intus in utero foveat, & fœtum excludit : quemadmodum *Pisces Cartilaginei Σελάχη* Aristoteli dicti, quæ ἵσω μὴ ὄντα esse ait ἔξω δὲ ζωτόντα.

Vipera, *A Viper or Adder.* Mas Græcis *Ἐχις*, Fæmina *Ἐχιδνα* dicitur. Longitudine est plerunque cubitali, interdum majore. Color supinæ partis ex flavo pallidè rubescens, in fœminis plerunque albicans. In medio dorso linea nigricans utrinque dentata, seu catena macularum rhomboïdi nigrantium à capite ad caudam extremam per totam longitudinem extenditur. Paulò inferiùs in lateribus ordo macularum nigrantium. In lateribus imis utrinque 1. Linea è maculis parvis albicantibus composita ; alia deinde è nigris majoribus, tandem tertia ex albicantibus. Venter squamis transversis longis nigris tegitur. Verùm colores hi non sunt perpetui in omnibus Viperis; vidimus enim supina parte tota nigrantem absque ullis diversi coloris maculis. Quantum tamen hactenus

nus observavi, venter, omnibus totus niger est. Cauda ultra excrementorum exitum ad quintam longitudinis partem non producitur, verum brevi in acutissimum mucronem tenuatur. Unde Aetius rectè eam describit multis notis instar rotarum exornatam, magnitudine cubitali, caudâ acervatim in tenuitatem desinente.

Wormius herbis vesci ait, at certè non solis; nos enim à dissecti ventriculo tres mures adultos exemimus, quos, quod mirum, integrōs degliverat, cùm collum vix minimum digitum ambitu æquaret.

D. Franc. Redi Aretinus nobilis in observationibus de Viperis affirmat, *Viperam* humorem, excrementum aut partem nullam habere quæ bibita aut coresa interficere valeat; in cauda non habere quo pungat. Dentes caninos tam masculorum quam feminarum non plures esse duobus, cōsque cavos à radice ad apicem; nec licet feriant esse venenosos, sed tantummodo aperire viam veneno viperino, quod tum demum revera tale est si sanguinem attingat: Venenum aliud non dari nisi liquorem illum qui palatum humectat, & in vaginis dentes operientibus restagnat, non ex vesicula fellea è translatum, sed generatum in universo capite, & derivatum fortasse ad vaginas per quosdam ductus salivales, quo forte caput illis communicat. Potius glandularum ad id destinatarum ope à sanguine secretus, quas infra fundum vesicularum dictarum semper inventit *D. Redi*.

De viceribus & Anatome Viperæ nihil addam, sed Lectorem ad Anatomicam descriptionem *An- guis crotalophori* seu *Viperæ caudiforæ* inferius traditam ablego: in plerisque enim convenienter hæc Animalia.

A M M O D Y T T E S ità dictus quòd arenam subeat. Viperæ persimilem esse aiunt, cubitali longitudine, colore arenaceo, capite viperino ampliore, maxillis latioribus, in superiore parte rostri eminentiam quandam acutæ verucæ similem gerens, unde serpens cornutus vulgo dicitur. In Libya, inque Illyrico & Italia, comitatu imprimis Goritiensi invenitur.

C E R A S T E S, à duabus eminentiis, quas in fronte cochlearum instar sed solidiores habet, nomen fortitus est. Bina tubercula instar hordei granorum supra oculos habere gemina minuta cornua imitantia scribit * *Bellonius*, Dentes * *obj. l. 2.* Viperinis similes, similique ordine dispositos. c. 54. Ritu Viperarum fœtus vivos edit, & inter omnia Serpentum genera diutissime sitim tolerat, eodem teste. Invenitur in Lybia, inque Arabia circa Oppidum Suez. *Bellon.*

HÆMORRHOUS, quòd ad ejus ictum sanguis ex omnibus humani corporis meatibus effluat, Corpore est pusillo, pedem longo; oculis igneo quadam fulgore micantibus; cute splendidissima; dorso multis albis & nigris notis maculato; cervice angusta; cauda prætenui, cum corniculis supra oculos. Invenitur in Ægypto & iis locis quibus Thonis imperavit. *Hæmorrhous Indicus* Nierembergii, *Abucyatli* dictus Viperæ caudisonæ similis nisi quod fonalibus caret, major est hæmorrhoo Antiqui Mundi sed ejusdem veneni.

KOKOB ejusdem ad hoc genus pertinet, 4 dodrantes longus, fulco colore, sed cyaneis & rubescentibus

rubescens maculis consperso. In agris Jucatanensisibus.

SEPS & Sepedon, ἀπὸ τῆς σύνπειρας dictus, quod ab hoc vulneratorum caro statim putredinem concipiat. Serpens est parvus, in cuius descriptione Autores variant. Nos nihil certi habemus quod adferamus. Vide Lacertam Chalcidicam.

ASPIS. Rationem nominis probabilem non invenio, at neque descriptionem accuratam, quamvis Serpens de nomine notissimus sit. Africam & ripas Nili potissimum incolit. Bellonius in Italia apud Brutios serpentem callum in fronte tuberculi instar gestantem vidit, quem Alpidem Veterum esse putavit.

SCYTALE à longa & terete figura, quâ baculum seu lorum coriaceum imitatur & exæquat, denominatur. Forma est tereti & ita æquali, ut ubi caput vel cauda sit discerni vix possit. Magnitudine & longitudine eam ligonis ligno comparat Nicander.

AMPHISBÆNA. Nominis ratio patet. Dari etiam Serpentis genus gemino incessu antrorum & retrorum non negaverim, multa enim Insecta hoc modo incedunt. At vero bicapitatum in rerum natura inveniri nimis impudens est qui affirmat, & nimis stolidus qui credit. Forte ob caudæ extremæ crassitatem minus curiosè, & negligenter spectanti biceps videatur. Serpens est exiguus: Color illi terreus seu pulillus. Reperitur in Libya & in Lemno insula.

Huc pertinet *I B I F A R A* Brasiliensibus, *Body Tapuyis*, *Cega Lusitanis Marcg.* *Cobre Vega* vel *Cobra de los Cabecas Lusit.* Piloni. Vulgo fertur duo habere capita, sed falso: indè a. error promanavit, quia tam cauda quam ore ferit & insicit suo veneno, nec facilè cauda à capite discessi potest, quia ejusdem sunt figuræ & magnitudinis. Minimi digiti crassitatem æquat, & longitudine unum pedem & duos circiter digitos. Color est albus, splendens instar vitri, & annulis & elegantibus lineis notatur, coloris brunni aut ærei. Oculos habet minimos & vix conspicuos. Hærent in cute instar punctuli acutæ facti. Sub terra vivit, & illam fodiendo eruitur. Viicitat formicis. Venenum exitiale contra quod nullum dari remedium Lusitani affirmant.

CÆCILIA Typhlinus Græcis, The Blind-worm or Slow-worm. Cæcilia dicitur non quod oculis careat, sed quod eos parvos habeat. Parvitate sua, & cauda in longum infra anum producta inque obtusum desinente à reliquis Serpentibus nostratis faciliè distinguitur. In fæmina quam hac æstate observavi dorsum unicolor erat, nimirum è flavicante cinereum, latera lineis nigris & albicantibus varia, imus venter niger. Verum colores (ut puto) sexuum variant, forte etiam in eodem sexu. Fœtus vivos more Viperarum enititur.^{et}

CENCHRUS seu *Cenchrus* à Milio nomen accepit, quod notis quibusdam Milii similibus exornetur, quemadmodum Herpetis quædam species ob eandem rationem Miliaris dicitur. Longitudine est bicubitali, figurâ crassâ in tenuem abeunte, & colore viridi ad luteum tendente, qui maximè juxta alvum appetet. In-

venitur in Lemno & Samo ubi mons Mosylus.

A C O N T I A S seu *Faculum*, ità dictus quòd Jaculi instar se vibrat. Hujus generis Serpentem in insula Rhodo invenit Bellonius, quem sic describit. Trium palmorum longitudinem habet, & minoris digitii crassitudinem non superat. Color ejus cinereus ad lacteum tendens; venter prorsus candidus, pars vs maculæ oculorum instar in dorso varius. A cervice nigra binæ albæ lineæ per dorsi longitudinem usque ad caudam excurrunt. Maculæ quibus aspersa est lenticulâ majores non sunt, coloris nigri albo orbe cinctæ. In Ægypto & Libya inveniuntur, & in insulis nonnullis maris Mediterranei. Diversæ eorum species habentur: de quibus consule *Johnstoni* Historiam naturalem de *Serpentibus*.

D R Y I N U S, quòd in quercubus lateat appellatur. Bellonius nullum aliud Serpentem in majorem molem excrescere, & sibilum majorem emittere ex sibi cognitis scribit: tam magnum aliquando invenit, ut sacco impositum rusticus per duo milliaria ferre nequiverit, quin quiescendum illi fuerit: illius exuvium feno repletum crassi alicuius viri crus magnitudine æquabat: nec plura de eo habet. At neque alii in descriptione ejus consentiunt; ut nihil certi habeamus quod de eo dicamus.

E L O P S seu *E L A P S*, *Elaphis* quorundam. Bellonius Serpentis cuiusdam in insula Lemno meminit, quam *Laphiati* vocant, eundemque cum eo qui Veteribus *Elaphis* arbitratur. In museo Aldrovandi invenit Ambrosinus colo-

coloratam iconem Serpentis, longitudinis trium pedum circiter, cuius venter lutei erat coloris, tergus leucophæi cum tribus lineis nigris à capite ad caudam usque percurrentibus.

ANGUIS Æsculapii, Περία Græcis. Serpens est innocuus & beneficus ; in Italia tam familiariter cum hominibus vivit ut etiam in lectis inveniatur : quamvis tamen adeò mitis & placidus sit irritatus interdum mordet. Oblongus est, sublutei aut potius porracei coloris obscurioris, sed magis circa tergum nigricantis. Maxillæ dentibus utrinque multis valde acutis armantur. In cervice duæ parvæ eminentiæ conspicuntur, inter quas locus vacuus. In Hispania, Italia, aliisque temperatis & calidioribus regionibus inveniuntur.

VIPERA CAUDISONA Americana
D. Tyson, *BOICININGA* & *Boicinininga*
& *Boiquira*. Brasiliensisibus Marcgr. Teuhtlacot Zaubqui, i. e. *Domina Serpentum* Hernand. Lusitanis *Casca wela*, *The Rattle-snake*, id est *Anguis crotalophorus* nostratibus. Per faxa fertur celeri cursu, per terrestria & plana tardiore, unde Mexicanorum quidam à vento nomen indidere, *Ecacoatl* vocantes. Ab omnibus Serpentibus dignoscitur tintinnabulo seu crepitaculo in cauda extrema è multis squamis composito. Singulis annis singulas squamas huic tintinnabulo accedere aiunt, ut ex squamarum numero quot annos Serpens natus sit, certò possit cognosci. Omissis aliorum Descriptionibus minus perfectis, accuratissimam D. Edw. Tyson M. D. Anatomici celeberrimi, in *Actis Philosoph. Londinensis*, Num. 144. evulgatam subjiciem. Hujus (inquit) ad D. Henricum Loades Mercatorem

Londinensem è *Virginia* transmissi, & à me cultro Anatomico subiecti, longitudo 4 erat pedum, & 5 insuper digitorum : [unde è maximis fuisse patet, cùm Franc. Hernandez quatuor tantum longitudinis pedes ei attribuat, Marcgravius non ultra 4 pedes & 3 digitos, Piso 5 ad summum pedes.] Corporis ubi crassissimum, hoc est circa medianam longitudinem, ambitus 6*½* unciarum erat; colli trium. Caput depresso & superne planum, ut in *Vipera*; ob maxillarum protuberantiam sagittæ alatae barbatam cuspidem nonnihil referens; in cujus extremo nares; interque has & oculos, inferius paulo, orificia duo aperiuntur, quæ initio pro aurium meatibus habui; verum postea, eorum ductum sequendo, in cavitatem mediocrem ossi cuidam insculptam absque exitu desinere animadvertisi. Viperæ orificia isthac in capite defunt. Oculi rotundi, $\frac{1}{4}$ digiti diametro; colore, pupillæ forma, aliquique accidentibus, Viperinis similes; quin & Animal ipsum totâ figurâ & specie externa, excepto crepitaculo, cum Vipera convenit. Squama ampla velut suggrundum supra oculum [utrumque] prominebat, cui palpebræ usum præstare, ad prohibendum ne quid forte incideret videbatur; non tamen ad oculos claudendos contegendi ve; quamvis intorsum membrana nictitante, pulvrisculo si quis forte adhæresceret detergendo inserviente, instructi essent. [Membrane nictitantis seu Periophthalmi, quod in Brutis plerisque observatur, aliis præterea usus est; nimirum ad oculos liquoris ope quem supra eos effundit, & motu suo ferè continuo per totam superficiem extendit, humectandos lubricansque, ne opaci aut minus pellucidi per siccitatem redderentur.]

Squamæ in capite omnium minimæ sunt; exinde in dorso ordine majores ad maximam corporis crassitatem, post quam sensim minuantur ad crepitaculi usque exortum, figuræ omnes Pastinacæ latifoliæ semina quadantenus referentes. Colore variant: In nobis descripta capiti innascentes *Chloridis* avis pennas dorsales colore referebant, maculis nigris parvis, (è quibus quatuor majores & insigniores) notatae: quæ dorsum vestebat obscuro folii mortui [*Feuille morte*] nigro, & flavo subobscuro coloribus variæ erant, atque etiam punctatæ; hac colorum diversitate & mixturâ pulchrè tessellatam velut tabulæ schaccariæ speciem exhibente. Quo caudæ propinquiores è nigriores erant squamæ, & tandem prope modum nè dicam penitus nigræ. Squamæ dorsi, ut in *Crocodilo*, media parte in eminentiam acuminatam assurgebant, è minus quod lateribus propiores, ubi prorsus planæ & æquales sunt. Venter planus videbatur, squamis longis, transversis, velut parallelogrammis tectus, colore flavicante, punctis nigris interstincto. A collo ad annum 168 squamas numeravimus: ultra annum duas dimidiatae erant, exinde 19 integræ sequabantur, colore plumbeo nigricante, similiis luteis, post quas ad crepitaculum sex squamarum minorum ejusdem coloris ordinæ extendebantur.

Squamæ ventrales musculis distinctis sibi mutuo connectebantur: inferior uniuscujusque tendo in superiorem marginem proximè succedentis squamæ inferebatur, ejusdemque musculi tendo alter mediæ circiter parti antecedentis. Musculi hi versùs medium squamæ partem carnosiores erant: fibræ autem exinde obliquè ascendebant. Uniuscujusque squamæ extremo

utrinque costæ apex adnectebatur: quæ res magnum iis [squamis] momentum confert ad usum cui à natura destinatæ videntur, robur addendo ad motus reptiles peragendos. Squamæ etenim veluti totidem pedes sunt; quæ liberæ cùm sint, & inferiora versùs apertæ, terram facile apprehendunt, adeoque corpus contrahunt seu antrorsum adducunt: deinde muscularum truncum coarctantium ope animalia isthæc illum protrudunt se in anteriora extendent, motumque progressivum hoc modo continuant. Unde non est cur *Franciscus Hernandez* miraretur, quî fieret ut *Serpens* hic per saxa celeriori cursu ferretur quam per terrestria planaque, cùm ibi firmiora habeat vestigia. Hinc etiam in terra molliore cùm incedit, ventrem quamvis planus sit, in ellipsis seu angulum acutum contrahere novit, ut terram altius penetrat, adeoque corpus stabilitat & promoveat, prout & in *Vipera* observavi.

Cùm huic Animalium generi necessarium sit in terra semper proolutum jacere, magnâ Naturæ providentiâ, hujusmodi armatura eorum tutelæ & incolumentati prospectum est, adeo ingeniosè excogitata, & affabré facta, ut quamvis totum corpus undiq; integat, frequentibus tamen juncturis motus omnes admittat, in quem etiam finem spinæ dorsi vertebræ mirabiliter conformatae videntur; pilâ quadam seu globulo in inferiore extremo vertebræ cujusque superioris detornato cavitatem ei excipiendo in superiore parte inferioris vertebræ paratam ingrediente, quemadmodum caput ossis femoris ossis ischii acetabulum; quo fit ut quaquaversum in omnem partem flecti & circumvolvi possit.

In dorsum resupinatum & fixum aperui, & observavi tendines muscularum abdominalium lineam in medio squamarum ventris efficere, ubi similiter vas sanguineum amplius decurrebat, à vena cava exortum versus imam hepatis partem. Verum nè minutias sectari videar, ad viscera examinanda progredior.

Aspera Arteria singularis structuræ & ab aliorum Animalium diversæ erat. Cùm enim in illis cartilagines annulares vel integræ circuli sint, vel faltem membranis juncti, adeoque fistulam efforment aeri in branchias derivando, unde in minutæ pulmonum vesiculas transmittitur ; in hoc (quod ei cum Viperino genere communne est) Trachea quæ primum thoracem ingreditur, pulmonibus occurrentis, è cartilaginis semiannularibus duntaxat constat, utraque extremitate pulmonum membranæ annexis, interna parte aperta, aerem in pulmonum vesiculos absque bronchiarum interventu transmitens, ut ex figura subnexa clarius appareat. Si quidem Arteriam dividendo in latitudinem fessi qui digitalem eam facile extendi observabam, cùm antequam pulmonibus occurreret cartilagines annulares essent : in longum viginti digitos extendebatur, propè cor & hepatis initium desinens ; & ad eam usque pulmonum partem, quæ vesicam magnam constituit, pertingens. Tracheæ cartilagines prope ejus initium $\frac{3}{4}$ digiti erant, versus finem $\frac{1}{4}$; per totam longitudinem depresso & ad planum inclinantes, non perinde discretæ, & à se invicem divisæ, ut in aliis Animalibus, sed ramulis emissis in se mutuo incurrentes & conjunctæ.

Tracheæ usus evidens est, nimirum ad aerem in pulmones derivandum. Pulmones autem quanti usus & pretii organum sint, Natura ex mirabili eorum conformatione & amplitudine ostendere velle videtur. A gutture incipiunt, & ad tres pedes in longum descendunt. Superior eorum pars in anteriore corporis regione, per pedis unius longitudinem ad cor usque extensa, ad modum pulmonis Ranini è vesiculis seu cellulis exiguis in hoc Animali composita erat, ubi ob frequentes & velut reticulatas vasorum sanguineorum ramifications colore rubro florido tincta apparebat, ab initio pro corporis modo augescens; ejusque modicè inflatae infima pars propè cor $5\frac{1}{2}$ digit. in ambitu habuit. Paulò inferiùs post 4 digitorum spatium cellulæ sensim evanelcebant, ut tandem reticularem tantùm compagem valvularum coniventium, ad membranæ pulmones succingentis interiore superficiem efformare videarentur. Hujus partis. ubi maxima crassities, ambitus $6\frac{1}{2}$ circiter digitorum erat. Succedit vesica simplex, ampla, absque ullis intus cellulis, in quam pulmones terminantur, tenui pellucida, validâ tamen, membranâ constans, cuius modicè inflatae ambitus $8\frac{1}{2}$ erat digitorum.

Salamandræ aquatice, aliorūmque nonnullorum Animalium Pulmones duæ tantum amplæ vesicæ sunt: in Rana, Crocodilo, &c. lobi gemini grandes, vesiculis seu cellulis membranaceis repleti. Verùm Anguis noster crotalophorus, & congeneres omnes Pulmonem habent simplicem, nec in lobos divisum, qui tamen prædictas duas differentias complectitur, siquidem anterior ejus pars numerosas vesiculos continet, posterior unicâ simplici per amplâ vesicâ constat.

In Testudine terrestri Pulmo in duos dividitur lobos, hinc inde unum, verū hi in alios plures subdividuntur secundūm interstitia costarum testæ affixarum, & in ventre seu inferiore potissimūm corporis regione siti sunt. Sed quod præcipuè animadversum velim, ubi bronchiæ subdivisiones has primò ingrediuntur, pulmo reticularis est, dein ampla cavitas seu vesica efformatur [in singulis.] Ut in his Animalibus, in quibus respirationis nixus minùs frequens est, Natura huic tam necessario vitæ pabulo recondendo satis capacem paraverit apothecam in hisce amplis vesicis, unde prout res exigit, pro usibus Animalis depromi & dispensari possit. *Testudo* enim *Vipera* aliisque Serpentes, *Ranæ*, *Bufones*, &c. quæ magnam anni partem dormiunt, antequam ad quietem se componunt, uti cibi quantum sufficiat ad expensas hybernas ingerunt, ità & aeris fortasse, cuius ad vitam continuandam magis constans & assiduus usus est, thesaurum in pulmonum cellulis & vesicis reponunt. Cùm etenim profundo sopore opprēssi, torpidi & velut mortui jacent, meritò dubitatur an partium aeri inspirando destinatarum ullum omnino usum habeant, cùmque motus vitales adeò languidi sint ut vix possint percipi, minimūmque sit quod absumentur, quidni penus iste in hyemem sufficiat? Sic Salamandra aquatica, quæ sub aquis degit, pro Pulmonibus, ut diximus, duas habet amplas vesicas, ob hunc, ut videtur rationem, nè ad aerem inspirandum in summas aquas sèpius ascendere cogatur.

In *Vipera* à me nuper dissecta, quæ aliquot dies postquam pellis detracta, & pleraque viscera exempta fuere, supervixit, pulmones per totum hoc tempus, non ut in inspiratione & expi-

exspiratione vicissim crebro intumescere & detumescere observavi, verūm perpetuò aere equaliter extendi : sed quamprimum Animal moriebatur aère exspirato concidebant & detumescabant illico : Ventriculus tamen tunc temporis omnino vacuus & exhaustus erat, prout & aliquandiu antea fuisse minimè dubito ; quemadmodum & Viperæ qua de agimus, quæ per 4 minimum mensis nihil prorsus comedelerat : adeò ut quamvis sine cibo tandiu vivere possint hæc Animalia ; Natura tamen summopere provida, nè pabuli aerei jugiter necessarii supplementum desit, ei excipiendo & reservando per ampla repositoria paravit. Sic Ephemeron infestum, *Bombyx* aliæque nonnullæ Papiliones, quamvis quandiu in eo statu sunt, cibum non capiunt, bronchias tamen seu Pulmonum vesiculas fatis amplas & numerosas obtinent, ac si solæ ad vitam sustentandam sufficerent, quibus oleo aliâve materia pingui obstructis & occlusis, illico suffocantur & convulsæ moriuntur.

Pergo jam ad partes cibo excipiendo & concoquendo destinatas : Et primò occurrit *Oesophagus* seu *Gula*, ei in ventriculum derivando inserviens : & revera in plerisque alis Animalibus hic solus hujus partis usus esse videtur ; verūm in hoc genere Naturam ad aliud insuper eum designâsse suspicor ; nimirum ut Ventriculi vel Ventriculorum, si opus sit, usum præstet. Nam cùm partem hanc flatu extenderem, duos tam amplos tumores ceu bulgas in eo observavi, ut ventriculus genuinus extensionis tantæ non esset capax. Tota Oesophagi longitudo duorum pedum & $3\frac{1}{2}$ digitorum erat : Ventriculi propriè dicti 5 unc. Hic in eadem recta cum Oesophago situs, eo crassior erat, interna parte tunica notabili propria, substantia, colore

lore & plicis à reliquis discretu facili, ultra interiorem gulæ superficiem extante ut in Viperis, donata. A Pyloro ductus ad $1\frac{1}{2}$ digit. angustabatur, deinde in Intestinum amplum dilatatus, ob rugas interioris tunicæ inter fæ contextas pulchram speciem exhibuit. Intestinum hocce post paucas revolutiones in Rectum tandem reliqua parte angustius definebat. In ventriculo & Intestinis lumbricos teretes numerosos observavi, cui morbo Viperæ etiam obnoxiae sunt. Tota longitudo canalis à gutture ad anum usque unus & continuus ductus est; quamvis in variis Animalium speciebus pro diverso Naturæ scopo differat: In nullo magis simplicem & uniformem observavi quam in pisce *Acantho Marina* dicto, ubi Oesophagi & Ventriculi distinctio nulla; verum ab ore ad anum angustus & simplex meatus, at neque valvulis ullis interceptus, producitur, versus anum duntaxat paulò angustior redditus: in reliquis piscibus Oesophagus vel nullus, vel per breve cernitur. In aliis Animalibus non longus tantum est, sed in nonnullis ob tumores seu extuberantias variis in locis varia fortitudo nomina, v. g. in Avibus *Ingluviei*, in Quadrupedibus ruminantibus μεγάλης κοιλίας, &c. quæ quem usum iis Animalibus præstent, eundem aut similem extumescencias prædictas Serpentibus præbere autumo, nimicum ad cibum quem ventriculus ob angustiam nondum commodè admittere aut capere potest, aliquantis per continendum & reservandum, quæ hoc genus Animalibus è magis necessariæ videntur, quod una tantum Anni tempestate vescantur.

Quandoquidem autem in cibo illo promis-
cuo quo utuntur, quem integrum semper absq;
masticatione ulla aut comminutione degluti-
unt, partes nonnullæ concoctioni ineptæ in-
veniantur, ideoque iterum rejiciendæ, gula au-
tem prælonga sit, eaque ratione actioni huic
minus idonea, extumescentias hasce ingeniosa
excogitavit natura, ut evacuanda quæ uno im-
petu difficulter egeri possunt inibi sistantur ali-
quandiu & moram trahant, donec redinte-
gratis viribus vomitiva facultas insurgens, altero
tertióve conatu ea prorsus ejiciat & foras elimi-
net. Quin si verum sit quod à nonnullis fiden-
ter asseritur, nimirum quòd Serpentes plerique
fœtus periclitantes in os excipient, diverticula
hæc commodum iis hospitium seu Asylum
præbent. Ignoscat mihi ingeniosissimus & erudi-
tissimus Descriptionis Auctor si in secundo quem as-
signat harum cavitatum usu ei non consentiam:
nec enim mihi verisimile videtur, quòd Serpens
aut aliud quodvis Animal, à natura ita factum sit,
ut cibi deglutiti partem aliquem vomitu semper aut
etiam frequenter rejicere debeat. Est enim vomitus
motus extraordinarius & convulsivus, à morbo ali-
quo aut affectu præter naturam excitatus, eidemque
sublevando aut profligando destinatus, nec in statu
sanitatis unquam contingens.

Cibus antequam in alimentum cedat com-
minuendus est, & in minutissimas particulas
conterendus, quod quomodo perfici possit in
Ventriculis hisce membranaceis absque corro-
sione non video. [In ventriculis piscium cibum
deglutitum corrodì libenter concedo, & res ad oculum
patescit: verùm serpentes succum nutritium è
rebus deglutitis alia ratione elicere cum Parisiensibus
Academicis sentio, inviolato folliculo qui eum con-
tinet, nimirum quemadmodum liquores quidam me-
dicamen-

dicamentorum vires quæ eis infunduntur imbibunt & exhauiunt; aut vinum & cerevisia ex uvis quibus affunduntur, imò ex carne ipsa succum omnem alimentarium & spirituosum exsugunt, relictâ massâ exsuccâ & insipidâ.]

Præcipuum quo hoc peragatur menstruum, ut cum Chymicis loquar, liquorem illum esse existimo qui glandularum salivalium ope à sanguine fecernitur. Hæ a. vel ad guttulis initium sitæ sunt, vel ad ostium ventriculi ut in Avibus, vel in ipso ventriculo, tunicam glandulosam dictam efficientes, cujusmodi Serpentis hujus interior ventriculi tunica esse videtur.

Cibus in ventriculo maceratus & comminutus in intestina exoneratur, quæ nè chylus unà cum fæcibus descendat & ejiciatur, plerunque reflexa, intorta aut convoluta sunt, ut in hoc Animali, præpropero descensu hoc modo vel etiam valvularum ope impedito, ut hac mora separatio felicius procedat, fæcesque tandem ad nutriendum inutiles per Rectum ceu commodissimam sentinam egerantur: quæ [fæces] cùm duriores sunt, ut in hoc Serpente præ viperinis, intestinum ad actionem suam facilitandam musculo validiore instruitur, ut &c hic videntur.

Hinc totus ductus alimentalis in 4 plerunque partes officiorum respectu dividi potest. Prima est, quæ cibum devehit, *Oesophagus*: Secunda quæ eundem concoquit aut corredit, *Ventriculus*: Tertia, quæ chylum seu succum nutritum perficit & distribuit, *Intestina*: Quarta quæ fæces evacuat, *Rectum*. Verùm *Hirudo* tota ventriculus est, & quod una vice devorat totius Animalculi pondus aliquoties superat. Ventriculus sanguine repletus & distentus integrè corporis mole longe major est, imò aliquot vivi cibus

cibus eam excedit. Ventriculum dixi ? in numero erravi : non enim unus & simplex ventriculus est, sed plures; cavitate interna membranis transversis ceu diaphragmatis in plura velut conclavia seu cellas divisus, quibus foramine in medio pertusis cellulæ cum se invicem communicant. Quinetiam unaquæque cella utrinque protuberans in duos sacculos seu ventriculos dividitur ; ut omnium numerus (sunt enim 10 vel 11 cellæ præter duas illas longas ad caudam usque excurrentes) ad 22 saltet si non 24 ascendet. *Rectum* inter divaricationes dorum extremorum sacculorum situm angustum est & breve totius respectu.

Proximo in loco de *Corde* agemus, quod propè imam *Tracheæ* partem, ad dextrum ejus latus situm erat, & Pericardio cinctum : Longitudo ejus 1½ digit. figura compressa & plana potius quam rotunda : unicum tantum habuit ventriculum, valvulis parvis & carnosis donatum, interna parte 4 aut 5 sulcis transversis distinctum. Auricula corde ipso major erat. Cur *D. Charas* cordi Viperino duos tribueret ventriculos rationem non video : nam procul dubio in ventriculorum numero Serpentes omnes convenient. Ego multò libenter duplicem auriculam admitterem ; unam ad ingressum *Vene Cavæ*, cuius duo sunt rami, ascendens unus, alter descendens ; alterum ad exitum *Aortæ* seu Arteriæ magnæ, quæ in tres ramos dividitur, duos descendentes, unum ascendentem.

Paulò infra *Cor* situm est *Hepar*, latissima parte unciam circiter latum : ex altero latere in lobos duos inæqualis longitudinis à *Vena Cava* dividi videbatur ; sinister duos plus minus digitos longus erat, dexter pedem integrum. Color totius ex brunneo ruber : usus ad bilem à sanguine

gnine separandam. Cystis a. fellea, ut in aliis Serpentibus, poro bilario appensa, & ad aliquam ab Hepate distantiam sita, nullam aliam cum eo connexionem aut communionem habuit, quo *Sylvii* opinio de motu bilis refutatur. Erat a. cystis duos digitos longa, felle intus obscurè viridi ; quod per tunicas transsudans partes adjacentes colore suo infecerat. Fellis Viperini sapor gustanti primò falsus, deinde γλυκύπικες.

Ductus per quem cystis in intestinum se exonerat à summa ejus parte exoritur, indéque leniter descendens viscus illud permeat, quod *D. Charas* pro Pancreate habet, Veteres Lienem faciunt, adeoque initium intestini jam dilatati ingreditur. In Viperis quidem color hujus partis, & situs intestino proximus *Charassi* conjecturæ (ut eam modestè vocat) favent : verùm in hoc Serpente color intensius ruber, quali in nullo hactenus Animali Pancreas tinctum observavi, quin & figura non in latitudinem fusa sed contractior Veterum opinioni astipulantur. Magnitudo ei Fabæ majoris : Intestino a. circa initium ejus adhaerebat ; eamque medium (ut diximus) porus bilarius perforabat.

Pinguine bujas Serpentis, quam copiosam obtinet, ad dolorem ischiadicum sedandum lumbos perungunt Mexicanæ medici, aliasque corporis partes dolore infestatas, ac discutunt præter naturam tumores, referente Francisco Hernandez, in * Hist. * L. 9. c. Nat. Mexic. Membranam cui pinguedo adhæret in hoc & aliis Serpentibus pro Omento habeo, quod partes omnes inferiore ventre contentas ambiret, costis utrinque adnexa, ad Rectum usque descendens, & sacculum efformans qui partes hoc in loco sitas involvebat ; yeum inferius ventrem versus libera erat, late-

lateribus non commissis. Ventrem inferiorem voco ad eum à reliquo trunko distinguendum; tota enim interior corporis cavitas continua est, nec ullo diaphragmate seu membrana transversa intercepta.

Renes ad spinam dorsi utrinque siti, non tamen ei firmiter adnexi & circiter unciarum erant: dexter sinistro nonnihil longior, alteruteric circa medianam unciam latus. Hi quamvis continuum corpus esse videntur, in plures tamen minores renes seu renulos manifestè possunt distingui [in altero ni malè memini 15 numeravi] adeò affabré & curiosè exstructos, eāq; pulchritudine oculis ad blandientes, ut descriptum verba destituant, quæ penecillus delineando assequi nequivit, tantum abest ut sculptrà exprimi possint. Cùm primùm è corpore exempti essent non aliud quām elegantissima vasorum compages esse videbantur, sanguiferis cum albis seu secretoriis varie intertextis. Quæ sequuntur cùm ad iconas referantur absque earum intuitu intelligi nequeunt. Verùm quod ad renum structuram & ex renulis compositionem attinet, non est ea huic Animali peculiaris, sed *Urso* aliisque nonnullis Quadrupedibus *Phocænæ*, *Struthioni*, &c. communis; in quibus quot renuli sunt, tot observari possunt Emulgentes, Uretes, Pelves, partes corticales seu glandulosæ, corpora papillaria è tubulis urinariis urinam in pulvem devehentibus composita. Notatu tamen dignum est, in Avibus, Piscibus & Reptilibus renes plerunque longas esse, in aliis Animalibus contractiores, glandulosis illis corporibus ex quibus componuntur conglomeratis, seu proprius sibi invicem admotis & arctius junctis. Sic Ren humanus quamvis uniusmodi individua & simplex substantia esse videtur, revera tamen

tamen ex totidem partibus, & velut renulis componitur quot sunt in eo corpora papillaria. Renum usus est ad lixiviale & superfluum serum à sanguine fecernendum & amandandum: quod ut separetur quantum Animalis intersit, vel inde patet, quod iis etiam quæ raro aut unquam bibant. Natura renes contulit. Humor à renibus secretus si copiosus sit per ureteres in vesicam defluit, ut ibi aliquandiu reservetur, nè nimis frequens & importuna ejus evacuatio Animali molestiam crearet: quod si minori quantitate separetur, in cloacam juxta anum sitam deponitur, ut una cum excrementis solidioribus evacuetur.

Ureteres in Serpente quem præ manibus habemus per totam pæne Renum longitudinem extendebantur, minorésque ramos ad singulas glandulas tendentes obiter emittebant, seu potius ab iisdem reversas accipiebant, sibique mutuo proximi in cloacam terminabantur, protuberantiam ibidem efficientes. Serpens enim crotalophorus Ayum instar cloacam habet, quæ in Vipera fæmina tum ureteris, tum uteri utriusque orificia admittit; aliquo modo etiam Intestini recti, quod tamen commodam quâ obtegitur valvam obtinet.

Propè Cloacæ marginem alia duo orificia observavimus, quæ cutis plicaturâ contegi videbantur: hæc autem ad folliculos, quos nobis Odoriferos appellare liceat, ducebant. *D. Charas* longè extra scopum jaculatur, cùm vasa hæc Parastatas aut spermatis repositoria esse contendit, nec minus illi quos refutat, qui Testiculos secundarios seu succenturiatos ea esse statuunt, cùm in Viperis etiam fæminis reperiantur; quod ad utrumque errorem convincendum sufficit, ut aliis argumentis non sit opus. Horum alterum unciam circiter longum erat, pennæ

Anserinæ crassitudine, extreum versus acuminatum, à colore liquoris quem continebat obscurum; alterum paulò minus: liquor utrisque inclusus crassiusculus, odoris vehementis & valdè ingrati; cujusmodi sed remissiorem Animal ipsum ante dissectionem emittebat.

Martialis poëta hujus meminit, inque fœtorum catalogo penultimum ei locum tribuit, cùm ait

*Quod Vulpis fuga, Viperæ cubile
Mallem quam quod oles olere, Bassa.*

Joannes etiam *Laetius* Serpentum quorundam in India Occidentali meminit qui quovis vulpe aut Putorio tetriùs olen.

Fœtores omnium graveolentium Animalium in folliculos hosce colligi, seu liquori iis contento inhærere dudum observavi, [& nos etiam unà cum *D. Willughby* olim] qua de re plura in præsentiarum non addam, duntaxat adnotabo Angues nostrates vulgares multò gravius olere quam Viperas: Crocodilos etiam nonnullos validum, non tamen ingratum odorem de se spar gere à quibusdam peregrinatoribus nobis narratum est. Quod, siquidem verum sit, quin eandem causam habeat minimè dubito. Quamvis a. liquor hic dum adhuc recens est, aut in magna quantitate naribus admotus ingrati & odiosi odoris sit, exsiccatus tamen & in minore proportione adhibitus gratior & jucundior fortasse evadet. Sic liquor v. g. Mustelinis folliculis exemptus, ad exsiccandum in charta extensus & aliquandiu repositus nobis olfacentibus non injucundum, sed potiùs è contrario gratum exspiravit odorem. In Leone à me dissecto liquor folliculis contentus unanimi omnium qui illum

illum odorabantur consensu Oleum Anisi aut Fœniculi dulcis plurimum referebat, quæ præcipua & ferè sola erat differentia quam inter Leonem & Felem observare potui : in Fele etenim liquor hic pessimè olet.

Pergo jam ad Organa generationi inservientia, & ab iis in quibus semen elaboratur, nimirum Testibus, initium sumam. Hi longitudine admodum inæquales sunt : Dexter enim $2\frac{1}{4}$ dig. longus erat, sinister $1\frac{1}{4}$ unc. non excedebat, ambitu seu crassitie pennæ Anserinæ. De longitudinis proportione idem in Viperis observavit *D. Charas*, in quibus etiam nobis observantibus fæminæ ovaria longitudine tantundem differunt, hoc illo duplo majore. Testium color ut in aliis Animalibus, eorumque substantia interior alba. In vasis *præparantibus* nihil singulare occurrebat ; verùm *Deferentia* dicta insigni differentiâ ab aliorum norma abludebant ; quamvis enim à testibus ad penem rectâ prope modum lineâ decurrerent, nec corpus valdè amplum efficerent, ductus tamen ipse seu canalis qui sperma devehebat toties revolutus & huc illuc reflexus erat, ut si explicaretur & in rectum extenderetur plus duplo longior esset ; unde corpus illud à teste ad penem productum nihil aliud esse quām *Epididymidem* quandem aut *Epididymidi* analogum mihi subiit imaginari. *Testis* enim congeries quædam esse videtur vasorum curiosè convolutorum, quæ in *Epididymidem* terminantur ; *Epididymis* a. in vas *deferens* desinit ; nec aliter inter se differunt *Vas deferens* & *Epididymis*, quām quòd hæc sit Ductus spermaticus supra corpus ipsius testis multipliciter reflexus & convolutus, illud idem ductus simplex & rectâ extensus absque ulla reflexione. In hoc a. Animali aliisque Serpentibus, in quibus du-

ctus seu canalis spermaticus supra testem ipsum, in tot gyros & mæandros non reflectitur, ut *Epididymidem* notabilem constitutat, per totum decursum à teste ad penem usque ubique intortus & veluti crispus, & circa medios renes sæpius convolutus videtur.

Vasa deferentia in *Vipera* à me postea dissecata (nam in hoc Serpente clarè ob partium exsiccationem discernere non potui) simplicia & indivisa secundùm penem procedere quoad is simplex esset comperi, deinde ad ejus divisionem dividi, & ad utriusque rami seu penis divisi finem extendi; neque ullæ vesiculæ feminales aut prostatæ quæ ea exciperent comparebant. Penes hi valdè notabiles erant non tantum ob structuram suam, sed etiam ob numerum. Quatuor enim in universum, hinc inde duo intra corpus reducti, & velut in vaginas reconditi latitabant, ut primo aspectu non facilè possent discerni, sed ampla duntaxat Orificia per quæ retracti erant musculorum ope, quemadmodum Chirothecæ digitus filo extremitati ejus adnexo. Verùm stylo immisso protrusi eâ figurâ quam in Schemate apposito repræsentavimus apparabant. Observavi insuper quod propè basin seu radicem simplices utrinque essent, & spinulis crebris acutissimis mucronibus retrorsum spætantibus obsiti; substantia, præfertim cùm exsiccarentur echinorum aculeis simili. Hinc di varicati duo corpora teretia pennæ Anserinæ minoris magnitudine efformabant $\frac{3}{4}$ circiter dìgiti partem longa, colore rubente; totum autem cùm jam protruderentur dìgitum longitudine superabant. Protrusos facilè retrahi posse observavi ope muscularum majorum iis affixorum, sub cauda decurrentium tandemque ejus extremitati insertorum ad primam Crepitaculi squamam.

mam. Horum usus experimento facto adeò evidens erat, ut dubitandi locus non esset reliquus ; atque idcirco Retractores penum eos appellabimus. D. *Charas* musculos hosce prominentulis habere videtur, minus rectè, ab *Angelo Abbatio*, *Ulysse Aldrovando*, aliisque qui in eodem errore versantur, forte seductus. Nec rectius sentiunt qui ex altera parte penes simplices & individuos faciunt, spinulis crebris pellis *Erinacei* instar undeque obsitos, cum pars hæc in *Vipera* tam vulgari quam caudifona in ramos dividatur, & bina satis crassa & rotunda corpora, seu binos distinctos penes constituat : quod & *Baldo*, seu potius *Camentio*, qui pro eo dissectionem administravit, suboluisse videtur, cum dicat, *Quando turgidi sunt, aut extra violentur emittuntur, uti saepe apud Paulum vidi*mus, *Penes hanc formam referre r, aspectus aspero ut Erinaceus*: Nam in Viperis ad extrenum usque hispidi sunt, non tamen in hoc Serpente, ut ex utriusque iconibus clare appareat.

Multa Animalium genera penes omnino nullos habent, sed vasa deferentia tantum ut Pisces plerique. Quadrupeda, quantum noverim, omnia unicum & simplicem obtinet, ut & Aves nonnullæ : aliæ siquos habere dici possunt, binos, at perbreves : *Cancri*, *Astaci*, *Locustæ* binos eosq; longos, utrinque unum. *Lumbrici terrestres*, *Hirundines*, *Cochleæ terrestres* Hermaphroditæ sunt, & perfectis utriusque sexu organis donantur. Ex omnibus in quibus sexus subjectis seu individuis discreti sunt, mihi saltem hactenus cognitis, Viperarum familia hæc generationis Organæ numerosissima habet. At cur mas in hoc genere 4 obtineret penes, cum fæmina iis excipiendis duos tantum uteros fortita sit, non ita facile est divinari. Præ alijs conjecturis, quæ

cogitanti plurimæ occurrabant, ea potissimum arrisit, quæ penem utrinque duplicem seu bifurcum iis à natura indultum supponit, ut post ute-ri ingressum penes se divaricando in Y Pythagoricæ formam, firmius ibidem hæreant usque dum officium suum præstiterint. Atque hic etiam inter alios præcipuus esse videtur fetarum seu aculeorum quos diximus ad penis radicem retrorsum Spectantium usus, ad prohibendum sci. nè Penes uterum femel ingressi iterum elabi aut expelli possint, donec semine evacuato partes longa contentione delassatae flaccescant & concidant, adeoque exitum faciliem inveniant. In Animalibus enim quæ vesiculis seminalibus carent coitus longus sit oportet, ut sperma, cum copiosè nequeat subministrari à testibus, sensim derivetur, & in uterus paulatim distillet. At in iis quibus in vesiculis seminalibus jam antè reconditum, semper præsto est, coitus citò absolvitur. Cum enim (ut dixi) vel spermatis præparatio expectanda est, vel saltem tardus ejus in penem descensus moram postulat, coitui donec perficiatur producendo sollicita prospexit Natura. Sic in Canibus qui vesiculos feminales non habent, prope radicem ossei penis corpus amplum creavit, è cellulis & vasculis plurimis compositum, quod sanguine & spiritibus, coitū tempore, cum impetu copiosè irruentibus adeò extenditur & intumescit, ut penem firmet & detineat, nec elabi permittat, donec impetu languente & spermate evacuato pars illa subsidat & contrahatur. Sic *Lumpus* pisces dictus corpus quoddam pectori ad-nascens obtinet, latum & subrotundum, affabre effectum, Hirundinis caudæ aut Polypi acetabulo simile, cuius ope fæminæ adhærere potis est, & quamvis penis admodum brevis

sit, coitum hoc modo perficere, Pars hæc nihil aliud est quām pinnæ ventrales in unum coalescentes: ejusque usus nobis esse videtur, ut Piscis, Saxatilis cùm sit, rupibus & saxis se affigat, nè æstu maris & fluctuum agitatione iis vehementius allidatur & violetur: At nec huic speciei proprius est hujusmodi pinnarum ventralium in unum velut infundibulum coalitus, sed gobionibus marinis communis, quos cornubienses Rock-fish, vocant, quia sci. hujus pinnæ ope rupibus marinis firmiter adhærescant. Feles, Leones, &c. cùm eorum penes perbreves sint, ut fæminas inter coeundum retineant dentibus & unguibus uti coguntur. Hinc querelæ illæ, clamores, & horrendæ quas edunt ejulationes, à morsu & sculpturarum sci. dolore oriuntur; non ut falsò creditum est à feminis immissi ferore.

Quocirca in Serpente pariter nostro (in quo, ut observavimus, vesiculæ semifinales nullæ, vas a. deferens per totam longitudinem intortus & anfractuosus, & ob utramque hanc causam coitus longior esse debet) hujusmodi structura & conformatio partium necessariò requiritur. Quamvis enim in hac actione bestiæ corpora sibi multò circumvolvant & implicant, quod ad hunc finem nonnihil consert; nexus tamen hic solus non sufficit; partes enim nihilominus ob brevitudinem suam & parvitatem levissima de causa vi nulla ferè adhibita elaberentur aut dissilirent; quod nè fiat, divaricatio penum bifurca, & aculei seu setæ reflexo situ veluti tot unci dispositi efficaciter prohibent. Quinetiam vasa deferentia penes comitantia pariterque divaricata, & ad extremos omnium fines producta hunc eorum usum esse arguunt. Ut a. fæmina à spinarum injuriis indeminis sit, natura eam uteri partem quam ingrediuntur robustam & cortagineam effecit, ut

in Vipera observavimus. Nè mas etiam ab immoderata & nimia harum partium extensione injuriam aliquam patiatur, musculi illi robusti qui genitalibus retrahendis inserviunt, eadem corroborando prohibent. Considerandum insuper, Annon cùm Animalia hæc naturâ adeò frigida & ad Venerem tarda sint, aculei hi veluti totidem calcaria iis incitandis & irritandis aliquid conferant.

Transeamus jam à partibus hisce quibus sibimet profunt Serpentes, genus suum multiplicando, ad eas quibus aliis Animalibus nocent, eorum numerum minuendo, nimirum Dentes venenosos.

Primum tamen de reliquis oris partibus, nimirum Lingua, Larynge, & Dentibus minoribus nonnulla adnotabo. In genere autem liceat mihi præmittere, Caput valdè parvum fuisse, rictum tamen amplissimum ; cujus rei postea rationem reddam cùm de ossibus verba faciam.

Lingua Viperinæ adeò per omnia similis erat, ut hujus descriptio pro illius sufficiat. E duobus longis & rotundis corporibus componebatur, sibi mutuò contigiis & conjunctis à radice ad duas tertias longitudinis partes, quæ Serpentes magna velocitate evibrare iterumque retrahere possunt. Pars illa quæ foras apparuit nigro colore tincta fuit, quæ intus reducta & tanquam in vagina recondita latebat, rubro. Erat enim infra guttur fixa, & abinde ad locum usque ubi exit propè finem laryngis vaginâ tecta ; & ad facilitorem expeditiorumque ejus ejaculationem inferior etiam maxilla hic divisa erat, spatio intermedio notabili relicto. Si enim ut in aliis Animalibus maxillæ crura conjuncta essent, & dentibus confici, hi linguam inter evibrandum sedere & vulnerare apti forent ; aut saltē ipsa usui

usui illi cui à natura designatur minus idonea redderetur; quem ego cum *D. Charas* esse suspicor ad muscas aliquaque animalcula, quibus vesci amant Serpentes, capienda.

Supra linguam Larynx sita, non tanta Cartilaginum varietate constructa est quanta aliorum fere Animalium esse solent; sed quæ sufficient ad rimam aeri admittendo seu derivando idoneam efficiendam. *Epiglottis* ad impediendum nè fortè aliena corpora in tracheam illabantur, nulla; cùm huic incommodo arctâ rimæ laterum commissurâ satis cautum esset. Aer autem per rimam transiens absque aliis partibus ei modulando aptatis ejusmodi sôno seu voci, quem ab iis editum sentimus, sibulo nimirum, creando sufficit. *30 ppv.*

Dentes duū erant generum: 1. *Minores*, in utraque maxilla dispositi, qui cibo corripiendo retinendoque inserviunt. 2. *Majores* seu longiores, noxii & venenosí, qui captum occidunt; in superiore tantum maxilla siti. Omnes a. canini, seu apprehensores sunt. Cùm enim cibum non manducent aut comminuant Serpentes, sed integrum deglutiant, molaribus eis non erat opus.

Prioris generis Dentium ordines in inferiore maxilla utrinque duo, & in utrolibet 5 ut in universum 20 sint, interiores a. exterioribus minores. In superiore maxilla 16 tantum habentur, 5 utrinque retro, & sex ante. Hi nullum inserunt noxam, quod Agyrtis (ut notat Cæsalpinus aliquique) olim cognitum, qui ut Antidotorum suorum vim experimento comprobarent, se à Viperis morderi permittere solebant, quibus tamen dentes caninos & nocivos prius eximi curassent.

Dentes noxii extra mandibulas superiores sūt sunt, versūs anteriorem oris partem, non maxillis infixi ut reliqui. Duo extimi & amplissimi ossi cuidam affixi erant, quod (si detur ejusmodi in hoc Animali) Os petrosum seu Auris censi possit. Reliquos hujus generis dentes ossi alicui affixos esse observari non potui, sed musculis seu tendinibus ibidem dispositis. Dentes hi ore quamvis aperto non potuere discerni, cūm sub membrana valida ceu vagina reclinati latitarent, non ita tamen ut protuberantium quandam insignem ad exterius latus minorum maxillæ dentium efficerent. Verū Serpens cūm adhuc in vivis esset, eosdem pro libitu ad vulnerandum erigere potuit, non fecus ac Felis aut Leo unguis. Dentes hi adunci erant; & Babiroussæ dentium modo inflexi seu arcuati. Non nullæ in minoribus ad rectos angulos inflectebantur. Omnium figura & magnitudo ex iconibus quas eorum exhibuimus optimè intelligi possunt. In omnibus hisce dentibus, præsertim majoribus, foramen satis amplum prope radicem observavimus, & propè mucronem fissuram longiusculam clare conspicuam, calami Scriptorii crenæ instar sectam. Pars autem Dentis à fissura ad radicem manifestè concava erat; quod gingivam digito leniter premendo primū compremus, tum enim venenum per cavum dentis promptè ascendere & è fissura effluere conspeximus. Hoc multis vicibus experti sumus; experimentisque repetendis, & dentium hujus generis omnium inquisitioni diutiùs immorati tantum temporis consumpsimus, ut folliculos venenosum liquorem continentis, & glandulas eum Separantes antequam exsiccarentur inquirere & examinare non potuimus. Verū noster hac in re defectus ex iis quæ D. Redi & D. Charas de parti- bus

bus hisce in Vipera scripsierunt facile suppleri potest: nec enim hoc respectu differentiam quæ alius sit momenti inter has duas species intercedere existimo. Liquorem venenosum aquei coloris esse observavi, flavo leviter tincti (in nonnullis Serpentibus fortè saturatiùs) quod puto ineptæ illi opinioni imaginantium eum à cysti fellea mediantibus quibusdam minutissimis ductibus ad dentes derivari ansam aut *αρογύλων* ministravit. Revera nulla ferè res in Philosophia pluribus controversis vexata est quam Viperarum venenum, in quo consistat, quid sit, quomodo operetur & diros suos effectus producat. Severinus in Vipera Pythia satis amplam earum enumerationem & prolixum Catalogum exhibet, ad quem curiosum Lectorem remitto. Imprimis a celebris est controversia, quæ non ita pridem inter D. Redi nobilem Italum, & D. Charas Gallum agitata est. D. Redi affirmat Venenum aliud in Viperis non dari quam liquorem illum flavum, qui palatum humectat, & in vaginis dentes operientibus restagnat. Quod liquor iste ore tenus assumptus, & in Ventriculum deglutitus venenosus non est: verum vulneribus à Vipera dum adhuc vivit factis, iisve quæ vel multis postquam mortua est diebus infligere cogitur, instillatus diras tragœdias excitat, & funesta Symptomata inducit. Quod idemmet liquor tam è Vipera mortua quam è viva exemptus si vulneri Animali inficto immittatur & sanguini commisceatur, semper venenosus & noxius est, etiam exsiccatus & in pulverem redactus: Quod omnis generis Animalia, quorum vulneribus instillatus fuerit enecet & exanimet.

D. Charas huic opinioni se strenue opponit, & afferit Venenum Viperinum solis spiritibus irritatis & excandescientibus inhærere; liquorem a. seu succum illum flavum tam Viperæ vivæ atque etiam irritatæ, quæm recens aut etiam pridem mortuæ nihil omnino in se veneni aut noxii continere: siquidem gustu exploratus & deglutitus nec homini, nec Animalibus ullum inferat damnum, imò quod nec Serpentis ipsius morsu, nec incisionibus in carnem factis instillatus, iisque optime affictus, adeoque sanguini immixtus, ullam omnino noxam exhibet, nec Animal ullum permit aut lædit, sed mera & innocens est saliva.

Pro confirmatione opinionis suæ uterque ad experimenta à fè facta provocat, quæ cùm satis nota sunt hîc non repetam, neque controversiæ me immiscebo. Duntaxit addam, Quòd cùm *D. Charas* liquorem hunc meram salivam faciat, affirmèque quòd inserviat non tantùm ligamentis humectandis ut faciliùs dentes moveant & inflectant, verùm etiam ad dentes ipsos alendos & instaurandos, minùs rectè sentire, & à scopo ab errare videtur; siquidem aliud in corporis œconomia officium; nec dentibus nutrientis ulla tenus idonea videtur: imò ipsorum dentium in hoc Animali structura *D. Redi* opinioni favet & patrocinatur. Cùm enim (ut diximus) concavi sint, & prope extremum fissuram amplam obtineant, eosque succus hic adeò promptè & q. naturaliter permeat, hæc mihi arguere videntur, naturam ad alios eum usus quæm nutritionem destinâsse, aliàs enim tam expeditum transitum, & largum ei quæ effluat orificium parando fine suo excideret & frustraretur. His adde, cùm Dentes adeò acuti sint, ac prope mucrones firmi & solidi, fissura

fissura etiam externa seu convexa parte non interna exarata, quid convenientius potuit exco-
gitari tum ad vulnus infligendum, tum ad vene-
num infundendum ? Si enim fissura interius sita
fuisset, Animalis commorsi se subducentis luctâ
obturari & occludi periclitaretur, & veneni def-
census & influxus impediri: verùm hujusmodi
conformatio ejus infusioni plurimum conducit.
Sic *Scorpius*, *Apis*, *Formica* imò *Urticæ* aculeus
cùm cutem compungunt, liquoris virulentî gut-
tulam in vulnera relinquunt, quæ horrenda illa
symptomata inducit, absque qua si esset, vulnus
nullius momenti foret. Nam *Francisc. Hernandez*
caninis hujus *Serpentis* in usus medicos servatis Mexicanos medicos collum cervicemque doloris capitis placandi causâ compungere scribit. Verùm, ut crede-
re fas est, prius diligenter emundatis, & à vene-
no probè repurgatis ; quod aliàs, ut conjicio, mul-
to potius quam spirituum excandescientia, nè do-
lores illos horrendos excitaret, periculum esset.
At neque in *Urtica* ulla omnino spirituum irri-
tatio aut furor concedi aut intelligi potest, quæ
tamen non impunè tractatur, verùm tangentis
manum pungens tumores excitat, & dolores
creat, quamvis non adeò fatales & periculosos
ac alia venena. Ignoscat a. mihi *D. Charas*, si
de innocentia hujus liquoris nondum planè per-
suasus ab ejus sententia abhorream. Ego sanè
in corpore meo, ejus sanguini infusi vim & effe-
ctum nolle experiri, nec aliis ut experiantur
Autor esse velim. Non leve momentum ad me
in contraria sententia confirmandum contulit,
quod mihi nuper ab Amico quodam homine in-
telligente & multiscio narratum est. Nimirum
cùm in Indiis esset Indigenam quendam, ad se
& familiares aliquot qui unà erant ingressum
varia Serpentum genera secum attulisse, ut expe-
rimenta

rimenta aliqua de eorundem differentiis, veneni respectu, præsentibus ostenderet (quæ apud Indos vulgaris praxis est) Primum ergo Serpente grandiore prolato illum innocuum esse afferuit, & ut dictis fidem faceret, ligaturâ injectâ ut vocant brachio proprio constricto, quemadmodum in Venæsectione fieri solet, nudam cutem Serpenti, prius flagellato ut ad mordendum irritaretur, objectit: Sanguinem è vulneribus dentibus factis emanantem digitis collegit, & femori nudo imposuit, donec dimidium circiter cochlearis nactus esset. Deinde alium exemit minorem, *Cobras di Capelo* dictum, deque veneni ejus vehementiâ pluribus egit, & ut experimento rem comprobaret: cervice Serpentis arctè constricta, liquoris in folliculis maxillaribus contenti circa dimidium (quantum conjectabantur spectatores) granum expressit, & sanguini coagulato supra femur imposuit, cui quamprimum admiseretur miram illico ebullitionem & effervescentiam excitavit fermenti modo agens, illumque in liquorem flavum immutavit; quod ab aliis etiam observatum novimus, quodque ad modum quo venenum isthoc operatur discernendum lucem aliquam fœneratur; & celebrem illam observationem confirmat, nimirum Viperæ morsum icterum inferre. Antidotum hujus veneni & remedium præsentaneum censetur lapis ille Serpentinus *la Pierre de Cobras di Capelo Lusitanis* dictus, & per totam Indianam famosissimus, *Garciae ab Horto, Kircheri*, aliisque descriptus, speciatim a. & diligentissime D. Redi, qui Relationes illas quas habemus, de insigni illius virtute & efficacia valde suspectas reddit. Nam in multis quæ cum eo fecit experimentis nullum unquam prosperum successum fortitus est: & quamvis

quamvis Kirchero in cane experienti, & Carolo Magnini Romæ in homine, aliter evenit, ambo enim evaserunt : D. tamen Redi successus hosce naturæ potius quam lapidis viribus imputat, quæ debili veneni vi strenuè obniti eamque vincere potuit. Et revera *Hippocratis* illud effatum, Ἡ δὲ πεῖρα σφαλερή. Verissimum esse fatendum est ; nec quicquam frequentius accidit quam ut Elencho non causæ pro causa nobis meti pīs imponamus. Quod semper succedit non minus denegandum puto quam quod semper fallat Nam quod aliquando effectum promissum fortitatur, exempla nonnulla ægrotorum hīc in Anglia qui ex ejus usū levamen senserunt fidem nobis faciunt. Narratum est mihi à celebri medico *Londinensi*, quod hominis cuiusdam prope istam urbem à Vipera commorsi manus & brachium subito intumuerint cum ingenti dolore ; quodque lapide applicito unius noctis spatio remiserit dolor, & resederit tumor, ægerque se valere existimans lapidem amovit firmiter adhuc adharentem ; verum non ita multo post prioribus symptomatis cum ferocia redeuntibus & dolore recrudescente, ad Antidotum tanquam sacram Anchoram iterum confugere coactus est, lapidemque tandiu loco affecto adhærere permisit donec sponte decideret, adeoque integrè sanatus est. Alterum commemorabo experimentum quod egomet ipse feci, in ægra quadam dolore podagrico in ventriculo laborante. Materia enim morbifica medicamentorum ope inde amota, digitum pedis invasit, cumque ægra doloris esset impatiens, nè nihil agere viderer, & ad impediendum, nè multitudine medicamentorum, quæ invisentium turba assidue suggerebat, uteretur, adeoque humorem iterum ad ventriculum repelleret, Lapis hic commo-

commodū in mentem venit. Eum ergo in manu tenens, absq̄ue eo quod quicquam ægræ dicerem, articulo illi ubi dolor maximè s̄æviebat proprius admovi; cūmque loco proximus esset, sensi eum è manu mea elabi, & parti laboranti promptè adhærere. Brevi fæmina mihi confessa est, s̄e clarè sencisse attractionem quandam validam & veluti defluxum secundūm crus & femur totum, dolorēmque illico mitigatum agnovit. In tumoribus pestilentialibus utilem esse posse verisimile est. *Cæterū Lapis hic res est factitia.*

Verūm nimis longè ab argumento, nimirum Anguis crotalophori Anatome digressus sum; progredior jam ad Sceleti descriptionem, quam ut præcedentem prolixitatem brevitate sequenti compensēm, paucis absolvam.

Et primū, quod ad capitis ossa attinet, Craniū hīc integrum esse observavi absque futuris, ut in iconibus repræsentatur; excepto duntaxat, quod alia quædam ossa ei adjuncta seu commissa essent, quemadmodum antrorum supra nares ossicula duo, quibus affixæ fuere Cartilaginiæ seu potius ossicula nares dividentia. Ossa capitis reliqua pro ingenti extensione & diductione maxillarum mirabiliter conformata videbantur, magna Naturæ solertia. Cūm enim omnia quæ ei in alimentū cedunt integra deglutienda sint, ut antea diximus, caput a. parvum sit, absque artificiosissimo hoc mechanismo illud ut fieret omnino impossibile esset. Maxilla superior interiùs ossi illi adnectebatur quod dentem venenosum excipit, quodque amplam in se cavitatem habet foras apertam, quam initio ut dixi, pro Auris foramine habui, verūm interiùs nullam nervo admittendo perforationem invenire potui, nisi fortè sub osse quod

quod illud crano conne^ctit aliqua delituerit. Articulatio hæc tum Canini dentis, qui nunc erigitur, nunc deprimitur, tum maxillæ ipsius motui comparata videtur. Verùm quod præcipuè conductus, & maximum Animali momentum confert ad corpora magna deglutienda, curiosa illa est maxillarum retrorsum cum crano articulatio duorum ossium interventu, quæ ob usum hunc (cùm non aliud quo distinguantur nomen novimus) *maxillarum dilatatores* dicemus. Horum figura, magnitudo, & ad motum hunc obeundum aptitudo ex figuræ intuitu ad oculum patescat, & facile concipi poterit. Inferioris enim maxillæ ossa seu crura cùm ad mentem conjuncta non sint, sed notabili intervallo à se mutuo distent, cùm corpus seu offa magna deglutienda venit, quemadmodum membrana cui affixa sunt facile extenditur, ità [musculi Capitis] ossa duo prædicta elevando, & in rectum ferè dirigendo rectum oris insigniter dilatent necesse est. Hac etiam de causa bina facta sunt, non unicum & simplex os, ad motum scilicet hunc facilius peragendum. Articulatio isthæc *Dilatatorum dictorum* cum superiore & inferiore maxilla per quam artificiosa protuberantias illas efficit, ob quas caput barbatæ sagittæ cuspidi assimilavimus; ut & Poeta ob eandam fortè rationem non minùs quàm ob motū velocitatem,

*Rumpat & Serpens iter institutum,
Si per obliquum similis sagittæ
Terruit mannos.*

Maxilla inferior utrinque è duobus ossibus componebatur, ut in iconæ appareat, verùm firmiter connexis. Os anterius dentibus mino-

ribus excipiendis infervit, posterius versus articulationem dilatatur, ut & superioris maxillæ pars ei hoc in loco opposita. Verùm superior maxilla prope dentem exertum venenosum in duo ossa dividebatur, altero ossi illi cui dens caninus inseritur affixo; altero, quod dentes minores excipit, eidem interiùs commisso.

Vertebræ, pro corporis totius figura, versus utrumque ejus extremum minores erant, media parte maximæ. A cervice ad anum tot numerabantur quot in ventre squamæ, nimirum 168. Ab ano ad Crepitaculi insertionem squamas numero novendenario excedebant. Anteriores vertebræ spinam erectam compressam versus dorsum habebant; gracilem, teretem, obliquè descendentem interius ad ventrem. Unicuique vertebræ præter spinas predictas alii inerant processus ad costas articulandas.

Verùm præcipuè observabilis (ut antea innuimus) erat globulus ille seu tuberculum rotundum, & velut caput inferioris cujusque vertebræ, quod cavitatem ei excipiendo in inferiore parte proximè superioris paratam ingreditur, quemadmodum ossis femoris caput acetabulum ossis ischii; quo artificio, ut & articulatione mutua facultatem illam corporis pro libitu quaquaversum flectendi &c circumvolvendi obtinent.

Costæ in collo breves, versus medium corpus sensim longiores, ubi duos circiter digitos æquabant; versus caudam iterum paulatim minuebantur, omnésque ad initium squamarum ventris terminabantur. In caudæ vertebris introrsum duæ erant spinæ, cum in reliquis una tantum esset. Ex iisdem etiam hoc in loco exhibant processus tenues costis analogæ.

Ultimæ caudæ vertebræ adnascebatur *Crepitaculum* è multis ossiculis compositum, quorum caudæ proximum plumbei coloris erat, reliqua cinerei. Ossicula hæc, describente *D. Grevio*, concava sunt, tenuia, dura, arida, adeoque validè fragilia vitri ferè instar, & perquam sonora; omnia ejusdem proximè magnitudinis, figuræ autem prorsus similis, ossi saero humano similimæ. Quamvis eorum ultimum tantum caudam rigidam seu epiphysin adjunctam habere videatur, unumquodque tamen reverè parem obtinet, sed testam, ita ut præcedentis cujusq; cauda duorum proxime subsequentium cavum subeat; atque hoc artificio non solum mobiliter cohærent, sed & sonum magis multiplicem redundat, unoquoque ossiculo alia duo eodem tempore pulsante.

Usum hujus Crepitaculi, cùm alium nesciam, quem assignat *Gulielmus Piso* ipsius verbis dabo. *Huic* (inquit ille) tam perniciose colubro, benigna Natura cautionis quasi gratiâ, Crepitaculum addidisse videtur, ut illius sonitu admonitus quilibet homo non solum, sed & qualecunque pecus vel jumentum tempestivè sibi caveat à vicino hoste. Verum cur hujus extremitas in anum hominis immissa adeò funesta esset prout ille dicit, & vel *Dentium* veneno pernicioſior rationem non video. Tum *Piso*, tum *Nierembergius* aliique affirmant unum quotannis ossiculum Crepitaculo accrescere, ut ex numero articulorum numerus annorum Serpentis colligi possit. Nec quicquam nostrâ sententia huic assertioni adversatur, quod exinde sequeretur Serpentem hunc ad 16, vel etiam 20 annos vitam producere, cùm observati fuerint nonnulli cum totidem hoc in Crepitaculo articulis. Quod etenim tot vel etiam plures annos durare possint frigida hæc Animalia

nobis verisimillimum videtur, cum Testudines qui Serpentibus affines sunt 80 etiam annos supervixisse testes fide dignos habemus. Crepacula haec latitudine sua ad corpus perpendicularia sunt, non horizontaliter sita. Primum eorum ossiculum ultimae caudae vertebræ musculi crassi eidem subjacentis, & membranarum illud cuti connectentium ope affixum est.

Descriptionem hanc Anatomicam partium hujus Serpentis internarum longè accuratissimam, & Auctore suo dignam, quæque plurima continet scitu jucundissima utilissimaque, quamvis satis longam, si modo longum dici debeat cui nihil est quod demere possis, Latinam facere non gravatus sum, partim ut extraneis Anglicè nescientibus gratificarer, partim quoniam reliquis hujus generis i. e. Viviparis Serpentibus, paucis immutatis, accommodari possit, adeoque pro generali omnium descriptione inservire. Verum cum coluber descriptus mas fuerit, desideratur adhuc generationis processus, partiumque ei in feminis ministrantium descriptio, quam ut eruditissimus Auctor ad complendam ejus historiam Anatomicam adjicere dignetur exorandus est.

Antequam Serpentinem crotalophorum dimittam, libet adducere memorabile imprimis experimentum à D. Andrea Cleyero relatum Ephemer. German. Ann. 12. Observ. 7. quod praxin. medicorum Mexicensium superius memoratum, qui scilicet Caninis hujus Serpentis collum cervicemque doloris capit is placandi causâ compungere solent, satis pericolosum esse arguit; D. Charassi etiam, & D. Redi assertionebus & experimentis è diametro repugnat.

Quod Serpentis (de ingenti illò Urobubalum integrum interdum deglidente loquitur) vel ipsi dentes non penitus veneno careant, sequens casus confirmare mihi videtur. Cum ex tali Ser-

pente

pente empto Sceleton conficere mihi animus es-
set, meique famuli carnes Serpentis aqua cum
calce viva mixta in magno aheno excoquerent,
accidit ut ministrantium quidam, caput Serpen-
tis à carnibus coctione liberatum mundificare
studens, fortè digitum aliquem ad mandibulam
Serpentis, & ejus dentes maiores acutos faucium
redderet. Hinc tumor in ista manu ingens,
cum inflammatione, febre continua, delirio,
amentiáque paulò post subsequebatur, nec priùs
cessabant symptomata, quām Serpentinus lapis
(quem Patres Jesuitæ h̄c componunt) vulneri
adaptatus omne venenum extraheret, & re-i-
qua Symptomata convenientibus Antidotis ef-
fent profligata. Ita ex sola dente Serpentis, &
non vesicula quadam ejus h̄ec maligna accidere
Symptomata, quoniam omnis mandibulæ caro
decocto calcis vivæ erat eluta & à vesiculis libe-
rata.

Cū experimentum hoc singulare sit, D. au-
tem Redii s̄pius repetita, quamvis Sententiam
ejus paullum labefactet, non tamen planè con-
vellit & refutat. Potuit fortasse particula ali-
qua liquoris venenosi vel digito compuncto vel
denti Serpantino adhærere & vulneri inficto se
insinuare ; vel alia aliqua subesse horum sym-
ptomatum causa nos adhuc latens.

BOIGUACU Brasilianis Marcgr. *Boi-*
guacu sivi *Tiboya Pison*. *Cobra de veado* Lusitanis.
Serpentum omnium maximus eit. Habuit
Marcgravius unum $7\frac{1}{2}$, alterum $8\frac{1}{2}$ pedes Rhyn-
landicos longum. *Piso* ex hoc genere quo-
dam 18, vel etiam 24 pedes longos reperiri feri-
bit. Vedit *Marcgravius* qui integrum capream
deglutiverat, unde *Boiguacu* i.e. Magnus Bra-
silianis dicitur. Et *Piso* *Cobra de veado* Lusitanis

dictum ait, quod Dorcades integras devoret, idque iugendo potius quam masticando. Medio corpore crassissimus est, versus caput & caudam sensim tenuior seu angustior. Tota pellis elegantissime variegata est, nempe per medium dorsum secundum longitudinem catenâ quadam macularum nigrarum : Ad latera utrinque palnum inter se distantes maculae nigrae rotundæ ferè, in quarum centro alba macula itidem rotunda. Magnitudo macularum major Imperiali nummo. Inter hasce, attamen extra illarum ordinem, versus ventrem iterum utrinque duæ series minorum macularum nigrarum discurrebant. Duplicem habet ordinem dentium acutissimorum in utraque maxilla, coloris splendide albi instar matris perlarum politæ. Caput latum & supra oculos in duo tubera elatum. Hujus generis quidam citra anum non procul ab extremitate caudæ duos breves ungues habebat quasi avium.

Fameicus hic Anguis (inquit Piso) vel ex dumetis profilit, caudæque suæ nitens, horrendè se erigit, & strenue cum feris & hominibus luctatur, & sibilat irritatus, vel ex arbore insidiösè in viatorem desilit, eumque validissimis cingit amplexibus, ut etiam interimat. Nec minus validi atque feroce existunt duo ingentes illi *Arabo* & *Cucuraciū*, hominibus æque ac Capreis insidiantes.

Ictus horum vix censetur venenatus ; carne autem, quæ albissima est tum Indigenæ & Nigritæ, tum nostrates vescuntur.

Hujusmodi Serpens etiam in India Orientali habetur, qui integrum Urobubalum deglutire dicitur, de quo postea ex Ephem. German. An. 12. Observ. 7. plura producemus.

CUCURUCU seu **CURUCUCU**
Marcgr. Pison. Octo aut 9 [9 & interdum 12
Pis.] Pedes longus est, *Boicininga* crassior; squamis quidem ut ille figuratus, sed flavescentibus, ac per dorsum maculis nigris grandibus variè variegatus: nimirum in toto flavo macula nigra est grandis, in nigro duæ flavæ, in quibus nigris etiam unica flava, & sic continuè. Maximè est venenatus & plurimùm metuendus (inquit Piso) licet caro ejus præparata à Barbaris comedatur. Venenum ejus Hæmorrhoi modo operari dicitur: Acuhyatli Nierembergii esse videtur.

IBIBOBOCA Brasiliens: *Cobra de Coral Lusitanis*, *Marcgr. Pi/o.* Duos pedes longus & pollicem ferè crassus est; versus posteriorem partem teres & acutus instar subulae. Totus venter albus est & splendens. Caput squamu-las habet albas, cubicas, ad oras nigras. Hinc cinnabria sequitur macula, cuius squamæ per oras nigræ, & ità semper rubra macula est, hinc sequitur nigra, hinc alba, iterum nigra, hinc rubra & sic deinceps. Rubra macula plus uno digito est longa, duæ albæ & tres nigræ simul sumptæ sesquidigitum longæ, æquales inter se. Albarum macularum oræ nigræ sunt. Moisus ejus venenatissimus est, tardè se promovet.

BOITJAPÔ Brasil. *Lusitanis Cobra de cipo*, *Marcgr. Piso.* 7 aut 8 pedes longus, vix brachium crassus: teres ac postica parte instar subulae acuminatus, coloris olivacei, in ventre flavescens, squamulis elegantibus quasi triangulis vestitus; ranis victitans: maximè venenatus, veneno Hæmorrhoi modo operante.

BOIOBI Brasil. *Cobre verde* Lusitanis
Piso Marcgr. Ulnæ est longitudine & pollicis
 crassitie, coloris porracei & pulchrè micantis
 Amplum his Os, & nigra lingua. Ædificiis
 gaudet, neque ulli nocet, nisi irritanti: Mor-
 sus tamen illius venenatus est & exitialis. Sum-
 mopere prodest radix nodosa herbæ *Caa-apia*
 contusa & ex aqua pota.

JARARA CA Pison. Brevis est, raróque
 semicubiti longitudinem excedit, venis quibus-
 dam in capite prominentibus instar viperarum,
 & haud aliter quam illæ stridens: rubris & ni-
 gris maculis insignis, cæterum terreo colore.
 Morsus ejus venenatus est. Ei præ cæteris con-
 venit *Caatia*, quæ merito *Herva de Cobras* di-
 citur, quod foris & intus exhibita hujus alio-
 rūmque serpentum morsus facile restituat. Ja-
 raracæ autem quatuor species recenset & descri-
 bit *Joan. de Laet.*

CANINANA Pison. Ventre est flavo,
 dorso autem viridi, 8 circiter palmos longus:
 inter minùs venenatos habetur: ovis vicitat &
 volucribus: Capite & cauda resectis ab Afris &
 Americanis comeditur.

IBIRACOA Brasiliens. Pison. Serpens est
 variegati coloris, albis, nigris, rubrisque
 maculis insignis. Ejus morsus est admodum vene-
 nosus, & pessima symptomata infert.

TAREIBORA, & *CACABORA*.
 Hi duo amphibiorum more modo in lacubus,
 modo in sicco degentes conspicuntur, ac pro-
 inde Hydri vel natrices jure dici possunt, tamet-
 si

si non æquè perniciosi ac nostri Europæi esse prohibeantur. Atri sunt prorsus, nec valde magni: Irritati nocent, vulnusque facile curabile infligunt. Posterior lutei est coloris (at utrosq; atros esse jam dixit) 6 palmos longus, ruricolis potius extimescendus quod gallinas devoret, quam quod homini lethale venenum inferat.

Præter descriptos quæ in habitato *Parnambuci* tractu frequentiores erant ædes & sylvas perreptantes, aliorum ad 10 usque numero nomina recenset Piso, nimirum, *Arabo*, *Boicupe-canga*, *Boipeba*, *Curucacutinga*, *Guinpaijaguara*, *Jacapecoaja*, *Manimo*, *Vona*, *Amorepinima* cui inter pisces locum dedimus.

Alios insuper Serpentes Brasilianos ex Autore quodam Lusitano, Lerio, aliisque breviter describit *Joan. De Laet*, Descript. Ind. Occident. lib. 15. cap. 6. Ii sunt.

GIRAUPIAGARA, quasi dicas ovorum helluones, qui nigri sunt, oblongi, sublavo pectore; tam velociter supra arborum fastigia feruntur quasi in aquis natarent, & ibidem volucrum nidos depopulantur.

GAYTIEPUA, in regione *Rarim* tantummodo reperitur, ingenti mole & tam graviter olens: ut foetor illius nullatenus ab hominibus possit tolerari.

BOYNA, i. e. niger anguis, gracilis & oblongus, gravemque de se odorem spargens instar vulpecularum.

BOM; magnæ molis, à strepitu quem edit ita dictus, cætera innocuus neque cuiquam infelitus.

BORCUPECANGA, i. e. *Anguis intergo notulis quibusdam distinctus*, multo est crassior, ejusque notæ supra modum virulentæ judicantur.

JARARACUCU, 10 interdum palmos longi: his Dentes sunt grandiusculi, cunctis mor-
suri digitorum instar protrudunt. *ducis tectos.* [Hoc non est huic generi *attare* &
proprium, sed *Serpentibus omnibus* *cognitum*.] Præ-
cipuum in his virus; humor crocei coloris, a-
deò potens, ut 24 horarum spatio hominem
de medio tollat. Plures simul enituntur foetus,
nam & qui 13 utero servaret exenteratum fe-
runt.

JARARA COA YPITIUGA, i.e. *Anguis* cuius cauda magis alba est quam fusca tam
venenatus quam *Vipera Hispanica*, nec forma
multum differt aut color.

JARARA EPEBA, cui linea rubri co-
loris catenulae instar supra dorsum & sub ventre
discurrit, cætera fuscus aut cinereus.

His ultimo in loco adjicere libet Catalogum
Serpentum Indorum à Doctissimo & amicissimo Viro D. Tancredo Robinson, M. D. accep-
tum, quem ille in nostram gratiam & operis hu-
jus supplementum è Museo Leydensi descriptis.

1. *Serpens Indicus Coronatus*, Diadematè seu
conspicillo insignitus, Lusitanis *COBRAS*
DECAPELLO dictus *Garciae ab Horto.*
Naia Zeylan. *Vipera Indica vittata gesticularia*
Catal. Mus. Ind. *Vipera pileata quibusdam*:
Animal ipsum postea vidit Amicus noster præ-
dictus apud *D. Charleton*: Erat a duos plus pe-
des

des longum, rostro oblongo, capite plano seu depresso, latissimo, cum ocularibus seu conspicillis in summo, cuius oculi ad imam capitum partem se extendeant.

De *Quil & Quirpele* Animali huic Serpenti inimicissimo superius egimus sub *Viverra*:

De Lapis *Pierre de Cobra de Capello* dicto, qui veneni hujus Serpentis Antidotum est & remedium praesertaneum, in descriptione Anatomica *Anguis Crotalophori*. *D. Thevenot* peregrinator ille insignis lapides hosce artificiales esse ait, non desumptas e capite hujus Serpentis.

2. *Vipera Indica tricolor major*, *P A L A P A R I f A* Zeylonensibus, i. e. Serpens Amaranti tricoloris facie, sub terra degens.

3. *Vipera Zeylanica minor maculis fuscis holosericeis eleganter variegata*. *T U N U P O L O N* Zeylonensibus, id est, arcuum & sagittarum more variegata.

4. *Serpens Indicus albis & luridis floribus inscriptus*, *M A L K A R A B A E L A* Zeylonensibus.

5. *Serpens Indicus gracilis viridis*, in arboretis & fruticetis degens, *A E H A E T U L L A* Zeylonensibus, i. e. Oculis infestus. Idem ex viridi & albo variegatus, capite mucronato.

6. *Serpens Zeylanicus elegantissimis miniatis stellulis decussatis*, *M A L P O L O N* Zeylonensibus.

7. *Serpens Putorius*, *Dryinus Gesneri Jonston.*

8. *Serpens Indicus Bubalinus*, *ANACANDAIA* Zeylonensisibus, id est Bubalorum aliquorūque juuentorum membra conterens.

9. *Serpens Indicus Saxatilis*, lineis per transversum albicantibus inscriptus, *GHALGHULUWA* Zeylon.

10. *Serpens Indicus caninus spadiceus* cum maculis albicantibus, *MANBALLA* Zeylon. id est, Canum more prætereuntes invadens.

11. *Serpens Indicus ex fusco nigricans cum maculis albicantibus* *NINTIPOLONGA* Zeylon. i. e. Somnum lethalem morsu inducens, *Serpens hypnoticus*.

12. *Serpens Indicus Arundinaceus*, *WEPOLO* Zeylanensisibus, i. e. faciem Arundinis Indicæ Rotanque dictæ præ se ferens.

13. *Serpens fluviatilis Surinamensis*, variis characteribus Orientalibus inscriptus.

14. *Serpens Indicus spadiceus sagittatus*, ad cervicem & dorsum maculis sagittiformibus inscriptus.

15. *Serpens Indicus Putorius gryseo-luteus*, *HOTAMBÆIA* Zeylonensisibus. Hæc D. Tancredus Robinson è Museo Egregii Viri P. Hermanni.

Forte horum nonnulli cum Brasiliensium aliquibus specie convenient: quod nisi Animalia ipsa inter se, vel descriptiones eorum accuratas conferendo nequit determinari.

De octavo genere merentur legi quæ *D. Cleyer* us in *Ephemer. German.* Anno 12. Observ. 7. cui Titulus *De Serpente magno Indiae Orientalis Urobubalum deglutiente* narrat, cui longitudo plū quam 25 pedum. Hoc genus Serpentes quamvis ob apparentem faucium angustiam minime videantur Animalia deglutire posse, id tamen verum esse experientia confirmat. E cujusdam dissecti ventriculo extractum vidit [*Cleyer* us ipse] Cervum mediæ ætatis integrum cum omnibus partibus: ex alterius sylvestrem caprum magnis præditum cornibus pariter integrum; è tertii Hystricem cum aculeis. In Ambona Moluccarum insula (inquit) quondam mulier integra grāvida à Serpente infūcta fuit. Fame utique maceratus Serpens, quibuscunque animalibus, quæ saltu petere & morsu apprehendere valet infidiatur. Captum hoc modo Animal à Serpente cauda & reliquo corpore circumligatur, atque adeò strictè vincitur, ut vel ipsa in corpore Animalis ossa frangantur & comminuantur. Quod si Animal quoddam robustius renitatur, ut spiritis anguinis enecari non possit, serpens crebris cum Animali convolutionibus, cauda sua proximam arborem in auxilium & robur corporis arripit, eumque circundat, quod eò fortius & valentiùs gyris suis Animal comprimere, suffocare & demum enecare possit: Ad hoc facinus morsu simul prehendit Animalis nares, quod spiritum non tantum intercludat, sed & Sanguinem ex iis ad internacionem usque eliciat. Sequitur deinde Historia Urobubali hoc modo deglutiti, in quo præcipue notabile, quod fragor ossium comminutorum ad distantiam jactūs tormenti bellici majoris exaudiretur. Tum deglutitionis modum enarrat. Serpens (inquit) qui gulam & fauces

fauces contractas quidem, sed ultra modum extensibiles habet, cum animal præfato modo occidit, atque ossa ejus minutissimè confregit, adeo ut cadaver tanquam rude Chaos jaceat, linguam id priùs extendit, deinde sputo suo virulento illud ad deglutiendum aptum fingit, disponit & secundùm pilos lambendo lævigat, ut cadaver è longinquo tanquam glutine obductum resplendeat, & sic aptum ad forbendum videatur. Quo facto incipit Serpens riētu suo cadaveris caput apprehendere, & suuctu fortiore quasi absorbere, donec animal interemptum cum omnibus suis partibus paulatim in ventrem secesserit. Hac actione juxta cadaveris molem Serpens quandoque ultra biduum insumit. Postquam cadaver igitur tali insuctu in Serpentis ingluviem fecellit, inibique tanquam sepultum est, Serpens tali crapula insigniter turgidus, adeò invalidus redditur, ut nec pugnare amplius nec au fugere, nec movere se de loco suo valeat. Hinc fit ut à rusticis sive ejus loci venatoribus, solo reste circa collum adstricto Serpens tutò stranguletur, & non raro fustibus occidatur. Interemptus ità Serpens in frusta & partes secatur, caroque ejus pro cibo gratissimo venditur.

NATRIX torquata, The common Snake.
 Descriptio quæ apud Ambrosinum occurrit ad iconem ad vivum delineatam facta vulgari nostro angui satis bene convenit. Circa caput & collum tenuis est, crassior circa ventrem, postea in caudam admodum exilem finit. Color tergi nigricat, (aut ferreus est) circa alvum inter luteum & viridem medius, lineis nigris virgatus. Hujus autem nota insignis est in collo; nam maculæ candidantes è pallido instar torquis

quis, circulum tamen non absolvantis apparent. Inter utrasque maculas in summo cervicis angustum est interstitium, duarum formâ squamularum, ubi maculæ utrinque quasi trianguli figura in acutum desinunt. Deinde maculæ nigræ splendidæ utrinque etiam post torquem singulæ conspicuntur. Adde multò longiorem esse Vipera, & in duplo nonnunquam majorem crassitatem excrescere. Ova in utero minimè fovet & excludit, aut vivos fœtus in lucem edit, Viperæ modo, sed ovorum elenchum in Sterquilinio seu fimeto deponit, ubi calore fimi solidis incubantis radiis tepefacti fota fœtus perficiunt & excludunt.

Frequens est in dumetis & locis uliginosis ; & per hyemem in foraminibus ad radices arborum vetustarum, vel in aggeribus sepium torpidus ferè latitat. Vix veneni aliiquid habere deprehenditur, siquidem manibus tractant, & in sinu gestant multi sine incommodo, ut rectè *Wormius*.

Wormius graminibus, insectis, & obviis quibusvis vesci ait : mures etiam prædatur, non minus quam viperæ.

Mensis Octobris Anni 1692 . initio hujus generis Serpentem naectus eum plenius descripsi, Dorsum coloris erat nigricantis seu terrei : Venter seu pars prona varia ex albo cœrulecente & nigro, prope caput tota fere alba, paucis duntaxat ad latera maculis nigris adjectis, inferius sensim maculæ & lineæ nigræ plures majorésque ad anum usque & ultimam caudam, ubi totæ ferè squamæ ventrales nigræ sunt, utraque tantum extremitate albo-cœrulea. Ventrem totum transversæ squamæ simplices longæ velut parallelogrammæ obtegunt ; unde squamarum harum cum squamis parvis commissuram pro communi

muni limite dorsum & ventrem disternante habeo : & in his tantum colores quos diximus inhaerent. Dorsi, hoc est, partis supinæ, quo usque squamæ parvæ extenduntur, color folidè terreus aut nigricans, verum nigris lineolis varius, è quibus insigniores sunt in utroque latere transversæ à commissura ventris & dorsi, seu à squamis illis quibus venter integitur extremis utrinque inchoatae, & versus medium dorsum ascendentes, longitudine femunciali aut majore, distantia duarum triumve squamarum minorum. Numerus harum linearum in utrolibet latere 80 excedit. Præter has lineas maiores & longiusculas, duæ insuper minorum macularum nigrarum linearum ordines in quolibet latere superiùs prope medium dorsum à capite ad caudam decurrebant, non tamen valde conspicui. Caput summum squamis amplis reliquo corpore obscurioribus tegebatur. Maxilla superior ad latera utrinque albicabat, quinq; aut sex lineis nigris perpendicularibus distincta. Maculam utrinq; ad cervicis latera seu maxillarum angulos habuit pro torque albo-luteam : cui basi sua insidebat macula hinc inde triangularis nigra ampla, vertice caudam respiciente.

In maxillis dentes caninos seu longos incurvos acutos qui venenum mortu vulnieri inflictio instillent, nullos habuit, sed, duntaxat duos dentium minorum ferratorum ordines in utraque ; unde Serpentem hunc innocuum esse, & impune tractari posse minimè dubito.

Rictus oris ut & Oesophagus amplissimus est, ut mures integros & fortè etiam majora animalia ab eo deglutiri posse mirum non sit.

Viscera omnia & intestina eodem fere modo se habent quo in Angue Crotalophoro superiùs descripto.

INDEX.

A.

A	<i>Contius Serpens.</i>	Pag. 290
	<i>Agnus.</i>	73
	<i>Aguti vel Acuti.</i>	226
	<i>Ai, i. e. Ignavius.</i>	245
	<i>Alce.</i>	86
	<i>Æbætulla.</i>	381
	<i>Americima Lacertulæ Species.</i>	
	<i>Ammodytes.</i>	287
	<i>Amphisbæna.</i>	288
	<i>Anacundaia Zeylon. Serpentis Genus.</i>	332
	<i>Anguis Æsculapii. 291.</i>	
	<i>Crotalophorus.</i>	291
	<i>Animal quid sit.</i>	1, 2
	<i>Sensu & perceptione præditum esse.</i>	2, 3, 4, &c.
	<i>Animal Moschiferum.</i>	127
	<i>Zibethicum.</i>	178
	<i>Aper.</i>	96
	<i>Aperea Cuniculi Species.</i>	205
	<i>Aries.</i>	
	<i>Armadillo Clusii, i. e. Tatou.</i>	73
	<i>Asinus.</i>	233
	<i>Aspis.</i>	63
	B.	288
	<i>Babiroussa f. Porcus Indicus.</i>	96
	<i>Bison.</i>	71
	<i>Bisulcorum Animalium ungulæ.</i>	69
	<i>Boa Serpens.</i>	
	<i>Bodti.</i>	289
	<i>Boicininga.</i>	291
	<i>Boiguaca.</i>	235
	<i>Boiobi.</i>	328
	<i>Boim itidem.</i>	329
	<i>Boiquira.</i>	291
	<i>Boitjapo Serpens Brasil.</i>	327
		X
		Bo-

INDEX.

<i>Bonafus.</i>	71
<i>Bos Domesticus.</i>	70
<i>Sylvestris f. feras.</i>	ib.
<i>Africanus Bellon.</i>	73
<i>Boycupecanga itidem.</i>	329
<i>Boyuna Serp. Brasil.</i>	329
<i>Bubalus.</i>	72
<i>Buselaphus Caii Gesn.</i>	81
<i>Bufo.</i>	252
<i>Butrones Bovis genus.</i>	72
C.	
<i>Cacaboya Hydri Brasil. Spec.</i>	328
<i>Cagui Brasil. Simiæ Species.</i>	154
<i>Cay Ierio Simiæ Species.</i>	155
<i>Cataia Brasil. ejusdem.</i>	ibid.
<i>Camelopardalis.</i>	90
<i>Camelus.</i>	143
<i>Bactrianus.</i>	145
<i>Dromedarius.</i>	143
<i>Peruvianus Glama.</i>	145
<i>Canis.</i>	173
<i>Caninana Serpens Brasiliensis.</i>	328
<i>Canum Eritannicorum variæ Species.</i>	176
<i>Caper & Capra.</i>	77
<i>Capra Bezoartica.</i>	80
<i>Mambrina f. Syriaca.</i>	81
<i>Sylvestris Africana.</i>	80
<i>Indica, i. e. Gazella.</i>	79
<i>Caprea Plinii f. Capreolus.</i>	89
<i>Capi-baræ Porcus fluviat. Marcgr.</i>	126
<i>Carapopeba Lacerti Species.</i>	182
<i>Carigueia Brasil.</i>	182
<i>Carigueibeiu, i. e. Lutra Brasil.</i>	189
<i>Castor seu Fiber.</i>	209
<i>Catus Pardus f. Montanus.</i>	169
<i>Zibethicus.</i>	178
<i>Cavia cobaya Cunic. Spec.</i>	Cæci-
<i>Caudiverbera f. Cordylus.</i>	
<i>Cenchrus.</i>	

INDEX.

<i>Cæcilia.</i>	289
<i>Chenchrus Serp.</i>	ibid.
<i>Cepi Cercopithecorum genus.</i>	150
<i>Cerastes.</i>	287
<i>Cercopithecus.</i>	153, 154, 155, &c.
<i>Cervus.</i> 84. <i>Platyceros seu palmatus.</i> 85. <i>Ran-</i> <i>gifer.</i> 88.	85.
<i>Chamælio.</i>	276
<i>Citillus Muris Species.</i>	220
<i>Coati.</i> 179. <i>Mondi.</i>	180
<i>Cobra de Capelo. Serp. Indicus.</i>	330
<i>Cordylus.</i>	263
<i>Cornigera Animalia ruminantia q̄ habent ventricu-</i> <i>los.</i>	65
<i>Cricetus mus.</i>	221
<i>Crocodilus.</i>	261
<i>Cuandu.</i>	
<i>Cucurucu.</i>	327
<i>Cugua ete,</i>	90
<i>cuarana.</i>	169
<i>Cuniculus.</i>	205
<i>Brasilienſis</i> ibid.	
<i>Cynocephalus.</i>	149
<i>Dama Recentiorum.</i> D.	85
<i>Dasypus, i. e. Cuniculus.</i>	205
<i>Dipsas.</i>	
<i>Dromedarius v. Camelus.</i>	
<i>Dryinus Serpens.</i>	290
<i>Echinus terrestris.</i> E.	231
<i>Elephas.</i>	131
<i>Elops sive Elaps Serpens.</i>	290
<i>Equus.</i>	62
<i>Ermineus Recentiorum.</i>	198
<i>Exquima Circopith. barbat. sp.</i>	156
<i>Felis Domestica.</i> F.	170
<i>Syriaca.</i>	171
<i>Gazella Africana.</i> G.	79
<i>Indica.</i>	ibid.
	<i>Gal-</i>

INDEX.

<i>Galghuluwa Zeylon Serp.</i>	332
<i>Gaytiepua Serpens Brasil.</i>	329
<i>Genetta.</i>	201
<i>Giraupiagara Serpens Brasil.</i>	329
<i>Glama Owis Peruviana dicta cum Cameli species sit.</i>	145
 <i>Glis.</i>	 229
<i>Guariba Cercopithei species.</i>	155
<i>Hæmorrhous.</i> H.	287
<i>Hippelaphus Coii Gesn.</i>	87
<i>Hippopotamus.</i>	123
<i>Hircus & Hædus.</i>	77
<i>Hotambæia Zeylon. Serpens</i>	33
<i>Hyæna.</i>	158
<i>Hystrix.</i>	206
 I	
<i>Jaguara & Jaguara-ete.</i>	168, 169
<i>Jararaca Serpens Brasil.</i>	328
<i>Jararacucu</i>	<i>Jarara Coaypitiuga</i> { <i>Jarara Epeba</i>
	Serp. Brasib. 330
<i>Ibex.</i>	77
<i>Ibiboboca Serpens Brasiliens.</i>	327
<i>Ibiracoa Serpens Itidem Brasil.</i>	328
<i>Ibijara.</i>	289
<i>Ichneumon.</i>	202
<i>Ignavus.</i>	245
<i>Iguana.</i>	265
<i>Jurucua.</i>	255
<i>Jurura.</i>	258
 L	
<i>Lacertorum varie species.</i>	261 ad 283
<i>Chalcidicus.</i>	272
<i>Tarantula dictus.</i>	264
<i>viridis.</i>	ibid.
<i>Brasiliani.</i>	260, 267
<i>Indici.</i>	270
<i>Leo & Leæna.</i>	162, &c.
	Leo-

INDEX.

<i>Leopardus v. Pardus.</i>	
<i>Leming Wormii.</i>	227
<i>Lepus.</i>	204
<i>Lupus cervarius.</i>	166
<i>Lupus vulgaris.</i>	137
<i>aureus.</i>	174
<i>Lutaria Testudo.</i>	187
<i>Lutra.</i>	
<i>Lynx, i. e. Lupus cervarius.</i>	166
M.	
<i>Malkarabela Zeylon Serp.</i>	331
<i>Malpilon Zeylon. Serp.</i>	331
<i>Manati f. Vacca marina.</i>	192
<i>Manballa Zeylon. Serpentis genus.</i>	332
<i>Marmota, i. e. Mus Alpinus.</i>	221
<i>Martes.</i>	200
<i>Meles, i. e. Taxus.</i>	185
<i>Menoberos.</i>	
<i>Moose Virginianum, i. e. Alce.</i>	86
<i>Morß, f. Walrus.</i>	192
<i>Mulus.</i>	64
<i>Mus Alpinus, i. e. Marmota.</i>	
<i>aquaticus major.</i>	217
<i>aquaticus exoticus, vel Musguash.</i>	ibid.
<i>Cripetus.</i>	221
<i>domesticus major Rattus.</i>	217
<i>domesticus minor.</i>	218
<i>Avellanarum major & minor.</i>	219
<i>Mus Sylvestris Americanæ species.</i>	226
<i>Norwègicus.</i>	227
<i>Indicus arboreus striatus.</i>	230
<i>Araneus.</i>	239
<i>Mus Noricus vel Citillus.</i>	220
<i>Musimon.</i>	75
<i>Musguash. 217. v. & Praefationem.</i>	
<i>Mustela vulgaris.</i>	195
<i>candida.</i>	198
<i>sylvestris.</i>	ibid.
<i>Mustela</i>	

I N D E X.

<i>Mustela zibellina.</i>	207
N.	
<i>Natrix torquata.</i>	334
<i>Nintipolonga Serpens Zeylon.</i>	332
<i>Onager.</i>	O, 63
<i>Oryx.</i>	
<i>Ovis domestica.</i>	73
<i>laticauda Arabica.</i>	74
<i>Arabica μακρής.</i>	ibid.
<i>Strepsiceros Bellon.</i>	76
<i>Guineensis Marcgr.</i>	ib.
P.	
<i>Paca.</i>	226
<i>Pacos f. Ovis Peruviana.</i>	147
<i>Pala parija Zeylonens.</i>	331
<i>Panthera, i. e. Pardus.</i>	166
<i>Pardus & Pardalis.</i>	ibid
<i>Papio Cercopithei genus.</i>	158
<i>Pboca f. Vitulus marinus.</i>	159
<i>Platyceros, i. e. Dama recent.</i>	85
<i>Porcus Guineensis Marcgr.</i>	96
<i>Indicus, Babiroussa.</i>	ib.
<i>Porcellus Indicus.</i>	223
<i>Putorius.</i>	199
Q.	
<i>Quadrupedum divisiones v. in Tab. Animalium Quadrup. viviparorum.</i>	Qua- drup. viviparorum. 60
<i>Quapizotl.</i>	97
R.	
<i>Rana.</i>	247
<i>arborea viria's.</i>	251
<i>Rangifer v. Cervus.</i>	88
<i>Rhinoceros.</i>	122
<i>De Animalibus Ruminantibus Observations gene- rales.</i>	65, &c.
<i>Rupicapra.</i>	78
S.	
<i>Salamandra aquatica & terrestris.</i>	273
<i>Sago-</i>	

INDEX.

<i>Sagouin Cercopithei species.</i>	160
<i>Sapajous Cercopith. Genus.</i>	158
<i>Scincus.</i>	271
<i>Sciurus vulgaris.</i>	214
<i>Virginianus.</i>	215
<i>Zeylanicus.</i>	ib.
<i>Americanus volans.</i>	ib.
<i>Getulus.</i>	216
<i>Scytale.</i>	288
<i>Semivulpa, i. e. Caragineia.</i>	182
<i>Senembi seu Iguana.</i>	
<i>Seps.</i>	288
<i>Simia.</i>	148, 149, &c.
<i>Siyah Ghush.</i>	168
<i>Serpens Indicus coronatus, i.e. Cobras di Capello.</i>	330
<i>Serpens Indicus albis & luridis floribus inscriptus,</i> <i>Malkarabæla Zeylan.</i>	331
<i>Serp. Indicus gracilis viridis, Æhætulla Zeylon.</i>	331
<i>Serpentium Zeylanicorum alia genera.</i>	ibid. &
<i>Serpens fluviatilis Surinamensis.</i>	332
<i>Indicus spadiceus sagittatus.</i>	ibid.
<i>Indicus putorius griseoluteus.</i>	96
<i>Sgunck, v. Præfationem.</i>	
<i>Stellio.</i>	272
<i>Strepficeros.</i>	75
<i>Sus domesticus.</i>	94
<i>agrestis sive Aper.</i>	ibid.
T.	
<i>Tajacu caiogora.</i>	97
<i>Tai ibi.</i>	
<i>Talpa.</i>	236
<i>Tamandua guacu.</i>	241
<i>Tamandua.</i>	242
<i>Tapiierete.</i>	126
<i>Tapeti Brasil. Cuniculi species.</i>	205
<i>Tareiboya Hydri Species Brasil.</i>	328
<i>Taraguira Lacertæ species.</i>	
<i>Tarandus, i.e. Rangifer.</i>	
	<i>Tatou</i>

I N D E X.

<i>Tatou</i> L. <i>Armadillo.</i>	233, 235
<i>Tatuapera.</i>	234
<i>Tatueti Brasil.</i>	233
<i>Taurus.</i>	70
<i>Taxus.</i>	185
<i>Teutlacot zauqui Hernand.</i>	291
<i>Tijecuacu.</i>	
<i>Testudo Aquatica.</i>	243
<i>marina.</i>	157
<i>terrestris.</i>	243
<i>Testudinis species variæ.</i>	258, 259, 260
<i>Tigris.</i>	165
<i>Tlaquatzin Hern. v. Caragueia.</i>	
<i>Tragelaphus Bellonii.</i>	82
<i>Caii apud Gesn.</i>	ib.
U.	
<i>Vacca.</i>	70
<i>Varia</i> , i. e. <i>Pardalis.</i>	166
<i>Vervex Vespertilio.</i>	243
<i>Vipera.</i>	285
<i>Indica tricolor major.</i>	331
<i>Zeylanica major, maculis fuscis holoriceis ele-</i>	
<i>gantur variegata.</i>	ibid.
<i>Caudisona.</i>	291
<i>Vitulus.</i>	70
<i>Marinus v. Phoca.</i>	
<i>Ursus.</i>	171
<i>Urus.</i>	70
<i>Vulpes.</i>	177
<i>Vulpi affinis Americana, Coati.</i>	179
W.	
<i>Walrus, i. e. Mors.</i>	192
<i>Wepolon Serpens Zeylon.</i>	332
Y.	
<i>Yzquierpatl Hern.</i>	182
Z.	
<i>Zebra.</i>	64
<i>Zibellina mustelæ genus.</i>	
F I N I S.	

SMITHSONIAN INSTITUTION LIBRARIES

3 9088 01347 0547